

فیۆدۆر دۆستوڤسکی

تاوان و سزا

وهرگیرانی: رهووف بیگهره

مالپه‌ری پی دی ئیف
PDF 4 Kurd

مالپەری پی دی ئیف
PDF 4 Kurd

بەشی پینجەم

سەرلەبەیانى پۆژى دوايى كه به سەر گفتوگو شوومه كهى نيوان
 پيتەر پتروفيچ له گەل دونيا و پولخيريا ئەلەكساندروڤنادا تىپەريبوو،
 پيتەر پتروفيچ له خەو هەستا و بيرى پروناكتر بوو، به تەواوى
 ناپەحەتییەوه ناچار بوو دان بەوەدا بنیت كه ئەوەى دوينیشەو پرووى
 دا و بەلایەوه زۆر سەرسامكەر و مەحەل بوو، به هەقیقەت راستە و
 نكۆلى لىناكریت و قابىلى گۆران نىيە، خۆپەسەندىيە زامداركراو كهى
 وەك رەشمار بە دريژايى ئەو شەو دلى دەخوارد. هەر كه له خەو
 هەستا، يەكسەر تەماشای ئاوينەى كرد: لەو دەترسا لەو شەو
 دريژەدا سەفرا دەروونی پيس كردبیت، بەلام لەو لایەنەوه هەموو
 شتێك ئاسايى و دلنیا بەخش بوو. كه تەماشای دەموچاوە سپى و
 نەجیبانە كهى خۆى كرد، كه لەم دوايىدا كەمێك قەلەو بوو، بۆ
 چركەساتێك ئاسودەيى تىگەرپا و برۆى تەواوى بەو هینا كه
 دەتوانیت له شوينىكى دى بووكیكى گونجاو و تەنانەت پاكیزەتر بۆ
 خۆى پەيدا بكات، بەلام يەكسەر هاتەوه سەر خۆى و به توورەپەییەوه
 تفيكى رۆ كردە پەنايەكەوه. ئەم كارە زەردەخەنەيەكى تەوساوى و
 گالته جارانەى خستە سەر لیوى ئەندەرە سمیونوفیچ لیبيزیا تىنكوفى
 هاوڕى، كه له گەلیدا له ژوورەكەدا دەژیا. پيتەر پتروفيچ سەرنجى له

زهردەخەنەكەى دا و ئەمەى كرده مال بەسەر ھاوړیکەیهوه، لەم
 دوايانەدا گەلیك شت لە نیوان ئەم دوانەدا ږووی دابوو، لەپړیکدا
 لهوه بهئاگا ھاتەوه که نەدەبوو ئاندري سمینوڤیچ لە بەسەرھاتی
 دوینی خوی ئاگادار بکات، بۆیه ږقەكەى دووقات زیادی کرد، ئەمە
 دووهمین ھەلەى دوینی بوو، که لە ئەنجامی پەلەکردن و
 تووږەبوونەوه بەدى ھاتبوو، پاشان به دريژایی ئەو بهیانیه، وەك
 دەستی ئانقەستی تیا بیت، یەك بەدوای یەكدا شكست و نارەحەتى
 ږوویان لیدەكرد. تەنانت لە دیوانی بالای دادا، لە ئەنجامدانی
 کاریكدا که ماوہیەك بوو دوای كەوتبوو، سەرنەكەوت. لە سەروو
 ھەموویشەوه ئەو خانووەى بۆ زەماوہندەكەى به كړی گرتبوو، ھەر
 لەسەر گیرفانى خویشی پارەى تیا خەرج كړدبوو، خاوەن مالەكەى
 چووبوو سەردار و ئەمى ھینابوہ ژاروژەنگ. ئەمە كابرایەكى
 كارمەندى به ږەگەز ئەلمانى و تازەپیاكەوتوو بوو. به ھیچ جوړیك
 قایل نەبوو ئەو گرنبەستەى تازە لە نیوانیاندا موږ كرابوو، ھەلى
 بوەشینیتەوه. دەبوو بەپنى گرنبەستەكە، لە كاتى ھەلوەشاندنەویدا،
 ھەرچییەكى بەردەكەویت بیدریتى و لەم ھەقە خوښ نەدەبوو.
 ئەگەرچى پیتەر پتروڤیچ تەواو دەستى به خانووەكەدا ھینابوو،
 ھەروەھا لە پيشانگای موبيلفرۆشیدا یەك تاكە ږوبلیان لەو پارەیه بۆ
 نەدەگیرایەوه، که لە بارمتهى موبيلهكاندا داینابوو، ئەگەرچى ھیشتا بۆ
 ناو خانووەكەى نەگويزابوونەوه. پیتەر پتروڤیچ لەسەرڅو كەوتبوو
 دانەجیرە و به خوی دەوت: 'لەبەر خاترى موبیلیات ژن ناھینم!' ھەر
 لەو میانەیدا ناومیدییهك كەوتە دلییهوه: 'ئایا تەواو مەسەلەكە
 لەدەست چوو و کوتایى پیتەاتووہ؟ ئایا ناکریت ھەولیکى تری بۆ
 بدريت؟' که بیرى لە دونیای شوخ و شەنگ كردهوه، جاريكى دى

خوین له دلی چۆراو بو چرکه ساتیک ئازاریکی زۆری چهشت، ئەگەر
لهو کاته دا تهنیا ئاره زووی کوشتنی راسکولنیکوف له سه ری بدایه،
پیتەر پتروفيچ، بى هیچ ئەملاوئەولایه ک ئاره زووه که ی ده برده سه ر.
پیتەر پتروفيچ که به دلشکاوی و نائومیدییه وه به ره و ژووره که ی
لیبی زیاتینکوف ده گه رایه وه، به خو ی وت: "بیجگه له مانه هه له یه کی ترم
ئوه بوو که پارهم پینه دابوون. شهیتان به له عنه ت بیت، به راست
چۆن من ئوه ونده جووله که ئاسا بووم؟ له م لایه نه وه هیچ حسابیکیش
له ئارادا نه بوو، تهنیا ئوه هه بوو که من له حاله تی هه ژاری و
نه بوونیدا بیانیه یلمه وه و کاریکی وا بکه م به فریاد په سی خو یانم بزانه،
وه لی ئه وان.. ئاه.. نا، ئەگەر من لهو ماوه یه دا هه زار و پینجسه د رۆبلم
بو جیازی و دیاری و جانتا و جلوبه رگ و خرتکه و پرتکه پیندانایه، تا
له پیشانگای "کنوپ" و پیشانگای ئینگلیزی بیانکریایه، بیگومان ئیستا
کاره که پوخت و له بارتر ده بوو. ئاوا به ئاسانیش نه یانده توانی کاره که
هه لوه شیننه وه، ئەمانه لهو که سانه ن له کاتی په شیمان بوونه وه دا خو یان
به به رپرسیار ده زانه، که هه رچی دیاری و پارهیان دراوه تی،
بیده نه وه، دانه وه یشی بو ئه وان کاریکی گران و ناخۆش بوو! هه روه ها
تووشی ئازاری و یژدانیش ده بوون به رانه ر به که سیک ئەمه نده
ده ست و دلفراوان بووه و که چی له پریکدا ئه وان ده ستیان به پروویه وه
ناوه. هم، هه له م کرد! دوا ی ئه وه ی دیسانه وه پیی به جه رگی خویدا
نایه وه، خیرا خو ی به که وج دایه قه له م، هه رچه نده ئەم رسته یه ی
به ده م نه وت، که به م ئەنجامه گه یشته، گه رایه وه ماله وه، به لام
رکوتوو په ییه که ی لهو کاته زیاتر بوو، که له مال وه ده ر که وتبوو.
رئوپره سمی پرسه ی کوچکردوو، که له ژووره که ی کاترینا ئیفانو فنادا
به جی ده هیئرا سه رنجی راسکولنیکوفی راکیشابوو، دویینیش هه ندیک

شتی له باره ی ئه م پرسه یه وه بیستبوو، ته نانه ت پیده چوو ئه وه یشی بیر که وتیته وه که ئه ویش بۆ ئه و خوانه بانگهیشت کرابیت، وه لی به هوی گرفتاریه تایه تییه کانیه وه هه موو شتیکی له بیر چووبوو. ئیستا که خاتوو لیپیه خزل له جیی کاترینا ئیقانوڤنا (ئه م چووبوو بۆ گورستان) له پال میزه ئاماده کراوه که دا سه رگه رمی کاربوو، ده رفه تی ده ست که وت و چه ند پرسیاریکی لیکرد، زانی که دانیشتنه که شکومه ندانه به ریوه ده چیت. هه موو کریگرته کان ته نانه ت ئه وانه یش که کوچکردوو یان نه ده ناسی، وه ک ئاندري سمیونوڤیچ لیبیزیاتینکوف که پیشتر له گه ل کاترینا دا به شه ر هاتبوو، بانگهیشت کرابوون، پیتهر پتروڤیچیش نه ک ته نیا بانگ کرابوو، به لکو به په رۆشه وه چاوه پروانی ده که ن، چونکه له نیو هه موو کریگرته کاندایارترین میوان بوو، خودی ئامالیا ئیقانوڤنا هه رچه نده پیشتر له گه ل کاترینا دا ده مه ده میان بوو، زۆر به ریزه وه بانگ کرابوو، بویه ئیستا خوی لیڤه دا به خاوه ن مال ده زانی و هه لده سوڤا و تا راده یه ک چیژی له کارکردنه که ی ده بیني. له سه رووی ئه مانه یشه وه خوی زۆر رازاندبووه وه، هه رچه نده جلی تازیه باری له به ردا بوو، به لام سه رتاپای تازه و ئاوریشمین و زه رقی و به رقی له به ردا بوو، به فیزه وه شانازی به خویه وه ده کرد. هه موو ئه م به لگه و زانیاریانه پیتهر پتروڤیچیان خسته سه ر بیرکردنه وه یه کی تازه، که چووه ژووره که یه وه، واتا ژووری ئاندري سمیونوڤیچ لیبیزیاتینکوفه وه، هه ر سه رقالی ئه و بیره بوو، تیگهیشت که ده بیت راسکولنیکوڤیش داوه ت کرابیت.

ئاندري سمیونوڤیچ له به ر هه ر هویه ک بیت، ته واوی ئه و به یانییه له ژووره که یدا مابوو وه. له نیوان پیتهر پتروڤیچ و ئه م به ریزه دا په یوه ندیه کی سه یر، به لام تا راده یه ک سروشتی، دروست ببوو: پیتهر

پتروفيچ تا رادهيهك هەر لهو پوژهوه كه خانووی لیگرتبوو،
 بهرانبهري ههستی به نهفرهت و بیزاری دهکرد، لهگهڵ ئهوهیشدا سلی
 لیدهکردهوه. پیتەر پتروفيچ كه گهیشته پتروزیبورگ، هاته لای ئهم،
 ئهمهیش له بهر ئهوه نا كه ئهم پیاویکی پژد و سووکه، ههچهنده ئهمه
 گرنگترین هۆی ئهوه مهسهلهیهیه، بهلام هۆیهکی تری هیه: ئهوه کاتهی
 هیشتا له ناوچهکهی خۆی دهژیا، لهبارهی ئاندریووه كه خۆی
 بهخووی کردووه. بیستبووی كه لاویکی پیشکهنخواز و
 ههلهکهنووه، تهناهت له نیو ههندیك لایهنی سهرنجراکیش و
 ئهفسانهییدا پۆلی گرنگی هیه. ئهمه هۆیهك بوو بۆ ئهوهی پیتەر
 پتروفيچ بهو لاهه سهرسام بیت، ئهوه تاقم و لایهنه به توانایانهیش كه
 ئاگاداری ههموو جیگایهك و له ههموو كهسیكیش بزار بوون و
 نهینیی خهلكیان دهردهخست، ماوهیهکی زۆر بوو پیتەر پتروفيچیان
 دووچاری سهرسامیهکی تایبهتی کردبوو كه به هیچ جوړیك
 نهدهزانرا هۆیهکهی چیه. بیگومان خۆی به تهنیا، به تایبهتی له
 ناوچهیهکی دووردهستا، به هیچ جوړ نهیدهتوانی وینایهکی
 راستودروست لهو تاقم و لایهناه بکات. ئهویش وهك خهلكانی دی
 بیستبووی، بهتایبهتی له پتروزیبورگدا كهسانیک هه ن پێیان دهلێن
 پیشکهنووتوو و نیهلیستی و چاکهخواز و.. هتد.. وهلی ئهویش وهك
 گهلی كهسی تر مانا و چهمکی ئهم واژانهی به شیوهیهکی سهیر زل
 دهکرد، چهند سالیك بوو زیاد له هه ر شتیکی دی له ئابرووچوون
 دهترسا، ئهمهیش گرنگترین هۆی نیگهرانی ههمیشهیی و
 لهرادهبهدهری ئهوه بوو. بهتایبهتی ئهوه کاتهی بیری لهوه کردهوه كه
 کارهکهی بگوێزێتهوه بۆ پتروزیبورگ. لهم لایهنهوه وهك دهلێن
 "توقیبوو"، تهواو وهك ئهوه منداڵانهی ههندیكجار له شتیك دهتوقن.

چەند سالیك لەو وەوبەر كە لە ناوچەكانی دەرەوێ شار دادەنێشت و سەرقالی بەرێخستنی كارەكانی بوو، دووجار ئەو ئابرووچوونەى بە كەسانى خاوەن پلە و دەسەلاتەو دەبوو. ئەوانە كەسانىك بوون ئەم پارێزگاریی لێدەکردن، كە پێشتر ئەوان یارمەتییان داوو. یەكێك لەو كێشە خەریك بوو خاوەنەكەى بەرەو چورتەم و هەلەریكى گەورە بەریت، دوو هەمیش سەرئێشە و دوودلی نایەو، بۆیە پیتەر پتروقیچ بریاری دا هەر كە هاتە پتروزیورگ، یەكسەر بە دیدكى ڕوونەو لە مەسەلەكان ڕوانیت، زانیاری زۆر بە دەست بێت، لە كاتى پێویستیشدا دەستپێشخەر بێت، خۆشەویستی "نەوێ نوێش" بە دەست بێت، لەم ڕوونەو ئومێدى بە ئاندري سمیونوقیچ بوو، بەو جۆرە ئەو كاتەى ڕاسكۆلنىكوڤى بینی، توانى هەندىك لە مەبەستەكانى لەو ڕێستانەدا دابڕێژیت، كە گەنجانە بوون.

بێگومان ماوەیهكى زۆرى نەبرد كە پیتەر پتروقیچ لە ئاندري سمیونوقیچدا بێجگە لە كەسایەتیهكى خویڕى و سادە چیتى نەبینى. بەلام ئەمە بە هیچ جۆرىك ڕای پیتەر پتروقیچى نەگۆڕى و پرکیشى هیچى نەکرد، تەنانەت ئەگەر ڕوای تەواوى بەو هەبوایە كە ئەو كەسە پێشكەوتوانە تا ئەو ڕادەیه سادە و ساكارن، هێشتا هەر بە دوودلی دەمایەو. بەهەر حال، هەموو ئەو بیروباوەر و یاساوپرسیانەى ئاندري سمیونوقیچ بە گوێدا دەدا و مێشكى پى پر دەکرد، لای ئەو گرنگ نەبوو، ئەو مەبەستى تايبەتى خۆى هەبوو، تەنیا خاویاری ئەو بوو تا بتوانیت زووتر لەو بەگات كە ئایا ئەو كەسانە توانایەکیان هەیه یان نا؟ ئایا دەیت لێیان بترسیت یان نا؟ ئایا ئەگەر ئەم دەست بۆ كاریك بەریت — هەر كاریك بێت — ئەوان سووك و ڕسوای دەكەن؟ ئەگەریش ڕسوای بكەن، لە چ لایەنیکەو

دهيکهن؟ نهوهی باوه ئیستا خه لکی له چ بواریکدا دهست بو
 پسواکردن ده بهن؟ بیجگه له مانه، ئایا دهشیت ههرچونیک بووه خوت
 بخزینیته ناویانهوه، خو ئه گهر به راستی خاوهن هیژ و دهسهلات بن
 ههرچونیک بیت کلاو بکهیته سهریان؟ ئایا ئه م کاره پیویسته بکریت
 یان نا؟ ئایا ناکریت، بو نمونه بو کار و پیشه کهی خوی، به ههر
 جوریک بیت، سوودیان لیوه ربگریت؟ به کورتی، سه دان پرسیاری له
 بهردهمدا قوت ببووهوه.

ئه م ئاندري سمیونو فیچه لاویکی لاواز و نهخوش و کورته بالا بوو،
 کارمهندی شوینیک و موویهکی زهردی سهرنجراکیشی هه بوو، ریشی
 به ههر دوولای رومهتیا هاتبووه خواری و گه لیک شانازی پیوه
 دهکرد، بی له مانه هه میسه چاوی دیشا، دلی ناسک به لام له قسه دا
 زور بروای به خوی و هه ندیکجاریش به فیز و هه وا بوو. ئه م حاله ته
 له گه ل دیمه ن و رواله تیدا ئه مه نده جیاواز بوون، که ببوونه مایه ی
 پیکه نین، به مانه ی شه وه، له روانگهی ئامالیا ئیقانو فئاوه ئاندري
 کریگرته یه کی تا راده یه ک به ریز بوو، چونکه مه ست نه ده بوو، کری
 ژووره کهیشی به ریکوپیکي دها. له گه ل هه موو ئه م ئاکاراندا، ئاندري
 سمیونو فیچه به راستی کابرایه کی توزیک گه وچ بوو. په یوه ندیی ئه و به
 "پیشکه وتن" و به "نه وه ی نوئ" مانه وه ته نیا له پرووی سۆزه وه بوو.
 یه کیک بوو له و گروپه بیته ژمارانه ی که گه مژه و نابوود و لاواز
 بوون، هیچ کاریکی باش فیژ نه بوو بوون، له هه ولی ئه ودا بوون زوو
 خویان به بیریکي باوی به ره ووجه وه هه لواسن، ئه وانه ههرچییه کیان
 بکردایه، سووکیان دهکرد، ته نانه ت ئه گهر به راستگویییش بیان کردایه.
 له گه ل ئه مانه ی شیدا لی بی زیاتینکوف، ههرچه نده گه لیک میهره بان بوو،
 وه لی ورده ورده له هاوژووری له گه ل پیتهر پترو فیچدا که پیشتر

ئەمى بەخىو كوردبوو، بەتەنگ دەھات. بە رېكەوت ھەردووکیان ئەم ھەستەیان بەرانبەر بە یەكدی ھەبوو. ھەرچەندە ئاندري سمیونوڤیچ پیاویکی سادە بوو، بەلام وردەوردە لەو دەگەشت كە پیتەر پتروڤیچ فریووی داوھو لە ناخیدا لی بیزارە و ئەو مروڤە نییە كە ئەم تی گەشتبوو.

لیبیزیاتینكوف دەیویست یاسای "فوریە"^۱ و تیوری "داروین"ی بو باس بکات، بەلام پیتەر پتروڤیچ كە بەتایبەتی لەم دواپیانەدا بە گالته جارییەکی زۆرەو گویی لە قسەکانی دەگرت، لەم پوژانەدا تەنانت كەوتبوو سوکایەتی پیکردنیشی، لەبەر ئەوێ لوژین ھەر لە خووە تیگەشتبوو كە لیبیزیاتینكوف نەك تەنیا كایەکی گەوج و لەجەرە، بەلكو درۆزنیشە، لە ناو ئەوانەشدا كە کاریان لەگەڵدا دەكات، چ پەيوەندییەکی بە كەسە گرنگەکانییەو نییە. ئەوێ دەیزانیت، لە خەلكی تری دەبیستیت. لە ھەموویش گەنتر ئەوێە كە توانای راگەیانندی بە باشی نییە، ھەندیکجار زیاتر لەو دەلیت، كە پیویستە بوتریت، یان لەبەر پەرتی و دوودلی ناتوانیت ھیچ بلیت، ئیتر بەم حالەو چۆن دەتوانیت پیشكەووتنخواز و چاكە خوازیت؟

دەبیت ئەو ھیشمان لە بیر نەچیت كە پیتەر پتروڤیچ لەم دە پوژەدا، بەتایبەتی لە سەرەتایدا، گەلیك بە پەرۆشەو ئەو راوتەگبیرە سەیرانەیی قبول دەكرد، كە لە ئاندري سمیونوڤیچەو سەرچاوەیان دەگرت، با بلین ئەو كاتەي كە ئاندري سمیونوڤیچ فەرمانی دەدا

^۱ شارل فوریە (۱۷۷۲-۱۸۳۷) فەیلەسوف و زانای سایكۆلۆژی فەرەنسی، لەدایكبووی بیزانسون: سەرۆکی قوتابخانەي فالانستیریانییە "یەكیتی سۆشیالیستی" و.

ئامادەى دروستکردنى "كومون"^۱ى تازە بىت لە شوينىكى شەقامى "مشچانسكايا"^۲ (شەقامى بورجوازيەكان)دا، يان پىي دەوت ھەرگىز رى لە دونيا نەگرىت، تەنانەت ئەگەر لە يەكەم مانگى زەماوەندىشياندا بىت، ئەگەر ويستى دۆستىكى تر بۆ خۆى بگرىت، يان مەبەستى نىيە منداڵەكانى ئايىندەى خۆى تەعمىد بکات و.. شتى ترىش.. لەم مەسەلانەدا پىتەر پىتروفيچ يان بەرپەرچى نەدەدايەو وە يان ھەر بىدەنگ دەبوو. پىتەر پىتروفيچ لەسەر شىۋازى ئاسايى خۆى لەو بىتاقەت نەدەبوو باس لە ئاكار و رەوشتى تايبەتى ئەو بگرىت. تەنانەت رىيشى بە ستايشى خۆى دەدا، چونكە ھەموو جۆرە ستايش و پياھەلانىكى خۆى گەلىك پى خوش بوو.

پىتەر پىتروفيچ كە لەبەر چەند ھۆيەك ئەو بەيانىيە چەند پىنج رۆبلىيەكى ورد كەردبوو وە، لە پشت مىزەكەيەو دانىشتبوو، سەرقالى ژماردىنى سەفتەى چەكەكانى بوو. ئاندرى سميونوفىچىش كە بەردەوام پارەى لە گىرفاندا نەبوو، لە ژوورەكەدا پىاسەى دەكرد، خۆيشى لەو دارەتە نەدەدا كە سەفتە پارەكان سەرنجى رابكىشن يان مەبەستى بن. پىتەر پىتروفيچ ھەرگىز برۋاي بەو نەدەكرد ئاندرى سميونوفىچ بە راستى ئەو پارانەى لا بىنرخ بىت و بىبايەخانە لىيان برۋانىت، ئاندرى سميونوفىچىش لاى خۆيەو خەيالىكى تالى تىگەرۋابوو، كە رەنگە پىتەر پىتروفيچ لەبارەى ئەو وە بەو شىۋەيە بىر

Commane^۱ جۆرە سۆشپالستىيەكە كە گەلىك لە رۋوناكبىرانى رۋوسيا لە كۆتايى سەدەى تۈزدەدا بۆ بەدىھىنانى شىۋازىكى سۆشپالىستى لە سەروبەندى دروستكردنىدا بوون.

^۲ Meshchanskaya

بکاتهوه، بهوه دلخوش بیت له دهرفتهیکدا بهو سهفته پارانه رقی
هاورپی لاههکه هی ههستییت، ئازاری بدات، گالتهی پیبکات و به هیچی
دابیت، نهوهی تیگهیهنیت که نه م دوانه چهنده جیاوازن و چ
بوشاییهکی گه وره له نیوانیاندا ههیه!

لیبیزیاتینکوف له گهل نهوهیشدا که سه رگه رمی پروونکردنهوهی بابته
دلگیرهکه هی خوی بوو له باره ی دروستکردنی "کومون" هیهکی تازه و
تایبه تهوه، وهلی پیتهر پیتروقیچی دهینی زور توورپه و که مباپه خه،
وهلام و سه رنجه کورتهکانی که بهدهم ژماردنی سهفتهکانهوه له
دهمی دهردهچوو، پلاریکی گالته ئامیز و سوکایه تیپیکردنی نه م بوو.
به لام ئاندری سمیونوقیچی "مروقدوست" نه م باره ی پیتهر پیتروقیچی
بهوه دانا بهرتهنجامی نه و نارهمه تیپیهی دویینی، که له دوا ی
په یوهندیپرینی له گهل دونیادا بهدی هاتووه و بهردهوام پهروشی
نهوهیه قسه ی له سه ر بکریت. دهیویست به م بونهیهوه هه ندیک په یامی
پیشکه ووتوانه دهربری، تا له لایه که وه ئاسووده ییه ک به هاورپی
به ریزه که ی ببه خشی و له لایه کی تره وه "بیگومان" کار له
به ره وپیشبردنی بیروباوه ری بکات.

پیتهر پیتروقیچ قسهکانی ئاندری سمیونوقیچی له شوینیکی گرنگا
بری و له پریکدا پرسى:

- نه م داوه تیه چیه که نه م ژنه.. بیوه ژنه سازی دهکات؟
- دهلی ئاگات لی نییه! من دوینی له و پرووه وه قسه م بو کردیت و
دهرباره ی نه و دابونه ریه بیروباوه ری خوم پیوتیت.. ئاخر، وهک
بیستوومه، تویش بانگ کراویت، تو خوت دوینی له گه لیا قسه ت
کردووه..

- من هەرگیز چاوه پێی ئهوه نهبووم ئهوه ژنه گهوجه تهواو نه دارایه ی پاره ی لهو گهوجه ی تروهه که ناوی راسکولنیکوفه وه رگرتووه، بیکات به داوهت و پرسه دانان، ئیستایش که بهویدا تیپه پیم، لهو هه موو سازدان و ته داره که سه رم سووپما! دیاره خه لکیکی زوری بانگه یشت کردووه. ته نانهت له سه ر خوانه که مه یم بینی.

پیتهر پیتروقیچ که دیار بوو مه به سستی تایبه تی هه یه، له سه ر باس و پرسیاره کانی رۆیشت، له پریکدا سه ری به رز کرده وه و وتی:

- چی؟ وتت منیشی بانگ کرده وه؟ که ی داوهت کراوم؟ له بیرم نییه، ناچم، من له وی چ کاره م؟ دوینی که تووشی بووم، ته نیا ئه وه م وت له وانیه به توانیت وهک ژنی کارمه ندیکی هه ژار، سالانه یارمه تییه ک وه ربگریت، ناشی بو ئه وه منیشی بانگ کردییت. هه، هه، هه!

لیبیزیاتینکوف وتی:

- منیش پیم خو ش نییه برۆم.

- بیگومان تو به دهستی خو ت لیت داوه، ئه وه ئاشکرایه، شه رم ده که یت. هه، هه، هه!

له پریکدا لیبیزیاتینکوف سوور داگه را و وتی:

- کی لیتی داوه، له کی دراوه؟

- سه یره! تو له کاترینا ئیفانو فئات داوه، مانگیک له مه وه بهر، دوینی ئه م هه واله م بیست.. ئه مه یش خاوه ن بیرو باوه ره کان.. ئاوا کی شه ی ژن چاره ده که ن! هه، هه، هه!

پیتهر پیتروقیچ که دیار بوو که میک ئاسووده یی تیگه رابوو، سه رله نوی که وته وه ژماردنی سه فته پاره کان.

لیبیزیاتینکوف که به رده وام له به یاده یتانه وه ی ئه م رهودا وه بیزار ده بوو، به توو په یی وتی:

- ھەموو ئەمانە قسەى بېسەرەوبەرە و بوختانن، ھەرگىز وا نەبوو، مەسەلەكە جۆرىكى تر بوو.. تۆ باشت نەبىستوو، قسە دروستكردنە! من لەو شوینەدا بەرگرم لە خۆم كرد، يەكەمجار ئەو پەلامارى دام و چنگى بۆ دريژ كردم.. ريشى لە بنا ھەلكەندم... ھەموو كەسيك، ھەقى خۆيەتى بەرگري لە خۆى بكات، بى لەمە، من رېگە بە كەس نادەم توندوتيزيم لەگەلدا بكات.. بيروباوەرم رېگەم پینادات، چونكە ئەم كارە دەچیتە خانەى زۆردارىيەو، پاشان دەبوو چيم بكردايە، ھەر ئاوا بوەستم و بەرگري نەكەم؟ من تەنيا لە كۆل خۆم كردەو.

لۆژين لەسەر گالته پيكردنە بەدەكەى بەردەوام بوو.

- ھە، ھە، ھە!

- تۆ بۆيە ئازارم دەدەيت چونكە خۆت ركاوى و توورەيت.. ئەگينا ئەم قسە بيماناiane چ پەيوەندييەكيان بە كيئشەى ژنەو ھەيە! تۆ باش تينەگەيشتيت. من بيرم لەو ھيش كردۆتەو ھەگەر ژن و پياو لە ھەموو شتيكدا يەكسان بن. تەنانەت لە لايەنى ھيز و توانايشەو (ئىستا نكۆلى لەمە ناکريت) كەواتە دەبيت لەم لايەنەيشەو ھەر يەكسان بن. ھەلبەتە پاشان لەو ھەيشتم كە نەدەبوو مەسەلەكە بەو شيو ھەيە بخريتە بەرچاو، چونكە ھەر نەدەبوو شەر و ئاژاوە پيش بيت، ئەم جۆرە پيشهات و گيروگرفتانه لە كۆمەلگای ئاييندەدا شياوى ئەو نين بيريان ليكریتەو.. بيگومان بەدەستھينانى يەكسانی بە رېگەى شەر و ئاژاوە كاريكى سەيروسەمەرەيە! من ئەو ھەيش گەمژە نيم.. ئەگەرچى شەر و ئاژاوە ھيشتا بوونی ھەيە، واتە.. بۆ لەمەودوا نايت بميتيت، بەلام ئىستا ھەيە.. ئاھ.. شەيتان بە لەعنەت بيت! گفتوگو لەگەل تۆدا ماھى سەرئيشەيە.. من لەبەر ئەو پيشهاتە ناخوشە نيبە كە نايم بۆ ئەو دانىشتنى سەرخوشييە، تەنيا لەبەر ئەو ناچم چونكە

ناتوانم له بیروبواوه‌ری خۆم لایده‌م، نامه‌وێت له نه‌ریتیکی وا
دواکه‌وتووی کۆمه‌لایه‌تیدا به‌شداری بکه‌م.. به‌لێ.. هه‌ر له‌به‌ر ئه‌وه‌یه.
ئه‌گه‌رچی ده‌شی‌ت برۆم، به‌لام ته‌نیا بۆ رابواردن و گالته‌پیکردن..
به‌داخه‌وه قه‌شه‌یه‌کی لێنیه. ئه‌گینا ده‌چووم.

- مه‌به‌ستت ئه‌وه‌یه نان و نمه‌کی خه‌لکی بکه‌یت و له‌سه‌ر خوانیان
دابنیشیت و پاشان تف له‌ روویان بکه‌یت؟ وایه؟

- نا، مه‌به‌ستم ئه‌وه نییه تف له‌ روویان بکه‌م، به‌لکو و ته‌نیا
ره‌خنه‌لیگرتنیانه، ئامانجه‌که‌ی من به‌سووده. من ده‌توانم ناراسته‌وخۆ
بۆ پیشخستن و گه‌یاندنی بیروبواوه‌ر که‌لک له‌ واقع بینم، هه‌موو
مرو‌فیک له‌سه‌ریه‌تی بیروبواوه‌ری خۆی بلاو بکاته‌وه، چه‌نده لێ‌پراوانه
بی‌کات، چاکتره. من ده‌توانم بیروبواوه‌ره‌که‌م وه‌ک ده‌نکه‌توویک بچێتم..
له‌و تووه هه‌قیقه‌ت سه‌وز بێت. ئه‌مه چ کێشه‌یه‌ک بۆ خه‌لکی دروست
ده‌کات! ره‌نگه له‌ سه‌ره‌تادا پێیان ناخۆش بێت، به‌لام دوا‌یی خۆیان
ده‌بینن چه‌نده که‌لکیان لێ‌وه‌رگرتووم، پێشتر لێ‌رده‌ا خاتوو تربیف^۱ که
ئێستا به‌شداری "کومون" هه‌که‌مانه، به‌وه تاوانباریان ده‌کرد که‌ وازی له
مالی باوکی هێناوه و که‌وتۆته دوا‌ی پیاویک، نامه‌یه‌کیشی بۆ باوک و
دایکی نووسی‌وه که‌ ناتوانیت له‌ ناو بیروبواوه‌ری پووچدا بژی، بۆیه
شوویه‌کی ئازادی دوور له‌ رێ‌په‌رسی ئاینی ده‌کات. ئه‌وسا خه‌لکی
پێیان ده‌وت ئه‌مه کاریکی نادرسته و توندوتیژییه به‌رانبه‌ر به‌خیزان
و که‌سوکار، وا باشتر بوو هه‌ستی ئه‌وان نه‌روشینیت و نامه‌که‌ی
که‌میک گونجاوتر بێت. به‌ رای من هه‌موو ئه‌م قسانه هه‌له‌قومه‌له‌قن و
چ پێ‌وستی به‌وه نییه نامه‌ی گونجاو و ناسکیان بۆ بنووسیت، به‌لکو

^۱ Terebyev

به پيچه‌وانه‌وه، له‌مه‌سه‌له‌ی وادا ده‌بیټ ده‌ست دابگریټ. لیږه‌دا خاتوو
 څارنتس^۱ ده‌که‌مه نموونه که حه‌وت سال له‌گه‌ل میږده‌که‌یدا ژیا،
 پاشان هه‌ردوو مندا له‌که‌ی به‌ره‌لا کرد و به نامه‌یه‌کی بی‌پیش‌ه‌کیه‌وه
 وازی له میږده‌که‌ی هیټا. بوی نووسی: "هه‌ستم ده‌کرد ناتوانم له‌گه‌ل
 تودا بژیم و خو‌شبه‌خت بم، هه‌رگیز لیټ نابوورم، که تو فریووت دام
 و هه‌لتخه‌له‌تاند، ئه‌وه‌ت له من شارده‌وه که ریک‌خراویکی تری
 کومه‌لایه‌تی هه‌یه به ناوی کومه‌له‌ی سو‌شیالیستی، به هو‌ی پیاویکی
 گه‌وره‌وه تازه هه‌موو ئه‌م شتانه‌م زانی و خو‌م به‌ده‌سته‌یه‌وه دا و هه‌ر
 له‌گه‌ل ئه‌ودا که‌وتمه کار بو به‌دی‌هینانی ئه‌و کومه‌له سو‌شیالیستی،
 ئه‌مانه‌ت راستور‌ه‌وان پی‌ده‌لیم، چونکه ئه‌گه‌ر درو‌ت له‌گه‌لدا بکه‌م واتا
 درو‌م له‌گه‌ل باوهر و شه‌ره‌فی خو‌مدا کردووه. بو خو‌ت چو‌ن ده‌ژیت
 بژی، ده‌ست له گه‌رانه‌وه‌ی من بشو، چونکه تازه کات دره‌نگه، هیوای
 به‌خته‌وه‌ریت بو ده‌خو‌ازم" به‌لی، ده‌بیټ به‌و شی‌وازه نامه بنووسریټ.
 - ئه‌مه هه‌ر ئه‌و خاتوو تربیقه‌یه که ده‌توت سی‌هه‌م جاریه‌تی شووی
 ئازاد ده‌کات؟

- له راستیا ئه‌مه جاری دووه‌میه‌تی، ئیتر جاری چواره‌م بیټ یان
 پانزه‌هه‌م.. چی تیایه! هه‌رگیز به ئه‌ندازه‌ی ئیستا خه‌م له مردنی دایک
 و باوکم ناخو‌م، چه‌ندان جار له‌گه‌ل خو‌مدا بیرم کردو‌ته‌وه که ئه‌گه‌ر
 تا ئیستا زیندوو بوونایه، چو‌ن نا‌ره‌زاییم له پرویاندا ده‌رده‌بری!
 به‌تایبه‌تی به جو‌ریک ریکم ده‌خست که.. به‌راست له چ خورافاتیکي
 دواکه‌وتوودا، تف! بیرو‌رای خو‌م پی‌ده‌وتن، وام ده‌کرد سه‌ریان
 سو‌ر بمیټیت! زو‌ر به‌داخه‌وه که هیچیان نه‌ماون!

^۱ Varents

پیتەر پتروفيچ قسەكەى پيىرى:

- تەنيا بۇ ئەۋەى سەريان بەسوور بەيىت؟ ھە، ھە، چاكە، لەم لايەنەۋە مەيل مەيلى جەنابتە، ۋەلى پىم بلى بزىنم، تۆكە كچى ئەۋ كۆچ كىردوۋە دەناسىت، كچە لاۋاز و بارىكەكە، ئەۋەى لەبارەيەۋە دەيلىن راستە؟ نا؟

- جا چيىە؟ لە روانگەى منەۋە، ۋاتا بە بيروباۋەرى شەخسى خۇم، ئەۋە بۇ ژن زۆر سىروشتىيە، بۇ ۋا نەيىت؟ ئەگەر داۋەريىەكى راستەقىنە بكەين، ھەلبەتە لەم كۆمەلگايەى ئىستادا ئەۋ حالەتە زۆر سىروشتى نىيە. چونكە بەزۆر سەپىراۋە و ئازادى و ئارەزوۋى مۇۋەككەى تيا نىيە. بەلام لە كۆمەلگاي ئايىندەدا بە تەۋاۋى دەيىتە حالەتتىكى سىروشتى، چونكە كۆمەلگاكە ئازادە. تەنانت ئىستايىش ئەۋ لەسەر ھەقە، با چۆن ئەژى بژى، ئەۋ ئازار دەچىژى و ماندوۋ دەيىت و ئەمەيش تاقە سەرمایەيەتى، ۋاتا سەرمایەيەكە كە ئازادە لە بەكارھىنانىدا، بىگومان لە كۆمەلگاي ئايىندەدا پىۋىست بەۋ سەرمایەيە ناكات، چونكە ھۆكارى مانەۋەى نامىنىت، خۇفروشتى ئافرەت لە پرويەكى ترەۋە ديارى دەكرىت كە ھاۋسەنگە لەگەل سىستىمى گشتى و ھۆشيارىدا. بە نىسبەت خودى سۇنيا سىمىۋنۇقناۋە، لەم بارەى ئىستادا، من كارەكەى بە ناپەزايىدەربىرىنىكى توند دادەنىم بەرانبەر بە سىستىمى كۆمەلەيەتى، بۆيە من زۆر پىزى لىدەگرم، تەنانت كە ئەۋ كچە دەيىنم، دلم دەكرىتەۋە.

- ۋەلى من ۋام بىستوۋە كە تۆ خۆت لەم خانوۋە دەرتركىدوۋە!

لىيىزىياتىنكوف رقى ھەستا و نەراندى:

- ئەمەيش بوختانىكى ترە! بە ھىچ جۆرىك، بە ھىچ جۆرىك مەسەلەكە ۋانەبوۋە. ھەرگىز مەبەستىكى ۋا لەئارادا نىيە، ئەم قسەۋباسانە

دەستەلەستى كاترىنا ئىفانۇفنان، لەبەر ئەۋەدى لە ھېچ تىنەگەشت!
ھەرگىز مەن مەبەستىم نەبوۋە لە سۇنيا سىمىۋنۇفنان نىزىك بىمەۋە. مەن
تەنیا و تەنیا چاۋوگويم دەكردەۋە، بى ھېچ بەرانبەرىك، تىدەكۇشام
ھەستى نازەزايەتتى تيا دروست بىكەم.. مەن تەنیا ئەۋەم مەبەست بو،
كە ئەو نازارى بىت. خۇدى سۇنيا سىمىۋنۇفنايش ئىدى نەيدەۋىست
لەم مالاھەدا بىمىنىتەۋە!

- بۇ ئەۋىش بەشارە لە كۆمەلەى سۇشالىستىدا؟
- ۋا ديارە گالتەت پىدەت، ھەز ئەكەم پىت بلىم تۇ لەم ھەلۋىستەدا
سەرکەۋتوۋ نابىت، چۈنكە ھېچ لە كومونە تىناگەيت! لە كۆمەلەى
سۇشالىستىدا نەخشەى لەۋ بابەتە نىيە.. كۆمەلەى سۇشالىستى بۇيە
دروست دەبىت، كە رۇلى ۋا بوۋنى نەمىنىت. لەۋ كۆمەلگايەدا ئەم
رۇلە بە تەۋاۋىي مانا و مەبەستى دەگۇرپىت، ئەۋەدى لەم كۆمەلگاي
ئىستادا گەۋجانەيە، لەۋى ھۆشمەندانە دەبىت، ئەۋەدى لەم
ھەلومەرجەى ئىستاي ئىمەدا ناسروشتىيە، لەۋى تەۋاۋ دەبىتە
سروشتى. ھەموو شتىك بەۋەۋە بەستراۋەتەۋە كە مۇۋف لە كۇيدا و
لە چ ھەلومەرجىكدا دەژى. ھەموو شتىك بە ژىنگەۋە بەستراۋەتەۋە،
مۇۋف بە تەنیا خۇى ھېچ نىيە، بەلام مەن تا ئىستا پەيۋەندىم لەگەل
سۇنيا سىمىۋنۇفنادا باشە، رەنگە ئەمە لەۋ سۇنگەيەۋە ھاتىت، كە ئەۋ
ھەرگىز مەن بە دوژمەن يا نەياري خۇى نەزانيوۋە، بەلى، مەن دەمەۋىت
ئەۋ دىدىكى سۇشالىستانەى ھەبىت، بەلام لەبارەى شتى ترەۋە! بۇ
پىدەكەنەت؟ ئىمە خۋازيارى كۆمەلگايەكى سۇشالىستى تازەين، كە
تايبەت بىت بە خۇمان و لەسەر پايەيەكى بەرفراۋانتر دامەزراپىت،
ئەم بىروباۋەرەيشمان لە پىشكەۋتەندايە. ئىمە زياتر بىزاري

دەردەبرین! ئەگەر دوبرولیوف^۱ لە ناو گۆردا زیندوو بیتەو، من
چەندوچوونی لەگەڵدا دەکەم، ئەگەر بلینسکی^۲ زیندوو بیتەو،
دەچمە گیانی. بەلام ئیستا بە راستی سەرگەرمی پیگەیانندی سۆنیا
سمیونوڤنام. ئەو سروشتیکی زۆر زۆر بەرزى ھەیه.
- چاکە، تۆیش سوود لەو سروشتە بەرزە وەردەگریت، وایە؟ ھە، ھە،
ھە!

- نا، نا، نەخیر، بە پیچەوانەو.

- یانی چۆن بە پیچەوانەو! ھە، ھە، ھە! قسەیهکی سەیرە!
- باوەر بکە. ئاخىر بزاتم پیم بلی، لەبەر چ ھۆیک بمەوێت شت لە تۆ
بشارمەو؟ بە پیچەوانەو، تەنانەت بۆ خۆیشم ھەر سەیرە! کە
لەگەڵما بیت، بیتەندازە شەرم و خەجالەتى دايدەگریت.
- بیگومان تۆیش چاووگوئی دەکەیتەو.. ھە، ھە! پێیشی دەسەلمینیت
کە ھەموو ئەم شەرم و ھەیايە بیمانایە!
- نەخیر، نەخیر! تۆ چەندە دلرەقانە تەنانەت گەوجانەیش - بمبورو -
لە مانای چاووگویکردنەو تێگەشتوویت.. تۆ تیناگەیت! ئەى خودایا،
تۆ چەندە ھێشتا.. فەرت بەم سەردەمەو ھە. ئیمە دەمانەوێت ژن
ئازاد بیت، وەلى تۆ تەنیا بیر لە شتیک دەکەیتەو.. ھەر چەندە
مەسەلەى شەرم و ھەیا لە خۆیدا بێھودە و ھیچە، بەلام من بە
تەواوی شەرمی ئەوم قبوولە، چونکە ویستی خۆیەتى و بە ھەقى
خۆی دەزانیت. بە راستی ئەگەر ئەو بە منى بوتایە "دەمەوێت لەگەڵتا
بم" من خۆم زۆر بە سەرکەوتوو دەزانى، چونکە ئەو کچەم خۆش

^۱ Doprolobov

^۲ Belinsky

دهوئیت، وهلی ئیستا، به لایه نی که مه وه ئیستا، کهس وهک من به ریز و نه ده به وه مامه لهی له گه لدا نه کردو وه.. له منیش زیاتر ریزی بۆ که سایه تی ئه و دانه ناوه. من چاوه ریم و هیوادارم.. و هر ئه مه.

- وا چاکه دیارییه کی پیشکesh بکهیت، گره و ده کهم تۆ بیرت له مه نه کردۆته وه.

- من پیم وتیت تۆ له هیچ ناگهیت، هه لبه ته ئه و له و حاله دایه، وهلی له م لایه نه وه مه سه له یه کی تریش هه یه، مه سه له یه کی ته وا و جیاوا، تۆ به سووک له و ده روانیت، چونکه هه له یه کت لیدیوه، که په یوه ندی به شه ره فه وه هه یه، بۆیه به چاوی سووک ته ماشای ده کهیت، تۆ ناتهوئیت حوکمیکی دادپهروه رانه و مرۆقایه تییا نه به سه ر ئه و کچه دا بدهیت. تۆ ئاگاداری سروشتی ئه و کچه نیت. من زۆر به داخه له م دوا ییه دا به ته واوی وازی له خویندنه وه هینا وه و ته نانه ت داخوازی کتیم لیناکات، پیشتر کتیی لئ داوا ده کردم. ههروه ها جیی داخه له گه ل ئه و هه موو توانا و ئیراده یه دا که هه یه تی و سه لماندوو یه تی، هیشتا ته واو سه ره به خۆ نییه، واتا ئازادی و توانای په تکر دنه وه ی گه لیک له وه همه کۆمه لایه تییه کان.. و دیارده بیمانا کان. له گه ل ئه وه یشتا هه ندیک له و مه سه لانه به چاکی ده زانی ت و ده رکیان ده کات. بۆ نمونه، باش له مه سه له ی ده ستم اچکردن ده زانی ت. واتا له وه به ئاگایه که ماچکردنی دهستی ژن له لایه ن پیا وه وه، سووکایه تی کردنه به ژن، چونکه پیا وه که خۆی له پله ی یه کهمدا داده نیت و ئه و له پله ی دو وهمدا. ئه م کیشه یه لای ئیمه وه باس کرا وه و منیش له گه ل ئه ودا قسه م له سه ر کردو وه، له باره ی سه ندیکای کریکارانی فه ره نسایشه وه که باسم بۆ ده کرد، به قوولی گوئی لیده گرتم. ئیستایش باسی ئه وه ی

بۇ دەكەم چۈن يەككە بە ئازادى بىرواته ژوورى يەككى ترەو، ئەمە
لە كۆبونەوہى ئايىندەماندا جىيى مشتومرە.

- ئەمەيان چىيە؟

- لەم دوايىدە ئەمە بوو جىيى باسوخواس كە ئايا يەككە كە ئەندام
بىت لە كۆمەلەي سۆشاليستىدا مافى ئەوہى ھەيە ھەر كاتىك
بىھويىت، بچىتە ژوورى ئەندامىكى ترى ھەمان كۆمەلەوہ ئىتر ژن بىت
يان پياو؟ بىر يار وادرا كە بەلى دەتوانىت.

- ئەي باشە ئەگەر لەو كاتەدا ئەو ئەندامە، ژنە يان پياو، سەرقالى
پىويستىيەكى تايبەتى خۆي بوو؟ ھە، ھە، ھە!

ئاندرى سميونوفىچ داگىرسا و بە توورەيىوہە وتى:

- جەنابتان ھەر بىرتان لاي ئەو "پىويستىيە" نەفرەتلىكراوہى! ئا،
نازانىت چەند پەشيمان و بىزارم لەوہى كاتى ئەم قسەوباسانە، پىش
وادەي خۆي، لەبارەي ئەو پىويستىيە مەلەوونەوہ قسەم بۇ كرديت!
نەفرەت لە شەيتان! لە راستيا ئەمە كىشەي گىرنگى ھەموو ئەو
كەسانەيە كە وەك تۆ وان، پىش ئەوہى لە مەسەلەكە تىبگەن، كىشەكە
دەخەنە بەردەمى تۆ! وەك ئەوہى بە ھەقى خويانى بزانن، يان
شانازى بە شتىكەوہ بگەن. ئا! من چەندان جار وتوومە نابىت ئەو
مەسەلەيە بەو كەسانە بوترىت، كە لە سەرەتادان تا ئەو كاتەي
دەگەنە قۇناغى كۆتايى واتا ئەو كاتەي چاووگوڭيان كراوہتەوہ و
كەوتوونەتە سەر پى و پىگەيشتوون. بە جۆرىكى تر: تەنيا ئەوانە
بۆيان ھەيە لەم مەسەلانە بدوين، كە پرووناكىبرى تەواون و بە قوولى
تىي دەگەن. باشە، پىم بلى. تۆ چ رسوايى و بىشەرمىەك لە
ئاودەستخانەدا دەبينىت؟ من يەكەمىن كەسم كە.. من ئامادەم ھەموو
جۆرە ئاودەستىك پاك بگەمەوہ. لەمەدا ھىچ جۆرە فىداكارىيەك نىيە!

ئەمە تەنیا کاریکی بەکەلک و ئابروومەندانە یە بۆ کۆمەلگا، کە لە هیچ کاریکی دی کەمتر نییە، بیگومان زۆر مەزنترە لە کارەکانی وەک روفائیل و پوشکین، چونکە قازانجی زیاترە.

- بەلکو شەریفتریشە، شەریفتر، ھە، ھە، ھە!

- شەریف یانی چی؟ لەبارەى دیاریکردنی جووری کاری مروّقەووە من بەم زاراوانە قایل نیم. "شەریفتر!" "جوامیتر!" ھەموو ئەم زاراوانە پووچ و پسوا و بیمانا و کۆن، لای من نرخیکیان نییە. ھەر شتیک قازانجی بۆ مروّقایەتی ھەبێت، شەریفە، من تەنیا شتیک دەزانم: قازانج! پێیکەنە، چەندت لا خۆشە پێیکەنە، وەلى ئەمە ھەقیقەتەکە یە.

پیتەر پتروقیچ زۆر پێیکەنى، ئیتر لە ژماردنی پارەکانی بووبوووە و سەفتەکانی لادابوو، بەلام بۆ ھەر ھۆیک بێت، ھەندیکیانى لەسەر میزەکە ھێشتبووەوە. مەسەلەى "ئاودەستەکان" یش ھەرچەندە باسیکی بێنرخ بوو، بەلام تا ئیستا چەندجاریک ببوو بە ھۆی جیاوازی و پچرانی پەییوەندی نیوان پیتەر پتروقیچ و لاو ھاوپیکی، ھەموو کەراییەتیەکەیش لەویدا بوو کە ئاندري سمیونوقیچ بە راستی توورە دەبوو، لە کاتیکیدا کە لوژین کاتی بەسەر دەبرد و پای دەبوارد، ئیستایش، زۆری حەز لیبوو کە لییزیاتینکوف توورە بکات.

لییزیاتینکوف لەگەڵ ھەموو ئەو "سەربەخۆیی" و "ناپارازی" بوونەیدا ھیشتا نەیدەویرا ململانێی پیتەر پتروقیچ بکات و بەگشتی وەک راھاتنی چەند سالیکی لەو ھەو بەری ریزی لیدەگرت، خۆی نەگرت و ھاواری کرد:

- تۆ بۆیە رکن و توورەیت چونکە دوینی لە کارەکەتدا سەرنەکەوتیت.

پیتەر پتروقیچ بە ھەوا و ناپەرەتیەو قسەکانی پێبیری و وتی:

- ھەز دەكەم پېم بلىت، ئايا دەتوانىت.. با باشتى بلىم، ئايا تۆلەگەل
ئەو كچەدا ئەوۋەندە دۇستايەت ھەيە، كە داۋاي لىكەيت ھەر ئىستا،
بەپەلە بىتە ئىرە، بۆ ئەم ژوورە؟ وا ئەزانم ئىستا ئەوان لە گۇرستان
گەراۋنەتەۋە.. گويم لە دەنگى ھاتوچۆيە.. دەبىت من ئەو ئافرەتە بىينم.
لىبىزىياتىنكوف بە سەرسامىيەۋە پرسى:

- چىت لىدەۋىت؟

- ھىچ، پىۋىستە بىينم، من ئەمرو يان بەيانى لىرە نامىنم، بۆيە ھەزم
دەگرد شتىكى پىبلىم.. رەنگە وا چاكتىر بىت تۈش لىرە بىت و لە
باسەكە ئاگادار بىت، زۆر باشتىرە، ئەگىنا خوا خۆى دەزانىت چىت بە
خەيالدا دىت!

- من خەيالم بۆ ھىچ ناچىت، ھەروا پرسىارەكەم كرد، ۋەلى ئەگەر
كارت پىيەتى، ھىنانى بۆ ئىرە زەحمەت نىيە، ھەر ئىستا دەچم،
ھەقىشەم بەسەرتانەۋە نىيە، بىروات ھەبىت.

ھەروايش دەرچوو، دۋاي پىنج دەقىقە لىبىزىياتىنكوف لەگەل سۇنيادا
گەشتىن، سۇنيا زۆر بە سەرسوورماۋىيەۋە چوۋە ژوورى. ئەو ھەر
بە سىروشتى خۆى سام دايدەگرت، ھەمىشە لە بارودۇخى وادا ترسى
لىدەنىشت و لە دەموچاۋى تازە و ناسياۋى نوئى ھەراسان دەبوو.
جارانىش ھەر دەترسا، لە مندالىيەۋە دەترسا و ئىستا ئەمە زىادى
كردبوو.. پىتەر پىروقىچ بە "ئەدەب و رىزەۋە پىشۋازى لىكرد،
پىشۋازىيەكى كەمىك بىپەردە و خۇمانەيى بە تايبەتمەندىيەكەۋە كە بۆ
شان و شكۆ و رىزى يەكىكى ۋەك پىتەر پىروقىچ بەرانبەر بە
كچۆلەيەكى سەرنجراكىشى ۋەك سۇنيا، تەۋاو شايستەيە. لۆژىن
ۋىستى زوو "دلىيا" بىكات، بۆيە لەسەر مىزەكەى بەرانبەر بە خۆى
داينا، سۇنيا دانىشت، تەماشاي ئەملاۋئەۋلا و لىبىزىياتىنكوف و پارەى

سەر مێزه‌که‌ی کرد، له‌ناکاوی‌کدا دووباره له پیتەر پتروڤیچی پروانییه‌وه و چاوی لێهه‌لنه‌گرت، وه‌ک ئه‌وه‌ی سهرنجی ئه‌می راکیشاییت. لیبیزیاتینکۆف ویستی به‌ره‌و ده‌رگا‌که بچیت، پیتەر پتروڤیچ هه‌ستا، ئاماژه‌ی بۆ سۆنیا کرد، که هه‌لنه‌ستی و له نزیک ده‌رگا‌که‌وه لیبیزیاتینکۆفی وه‌ستاند، له‌سه‌رخۆ لێی پرسى:

- ئه‌و راسکۆلنیکۆفه له‌وییه، هاتووه؟

- راسکۆلنیکۆف؟ له‌وییه، ئه‌ی چۆن؟ به‌لێ، له‌وییه.. ئیستا هاته‌وه. بینیم، ئه‌ی چۆن؟

- که‌وايه داوات لیده‌که‌م هه‌ر لێره به، له‌گه‌لماندا، من به ته‌نیا له‌گه‌ل ئه‌م کچه‌دا به‌جی مه‌هیله، هه‌رچه‌نده هیچ نییه، به‌لام ده‌شی.. خوا ده‌زانی چی پێوه ده‌نێن. هه‌ز ناکه‌م راسکۆلنیکۆف ئه‌م مه‌سه‌له‌یه بباته ده‌ره‌وه و بیگیریته‌وه. ده‌زانیت مه‌به‌ستم چییه؟

لیبیزیاتینکۆف له‌پری‌کدا هه‌ستی کرد و وتی:

- ئا، ده‌زانم، ده‌زانم، به‌لێ، هه‌قته.. به‌رای من تو شت زۆر گه‌وره ده‌که‌یت.. وه‌لێ.. له‌گه‌ل ئه‌وه‌یشدا هه‌قی خۆته، زۆر باشه، نارۆم، هه‌ر له پال ئه‌م په‌نجه‌ره‌یه‌دا ده‌وه‌ستم و لیتان تیک ناده‌م.. ده‌زانم هه‌قی خۆته..

پیتەر پتروڤیچ گه‌رایه‌وه سه‌رکۆرسییه‌که‌ی و به‌رانبه‌ر به سۆنیا دانیشت، به وردی پیایدا هه‌لپروانی و زۆر به و یقار و له‌پاده‌به‌ده‌ر خۆی سه‌نگین راگرت. وه‌ک ئه‌وه‌ی بیه‌ویت بلیت: "تۆیش خانمه‌که، خه‌یالی خراپ نه‌که‌یت" سۆنیا زۆر ناره‌حه‌ت بوو.

- سۆنیا سمیۆنۆفنا، یه‌که‌م خوازیارم لای دایکی به‌رپزت داوای لیبووردنم بۆ بکه‌یت، هه‌روایشه، کاترینا ئیقانوڤنا له جی‌گای دایکه‌ته؟

پیتەر پتروفيچ قسه كانى به هيورى و ناسكيبه كى زوره وه دهست
پيكرد و وا دهرده كهوت مه به ستيكى گه ليك پاكي ههيه.

سوڻيا خيرا و به ترسه وه وتى:

- به لي، وايه، له جيگاي دايكه.

- چاكه، كه واته له دهى منه وه داواي ليبوردينى ليكه، له بهر چهند
هويهك كه له دهره وهى مندان، ناچارم داواي پوزش بكهم، كه ناتوانم
به دهنگ داوته رهندانه كهى دايكه وه بيم و له دانيشتنى
نانخواردنه كه دا به شدارى بكهم. مه به ستم ئه وهيه له دانيشتنى
ياد كردنه وهى خوالىخوشبوودا ناتوانم ئاماده بم.

سوڻيا به پهله له سهر كورسييه كهى ههستا و وتى:

- به سهرچاو، پيى ده ليم، ههر ئيستا..

- نا هيشتا قسه م ته واو نه بووه.

به م قسانه پيتەر پتروفيچ سوڻياي راگرت و به سادهي و نه زانينى
ريوره سمى يه كترناسيبه وه زهرده خه نهيه كى گالته ئاميزى بو كرد و
وتى:

- تو زور كه م من ده ناسيت، سوڻيا سميوڻوڻى ئازين، تو وا ده زانيت
ته نيا بو شتيكى ئاوا بيئرخ كه پهيوه ندى به منه وه هه بيت، ريگه به
خوم بدهم كه ستيكى وهك تو سهرقال بكهم و بانگى بكه مه لاي خوم؟
من مه به ستيكى ترم ههيه.

سوڻيا خيرا دانيشته وه، ديسانه وه دراوه رهنك خوله ميشيبه
دلگيره كان، كه له سهر ميژه كه بلاو كرابوونه وه، كه وته بهرچاوى،
به لام زور به پهله رووى ليوه رگيران و ته ماشاي پيتەر پتروفيچى كرد.
چونكه زوو ئه وه ههسته ي تيگه را، كه سهير كردنى پارهى خه لكى
كارىكى خراپه. سوڻيا چاوى له چوارچيوه ي ئالتوونى چاويلكه

شووشه‌ییه‌که‌ی پیتەر پتروقیچ بری، که به دهستی چه‌پی ئاگاداریی لیدەکرد. هەر وه‌ها له ئه‌نگوستیله گه‌وره و هەر ه‌جوانه‌که‌ی په‌نجه‌ی ناوه‌راستی هه‌مان دهستی چه‌پی روانی، که نقیمیک‌ی زه‌ردی له‌سه‌ر بوو. که‌چی له‌پریکدا چاوی له‌سه‌ر ئه‌ویش لابرده‌، ئیدی نه‌یده‌زانی له‌ کوئ بروانیت. به‌ ناچاری جاریکی تر که‌وته‌وه ته‌ماشاکردنی چاوی پیتەر پتروقیچ.

لوژین دوا‌ی بیده‌نگیه‌ک که له جاری پیشوو ماقوولتر ده‌رده‌که‌وت، وتی:

- وا ریکه‌وت، دوینی هەر به‌سه‌ر پیوه‌ دوو سی قسه‌م له‌گه‌ل کاترینا ئیقانو‌قنای به‌دبه‌ختا کرد، دوو وشه‌ به‌س بوو له‌وه تیگه‌م له‌ چ حالیکدا‌یه.. ئه‌گه‌ر بشیت بلیم.. له‌ حاله‌تیک‌ی ناسروشتیدا‌یه.

سو‌نیا به‌په‌له‌ پالپشتی قسه‌که‌ی کرد و وتی:

- وایه، حاله‌تیک‌ی ناسروشتیی هه‌یه..

- یان ئه‌گه‌ر پروونتر و ساده‌تری بلیم، حاله‌تیک‌ی نه‌خو‌شی.

- به‌لئ، ساده‌تر و پروونتره.. به‌لئ، نه‌خو‌شه.

- به‌لئ، له‌م پرووه‌وه و به‌ هه‌ستیک‌ی مرو‌قدو‌ستییه‌وه.. وه‌ک

دلس‌وزیه‌ک پیم خو‌شه‌ له‌ لایه‌نیکه‌وه، به‌ پیشبینیکردنی چاره‌نووسی

ناخو‌ش و نا‌ئومیدی ئه‌وه‌وه، به‌تایبه‌تی یارمه‌تی بده‌م. دیاره‌ هه‌موو

ئه‌و خیزانه‌ هه‌ژاره ئیستا گیانیان به‌ تو‌یه.

سو‌نیا له‌پریکدا هه‌ستا و وتی:

- ریکه‌م بده‌ری بپرسم.. تو له‌باره‌ی مووچه‌ی خانه‌نشینییه‌وه چیت

پیوتوو‌ه. چونکه‌ دو‌یشه‌و پیی وتم تو چو‌ویته‌ته ژیر ئه‌وه‌ی

مووچه‌یه‌کی بو‌ په‌یدا بکه‌یت؟ ئه‌مه‌ راسته‌؟

- بە ھېچ جۆرىك وانييە و تا رادەيەك ھەلەى تىگەيشتنە. من تەنيا ئامازەيەكم كرد كه رەنگە يارمەتیی بپوژنى كارمەندىك بكرىت، كه له كاتى كارکردندا لەناو چوو، بىگومان ئەمەيش كاتىك دەبىت، كه پشتیوانی لىبكرىت. وەلى باوكى خوالىخوشبووت نەك تەنيا خزمەتى تەواو نەكردوو، بەلكو لەم دوايىدا ھەر نەچوو تە سەر كار. بە كورتى، ئەگەر كەمەئومىدىك لەئارادا بووبىت، ئىستا ئەوەيش زۆر كەم بۆتەو. چونكە بە راستى لە بارىكى بەم جۆرەدا يارمەتى نادرىت.. بەلكو بە پىچەوانەو.. چۆن ئەوان ئىستا لە خەيالى مووچەيەكى وادان؟ ھە، ھە، ھە! خانمىكى زىنگە!

- بەلى، خانەنشینی.. چونكە خۆى خوشباوەر و مپەرەبانە، ھەر لەبەر ئەو مپەرەبانییەتى كه برۋا بە ھەموو شتىك دەكات و.. و.. بىرىشى ھەروايە.. بەلى، ببوورە.

لەگەل وتنى قسەكانىدا سۆنيا ھەستا برۋات.

پیتەر پتروفيچ وتى:

- ببوورە، تۆ ھىشتا گویت لە ھەموو قسەكانم نەبوو.

سۆنيا لەبەر خۆيەو وتى:

- وایە، گویم لى نەبوو.

- باشە، كەواتە دابنىشە.

سۆنيا بە بىزارىيەو بۆ سىيەمىن جار دانىشتەو.

- كه بەو حالەو و لەگەل ئەو منداڵە بەدبەختانەدا دايكتم بىنى، وەك

لە پىشدا وتم، وىستم ھەر چۆنىك بىت، چەند بتوانم، يارمەتيەكى

بدم، يەنى ھەر بەو جۆرەى كەوتم، چەند بتوانم، نەك زياتر، بۆ

نموونە دەشیت بە ناوى ئەووەو پىتاك بكرىت، يان يانسىيىكى بۆ رىك

بخرىت و.. يان شتىكى لەم بابەتانە. ئەم جۆرە كارانە ئاسايى لە لايەن

که سانیکى نزیک بهو که سه وه، یان ته نانه ت که سانیکى بیگانه یش که
حه زى یارمه تیدانیان تیا بیت، ساز ده کریت. هر ئه مه بوو ویستم
پیتانی بلیم، ده شیت ئه م کاره بکریت.

سۆنیا به دهم رامانه وه له پیتهر پتروقیچ له بهر خۆیه وه وتی:
- به لئى، زۆر چاکه، خوا لیتان..

- ئه م کاره ده کریت.. وه لئى ئه مه بو له مه ودوا.. یه عنى ده کریت هر
له مپرووه ده ست پیبکریت. شهو یه کتر ده بینین، پیکه وه قسه ده که ین و
به رنامه ی بو داده نیین، له ده وری سه عات هه وتا هر لیڤه سه ریکم
لیڤه. هیوادارم ئاندرئ سمیونو قیچیش به شداری کاره که مان بکات..
به لام.. لیڤه دا شتیک هه یه، که ده بیت له پیشه وه بیزانین، هر بو
ئه وه یشه، سۆنیا سمیونو قنا، زه حمه تم داویتی و بانگم کردو یته ته ئیره.
مه سه له که ئه وه یه، به بروای من، ناشیت و رهنگه ترسناکیش بیت
پاره بکریت ده ستی کاترینا ئیقانو قناوه، به لگه یش ئه م دانیشتنی
یادکردنه وه یه ئه مپرویه. واتا بئ ئه وه ی تیکه یه ک نانی هه بیت بو
به یانی، یان، بئ ئه وه ی پیلاویکی له پیدا بیت و شتی تریش، ئه مپرو
شه رابی "رم" ی تایبه تی و ته نانه ت ده لئین شه ربه تی "مادیراو" و
قاوه یش کپاوه. خۆم له هاتنه که مدا بینیم، سبه ی دیسانه وه هه موو
شته کان به سه ر تودا ده شکیته وه، ته نانه ت داوای تیکه نانیکیش
لیڤه که ن.. ده ی، به راستی ئه مه بیمانایه. بۆیه به لای منه وه ده بیت
کو کردنه وه ی پاره که به شیوه یه ک ئه نجام بدریت، که ئه و بیوه ژنه
نه گبه ته شتیکی له باره وه نه زانیت و ته نیا تو لئى به ئاگا بیت. قسه که م
راسته؟

- نازانم.. ئه و هر ئه مپرو ئه مه ی کردووه.. ئه مه یش ته نیا جاریک پروو
ده دات.. زۆری پئ خوش بوو یادکردنه وه یه کی بو بکات، پیزی

لیبگریټ.. بۆ یادی.. وهلی ژنیکی گهلیک ئاقله.. باشه، بیگومان
ئاره‌زووی خۆته، منیش زۆر زۆر، زۆر سوپاسگوزاری تۆم.. هه‌موو
ئه‌وانیش.. خوا ئیوه.. هه‌روه‌ها هه‌تیوه‌کانیش..

سۆنیا قسه‌کانی ته‌واو نه‌کردبوو دایه پرمه‌ی گریان.

- زۆر باشه، که‌واته ئه‌مانه له بیر مه‌که، ئیستایش وه‌ک
به‌شداریکردنی من له‌و پیتاکه‌ی که بۆ دایکت ده‌کریت، تکایه ئه‌م
پارانهم لیوه‌ربگره. هه‌زیش ده‌که‌م، زۆریش هه‌ز ده‌که‌م له هه‌یچ
شوینیک ناوی من نه‌بریت. فه‌رموو.. چونکه خۆیشم کیشه‌ی ده‌رامه‌تم
زۆره و ناتوانم له‌وه زیاتر...

پیتهر پتروقیچ که کاژه ده‌رۆبلیه‌کانی باش له یه‌کدی جیا کردبووه‌وه،
بۆ سۆنیای راگرت. سۆنیا وه‌ریگرت. سوور داگه‌را. له جیگاکی
هه‌ستا، ورته‌ورتیکی کرد و به‌په‌له که‌وته خواحافیزی. پیتهر پتروقیچ
به‌رێژیکی زۆره‌وه تا به‌رده‌م ده‌رگا که ره‌وانه‌ی کرد. پاشان سۆنیا،
که سه‌رتاپا نیگه‌ران و ماندوو ده‌هاته به‌رچاو، له ژووره‌که هاته
ده‌ری و به‌شپه‌زه‌یه‌یه‌کی زۆره‌وه گه‌رایه‌وه لای کاترینا ئیقانوڤنا.

له هه‌موو ئه‌و ماوه‌یه‌دا ئاندیری سمیونوقیچ که نه‌یده‌ویست قسه‌یان
پیبهریت، جاریک له پال په‌نجه‌ره‌که‌دا ده‌وه‌ستا و تاویک له ناو
ژووره‌که‌دا ده‌که‌وته پیاسه‌کردن. به‌لام که سۆنیا رۆشت، له‌پریکدا له
پیتهر پتروقیچ نزیک که‌وته‌وه و به‌هه‌ستیکی پره‌وه ده‌ستی بۆ درێژ
کرد و وتی:

- هه‌موو شتیکم دی و ژنه‌وت..

زۆر به‌تایبه‌تی دانی به‌دواوشه‌دا نا:

- ئه‌مه کاریکی شه‌رافه‌تمه‌ندانه بوو، مه‌به‌ستم ئه‌وه‌یه بلیم ئینسانییانه
بوو. تۆ نه‌تویست سوپاسیشت بکه‌ن. بینیم! هه‌رچه‌نده دان به‌وه‌دا

دهنیم. له سهر بنه مای ئه و بیروباوه رهی هه مه ناتوانم دهستخووشی له خیرپیکردنه که ت بکه م. چونکه خیرپیکردن نه ک ناتوانیت شهر ریشه کیش بکات، به لکو به هیزتری دهکات، به لام له گهل ئه وه یشدا ناشیت دان به وه دا نه نیم که هه زم له کاره که تان کرد، به لی، به لی، زورم لا خوش بوو.

پیتهر پتروقیچ که به دوودلییه وه له لیبزیاتینکووی دهروانی. له بهر خووه وتی:

- نا، ئه مانه گرنگ نین!

- نا، گرنگه، که سیک سووکایه تی پیکراییت - وه ک ئه وه ی دوینی به تو کرا - له گهل ئه وه یشدا بتوانیت بیر له چاره رهشی خه لکی تر بکاته وه. که سیکی وا.. هه رچه نده کاره که ی خه وشیکی کومه لایه تیشی پیوه بیت. له گهل ئه مانه یشدا.. شایانی ستایشه! من چاوه ری شتی له م بابه ته م له تو نه ده کرد پیتهر پتروقیچ، به تایبه تی که بیروپراکانت.. تو ئه و بیروپرایانه ت زور قورس گرتووه! بو نمونه ئه و تیکشکانه ی دوینی چهند تو ی نیگه ران کردووه.

ئاندری سمیونوقیچ که سه ره له نوی به دلخووشیه وه خوشه ویستی خوی بو پیتهر پتروقیچ ده ربری، له سهر قسه کانی روشت:

- باشه پیم نالیت ئه م هاوسه ریه تییه ی تو ده ته ویت که لکی چیه، که لکی چیه؟ ژن و میردایه تی له ریگه ی شه ره وه چ سوودیکی بو تو هه یه، جه نابی پیتهر پتروقیچی زور شه ریف؟ ئه م به شه رعی و یاساییکردنی هاوسه ریه تییه بو تو چ که لکیکی هه یه؟ باشه، ئه گه ر پیت خوشه، ده توانیت دارکاریم بکه یت، به لام زورم پی خوش بوو زه ماوه نده که ت سه ری نه گرت، ئازادیت و هیشتا بو سوودگه یانندن به

مروڤايتي دهڙيت.. به لي، خوشحالم.. بڙوانه، هه رچييه كم له دلدا بوو، پيم وتيت.

- ئه زانيت بوجي باشه، چونكه نامه ویت له پي ناسه رعي و مارهنه بږينه وه كلاوي تهره سيم بکريته سهر و مندالي خه لک به خيو بکه م، بويه ماره بږين به کاري پيوست ده زانم.

لوژين هه ر تهنيا بو وه لامدانه وهی ئه و ئه و قسانه ی کرد، ئه گينا ئه و زور به سهختي بيري له جيگايه کي تر و مه به ستي کي دي بوو.

ئاندری سمیونوڤيچ وهک ئه سپي شهر که گويي له دهنگي شه پووري جهنگ بوو بیت، داچله کي و وتي:

- مندا؟ تو باس له مندا دهک هيت؟ مندا باسي کي کومه لايه تيه و بايه خي کي زور گرنگي هه يه. من له گه لتام، به لام کيشه ی مندا به جور ي کي دي چاره سهر دهکريت. هه نديک هه ن مندا وهک به شيک له خيزان به ته و اوي ر هت دهک ه نه وه، له باره ی مندا له وه دواتر قسه دهک هين. با ئيستا بگه رپينه وه سهر ئه و "ته ره سييه" ي که ناوت هينا، دان به وه دا ده نيم ئه مه خالي لاوازي منه، ئه م زاراوه قيزه ون و پوخله ی له پوشکينه وه وه رگيراوه، له فره هنگي ئايينده دا جي ناييته وه، ئاخر "کلاوي ته ره سي" ياني چي؟ ئه مه چ تينه گه يشتني که! کامه کلاو؟ کلاو بوجي؟ چ قسه يه کي بي مانايه! به پيچه وانه وه له هاوسه ريه تي ناسه رعي دا شتي وا هه ر ږوو نادا ت! کلاوي ته ره سيه تي بهر نه نجام ي کي سروشتي هه موو ژن و ميږدا يه تيه کي ره سمی و شه رعيه. واتا هاوسه ريه تي ئازاد بو چاککردن و ناره زاييده ر بږينه به رانبه ر به و شيوه هاوسه ريه تيه و چ رسوا ييه کي له دواوه نييه.. خو ئه گه ر گريمان ږوژيک له ږوژان ناچاري ژنه ي ناني به و شيوه ره سمی و شه رعيه بکريم. گه ليک به و "کلاوه" نه فره تيه شادمان ده بم، ئه گه ر

شتىكى وا پرووى دا، به ژنهكهم دهلیم: "هاورې، من تا ئیستا هر
خۆشم دهویستیت، وهلی له مهودوا بیجگه له خۆشهویستی ریزیش
لیدهگرم، چونکه توانای ئهوهت ههبوو نارهزایهتی دربریت!"
پیدهکهنیت؟ دهزانیت بۆ، چونکه تۆ ئهوه توانایهت نییه له بیروباوهری
پوچ خۆت رزگار بکهیت. نهفرهت له شهیتان. ئاخر من ئهوه دهزانم
ئهگهر یهکیک ژنیکی شهرعی بهینیت و پاشان ژنهکه ناپاکی لهگهلا
بکات، ئهوه پیاوه تووشی چ گاشهیهک دهییت. چونکه ههموو کاریکی
ناپهسهند ئهنجامی ناپهسهندی لیدهکهوئتهوه، له حالی وادا ژن و
میردهکیش تووشی کیشه و رسوایی دین. بهلام ئهگهر کلاوهکه ریک
و رهوان لهسهر بکهن و هاوسهریهتییهکی ئازاد و ناشهرعی پیک
بهینن، ئهوسا ههرگیز "کلاوی تههرسی" بوونی نامینیت، ههر به
خهیالی کهسدا نایهت، تهنانهت ناوهکهیشی له بیر دهچیتهوه. به
پیچهوانهوه، دهتوانم بلیم ژنهکهت بۆت دهسەلمینیت که ریزت
لیدهگریت، چونکه تۆ ئاماده نیت رې له خۆشی و بهختهوهریی ئهوه
بگریت، هیندهیش سنگفراوان و پیشکهوتوویت، تۆله له میرده تازهکهی
ناکهیتهوه. نهفرهت له شهیتان! من ههندیكجار وام به خهیالدا دیت
ئهگهر ژن بینم (ئیتەر ژنهینانی ئازاد بیت یان له ریگهی شهرعهوه،
ههردووکیان بهبی جیاوازی) دهشیت خۆم دۆستیکی پیاو بۆ ژنهکه
پهیدا بکهم، ئهگهر ئهوه خۆی بیرى له دۆستگرتن نهکردبووهوه، پییشی
دهلیم: "هاورې، من تۆم خۆش دهویت، بهلام بیجگه لهمه ههز دهکه
ریزم بگریت". بهراسته، بهلی وایه، ئایا من راست دهکهم یان نا؟

پیتەر پتروفیچ به تهوسهوه زهردهیهکی هاتی، بهلام قسهکانی زۆر به
لاوه گرنگ نهبوو. تهنانهت باش گویشی بۆ نهتهکاند. له راستیا به
قوولی بیرى له جیگایهکی تر دهکردهوه. له دوایدا لیبزیاتینکوفیش

درکی به‌وه کرد. پیده‌چوو پیتەر پتروفيچ دلەراوکیي بیت، هر دهستی
هەلەگلۆفت و بیرى ده‌کرده‌وه، هه‌موو ئەمانه، له دوايیدا که ئاندری
سمیونوفیچ بیرى کرده‌وه، هاتنه‌وه یادی.

۲

زۆر کاریکی گران بوو بتوانیت به وردی ئەو ھۆکارانه دیاری بکه‌یت،
که سه‌ره شپ‌رزه‌که‌ی کاترینا ئیفانوفنا بۆ ئەم دانیشتنی
یادکردنه‌وه‌یه‌ی به پێویست ده‌زانی. له راستیشدا، لهو بیست پۆله‌ی
که راسکۆلنیکۆف بۆ خه‌رجی کفنودفنگردن پێی دابوون، ده پۆلیان
کردبوو قه‌به‌لی ئەم دانیشتنه، ده‌شیت کاترینا ئیفانوفنا به ئەرکیکی
سه‌رشانى خۆی زانیبیت که کۆچکردوو به ریزه‌وه ناو ببریت و به
"شیوه‌یه‌کی شایسته" یادی بکریته‌وه. بۆ ئەوه‌ی گشت کرینشینه‌کانی
تر و ئامالیا ئیفانوفنا به تایبه‌تی له‌وه بگهن، که کۆچکردوو "نه‌ک ته‌نیا
له هه‌موو ئەوان خراپتر نه‌بووه، به‌لکو به چهند پله‌یه‌کیش له‌وان
چاکتره". هیچ یه‌کی‌کیش له‌وانه مافی ئەوه‌ی نییه به‌رانبه‌ر به‌و "به
خۆی بنازیت". ره‌نگه له‌م لایه‌نه‌وه، له پیش هر شتیکی تردا، ئەو
لووتبه‌رزیه کاریگه‌ری هه‌بووبیت که تایبه‌ته به هه‌زارانه‌وه، ئەو
لووتبه‌رزیه‌ی له به‌ری‌خستنی هه‌ندیک رپورته‌سمی کۆمه‌لایه‌تی له‌م
جۆره‌دا که له ژيانماندا زۆر ڕوو ده‌دن، گه‌لیک له هه‌زار و
داماوه‌کان هه‌رچیه‌کیان پێبکریت به‌کاری دین و دواپوولی خۆیانی
تیا خه‌رج ده‌که‌ن، ئەمه ته‌نیا بۆ ئەوه‌ی "له خوار خه‌لکه‌وه" نه‌بن و
"خه‌لکی دی" عه‌یبه‌یان نه‌لین. هه‌روه‌ها زۆر پیده‌چیت کاترینا ئیفانوفنا
له‌م پیشه‌هاته‌دا، به‌تایبه‌تی له‌م چرکه‌ساته‌دا که ده‌لیی له دنیا‌دا به تاقی
ته‌نیا ماوه‌ته‌وه، ویستبیتی به هه‌موو ئەو "کرینشینه ئاواره و

نەگبەتانه^۱ بلیت، ئەو نەك "دەزانیت چۆن بژی و میوانداری بکات" بەلکو ئەو ھەر لە بنەرەتدا بۆ ئەم چارەنۆوسە دروست نەبوو، کە بوو بە تووشیەوه. ئەو "لە مالی خانەدان و دەولەتمەند و کۆلونیل"دا گەورە بوو، ھەرگیز بۆ ئەو پەرەردە نەکراوە خۆی زەوی گسک بدات و شەوانە شەرەوپرەیی منداڵ بشوات. ئەم ھەوای لووتبەرزی و خۆبەزلزانی ھەندیکجار تووشی نەداراترین و بیکەستەری کەس دیت، ھەندیکجاریش دەگۆریت بۆ نەبوونییەکی شیلگیرانەیی سەخت، وەلێ بە ھەر حال، کاترینا ئیقانوۋنا لەو جۆرە ژنانە نەبوو، کە زوو خۆ بە دەستەوه دەدەن. دەشیا ھەندیک پێشھات بە تەواوی کاری لێکردایە، بەلام ھەرگیز نەیدەتوانی ھەرەس بە ورەیی بینیت، واتا ترساندن و کۆنترۆلکردنی ئیرادەیی، مەحال بوو. ھەرچەندە سۆنیا زۆر راستی دەکرد کە دەیگوت میسکی خەریکە تیک دەچیت. وەلێ ھیشتا ئەمە بە تەواویی یەکلایی نەبوو. بەلام لەم دوايەدا، واتا لەم سالی دوايەدا، میسکی ئەو داماو، لەو زیاتر ھیدمەیی بەرکەوتبوو، کە بەرگەیی دەگرت. بە وتەیی پزیشکیش، نەخۆشی سیل وردەوردە توانای ئەقل لەناو دەبات.

جۆر و ئەندازەیی ئەو شەرابانەیی کە بۆ ئەو دانیشتنە ئامادە کرابوون، لە نیوانیاندا شەرابی "مادیریش، زۆر نەبوو، زۆری خرابوو سەر، وەلێ خواردنەوه ھەبوو، لەوانە قۆدگا، روم و شەرابی لیسبن، ھەمووشیان خراپترین جۆری خواردنەوه بوون. لە خۆراکیشدا بیجگە لە "کوتیا"^۱، سێ چوار خواردنی جیاجیا، لەوانە "بلینی"^۲ کرابوون و لە

Koutia^۱ خۆراکیکی تایبەتی، لەگەم دروست دەکریت.

Bliny^۲ خۆراکیکە لە ھەویر دروست دەکریت.

چیشتهخانه که ی ئامالیا ئیقانۆفنا دا ئاماده کرابوون. ههروهها دوو سهماوهریان بۆ چاو "پونش" ی دوای نانخواردن دهم کردبوو. کاترینا ئیقانۆفنا کرینی شتهکانی خستبووه ئهستوی خوی. بۆ ئهم مهبهستههیش پیاویکی نهگبهتی پۆلۆنی که ئهویش له ساختمانها که دا کریچی بوو، خوایش دهیزانی به چ مهبهستیکه وه لای لیپفخزل کاری دهکرد، یارمهتیی دهدا. ئهو کابرایه زوو فریای کاترینا ئیقانۆفنا کهوت، ههموو دوینی و سههرلهبهیانی ئهمرۆ، له کاتیکدا که ئاگالهخۆبراو و هانکههانکی بوو، بهدوای کاترینا دا راکهراکه و دیار بوو زۆریش ههولی دهدا سههرنجی خهلکی به لای خۆیدا رابکیشیت، بۆ بچووکتترین شت پرسى به کاترینا ئیقانۆفنا دهکرد، تهنا ته بۆ دۆزینهوهی تا ناو چهسارهکهیش دهچوو. بهردهوام به زمانی پۆلۆنی به "خانمی بهریزی کۆلۆنیل" ناوی دههینا، تا ئهوهی کاترینا ئیقانۆفنا، که له پیشدا لای وابوو بهبی ئهم مروقه "خزمهتگوزار و مهزنه" کاروبارهکانی به تهواوی پهکیان دهکهویت، سههرئه انجام رقی ههستا و لئی بهتهنگ هات، یهکیک له سروشتهکانی کاترینا ئیقانۆفنا ئهوه بوو که ریکهوتی ههر کهسیکی بکردایه، جوانترین سیفتهی دهدايه پالی و ئهوهندهی تاريف لیدهکرد، که خودی کهسهکه شهرمی پیدههات، لهو ئاکارانه دهدوا که ئهسلهن لهو کهسهدا نهبوو، له ناخی دلوه ئهمهی دهکرد و خۆیشی به تهواوی برۆای پیی بوو. بهلام له ناکاویکدا ههستی دهکرد فریوو دراوه، ئهو کهسهی پیش چهند سهعاتیک تاريفی لیدهکرد، پهیوهندیی له گهلیا دهبری، قسهی ناشیرینی پیدهوت و دهری دهکرد. خوویهکی سهیر و خۆشی لیبور دووانه ی ههبوو. بهلام تیکشکان و بهدبهختیه

¹ شهر به تیکی تیکه له له شهراب و ناوی میوه و شهکر.

یهک له دوايه که کانی، زور به سهختی داوای ئه وهیان لیده کرد هه موو
 کهس له خوښی و شادیدا بژین، که سیش بیجگه لهو ژیا نه چی تری
 قبول نه بیټ. ئه گهر پیکه وتی بچوو کترین نایه کسانى و که مترین
 شکستی بکردایه، له پیستی خوڤی دهرده چوو، به جوریک که دواى
 ئه وهى خوڤى له گهل رهنگاله ترین هیوا و جوانترین ئاوات و
 دره وشاوه ترین خه یال و خه وندا راهینابوو، له چرکه ساتیکدا، ده که وته
 جویندان به چاره نووس و نه فره تکردن له زهمانه، هه رچییه کی
 بهردهست بکه وتایه، دهیدراند یان په رتی ده کرد و سه ری خویشی به
 دیواردا ده کیشا.

که سیش نه یده زانی، چون ئاوا له پریکدا، ئه م ئامالیا ئیقانوڤنایه، بوو به
 جیی ریژ و شانازی کاترینا ئیقانوڤنا، رهنگه له بهر ئه وه بوو بیټ که
 له م پرسه دانان و میوانداریکردنه دا ئامالیا ئیقانوڤنا به شداری کردوه
 و تهواو ماندوو بووه. میزپازاندنه وه و خوان و خاوی و پیویستی
 تر و ئاماده کردنی خواردن له چیشته خانه که ی ئه ودا هه موو بهر ئه و
 که وتبوو. کاترینا ئیقانوڤنا هه موو ئه وانیه به ره و پرووی ئه و کرده وه و
 خوڤى چوو بو گورستان. له راستیشدا هه موو شته کان باش به ری
 کرابوون: میز زور به ریکوپیکى رازابووه وه. دهر و چنگال و چه قو و
 په رداخ و پیاله ی چا و شتی تریش. هه رچه نده ئه و شتانه له پرووی
 شیوه و رهنگ و نرخه وه گه لیک جیاواز و نه گونجاو بوون، چونکه له
 کریگرته کان کو کرابوونه وه و به ئه مانهت هیترابوون. وه لی له کات و
 شوینی دیاریکراوی خویدا ئاماده کرابوون. ئامالیا ئیقانوڤنا که زانی
 کاره کانی زور چاک ئه نجام داوه، به جلی رهش و کلاوی به قردیله ی
 رهشی جوان رازاوه وه، چوو په پیشوازیلیکردنی ئه وانیه له سه رقه بران
 ده گه رانه وه، به لام هه سستیکی شانازیکردن و لووتبه رزی پیوه دیار

بوو. هه‌رچه‌نده ئه‌و هه‌سته له جی خۆیدا بوو، به‌لام لای کاترینا ئیقانۆفنا باش نه‌شکایه‌وه: بۆ ئه‌گه‌ر ئامالیا ئیقانۆفنا نه‌بووایه، که‌سی تر نه‌یده‌توانی می‌ز برا‌زینیته‌وه! کلاو و قردیله تازه‌کانیش لای کاترینا په‌سه‌ند نه‌بوون، به‌ خۆی ده‌وت: "ناشی ئه‌م ژنه ئه‌لمانییه که‌وجه شانازی به‌وه‌وه بکات که‌ خاوه‌ن ماله و به‌زه‌یی پیاماندا هاتۆته‌وه بۆیه‌ش ئاماده بووه خیر به‌ کریگرته‌کان بکات؟ به‌زه‌یی پیداهاتنه‌وه! به‌داخه‌وه! له‌مالی باوکی کاترینا ئیقانۆفنادا که‌ کۆلۆنیل بووه و تا راده‌یه‌کیش نیم‌چه‌پاریزگار بووه، جاری وا هه‌بووه خواردنی چل که‌س له‌سه‌ر سفره ئاماده کراوه. نمونه‌ی ئامالیا ئیقانۆفنا، یان راستتر ئامالیا لودفیگوفنا له‌و شوینه‌دا ته‌نانه‌ت ریگه‌ی ئه‌وه‌شیا‌ن پینه‌ده‌دا له‌ چیشته‌خانه‌دا کار بکات."

وه‌لی کاترینا ئیقانۆفنا بریاری دا تا کاتی خۆی نه‌گات، ئه‌و هه‌ستانه‌ ده‌رنه‌بریت، هه‌رچه‌نده له‌ ناوه‌وه‌ی خۆیدا بریاری دا که‌ ئامالیا ئیقانۆفنا له‌ جی خۆیدا بوه‌ستینی‌ت، بۆ ئه‌وه‌ی له‌ خۆی بایی نه‌بی‌ت و خاوه‌نه‌کرده‌ خه‌یالی هه‌له‌ به‌سه‌ریدا گوزه‌ر نه‌کات. بۆیه‌ سه‌ره‌تا به‌ پ‌واله‌ت له‌گه‌لیدا که‌میک ساردیی نواند. تا راده‌یه‌ک خه‌میکی تریش کاترینا ئیقانۆفنا‌ی بی‌حه‌وسه‌له‌ کردبوو: له‌ ناشتنی مردوو‌ه‌که‌دا، له‌ هه‌موو ئه‌و کریگرتانه‌ی بانگ کرابوون، بی‌جگه‌ له‌ کابرای پۆله‌ندی که‌ له‌گه‌ل هه‌موو گیروگرفته‌کانی خۆیدا ده‌رفه‌تی سه‌ردانی بۆ په‌خسابوو، تا راده‌یه‌ک که‌سی دی ئاماده نه‌بوو. له‌ میواندارییه‌که‌یشدا، و‌اتا بۆ نانخواردنیش، نابوودترین و هه‌ژارترین میوان هاتبوون، ئه‌وانیش به‌ شروپ‌ترین جلو‌به‌رگه‌وه، ئه‌وانه‌ی به‌ته‌مه‌ن یان خاوه‌ن ویقار بوون، وه‌ک ته‌گبیریان پیکه‌وه‌ کردبی‌ت، که‌سیان ئاماده نه‌بوون.

بۆ نموونە پیتەر پتروفيچ لۆژین، که دەتوانیت له هه‌موو کریگرتەکانی دی زیاتر به‌ و یقار و خاوه‌ن پله‌وپایه‌ی دابنیت، ئەویش نه‌هاتبوو، ئەمه‌ له‌ کاتیکدا که‌ دوینیش‌ه‌و به‌ هه‌موویانی وتبوو، واتا به‌ ئامالیا ئیقانوڤنا، پولیوتشکا، سو‌نیا و کابرای پۆله‌ندی، که‌ لۆژین خانه‌دانترین و میهره‌بانترین که‌سه‌، ده‌وله‌مه‌نده‌ و هاو‌پیی گه‌وره‌ گه‌وره‌ی هه‌یه‌، پیشت‌ر هاو‌پیی یه‌که‌م می‌ردی بووه‌ و ها‌توچۆی مالی باوکیشی کردووه‌ و به‌لینیشی داوه‌تی چه‌ند توانای هه‌بی‌ت، یارمه‌تی بدات که‌ مووچه‌یه‌کی خانه‌نشینی باشی بۆ ب‌بریت‌ه‌وه‌. لی‌ره‌دا ده‌بی‌ت ئەوه‌ له‌ یاد نه‌که‌ین که‌ خۆه‌لکیشانی کاترینا ئیقانوڤنا به‌ سامان و دۆست و هاو‌پێوه‌، له‌ پای هیچ سوود و به‌رژه‌وه‌ندییه‌کی تایبه‌تی خۆیه‌وه‌ نه‌بووه‌، به‌لکو ته‌نیا له‌به‌ر دلپاکیی خۆی و چیژبینین له‌ پیا‌هه‌لدانی ئەو که‌سه‌ و بایه‌خ و نرخ‌پێدانی بوو. له‌ دوا‌ی لۆژینه‌وه‌ و به‌ په‌یره‌ویل‌کردنی ئەو لی‌بی‌زیاتی‌نکوڤه‌ "بیژی"یه‌ش نه‌هاتبوو. باشه‌ ئەو به‌ چی خۆی ده‌نازیت؟ ئیمه‌ به‌زه‌ییمان پیا‌هاتبوووه‌ که‌ بانگه‌یشتمان کردبوو، له‌به‌ر ئەوه‌ی هاو‌پیی پیتەر پتروفيچ و له‌ ژووریکدا له‌گه‌لی ده‌ژی، وتمان نا‌کریت ئەویش بانگ نه‌که‌ین.

هه‌روه‌ها خانمیک و "کچه‌ قه‌یره‌که‌ی" نه‌هاتبوون، ئەوان هه‌رچه‌نده‌ دوو هه‌فته‌یه‌ک بوو له‌ خانووه‌که‌ی ئامالیا ئیقانوڤنادا ژووریان گرتبوو. به‌لام تا ئیستا چه‌ند جاریک له‌و ده‌نگه‌ ده‌نگوه‌رایه‌ی له‌ ژووره‌که‌ی مارمیلادۆڤه‌وه‌ ده‌چوه‌ ده‌ری، به‌ تایبه‌تی ئەو کاتانه‌ی خوالیخۆشبوو به‌ سه‌رخۆشی ده‌گه‌رایه‌وه‌ ماله‌وه‌، هاواریان لی‌هه‌لده‌ستا. کاترینا ئیقانوڤنا خۆی ئەمه‌ی له‌ ئامالیا ئیقانوڤنا بیستبوو، ئەمه‌یش له‌و کاتانه‌دا که‌ جوینی ده‌دا و هه‌ره‌شه‌ی له‌ کاترینا ئیقانوڤنا ده‌کرد، که‌ له‌ ماله‌که‌ ده‌ریان ده‌کات، چونکه‌ شه‌روشه‌په‌که‌یان ببووه‌

هۆی بیزاریی "ئەو کریگرته خانەدانانەى که هیچ یەک لە خیزانەکەى کاترینا نرخى پەنجەیهکى ئەوانیان نییه" کاترینا ئیقانوڤنا بە تاییبەتى بریاری ئەوەى دابوو بانگی ئەو خانمە و کچەکەى بکات که "ئەمان نرخى پەنجەیهکى ئەوانیان نییه!" بە تاییبەتى که تا ئیستا چەند جارێک ڕووى دابوو کاتیک تووشى ببوو بە تووشى ئەو ژنەو، زۆر بە سووکایەتییهو ڕووى لە کاترینا وەرگێڕابوو. بۆیه دەبوو ئیستا لەو بگات که سانیکى لەو نەجیبتر لێردا هەن که بیر دەکەنەو و هەستیارترن، ڕق هەلناگرن و بەرانبەرەکیان پشتگوێ ناخەن، دەبوو ئەو دوو خانمە لەو هیش تیبگەن که کاترینا ئیقانوڤنا شایانى ئەم چارەنۆسه نییه و لەگەڵیدا ڕانەهاتوو. بریاری دابوو لە کاتى نانخواردندا سەرى ئەم باسەیان بۆ بکاتەو، هەروەها ئەو هیشیان پێیلت که باوکى پارێزگار بوو و ناراستەوخۆیش ئەو هیان تیبگەیه نیت که ڕوو وەرگێڕان لە کاتى بەیه کترگەشتندا کاریکى گەوجانەیه.

هەروەها یەکیى تر لەوانەى که نەهاتبوو، عەقیدیى قەلەو بوو (لە راستیدا مولا زمیى خانە نشین بوو) وەلى زانیبوویان که ئەو لە دوینییه یانییهو نەخۆشه و لە ناو جیگادا کهوتوو.

بە کورتى ئەوانەى بۆ میواندارییه که هاتبوون، بریتى بوون لە کابرای پۆلۆنى، کارمەندیى نەگبەتى نووسینگە، که جلیکى شروپى لەبەردا و دەموچاوى زیپکاوى و بۆنیى ناخۆشى لێدەهات، پیرەمێردیى که ڕى نیوێ کویر، که کۆن لە بەرپۆه بەریه تیى پۆستەدا کارى کردوو و نەتەزانی کى و لەبەر چى دەمیک بوو لە مالى ئامالیا ئیقانوڤنا دالدهى درابوو، بیجگە لەمانە ئەفسەریکى هەمیشە مەستى خانە نشین، که لە راستیدا لێپرسراوى کپینى خواردەمەنى سوپا بوو، قاقای

پیکه نینیکی زور ناشرینی لیدەدا، ئەمەیش هاتبوو، بەلام تەنانت
 ئەمەندە بیئەدەبانە هاتبوو، کە چاکەتی لەبەر نەکردبوو.
 پاشان پیاویکی تر بەبی ئەوەی سلاو لە کاترینا ئیقانوڤنا بکات هات،
 لەسەر میزەکە دانیش. سەرئەنجام یەکیک بە جلی مالهەووە
 دەرکەوت، لەبەر ئەوەی کە جلکی تری نەبوو. هاتنی ئەو کابرایە بەو
 حالەووە ئەمەندە بیئابروانە بوو، کە ئامالیا ئیقانوڤنا و کابرای پۆلۆنی
 توانییان لە ژوورەکە دەری بکەن. هەروەها کابرای پۆلۆنی، دوو
 کەسی پۆلۆنی تر کە هەرگیز رییان نەکەوتبوو مالى ئامالیا ئیقانوڤنا
 و کەس لەو ناوە نەیدیویون. لەگەڵ خۆیدا هینابوونی. گشت ئەم
 شتانە تەواو رقی کاترینا ئیقانوڤنایان هەلساندبوو، بە خۆی دەوت:
 "باشە، ئەم هەموو خۆئامادەکردنە بۆ ئەمانە؟" تەنانت لەبەر بیجیگایی
 مندالەکانیان، لەسەر میزیک کە هەموو ژوورەکەى داگیر کردبوو، بۆ
 نانخواردن دانەنا، بەلکو لە پشتهووە لەسەر سنووقیک کە لە سووچیکدا
 دانرابوو، سفرەیان بۆ داخستن، بەو جورە دوو مندالە بچوو کەکیان
 لەسەر کورسییەک دانا، پولیچکا کە لەوان گەورەتر بوو و
 سەرپەرشتیی دەکردن، تا خواردنیان بداتى و لووتیان "وەک
 رپۆرەسمی خیزانە خانەدانەکان" پاک بکاتەو. بە کورتی، دەبوو
 کاترینا ئیقانوڤنا، بە ناچاری. بە ریزیکی زۆرەو، پیشوازیان لیبکات.
 بەلام هەندیک لەوانەى بە چاوی رەخنە و بیبایەخانە تەماشاکرد و بە
 فیزەووە داوێتى سەر میزی کردن، لەبەر ئەوە لای خۆیەووە بریاری دا
 هۆی نەهاتنی ئەو کەسانە بخاتە ئەستۆی ئامالیا ئیقانوڤناو. بۆیە
 لەپریکدا بە تەواویی پشتگوێی خست و ئامالیا ئیقانوڤناىش لە
 مەسەلەکە گەشت و زۆری لا ناخۆش بوو. ئەمە مزگینیی

ئايىندەيەكى باشى نەدەدا، بەھەرچال، سەرئەنجام ھەموويان لە دەورى مېزەكە كۆبوونەو.

پاسكۆلنيكوڤ تا رادەيەك ئەو كاتە گەيشت، كە ئەوانى تر لە گۆرستانەو گەرابوونەو. كاترينا ئيقانوڤنا بە ھاتنى گەليك خوشحال بوو: يەكەم لەبەر ئەو ھى پاسكۆلنيكوڤ "تاقە ميوانيكي پروناپيرى" نىو ئەوانە بوو، كە "بەپىي زانياريەكى پرواپيكرائ، خۆى ئامادە كردبوو تا دوو سالى تر لە زانكۆى پتروزبورگدا كورسىي مامۆستايەتى بەدەست بىنيت"، دوو ھم لەبەر ئەو ھى پاسكۆلنيكوڤ بە رېزەو ھەر كە گەيشت داواى ليپوردنى ليكرد و وتى ھەرچەندە زۆرى پى خوش بوو لەگەلياندا بچيتە سەر گۆرستان، بەلام بەداخەو نەيتوانى بەشدارييان بكات.

كاترينا ئيقانوڤنا خيرا لاي چەپى خۆيەو دايئا. (لە لاي راستيەو ھەم ئاماليا ئيقانوڤنا دانىشتبوو) لەگەل ئەو ھەدا كە ھەميشە لە ھەولى ئەو ھەدا بوو خواردن بە ھەموو كەسيك بگات و لەگەل ئەو كۆكينا پر لە ئازارەى كە بەردەوام قسەى پيئەبىرى و نزيك بوو بخنكييت و لەو ساتەيشدا زۆر سەختتر ببوو، ھەميشە پرووى قسەى لە پاسكۆلنيكوڤ دەكرد، دەيويست ھەر بە چرپە باس لە ھەست و توورەبوونە پەواكەى خۆى بكات لەبارەى ميوانداريەكەو كە بەپىي مەيل و ويستى ئەو ساز نەكراو ھەدا بە دلى نيبە. دەبييت لەم پروو ھەدا ئەو ھەدا بوترىت كە توورەيەكەى گەليكجار لە شيوەى پيئەنيكي شادمانانەدا دەردەكەوت، ئەمەيش گالئەپيكردن بوو بە ميوانەكان و بەتايبەتى خاوەن مالەكە.

– خەتاي ھەموو ئەم شتانە لە ئەستۆى ئەو كوندەپەپووەيە، دەزانيت كى دەلييم. ئەو، ئەو.

به دهم قسه كانه وه كاترينا ئيفانوڤنا ئاماژه ي بۆ لاي خاوهن
خانوه كه ي ده كرد:

- ته ماشاي بكه، خهريكه گلينه كانى چاوى دهرده پهن، خويشى
ده زانيت باسى ئه وه ده كه ين. وه لى چونكه لى تيناگات، موره مان
لنده كات، ئاه، كونده پوپو، هه، هه، هه! بهم كلاوه قردىلاويه وه
دهيه ويت چيمان پيشان بدات! هه، هه، هه! به لام سهرنجت داوه
هه ميشه هه لى ئه وهيه تى وا خوى لاي ميوانه كان پيشان بدات، كه
ئاماده بوونى له م دانىشتنه دا و به رانبهر به من له گه وره يى ئه وه وهيه،
من به مروفىكى شايسته م دانا بويه داوام ليكرد كه سانى به ريز، به
تاييه تى هاوريكانى خواليخوشبوو بانگه يشتى ئه م ميوانداريه بكات.
وه لى بروانه كى داوت كر دووه، ههر له لييووك ده چن! خوا
بيانبريت! ته ماشاي ئه وه پياوه بكه چ ده موچاويكى پوڤلى ههيه!
ئاژه ليكى دووپيه! يان ئه وه زه لامه پوڤلونييه.. هه، هه، هه! هيچ كهس،
هيچ كهس، هه رگيز ئه مانه ي ليره نه ديوووه و خويشم چ روثيك
ئه مانه م نه بينيووه! باشه، من له تو ده پرسم ئه مانه بۆ هاتوونه ته ئيره؟
چه ند جوانيش له پال يه كدا دانىشتوون!

له پريكداه زمانى پوڤلوني پووى له يه كيكيان كرد و وتى: به ريز، به
دلسوزيه وه له سهر قسه كه ي روست:

- كوليره ت لايه؟ ده ي فهرموو هى تر، بيره بخوره وه، بيره! هه ز له
قودكا ناكه يت؟ سه يري بكه: له جيگاكه ي هه ستاوه و سلاوه ده كات.
ته ماشا، ته ماشا، بيگومان زور برسويانه. نه گبه تينه! باشه، با بخون،
ههر باشه دهنگه دهنگ ناكهن، ته نيا.. به راستى خه مى كه وچكه
زيوه كانى خاوهن خانوه كه مه...

له پرا به دهنگى به رز پووى له خاوهن خانوه كه كرد و وتى:

- ئاماليا ئىفانتوفنا! ئەگەر بە راستى كەۋچكەكانى تويان دزى، پېشەكى
پېت دەلېم من ھەقم بەسەرەۋە نىيە، ھە، ھە، ھە!
دىسانەۋە دايە قاقاي پېكەنين و پرووى لە پاسكولنيكوۋ كىرد،
ئامازەى بۇ لاي خاۋەن مالەكە كىرد و خوشىي لە كارەكەى خوى
ھات، وتى:

- تېنەگەيشت، دىسانەۋە تېنەگەيشت! دانىشتوۋە و دەمى كىردۈتەۋە،
لېى پروانە، كۈندەپەپوۋ، كۈندەپەپوۋ، ھەر تەۋاۋ كۈندەپەپوۋىيەكى
راستەقىنەيە، بەلام بەۋ قىرديلە تازانەۋە، ھە، ھە، ھە!
لېرەدا پېكەننەكەى دىسانەۋە بوۋەۋە بە كوكىنيكى زۆر سەخت كە
ماۋەى پېنج دەقىقەى خاياند. كەمېك خوېن كەۋتە سەر
دەستەسپرەكەى و ئارەقەيش كەۋتە سەر ناۋچاۋانى. بە ھېۋرى
خوېنەكەى پېشانى پاسكولنيكوۋ دا، ھەناسەيەكى تازەى دايەۋە، زۆر
شېرزە و بەۋ پەلە سوورانەۋە كە كەۋتبوۋنە سەر گۇناى، بە گويى
پاسكولنيكوۋدا چىپاندى:

- تۆ پروانە، من كاريكى زۆر چاكام خىستبوۋە ئەستۋى، داوام
لېكىردبوۋ ئەۋ خانمە و كچەكەى بانگ بكات. بىگومان دەزانىت باسى
كى دەكەم؟ بۆيە دەبوۋايە زۆر لەسەرخۆ و دلۇقانانە پەفتارى
بىكردايە و گەلىك لېزانىش بوۋايە، بەلام واىكىرد ئەم ژنە گەلخۆ و
تازەھاتوۋە، ئەم ئازەلە لەخۇبايىيە، ئەم لادىيىيە نابوۋتە، ھەر تەنيا
لەبەر ئەۋەى ژنى ئەفسەرىك بوۋە، ھاتۈتە ئېرە بۇ ئەۋەى موۋچەى
خانەنشىنى بۇ بېرنەۋە، بۇ ئەۋ مەبەستەيش پىلاۋى بەپتوۋە نەماۋە
ئەۋەندە ھاتوچۆى لېپرسراۋ و ژوۋرى چاۋەپروانىي كىردوۋە، بە
تەمەنى پەنجا و پېنج سالىيەۋە ھېشتا سووراۋ و سىپياۋ دەكات (بە
سەروچاۋيا ديارە).. كەچى لەگەل ھەموۋ ئەمانەيشيدا ئەم جانەۋەرە

نەك تەنیا بیرى لە هاتن نەكردەو، بەلكو تەنانەت كە زانیشى ناتوانیت بیت، یەکیکی نەنارد وەك نەریتیکی ئەدەبیانەى باو پۆزش بهینیتەو! نازانم بۆ پیتەر پتروقیچ نەهاتوو؟ بە راست سۆنیا لە کوینیە؟ ئاها، ئەمیش ئەو، ئاخىرى هات باشە، سۆنیا، لە کوئى بوویت؟ بە لامەو سەیرە تەنانەت لە پرسەى باوکیشتا ئاگات لە وادە و بەلین نەبیت! رادیون رومانوقیچ، بفەرموو با لای تۆو دابنیشیت، سۆنیا گیان، تۆ جیگەت ئیرەیه.. حەز لە چى دەكەیت دەستى بۆ دريژ بکە.. لەم خواردنە هەلبگرە، ئەمە باشترە، هەر ئیستا کولیرەیش دینن، نانت بە منداڵەکان دا؟ پولیچکا گیان، تۆ لەوئى هەموو شتیكت هەیه؟ هە، هە، چاکە، لینا گیان، ئاقل بە، تۆیش کولیا، بەو جۆرە قاچت رامەژینە، وا دابنیشە وەك چۆن منداڵى خیزانیکی شەریف و خانەدان دادەنیشیت. سۆنیا ئەى تۆ دەلیی چى؟

سۆنیا کوشا یەكسەر پۆزشەكەى پیتەر پتروقیچ رابگەیهنیت، ویستی بە دەنگى بەرز قسە بکات بۆ ئەوێ دانیشتوان گویان لییت، ئەو رستە و دەستەواژە هەرە جوان و بە ئەدەبانەیش بەکار بهینیت كە خودى پیتەر پتروقیچ رازاندبوونییهو، هەروەها ئەویشى لى زیاد کرد كە پیتەر پتروقیچ بەلینى داو لە یەكەم دەرفەتدا سەریان لیدەدات. بۆ ئەوێ دەربارەى کارەکان پیکەو قسە بکەن و چى پیویست بیت هەنگاوى بۆ بنین.

سۆنیا دەیزانى ئەم باسە حەوسەلەیهك بە کاترینا ئیفانوفنا دەبەخشیت، ئارامى و ئاسوودەییەکی تیدەگەرینیت، لە هەموویش گرنگتر ئەوێهە گیانى خۆبەزلزانیهكەى دادەمرکینیت.

پاشان سلوویکی خیرای لە راسکولنیکوف کرد، لە پالیا دانیشت و بە وردى پیایدا هەلیروانى، بەلام بە دریژایی ئەو ماوێه، لە قسەکردن

له گه لیدا و تا رادهیهک له ته ماشاگردنیشی خوی گرت. سونیا ته نانه ت
 حه و سه له یشی ته و او له سهر خوی نه بوو، هه رچه نده چاوی له کاترینا
 ئیقانوڤنا نه ده تروکاند تا لئی دلگران نه بیټ. نه خوی و نه کاترینا
 ئیقانوڤنا جلی تازییه باریان له بهردا نه بوو، چونکه جلی رهشیان نه بوو،
 جله کانی سونیا قاوه ییه کی تیر و تاقه جله که ی بهری کاترینایش
 قوماشیکی توخی ریږی بوو، هه و ال و باسه که ی پیتهر پتروڤیچ به
 باشی تیپه ری. کاترینا ئیقانوڤنا دواي ئه وه ی به گرنگییه کی زوره وه
 گوئی له قسه کانی سونیا گرت، زور به ویقاره وه هه و الی ته ندروستی
 و ژيانی پیتهر پتروڤیچی پرسی، پاشان خیرا و به دهنگیکی تا
 رادهیهک به رز به راسکولنیکوڤی وت: له راستیا بو که سیکي به ریږ و
 جوامیری وهک پیتهر پتروڤیچ، له گه ل ئه و دوستایه تییه پته وه ی له گه ل
 خیزانه که یدا هه یه تی و ئه و هاوړییه تییه ی که ئه و له گه ل باوکی ئه مدا
 هه یبووه، زور شتیکی سهیر ده رده چوو ئه گهر بکه وتایه ته ناو ئه م
 "سهگ و گورگه وه!"

ئینجا به دهنگی به رز وتی:

- له بهر ئه مه، رادیون رومانوڤیچ، من زور سوپاسگوزاری تو م که
 به م حاله یشه وه له نانومهک چه شتنی مندا به شداریت کردین و
 هاتیت، هه رچه نده بروام وایه هاوړییه تیت له گه ل میږدی کوچ
 کردو و مندا تاقه هو یهک بووه بو ئه وه ی به لینه که ت به جی بیټیت.

ئینجا، جاریکی دی به ویقار و شانازییه وه هه موو میوانه کانی به سهر
 کرده وه، له پریکدا به تاییه تی و به دهنگی به رز له پیره میږده که په که
 که له و بهری میږه که وه دانیشتبوو، پرسی که ئایا گوشتی
 سووره وه کراوی ناویت، ئایا شهرابی سووری لیسبینیان داوه تی؟
 پیره میږد وه لامی نه دایه وه و تا ماوه یه کیش هه ر تینه گه یشته پرسیا ری

چی لیدەکات، هەرچەندە ئەوانەى لە پالیا دانیشتبوون، بە پیکەنینه‌وه دەیانویست تیى بگەیه‌نن.

وەلى پیرەمێردەکه بە زارى کراوە‌وه تەماشای ئەملاوئە‌ولای خۆى دەکرد و ئەمەیش ببوو هۆى ئە‌وهى دانیشتوو‌هەکان زیاتر پیکە‌نن. کاترینا ئیقانوڤنا ڕوو بە ڕاسکۆلنیکوڤ لە‌سەر قسە‌کانى ڕۆشت:

- تەماشای ئەم گە‌مژە‌یه! ڕ‌وانە، ڕ‌وانە. ئاخر ئە‌مە‌یان بۆ هیناوه؟ بە‌لام دەر‌بارە‌ى پیتەر پتروڤیچ دە‌بی‌ت بلیم هە‌میشە ڕ‌وام پیکردوو‌ه و هە‌لبە‌تە، ئە‌و هەرگیز لە‌مانە..

پاشان بە توندی و بە‌دە‌نگى بە‌رز و ڕ‌وویە‌کى گە‌لیک جیدی و گرانه‌وه بە جۆ‌ریک که ئامالیا ئیقانوڤنا لە‌ بینینى سلە‌مییه‌وه، پى و‌ت:

- هەرگیز لە‌و ژنە دە‌عە‌جانى و بی‌سەرە‌وبە‌رانە‌ى تۆ ناچیت که لە‌ مالى باوکمدا بە کارە‌که‌رى موبە‌قیش ڕ‌ایان نە‌دە‌گرتن، مێ‌ردى خوالیخۆش‌بوویشم تە‌نیا لە‌ ڕ‌ووى دلسۆزى و مە‌زنى خۆیه‌وه ڕ‌ووى پیدە‌دان.

لە‌پری‌کدا ئە‌فسەرە خانە‌نشینه‌که‌ى ئازووقە‌ى سوپا، که لە‌ نۆشکردنى دوانزە‌هە‌مین پیکى ڤۆدکادا بوو، هاوارى لی‌هە‌ستا:

- بە‌لى، حە‌زى لە‌مە‌ى بوو، بە‌ راستى حە‌زى لیدە‌کرد و زۆ‌ریشى دە‌خواردو‌ه.

کاترینا ئیقانوڤنا زوو لى ڕ‌اپە‌ړى و و‌تى:

- مێ‌ردى کۆچ‌کردووم بە‌ راستى لە‌و لایە‌نه‌وه خۆى پینە‌دە‌گیرا و لاواز بوو، هە‌موویش ئە‌مە دە‌زانن، وە‌لى پیاوێ‌کى دلسۆز و شە‌ریف بوو، مال و خیزانه‌که‌ى خۆى خۆش دە‌ویست و ڕ‌یزى لیدە‌گرتن. تاقە خە‌وشی‌کى هە‌بوو، که لە‌ ڕ‌ووى دلسۆزییه‌کى تاییبە‌ت بە خۆیه‌وه زیاد لە‌ پێ‌ویست ڕ‌وای بە‌ کە‌سانى بیکە‌لک و گە‌ندە‌ل دە‌کرد. خوا دە‌زانیت

له گهل كيدا دانيشتووه و خواردويه تيبه وه، له گهل كه سانيكدا كه نرخی
پاژنه ی پيلاوه كانی ئه ويان نه بووه، بړوانه، راديون پومانوڅيچ، له
گيرفانيا كه له شيريكی بچووكيان دوزيبه وه، كه له حه لوا دروست
كرابوو، زور سهرخوش بوو، به لام مندا له كانی له بير بوو.
ئه فسه ري ئازووقه ی هاواری لي هه ستا:

- كه له ... شير.. وقت كه له شير؟

كاترينا ئيفانوونا ئاقلانه وه لامی نه دايه وه، به لكو بيری كرده وه و
هه ناسه ی هه لكيشا، دوايی روو به راسكولنيكوڤ وتی:

- دياره تویش وهك كه سانی دی وا بير ده كه يته وه كه من له گهل
كوچكردوودا دلره ق بووبم، به لام وانیه، ريزی لیده گرتم و زوریش
ريزی ده گرتم. مروقيکی ميه ره بان و پاک بوو، هه نديكجار زور دلم
پيی ده سووتا! هه نديكجار له په نايه كدا داده نيشت و چاوی تیده بريم،
زور دلم پيی ده سووتا، حه زم ده كرد بيلاوينم، به لام كه بيرم
ده كرده وه ئه گهر بيلاوينم ده ست ده داته وه سهرخوشی. ته نيا به قسه
و ره فتاری ره ق ده تتوانی ريگه ی لي بگريت.

ئه فسه ري ئازووقه كه پيكيکی تری تازه ی قودگای بو خوی تيكرد،
هاواری كرد:

- به لي، قزراكيشانيشی تیده كه وت، زوريشی تیده كه وت.

كاترينا ئيفانوونا قسه كانی پيبری و وتی:

- نهك ته نيا قزراكيشان، هه نديكجار پياوی ئه وه نده كه وچ هه يه،
شایانی ئه وه ن به گسك لييان بده يت، هه لبه ته ئيستا من مه به ستم له
خواليخوشبوو نيه ..

په له سووره كانی سهر گونای زياد له جاران سوور داگه پان و سنگی
جوخی خواردبوو، كه ميکی مابوو بيته وه سهر خوی و ديسان

تییه لچیتیه وه، زۆر له میوانه کان به تهوسه وه پیده کهنین و بابه ته که یان
لا خوش بوو. ئەفسه ری ئازووقه یان دنه دها و به گویدا
دهیاتچرپاند. دیار بوو دهیانویست ئەو دووانه بهربنه گیانی یه کتری.
ئەفسه ری ئازووقه کهوته وه قسه:

- ریگه م دهدهیت بپرسم، تو له باره ی چیه وه.. مه به ستم ئەوه یه
له باره ی کیوه.. ئیستا.. به لام نا، پیویست ناکات! بیهوده یه: بیوه ژنه،
بیوه ژن! دهیبه خشم و خو به دهسته وه ددهم.

جاریکی تر که میک قودگای بو خو ی تیکرده وه. پاسکولنیکوف
دانیشتبوو، له سه رخو و به بیزاریه وه گوئی گرتبوو، ئەو خواردنه ی
به رده وام کاترینا ئیقانوفا دهیکرده قاپه که یه وه، ته نیا بو ریژ و
نه ره نجانندی ئەو لی دهچیشت.

پاسکولنیکوف به وردی له سۆنیای دهروانی، وه لی سۆنیا تا دههات
شپرزهر تر دهبوو، ههستی دهکرد ئەم دانیشتنه به سه لامه تی کوتای
نایهت، زۆر به ترسه وه له تووریه یه سه خته که ی کاترینا ئیقانوفا ی
دهروانی. ئەو دهیزانی گرنگترین هوی نههاتنی ئەو دوو ژنه کریگرته
تازه یه بو میوانداریه که، خودی سۆنیا یه. ئەو خو ی له ئامالیا
ئیقانوفا ی بیستبوو که دایکی کچه که، ته نانهت داوه تییه که ی پی
ناخوش بووه و پرسویه تی: "چون دهییت کچه که م له ته نیشت ئەو
کچه تیوه وه دابنیشیت؟" سۆنیا دهیزانی کاترینا ئیقانوفا هه ر چۆنیک
بووه، ئەم قسه یه ی پی گه یشتوه ته وه، سووکایه تیکردنیش به سۆنیا،
به لای کاترینا ئیقانوفا وه، قورستر بوو له سووکایه تیپیکردنی خودی
کاترینا و منداله کانی و ته نانهت به باوکیشیان. به کورتی ئەم
سووکایه تیپیکردنه، مه رگه ساتیک بوو بو خو ی، سۆنیا دهیزانی کاترینا
ئیقانوفا ئیتر ئارام ناگریت تا "به و دوو ژنه خویرییه نه سه لمینیت که

ئەوان ھەردووکیان... و ھتد. پیکەوتیش وابوو، وەک بە دەستی
ئانقەست کرابیت، یەکیک لەوسەری میژەکەو دەفریکی بۆ سۆنیا
نارد، دەفرەکە بە ناوەکولێرە وینەى دوودلی تیرلیدراوی تیا کرابوو.
کاترینا ئیقانوڤنا گری گرت، بەبی وەستان و بە دەنگی بەرز کە
دەگەیشتە ئەوسەری میژەکە وتی ئەو کەسەى دەورییەکەى ناردوو
بیجگە لە "چوار پییەکی سەرخۆش" ھیچی تر نییە.

ئامالیا ئیقانوڤنایش کە دلی لێی دابوو پیشھاتی ناخۆش بەرپۆھە، لە
ھەمان کاتدا پربەدل لە ھەلوێستی کاترینا ئیقانوڤنا رەنجا بوو، بۆ
ئەوھى ئەو ھەستە خراپەى لای میوانەکان دروست ببوو،
بیرەوینیتەو، ھەروەھا لەبەرچاوی ئەواندا پلەوپایەیک بۆ خۆی زیاد
بکات، لە خۆیەو و کتوپر کەوتە گیرانەوھى چیرۆکیک بە زمانیکی
پووسیی شکستە و وتی یەکیک لە ھاوپیکانی بە ناوی "کارل"^۱ کە
کارمەندى دەرمانخانە بوو، شەوێکی درەنگ سواری گالیسکەیکە
دەبیٹ و دەروات، گالیسکەوانەکە ویستی بیکوژئ، ئەو زۆر پاراپەو
نەیکوژیت، گریا و دەستی ھەلپیکا و ترسا، لە ترسانا دلی تەقی
کاترینا ئیقانوڤنا ھەرچەندە زەردەیکەى بۆ کرد، بەلام یەکسەر یادی
کەوتەو کە نەدەبوو ئامالیا ئیقانوڤنا بە زمانى پووسى قسە بکات.
ئامالیا ئیقانوڤنایش لە جاران زیاتر بیژرا و بە زمانە شکستە
پووسیەکە قسەکانی رەت کردەو و وتی: باوکی لە بەرلین
کەسایەتیەکی زۆر زۆر ناودار بوو و ھەمیشە لە پرۆیشتندا
دەستی دەکەوتە گیرفانەو. کاترینا ئیقانوڤنا خۆی نەگرت و بە
شۆخیەو دایە قاقای پیکەنین، بە جۆریک کە ئامالیا ئیقانوڤنا خەریک
بوو لە داخا بتەقیٹ و بە زۆر خۆی گرت.

^۱ karl

كاترينا ئىفانوۋنا كە تازە ھاتبۈۋە سەر خۆي، لە ژىرەۋە بە
راسكولنيكوۋى وت:

- چەند گەمژەيە! دەيوست بلىت باوكى دەستى دەخستە گىرفانيەۋە
بەلام ئەۋ بە شىۋازىك وتى ۋا دەزانىت دەستى بە گىرفانى خەلكى
تردا كردوۋە. ھە، ھە، ھە! ئاگات لىنەۋو! رادىون پومانوۋىچ، ھەموو
ئەم بىگانانەي لە پىروزبورگ دەژىن، بەتايىبەتى ئەلمانىيەكان، كە كەس
نازانىت لە كوۋو ھاتوون، ھەموويان لە ئىمە گەوجىترن. باشە، بىروا
بكە، ئايا ئەمە چ مانايەكى ھەيە كە "كارل"، كارمەندى دەرمانخانە، لە
ترسا دلى تەقىوۋە" بە راستى، بۆ ئەمە ھىند گەلۆر بوۋە كە لەباتىي
ئەۋەي پەلامارى گالىسكەۋانەكە بدات ۋ دەستوپىيى بىەستىت "دەستى
ھەلپىكاۋ گىريا ۋ پارايەۋە" كەرە! ۋا دەزانىت چىرۆكەكەي زۆر
كارىگەر بوۋە ۋ تەنەت ھەست بە خۆي ناكات چ چىرۆكىكى
گەۋجانەيە! بە لاي مەۋە ئەۋ ئەفسەرى ئازوۋقەيە گەلىك لەۋ بە
ئاۋەزترە. ھىچ نەبىت ديارە سەرلىشىۋاۋە ۋ ھەموو ئەقلى لە ناو
پىكەكەيەيەتى. بەلام ئەمانە، باشە خۆ ھەموو رىكوپىك ۋ جىدىن..
تەماشاي بكە، دانىشتوۋە ۋ چاۋى زەق كرەۋتەۋە، توۋرەيە، توۋرە!
ھە، ھە، ھە! ھە، ھە، ھە.

كاترينا ئىفانوۋنا كە ھاتبۈۋە سەر خۆي ۋ كرابوۋەۋە، راست كەۋتە
باسكردنى ھەندىك وردەكارى، كە چۆن لەگەل بەدەستەيىنانى
موۋچەي خانەنشىنيدا، لە شارى "ت.." كە شوپىنى لە دايكبوۋنىەتى،
قوتابخانەيەكى ناوخۆيى بۆ كچە خانەدانەكان دەكاتەۋە.

ھىشتا كاترينا ئىفانوۋنا باسى ئەم پىرۇژەيەي لاي راسكولنيكوۋ
نەكردبوۋ، بۆيە ئىشتا خىرا كەۋتە پوونكردنەۋەي وردەكارىيەكانى ۋ
ئەۋ ژيانە خۆشەي لەۋى بەسەرى دەبات. كەس نەيدەزانى چۆن ئاۋا

کتوپر ئەو "بروانامەى رېزلىنانه"ى كە مارمىلادوڭاى كۆچكردو و لە مەيخانەكەدا بۆ راسكۆلنىكوڭى باس كوردبوو، كاتىك كە كاترىنا ئىفانوڭنا لە رۆژى دەرچوونى پەيمانگايدا سەماى لە بەردەم پارىزگادا كردوو، وا ئىستا گەيشتبوو دەستى كاترىنا ئىفانوڭنا. ئەو بروانامەى رېزلىنانه بەلگەيەكى سەلمىنەرە كە رېگەى كوردنەوەى ئەو بەشە ناوخۆيىەى بۆ بكاتەو. وەلى لەمە گرنگتر، هينانى ئەو بروانامەيە بە مەبەستى ئەو بوو كە ئەو "دوو ژنە دەعەجانى و ھەرچىوپەرچىيانە" ئەگەر بىنە دانىشتنەكەو، بە تەواوى تەرىق ببنەو، چونكە بۆيان دەسەلمىت كە كاترىنا ئىفانوڭنا لە بنەمالەيەكى زۆر نەجىبە و تەنانەت دەتوانىن بلىين لە "خانەوادەيەكى خانەدان"ە و كچى ئەفسەريكى پاىەبلندە. بەھەر حال، لەو ژنانە چاكتەرە كە سەرپىچى دەكەن و لەم دوايىەدا ژمارەيان زۆر زىادى كردوو، بروانامەى رېزلىنانهكە ھەر زوو لە نيوان سەرخۆشەكاندا دەستاودەستى كرد و كاترىنا ئىفانوڭنايش رېگەى لىنەگرت.. چونكە بروانامەكە بە رپوونى نووسرابوو ئەو كچى پياوڭى پلەدارە كە نزىكە لە پلەى عەقيدىيەو. لەبەر ئەو ەيش كە كاترىنا ئىفانوڭنا كەوتبوو ھەواى خۆيەو، لەسەر ئەو ژيانە خۆشە دەدوا، كە لە ئايىندەدا لە شارى "ت.." بەسەرى دەبات. باسى ئەو مامۆستايانەى كرد كە داوايان لىدەكات لە قوتابخانەكەدا وانە بلىنەو. دەربارەى مانگوڭىش، ئەو پىرەمىردە فەرەنسىيەى لە پەيمانگا وانەى فەرەنسى بە خۆى وتۆتەو و ئىستايىش ھەر لە شارى "ت.." دەژى، قسەى كرد، لەو ەدوا ئەو پياو ە تا ئىستايىش بە كەمترىن مووچە بە دەنگىيەو دىت. پاشان ھاتە سەر

¹ mango

باسی سۆنیا و وتی: سۆنیايش له گه لیا ده پروات بۆ شاری "ت.." و له ههلسوراندنی کارهکانیدا هاوکاریی زۆری دهکات. که ئەم قسهیهی کرد، یه کێک له بهری ئهوبهری میزه که وه دایه پرمه ی پیکه نین، کاترینا ئیقانوڤنا خۆی نه کرد به خاوهنی و وای نیشان دا گوێی له پیکه نینه که نه بووه، به لام زوو زیاتر دهنگی ههلبری و کهوته باسی ئاکاره جوانهکانی سۆنیا وهک: "پاکی و دلسۆزی، له سه رخۆیی و لیبۆردهیی، به پیزی و رهوشتجوانی" پاشان پهنجهی نازی به سه ر پوومه تی سۆنیادا هینا، له جیگا که ی ههستا و دوو جار ماچی کرد.

سۆنیا تهواو سوور داگه را و له پریکدا کاترینا ئیقانوڤنا کهوته گریان و له ناوه وهی خۆیدا وتی: "گهوجیه بهم دهماره ماندووه وه.. که تهواو نارهحه ته، ئیتر کاتی ئه وه هاتووه میواندارییه که کۆتایی پێییت، نانخواردن تهواو بووه و کاتی چاخواردنه وهیه."

ئامالیا ئیقانوڤنا له وه زۆر به تهنگ هاتبوو که نه به شداری گفتوگۆکانی کردبوو نه که سیش گوێی له قسهکانی گرتبوو، بۆیه له و کاته دا دوا دهرفه تی هینا، خۆی ئاماده کرد و هه رچهنده دوودلی و ههستیکی شاراهه هه ر ترسیکی تیا دهجوولاند، به لام پووی له کاترینا ئیقانوڤنا کرد و سه رنجیکی زۆر ورد و قوولی دایه، پێی وت: ده بییت له و قوتابخانه نیوخۆیییه دا زۆر ئاگای له بهرگی ژیره وهی کچهکان بییت (پێویسته جلشۆریکی ژنی باشی هه بییت که بهردهوام ئاگای له و جلانه بییت، ههروهها پێویسته چاودیری کچهکان بکرییت که شهوانه بهدزییه وه هیچ جۆره پۆمانیک نهخویننه وه). کاترینا ئیقانوڤنا که به تهواوی شه کهت و بیتا قهت بوو، میواندارییه کهیش هه وسه له ی پینه هیشتبوو، راست قسه ی به ئامالیا ئیقانوڤنا بری و پێی وت قسهکانی ههچوو پووچن و ئه و لییان تیناگات. چاودیری کردنی جلوبه رگ

کاری لیپرسراوی گهنجینهیه، نهک سهروکی بهریزی پهیمانگا.
لهبارهی خویندنهوهی رۆمانیشهوه، ئه مه داوایهکی گهلیک ناشایستهیه
و هیواداره ئامالیا ئیقانوڤنا قروقهپی لیپکات.

ئامالیا ئیقانوڤنا له داخا دهموچاوی سوور داگهرا، به توورپهی و
رووسییهکی شکستهوه وتی که ئه و "له نیهتپاکییهوه، ته نیا له
نیهتپاکییهوه، ئه مهی پیدهلێت و چاکهی ئهوی گهرهکه، ههرچهنده
دهمیکه کریی خانوویشی لیوهرنهگرتووه". کاترینا ئیقانوڤنا خیرا
به رپه رچی دایهوهو وتی ئه و درۆ دهکات و چاکهی ئه می ناوێت،
چونکه ههر دوینی بوو، کاتی که هیشتا کوچکردو له ناو جیگادا
گیانی دهدا، ئامالیا ئیقانوڤنا خهریک بوو بو کری خانووکه گیانی
دهربهینیت. له وهلامی ئه م قسانه دا ئامالیا ئیقانوڤنا وتی: "ئه و بو
میوانیه که ئه و دوو خانمهی بانگ کردبوو، وهلی ئه وان نه هاتن،
چونکه خانه دان و ناتوان بینه داوه تی خانمیکي نانه جیه وه".

کاترینا ئیقانوڤنا زوو هاته دهست و پپی وت: له بهر ئه وهی که ئه و
خوی هیچ نییه و متمانهی پیناکریت، بۆیه ناشیت له بارهی خانه دانی و
ناخانه دانی که سه وه بریار بدات. ئامالیا ئیقانوڤنا خوی پینه گیرا و
زوو که وته باسی خوی: "باوکی له بهرلین پیاویکی زور گرنگ بووه و
کاتی که به ریدا رۆیشتوو ههر دوو دهستی ناوته گیرفانی و بهردهوام
پف، پفی، بوه!" بو ئه وهی باوکی خوی زیاتر بهرجهسته بکات، ئامالیا
ئیقانوڤنا له سه ر کورسییه که ههستا، ههر دوو دهستی خسته
گیرفانییه وه، فووی له گوپی کرد و دهنگیکي بێمانای له ده می دهرهینا،
که زیاتر له پف، پف، دهچوو. هه موو کریگرته کان دایانه قاقای
پیکه نین، ههستیان ده کرد شه ریک به رپوهیه و پپیان خوش بوو، بۆیه
زیاتر دنه ی خاوه ن مالیان دهدا. به لام ئیدی له وه دا نه مابوو کاترینا

ئىفانۇقنا خۇى بگرىت. به دهنكىكى بهرز كه ههموويان بيبىستن، وتى:
رهنكه ئاماليا ئىفانۇقنا هر بىباوك بىت، ژنىكى مهىخورى ئاوارهى
پتروزبورگ، بىگومان پىشتر يان چىشتلىنهر يان رهنكه لهو كاره
خراپترى كردىت.

رهنكى ئاماليا ئىفانۇقنا وهك قرژالىك خرابىته ناو ئاوى داخهوه، تهواو
سوور بووهوه. هاوارى كرد كه "دهشيت كاترينا ئىفانۇقنا بىباوك بىت،
ئهگينا باوكى ئەم خهلكى بهرلىنه، رىنكوتىكى درىژى لهبهر دهكرد و
هميشه هر پف، پفى بوو".

كاترينا ئىفانۇقنا به تهوسهوه وتى: ههموو كهس به چاكى بنهچهى
ئەم دهناسيت، هر ئەو بروانامهى رىزلىگرتنهى به روونى ئەوهى تيا
نوسراوه كه باوكى عهقىده، بهلام باوكى ئاماليا ئىفانۇقنا، ئەگهر له
سووچىكدا باوكىكى ههبووبىت، حهتمهن له دهرهوهى پتروزبورگهوه
هاتووه و شىرى فروشتووه. وهلى زياتر شىمانهى ئەوه ههيه كه هر
باوكى نهبووبىت، چونكه تا ئىستايش نازانيت ناوى ئاماليا ئىفانۇقنايه
يان ئاماليا لودفيگونا؟

لهو برگهيهدا ئاماليا ئىفانۇقنا كه توورهييهكهى گهىشتبووه لووتى،
مستىكى به مىزهكهدا كىشا، دهنكى ههلبرى كه ئەو ناوى ئاماليا
ئىفانۇقنايه، نهك لودفيگونا، باوكى ناوى ئىفان و گهوره پياوى شار
بووه، له كاتىكدا باوكى كاترينا ئىفانۇقنا ههرگيز پلهى واى به خۇيهوه
نهديووه.

كاترينا ئىفانۇقنا لهسهر كورسىيهكه ههستا، به دهنكىكى دلكارانه كه به
رووكهش هئور بهرگوئ دهكهوت (هر چهنده رهنكى سبى و سنگى
تهواو كرخ ببوو) وتى: "ئهگهر ئاماليا ئىفانۇقنا جارىكى دى پركىشى

بکات، باوکه نابووده‌که‌ی له‌گه‌ل باوکی ئەمدا به‌راورد بکات، کلاوه
 قردیلاوییه‌که‌ی له‌سه‌ر ده‌کاته‌وه و له‌ژیر پیی ده‌نیت.
 هەر که ئامالیا ئیقانوڤنا گوئی له‌و وشانه بوو، به‌ ناو ژووره‌که‌دا
 که‌وته پراکه‌پراکه و به‌ هه‌موو هی‌زی هاواری ده‌کرد که ئەو خاوه‌ن
 ماله و ده‌بی‌ت کاترینا ئیقانوڤنا "هەر ئیستا له‌ خانووه‌که‌ ب‌پرواته
 ده‌ره‌وه". ئینجا به‌په‌له‌ که‌وته کو‌کردنه‌وه‌ی که‌وچکه‌ زی‌وینه‌کانی سه‌ر
 می‌زه‌که‌. پاشان بوو به‌ ژاوه‌ژاو، من‌داله‌کان ده‌ستی‌ان به‌ گریان کرد،
 سو‌نیا بو‌ هی‌ورکردنه‌وه‌ی کاترینا ئیقانوڤنا هه‌لمه‌تی دایه، به‌لام که
 ئامالیا ئیقانوڤنا له‌ناکاوی‌کدا ئاماژه‌ی بو‌ کارته‌ زه‌رده‌که‌ کرد، کاترینا
 ئیقانوڤنا سو‌نیای دایه‌ دواوه و په‌لاماری ئامالیا ئیقانوڤنای دا، بو‌
 ئەوه‌ی به‌لینه‌که‌ی بیاته سه‌ر و کلاوه‌که‌ی له‌سه‌ر بکاته‌وه. له‌و
 چرکه‌ساته‌دا ده‌رگا‌که‌ کرایه‌وه، له‌پ‌رێکدا پیته‌ر پتروڤیچ لوژین له‌به‌ر
 ده‌رگا‌که‌دا ده‌رکه‌وت، وه‌ستا و زو‌ر به‌ وردی به‌ هه‌موویاندا
 هه‌لپ‌روانی. کاترینا ئیقانوڤنا هاشا‌ولی بو‌ برد و هاواری لی‌کرد:

۳

- پیته‌ر پتروڤیچ! هی‌چ نه‌بی‌ت تو‌ به‌رگ‌ریم لی‌که‌! به‌م بو‌ونه‌وه‌ره‌ گه‌وجه
 بلی‌ بو‌ی نییه‌ خو‌ی هه‌لنی و له‌گه‌ل خانمی‌کی خانه‌داندا که نه‌گبه‌تی
 پ‌ووی لی‌ناوه، وا ر‌ه‌فتار بکات.. بو‌ کاری له‌م جو‌ره‌ دادگا هه‌یه.. من
 ده‌چمه‌ لای خو‌دی داد‌وه‌ر.. ئەوسا ئەم ده‌بی‌ت وه‌لامی هه‌بی‌ت.. به
 یادی ئەو پ‌یش‌وازی‌بانه‌ی باوکم لی‌ ده‌کردیت، به‌رگ‌ری له‌ هه‌تی‌وه‌کانم
 بکه.

پیته‌ر پتروڤیچ که به‌ هو‌ی ده‌ست‌پ‌راوه‌شان‌دنه‌وه ده‌یویست کاترینا
 ئیقانوڤنا لی‌ نزیک نه‌بی‌ته‌وه، وتی:

- داواي لييوردنت ليدهكه م خانمهكه م.. ببوره، داواي لييوردنت ليدهكه م، تو خوت دهزاني من ههرگيز به خزمه تي باوكي بهريزتان نهگهشتووم، ببوره، خانم (يهكيك دايه قاقاي پيکهنين) نايشمهويت بکهومه ناو شهري بهردهوامي تو و ئاماليا ئيفانووناوه.. من بو کاريکي تايبه تي خوم هاتووم، دهمهويت زور بهپهله لهگهل سونيای زركچتاند.. ئيفانوونا.. وا بزانم ناوهکهي وايه؟ گفتوگو يه کم ههيه.. ريگه م بده بچم بو لاي..

پيتهر پتروفيچ راست به لاي کاترينا ئيفانوونا تپهری و بهرهو لاي سونيا چوو، که له سووچيکي بهرانبهردا وهستابوو.

کاترينا ئيفانوونا چون وهستا بوو، ههر وا مايهوه، وهک ههوره تريشقه له شوييني خويدا وشکي کردبيت وابوو، برّواي نهدهکرد چون پيتهر پتروفيچ داني به نانومهکي باوکيدا نهنا، ئهو "نانومهکهي" له خهيالي خويدا دروستي کردبوو، خويسي وهک راستييهک برّواي تهواوي پيهيناوو. ئاوازه وشک و تا رادهيهک هه ره شه ئاميژهکهي پيتهر پتروفيچيش، سهري کاس کرد، بهگشتي لهگهل دهرکهوتني ئهو پياوهدا هه موويان وردهورده ئارام بوونهوه، بيچگه لهوه پهيدا بووني يهکيکي وا "جیدی و پياوي کار" له ناو ئهو کومه لهيهدا ههرگيز نهدهگونجا، ئاشکرا ديار بوو که ئهو بو کاريکي گرنگ هاتووه و هوکاريکي گهليک نائاسايي ئهوي گهياندوته ئهو شويينه، بويه لهوانهيه رووداويک پيش بيت و کاره ساتيک بقهوميت. راسکولنيکووف که له نزیک سونياوه وهستابوو، خوي لادا تا پيتهر پتروفيچ تپهر بيت، وهلي پيتهر هيچ خوي تينهگهياند. داواي چرکه ساتيک ليزياتينکووفيش له بهر دهرگا که وه دهرکهوت. نه هاته ژووره وه، بهلکو ههر لهويدا، به

سەرسامىيەۋە، كەۋتە كۈنپشكىنى. لەۋە دەچۈۋە بە ھېچ جۈرىك
نەزانىت چى لەئارادايە.

پىتەر پىتروۋىچ ۋوۋ لە ھەموۋان وتى:

- بىمبەخىش دانىشتەنەكەم لى تىك دان، بەلام مەسەلەكە زۆر گرنگە،
پىيىشم خۆشە كە ئىۋە بىزانن، ئاماليا ئىقانۇقنا خوازىارم تۈيش ۋەك
خاۋەنى خانوۋەكە، گۈى لەۋ قسانە بگريت، كە لەگەل سۈنيا ئىقانۇقنا
دا دەيكەم.

پاشان ۋوۋ لە كچە كرد كە ترس و شىپزەيىيەكەى گەيشتبوۋە
ئەۋپەرى. وتى:

- سۈنيا ئىقانۇقنا، لەسەر مىزەكەم، لە ژوورەكەى ھاۋرى بەرىزم
ئاندرى سميونوۋىچ لىبىزىياتىنكوف، ھەر يەكسەر دۋاى پۈيشتى تۈ،
گەلەيكە سەدۋېلى من ديار نەما، ئەگەر تۈ بەھەر جۈرىك بىت
بزانىت ئەۋ پارەيە لە كويىيە، بەلىنى شەرەفت پىدەدەم، ھەموۋ
ئەمانەيش بەشايەت دەگرم كە ۋوۋداۋەكە لىرەدا كۈتايى پىيىت. ئەگەر
ۋانەبىت ناچار دەبم ھەنگاۋى جىدىتر بىم و ئەۋسا. گوناھەكە لەسەر
خۆتە.

بىدەنگىيەكى كر تەۋاۋى ژوورەكەى داگرت، تەنانەت ئەۋ مىدالانەيش
كە دەگريان، بىدەنگ بوون. سۈنيا رەنگى مردۋى لىنىشتبوۋ،
ۋەستابوۋ لە لۋزىنى دەروانى و نەيدەتۋانى ۋەلام بداتەۋە، دەتوت
ھىشتا لە مەسەلەكە نەگەيشتۋە، چەند چركەيەك تىپەرى.

لۋزىن لىي راما و پرسى:

- ھا، دەلىي چى؟

سۈنيا لە دۋايدا نووزەيەكى لىۋەھات و وتى:

- من نازانم.. من ھېچ شتىك نازانم..

- نا؟ نایزانی؟

دوای ئەو قسانە دیسانەوێ لۆژین بۆ ماوەی چەند چرکەیهک بێدەنگ بوو، پاشان بە دەنگێکی دلگیرانە کە هێشتا شتێک دۆستایەتیی هەر تیا مابوو، وتی:

- خاتوون، بروانە و بیرى لێکەرەو، من ئێستاش دەرفەتى بیرکردنەوێت دەدمى. بروانە، ئەگەر من دلنیا نەبوومایە، دیارە لەو ئەزموونانەوێ کە هەمە، هەرگیز پرکیشیم نەدەکرد ئاوا راستەوخۆ لە ئەستۆى تۆى بنیم، چونکە تۆمەتدانەپال، بەم راستەوخۆییە و لەبەرچاوى خەلکیدا ئەگەر درۆیان تەنانت بە هەلەیش بوتريت، من خۆم بە بەرپرسیار دادەنیم، من ئەمە دەزانم، ئەم بەیانییە بۆ پێویستی تایبەتى خۆم چەند چەکیکم بە برى سى هەزار رۆبل ورد کردەو، برى پارەکانم لە دەفتەرى یاداشتەکاندا نووسراو. کە گەرەمەوێ مالهو، بە ئاگادارى ئاندرى سمیونوڤیچ لیبیزیاتینکوف، پارەکانم ژمارد، دوای ئەوێ دوو هەزار و سى سەد رۆبلم ژمارد، خستە ناو کیفى پارەکە و کیفەکەیشم نایە گیرفانى ناوێوێ چاکەتەکەمەو. ئەوێ لەسەر میزەکە مایەوێ نزیکەى پینج سەد رۆبلى کاش بوو، کە سیانیان سەد رۆبلى بوون، لەو کاتەدا بوو کە تۆ هاتیتە ژوورەو، بێگومان لەسەر داوای خۆم هاتیت، ماوێهەک مایتەو، پاشان بە بێزارییەکی زۆرەوێ کە تەنانت سى جار لە کاتى قسەکردندا هەستایت بۆ ئەوێ برۆیت. ئیمە هێشتا لە گەرمەى گفتوگۆدا بووین. ئاندرى سمیونوڤیچ دەتوانیت لەم بارەیهوێ شایەتى بدات. بێگومان تۆ خۆت، خاتوون، لەمە دلناییت، دانیش بەوێ دەنیت کە من بە هۆى ئاندرى سمیونوڤیچەوێ وستم تۆ لەوێ ئامادە بیت. تەنیا بۆ ئەوێ دەربارەى منداڵە هەتیووێکان و ئەو بارە خەفەتبارەى کە کاترینا

ئىفانۇقناي خزمىتى تىكە وتوۋە، (كە نەمتوانىبوو لە دانىشتنى پرسە كەيدا
 ئامادە بىم) قسە بکەين، بۆ ئەو ەى بتوانىن لە ڤىي كۆکردنەو ەى ئىمزا
 و پىتاك و شتىكى لەو بابەتەو ە ھاوکارىان بکەين. تۆ سوپاست کردم
 و تەنانەت فرمىسک لە چاوتاقە تىس ما، من ەموو شتىک وەك خۆى
 دەگىرمەو ە، بۆ ئەو ەى يەكەم بىرت بەينمەو ە، دوو ەم تا بزانىت كە
 بچووكترىن مەسەلە بەسەر مندا تىناپەرېت و لە يادىدا دەمىنىت.
 دوایى من لەسەر مېزەكە دە ڤۆبلىەكم ەلگرت و لای خۆمەو ە وەك
 پىشەكىيەك بۆ ھاوکارىکردنى كەسوکارەكەت دامىتى. ەموو ئەمانە
 ئاندرى سمىونوفىچ دیویەتى. ئىنجا تا بەردەم دەرگاكة ڤەوانەم
 کردىت، تۆ ەەر بىتاقەت بووىت. كە لەگەل ئاندرى سمىونوفىچدا بە
 تەنیا مامەو ە، نزىكەى دە دەقىقە پىكەو ە قسەمان کرد. ئاندرى
 سمىونوفىچ چوو دەرى و من گەڤامەو ە سەر مېزەكە كە ڤارەكانى
 لەسەر بوو، بۆ ئەو ەى دوای ژماردنیا، وەك بىرم لىكردبوو ەو ە، بە
 جیا بىانخەمە جىگایەكەو ە. زۆر سەىرم لىهات كە بىنىم يەكىك لە سەر
 ڤۆبلىيەكان دیار نەماو ە. ئىستا خۆت سەرپشك بە و ڤىار بدە. جارى
 لەبارەى ئاندرى سمىونوفىچەو ە من بە ەىچ جۆرىك گومانم لىى نىيە،
 تەنانەت شەرمم پىدىت ئەگەر خەيالىكى واىش بکەمەو ە. گومانم لە
 ژماردنى ڤارەكانىش نىيە، چونكە پىش هاتنى تۆ بە چركەساتىك،
 دوای بەسەرکردنەو ەى ڤارەكە، ەىچ كەموكۆڤىيەكى تیا نەبوو. باوەر
 بکە، من ئەو ەم لەبەرچاو ە كە تۆ زۆر نارەحتە و ڤەلەى ڤۆىشتنت
 بوو، بۆ ماو ەيەكیش ەەر دەستت بەسەر مېزەكەدا دەهینا، من ئاكام لە
 بارى كۆمەلایەتى تۆ ەيە و ئەو حالەتەىش كە لەو ەو ە كە وتۆتەو ە و
 ئەو ڤەرى پىم ناخۆشە، بە پىچەوانەى وىستى خۆمەو ە ناچار بەو
 بەدگومانىە بووم كە بىگومان بۆ خۆى بەدبەختىيەكە، بەلام ڤەواىشە

و له جی خۆیدایه، ده بیټ ئه وهیش دووباره بکه مه وه من به ته واوی
 بر واوه، له وه گه یشتووم له گه ل هه موو ئه مانه یشتا ئه م تۆمه ته بۆ من
 لیپرسراوی و مه ترسییه ک دینیه گۆرئ. وه لی وه ک ده بینیت، من
 مه سه له که م پشتگۆئ نه خست و ده بوو به رانبه ری بوه ستم، ئیستا پیټ
 ده لیم که بۆچی نه ده بوو بیده نگ بم و هه لئه ده می: ته نیا له بهر شتی،
 به لی، ته نیا له بهر ئه وه ی که تۆ له راده به در سپله و پینه زان بوویت.
 خاتوون، بۆ؟ ئاخر، من بۆ ئه وه تۆم بانگ کرده لای خۆم که
 یارمه تیت بده م، کی شه ی که سوکاره هه ژاره که ت چاره سه ر بکه م، هه ر
 بۆیه وه ک سه ره تا ده رۆبلم دایتی، که چی تۆ هه ر له ویدا و به و
 گه رماوگه رمییه به و جوړه پاداشتی منت دایه وه! نا، چی به مه ده لیټ!
 چ په ندیک له مه وه رده گریټ! باش بیرى لیکه ره وه. پاشان من وه ک
 هاوړییه کی دلسۆز داوات لیده که م - چونکه له م چرکه ساته دا مه حاله
 هاوړی له من دلسۆز ترته هه بیټ - وه ره وه سه ر خۆت، ئه گینا
 چاوپۆشیت لینا که م! ده ی، ده لیټی چی؟

سۆنیا تاسابوو، له بهر خۆیه وه وتی:

- من له سه ر میزه که ی تۆ هیچم هه لئه گرتووه. تۆ خۆت ده رۆبلیت
 داومه تی، ئه وه تا، فه رموو ئه ویشم ناویتی.

سۆنیا خیرا ده سته سه ره که ی له گیرفانی ده ره ینا، گریکه ی دۆزییه وه و
 کردیه وه، گه لا ده رۆبلییه که ی ده ره ینا و به ره و لای لۆژین دریژی
 کرد.

لۆژین بی ئه وه ی پاره که وه ربگریټ، به جه خت و سه رکۆنه کردنه وه
 وتی:

- که واته دان به سه د رۆبلیه که دا نانیت؟

سۆنیا تەماشای ئەملاوئەولای خۆی کرد. ھەموویان چاوی توورپەیی و پق و گالتەپیکردنیا تیبپیبوو. تەماشای راسکۆلنیکوڤی کرد. راسکۆلنیکوڤ دەستی کردبوو خاچ و لەسەر سنگی داینا بوو، لە پال دیوارەکەدا وەستابوو. چاوی گری لیدەبوو وەو و تەماشای کچەکە دەکرد.

سۆنیا کروزایەو:

- خودایا!

لۆژین لەسەر خۆ و تەننەت بە میھرەبانییەو و تی:

- ئامالیا ئیقانوڤنا، دەبیٹ پۆلیس ئاگادار بکریٹ، لەبەر ئەو تکت لیدەکەم بنیرە بەدوای دەرگاوانەکەدا.

ئامالیا ئیقانوڤنا دەستی بەدەستا دا و بە ئەلمانی و پرووسیەکی شەقوشپەو و تی:

- خودای مەزن. من دەمزانێ دزە.

لۆژین بە دوای قسەکانیدا و تی:

- تۆ دەترانی؟ کەواتە بەلگەیک ھەیە تۆی گەیانددیتە ئەم ئەنجامە. ئامالیا ئیقانوڤنا بەرپز، تکیە ئەم قسانە لە بەردەمی ئەم کەسانەدا کردت لە بیران نەکەیت.

لەپریکدا لە ھەموو سووچ و کەناریکەو بوو بە دەنگەدەنگ و جوولەجوول.

کاترینا ئیقانوڤنا کە تازە ھاتبوو وەو سەر خۆی، ھاواری کرد:

- چۆن؟

راست بەرەو لای لۆژین خۆی رادا و تی:

- چۆن؟ بە دز تاوانباری دەکەیت؟ بە دز؟ سۆنیا؟ ئاھ.. ھە

خویرپیانە! خویرپیانە!

خۆی گەیانده سۆنیا و بە دەسته لاواز و وشکەلاتوہکانییەوہ لە
ئامیزی گرت، وەک مەنگەنە بە خۆیەوہ نوساند و وتی:

- سۆنیا! چۆن ویرات دە پۆبل لەم کابرایە وەرەگرت، هەی بیئەقل!
دەی بیدەری، دە پۆبلەکە ی بەدەرەوہ، بیہینە.

کە کاترینا ئیقانوڤنا گەلا دە پۆبلییەکە ی لە سۆنیا سەند، لە ناو لە پیدا
گرمۆلە ی کرد و راست گرتییە دەموچاوی لۆژین، گلۆلە کاغەزە کە
دای لە چاوی و کەوتە سەر زەوی. ئامالیا ئیقانوڤنا رای کرد بۆ
ئەوہی گەلاکە ھەلبەگرت، پیتەر پتروڤیچ رقی ھەستا و ھاواری کرد:
- ئەم شیتە بگرن.

لەم کاتەدا لەبەر دەرگا کەوہ لیبیزیاتینکوف و چەند کەسیکی تر
دەرکەوتن، لە نیوانیاندا ئەو دوو ژنە ھەبوو، کە بانگ کرابوون و تازە
ھاتبوونە ئەو ی.

کاترینا ئیقانوڤنا ھاواری لیھەستا:

- چۆن؟ شیت؟ من شیت؟ گەوجە! تۆ خۆت گەوجیت! ئە ی پیاوی
یاسایی دلرەق. خویری، سۆنیا، سۆنیا پارە ی ئەو بدزیت؟ سۆنیا دز
بیئت؟ ئەو دەتوانیت تەنانەت پارەیشت بداتی، هە ی گەمژە!
کاترینا ئیقانوڤنا پیکەنینیکی ھستریانە ی کرد:

- ھەرگیز پیاوی وا گەمژەتان بینووە؟

لەگەل قسەکانیدا بەرەو ھەموو لایەک دەچوو، ئاماژە ی بۆ لای لۆژین
دەکرد و لەپریکدا خاوەن خانووە کە یانی بینی:

- چۆن؟ تۆیش پی دەلیت دز؟ تۆیش لایەنی ئەو دەگریت؟ سۆنیا
دزە؟ هە ی مریشکە پیسکە ی پروسی! بیویژدانانە! ئاخر ئەو لەم ژوورە
نەچووہتە دەری، ھەر کە لای تۆی بیئشەرەفەوہ گەرایەوہ، لیژەدا لە
پال رادیون رومانوڤیچدا دانیشت!.. وەرە بیگەر ی، خۆ ئەو لەم ژوورە

نەپۇشتۇتە دەرەو، كەواتە دەبىت پارەكەى پىيىت، وەرە بىگەرپى،
 بگەرپى، دەى بگەرپى. بەلام ئەگەر ھىچت نەدۆزىيەو، ئەوسا دەبىت
 جەناب ببوورىت، دەبىت بىيىتە وەلام: لە بەردەم ئىمپراتۇردا، لە
 بەردەمى تزاردا، ھەر دەچم بۆ لای خودى تزار و دەكەوم بەسەر
 پىيدا، ھەر ئەمپۇ، ھەر ئەمپۇ. من بىكەسم، من ھەتيووم! رىگەم
 پىدەدەن، وا دەزانىت رىم پىنادەن! تۆ ھەلەيت، دەپۇم، دەپۇم، تۆ لای
 خۆتەو وات داناو كە ئەو شەرمن و خەجالەتە؟ تۆ بە ھىوای ئەو
 بوويت؟ وەلى برادەر من، زرنگم و شەرم ناكەم، تۆ خراپ
 تىگەشتوويت، وەرە بگەرپى، بگەرپى، بگەرپى، دەى بگەرپى.
 كاترىنا ئىفانوۋنا بەدەم قسەكانىيەو رىق بەرچاوى گرتبوو، بەرەو لای
 سۇنيا دەستى لۆژىنى رادەكىشا.

لۆژىن وتى:

- من ئامادەم و وەلامى رەفتارى خۆم پىيە.. بەلام راوەستە، خانم،
 راوەستە، من زۆر باش ئەو دەزانم تۆ زرنگىت..
 پاشان لەبەر خۆو وتى:

- ئەمە.. ئەمە.. چۆن دەبىت؟.. ئەمە كارى پۇلىسە و دەبىت ئەو
 ئەنجامى بدات.. ھەر چەندە، لىرەيش شايت ھەيە.. زياد لە پىويست
 شايت ھەيە.. من ئامادەم.. بەلام بەھەر حال ئەمە بۆ پىاو كىشەيە..
 چونكە دوو رەگەزى جىاوازن.. مەگەر بە يارمەتى ئاماليا ئىفانوۋنا..
 ھەرچەندە.. كارەكە وا ناكرىت.. ئاخر.. ئەى چۆن؟

كاترىنا ئىفانوۋنا ھاوارى كرد:

- خۆت كىت دەوئىت! خۆت دايىنى با بىت و بىگەرپىت! سۇنيا،
 گىرفانەكانت ھەلگىرەو، ئاوا! برۋانە، ھەيوان، ھەموويان خالىن، ئەم
 گىرفانەيان تەنيا دەستەسرى تىايە و ھىچى تر. دەبىنىت! ئەمەيشيان

گیرفانه که ی تر، وەرە، وەرە، دەییینیت، دەییینیت! کاترینا ئیقانوڤنا نهک
 هەر ته نیا گیرفانه کانی هه لگێرایه وه، به لکو هەر به ته واوی ده ریھێتانه
 ده ره وه. به لام له ناکاویکدا، له گیرفانی دوه می لای راستا، کاغه زیك
 ده ریپه پی، دوا ی ئه وه ی له حه وادا چه رخیکی خوارد، له نزیک پی
 لوژینه وه که وته سهر زه وی. هه موویان ئه مه یان بیی: زوریان به
 سه رسامییه وه هاواریان لی هه ستا، پیتەر پتروقیچ دانه وییه وه، به دوو
 په نجه کاغه زه که ی هه لگرت، به رانه ر به هه موویان رایگرت و
 کردییه وه. که لایه کی سه د رۆبلی بوو، که هه شت جار نووشتابوو وه.
 پیتەر پتروقیچ دهستی به گشت لایه کدا گێرا بۆ ئه وه ی هه موویان به
 چاکی بییین.

ئامالیا ئیقانوڤنا به رووسییه شه قوشره که ی هاواری کرد:

- دزه! لی ره مه مینه! پۆلیس، پۆلیس، پیویسته ئه مانه بنێرن بۆ سیبیریا.
 له هه موو لایه که وه هاوار به رز بووه وه. راسکولنیکوڤ هەر بی ده نگ
 بوو، چاوی له سۆنیا که لا نه ده خست و هه ندیک جاریش نیگایه کی
 خیرای لوژینی ده کرد. سۆنیا له جیگا کهیدا وه ستابوو، دهتوت کاس و
 وړ بووه، ته نانه ت سهیری پینه ده هات. که چی له پریکدا تی کرای
 ده موچاوی وهک خوینی لی هات، قیزاندی و به هه ردوو دهستی
 ده موچاوی شار ده وه، دیسان هاواریکی تری کرده وه، که پر بوو له
 ناله و لالانه وه:

- نا، من ئه م کاره م نه کردوو، من پاره م هه ل نه گرتوو. ئاگام لی نییه.
 خوی هاویشته لای سۆنیا ئیقانوڤنا وه، ژنی نه خوش ئه مه نده توند به
 سنگی خویه وه نوو ساند، دهتوت پی خوشه سنگی بکاته سپیر و له
 هه موو شتیك بیپاریزیت. له کاتی کدا که وهک مندالیک له ئامیزیدا

دهیلاواند و ماچی دهکرد، هه‌ندی‌کجاریش لیوی به‌سه‌ر ده‌ستیدا ده‌هینا، به‌بی باوه‌پ‌کردن به‌و به‌لگه‌یه‌یش، هاواری ده‌کرد:

- سۆنیا، سۆنیا، من باوه‌پ‌ناکه‌م.. باوه‌پ‌ناکه‌م تو هه‌لت‌گرتییت، به‌پ‌است ئه‌مانه‌ چ که‌سانیک‌ی ده‌به‌نگن ئه‌گه‌ر ب‌پ‌وا ب‌که‌ن! خودایا. پاشان پ‌ووی له‌ خه‌لکه‌که‌ کرد و وتی:

- ده‌به‌نگینه! ئیوه هه‌شتا نازان، نازان چ دلیکی پ‌یوه‌یه، چون کچیکه! ئه‌و دزی بکات؟ ئه‌و! ئه‌و ئاماده‌یه دواکراسی له‌به‌ر خوی دابکه‌نییت، بیفرۆشییت، به‌ پ‌ووتی بسووپ‌یت‌ه‌وه، ئه‌گه‌ر هه‌موو ئیوه پ‌یوستان به‌و کراسه‌ بییت، بتانداتی. به‌لی، ئه‌مه‌ له‌و که‌سانه‌یه. بۆیه کارتیشی وه‌رگرت، چونکه‌ خه‌ریک بوو منداڵه‌کانم له‌ برسانا ده‌مردن، له‌شی خوی بۆ ئیمه‌ فرۆشت. ئاه.. خوالی‌خۆش‌بوو، می‌ردی خوالی‌خۆش‌بووم، ئه‌ی بیچاره! ده‌بینیت؟ ده‌بینیت؟ ئه‌مه‌یش پرسه‌که‌ت! بۆ داکوکی لێناکه‌ن؟ ئیوه‌یش ب‌رواتان کرد، هه‌ی یه‌کیکتان نرخ‌ی په‌نجه‌چکۆله‌ی ئه‌وتان نییه، هه‌ی کامتان، هه‌ی کامتان! خودایا، ئاخ‌ر بۆ داکوکی لێناکه‌ن؟

هه‌نسکی کاترین ئیقانۆف‌نای هاوسه‌ر مردوو، سیلاوی و بیچاره‌ و بیکه‌س، کاری زۆری له‌ هه‌موویان کردبوو. له‌ ده‌موچاوه‌ خه‌مباره‌که‌یدا که‌ نه‌خۆشیی سیل پ‌ووکاند‌بوویه‌وه، له‌ لیوی وشک و په‌رماوی و ده‌نگی گر و گیراوی، له‌و شین و شه‌پۆره‌یدا که‌ له‌ گریان‌ی منداڵ ده‌چوو، له‌و پارانه‌وه‌ پ‌ر له‌ نائومیدییه‌یدا، که‌ بۆ پ‌شتیوانیلی‌کردنی سۆنیا ده‌یکرد، ئه‌مه‌نده‌ به‌زه‌یی و ئازاریان تیا ده‌رده‌که‌وت، پ‌یده‌چوو هه‌موو دلایان به‌و ژنه‌ به‌ده‌خته‌ بسووتییت، ته‌نانه‌ت پ‌یت‌هر پ‌تروقی‌چیش زوو ئه‌و هه‌ستی به‌زه‌یی‌پ‌یداها‌ت‌نه‌وه‌یه‌ی ده‌رخست و به‌ ده‌نگیک‌ی کاریگه‌ره‌وه‌ وتی:

- خانم، خانم! ئەم كېشەيە پەيوەندى بە تۆۋە نىيە، كەس ناتوانىت دەستى تۆمەتباركردن بۆ لاي تۆ رابكىشىت. بە تايىبەتى كە تۆ خۆت، لە ھەلگىرپانەۋەى گىرفانەكانىدا پارەكەت دۆزىيەۋە. بەۋەدا ديارە كە تۆ ھەر ئاگات لىنەبوۋە. زۆر زۆر بەداخم كە ھەژارى ۋاي لە سۆنيا سميونوۋنا كىردوۋە دەست بۆ ئەو كارە بكىشىت. بەلام ئاخىر خاتوون، بۆ نەتويست دانى پىدا بنىيت؟ لە رسۋايى دەترسايىت؟ يەكەمجارىت بوو؟ رەنگە ئاگات لە خۆت نەبوۋىيت؟ بە تەۋاۋى ديارە. بەلام بۆ كارەكەت بەم مەرەيە گەياندا!

پاشان پروۋى لە ھەموۋان كىرد و وتى:

- بەرپىزان، بەرپىزان! لەبەر ئەۋەى گەلىك كارى لىكردوۋم و بەزەيىم پىايدا دىتەۋە. ھەرچەندە سوۋكايەتېشىم پىكراۋە، بەلام ئامادەم لىي خوش بىم.

ئىنجا پروۋى لە سۆنيا كىرد و وتى:

- خاتوون، ھىۋادارم ئەم تەرىقبوۋنەۋەيە پەندىك بىت بۆ ئايىندەت و دەرسى لىۋەربگىرىت، ئىتر من دۋاي كارەكە ناكەۋم و بە ناچارى ۋازى لىدەھىنم. با لىرەدا كۆتايى پىيىت.

پىتەر پىتروۋىچ لەژىرەۋە تەماشاي راسكۆلنىكوۋى كىرد، نىگاي ھەردوۋىكىان بەر يەكدى كەۋتن، نىگا ئاگرىنەكەى راسكۆلنىكوۋ لەۋەدا بوو ئەو بىكات بە خۆلەمىش. ۋەلى كاترىنا ئىفانوۋنا، لەۋە دەچوو گوۋى لە ھىچ نەبوۋىيت. ۋەك شىت سۆنيانى گىرتىۋە ئامىزى و ماچى دەكرد. مىندالەكانىش لە ھەموۋ لايەكەۋە و بە دەستە بچۈۋەكانىيەۋە بە سۆنياۋە نوۋسابوۋن. پولىچكاش كە تەنانەت بە تەۋاۋى نەيدەزانى مەسەلەكە چىيە، گىيانى دەلەرزى، دەگىريا و ھەموۋ

سەر و چاوی ببوو بە فرمیسک. ڕووە خنجیلانەکی که گریان
ئاوساندبووی، نابوو سەر شانی سۆنیا و شار دبوویەو. .
لە پڕیکدا دەنگیکی زال لە بەر دەرگا کەووە بەرز بووەو:

- ئای که پیاویکی خوێرییە!

پیتەر پتروقیچ بە پەلە ئاوری دایەو. لیبزیاتینکۆف که چاوی بریبوو
نیو چاوی و مۆرە ی لیدەکرد، جاریکی دی وتییەو:

- ئای که کاریکی نامەردانە یە!

پیتەر پتروقیچ موو چرکیکی پێدا هات، هەموویان پێیان زانی (هەلبەتە
لە دوایدا ئەمەیان بیر دەکەوتەو) لیبزیاتینکۆف هەنگاوی نایە ناو
ژوورە کەووە، که بەرەو لای پیتەر پتروقیچ دەڕویشت وتی:

- چۆن وێرات من بکەیت بە شایەت؟

لۆژین کەوتە ورته ورت:

- یانی چی، ئاندری سمیونوقیچ! لەبارە ی چییەو قسە دەکەیت؟

لیبزیاتینکۆف که چاوی کوێرانە نابوونە سەر یەک و زۆر بە سەختی
لیی دەروانی، بە توندی تیی خوری:

- دەزانیت یانی چی، یانی تۆ درۆ دەکەیت، مەبەستم ئەو یە وا بلیم.

لیبزیاتینکۆف رکیکی سامناک دایگرتبوو، ڕاسکۆلنیکۆف چاوی تیبری،
و هک ئەو ی بیهوێت هەموو وشە یەکی هەلبەسەنگینیت و تیی بگات.

دیسانەو بەدەنگی هەموو لایەکی گرتەو، پیتەر پتروقیچ تا ڕادە یەک
خۆی لە دەست دا، بە تاییبەتی لە سەرەتادا، دوا یی کەوتە پتەپت:

- تۆ که ئەم قسانە بە من دەلییت.. ئاخر تۆ چیتە؟ ئایا هۆشت

لە سەردا ماو؟

- هۆشم لە جیی خۆیدا یە، وەلی تۆ.. تۆ نامەردیت! کارەکەت
نامەردانە یە. من گویم لە هەموو شتیکی بوو، زۆر وەستام تا باش

تیبگەم، چونکە دەبیئت دان بەوھدا بنیم کە من تا ئیستایش مەسەلەکەم
زۆر بە ناماقوول دەھاتە بەرچاۋ.. ئاخىر ئەم کارەت بۆ کرد، تیناگەم!

- بۆ من چىم کردوۋە! ئايا دەست لەم قسە ھىچ و بەپىچوپەنایانە
ھەلناگریت؟ رەنگە خوار دىيىتتەوہ و سەرخۆش بیت؟

- تۆ پياۋىكى نامەردىت، رەنگە تۆ سەرخۆش بیت نەك من! من
تەنانت قۇدگایش ناخۆمەوہ، چونکە ئەو کارە لەگەل بیروباوہرى
مندا ناگونجىت. بىرى لىبکەنەوہ ئەو، خۆى، ھەر بە دەستى خۆى ئەو
گەلا سەد رۆبلىيەى دایە سۆنیا سميونوۋنا، من بينيم، شايتەم، ئامادەم
سویند بخۆم، ئەو، ئەو خۆى!

لىبزیاتىنکوف پروى قسەکانى دەکرده ھەموویان و ھەر یەکیکیشیان.
لۆژین ھاۋارى کرد:

- کورە تۆ شىت بوویت؟ سۆنیا سميونوۋنا خۆى لىرەيە و
بەرانبەرتانە، خۆى، ھەر ئىستا، بەرانبەر بە ھەمووان دانى پىدا نا کە
بىجگە لە دە رۆبل پارەى ترى لە من وەر نەگرتوۋە. ئىتر من چۆن
توانىۋومە دوايى ئەو پارەيەى بدەم!

لىبزیاتىنکوف بە دەنگى بەرز جەختى کردەوہ:

- من خۆم تۆم بينى، تۆم بينى کە چىت کرد. ھەرچەندە ئەمە بە
پىچەوانەى بیروباوہرمەوہيە، بەلام ئامادەم لە دادگادا سویند بخۆم،
چونکە چاوم لىبوو چۆن تۆ بە دزییەوہ پارەکەت خستە گیرفانى!
بەلام من دەبەنگ بووم کە وامزانی تۆ ئەم کارە لە پروى چاکە و
بەزەيیەوہ دەکەيت. لەبەر دەرگاگە، ئەو کاتەى پەوانەت دەکرد و ئەو
پشتى لە تۆ بوو، لە ئاۋرپدانەوہدا تۆ بە دەستى راست تەوقتە لەگەل
کرد و بە دەستى چەپىشت لەسەرخۆ گەلا سەد رۆبلىيەکەت خستە
گیرفانيیەوہ. من خۆم بينيم، خۆم بينيم!

رهنگی لوژین په‌ړی و چوختیانه وتی:

- بؤ درؤ ده‌که‌یت! باشه ئاخر چؤن توانیت تۆ که له پال په‌نجه‌ره‌که‌دا وه‌ستابوویت، ئه‌و سه‌د رۆبلییه بیینیت؟ خه‌ونت دیووه.. به‌و چاوه کویرانه‌ته‌وه.. ورپښه ده‌که‌یت!

- نا، خه‌ونم نه‌دیووه، هه‌رچه‌نده دووریښ وه‌ستابووم، وه‌لی هه‌موو شتی‌کم بینى، هه‌رچه‌نده له راستیا جیا‌کردنه‌وه و دیاری‌کردنى گه‌لا‌که له پال په‌نجه‌ره‌که‌وه کاری‌کی ئاسان نیی، له‌م لایه‌نه‌وه راست ده‌که‌یت، به‌لام من له رپى به‌لگه‌یه‌کی زؤر تایبه‌تییه‌وه ته‌واو له‌وه دلنیا بووم که ئه‌و گه‌لا‌یه سه‌د رۆبلییه. چونکه ئه‌و کاته‌ی تۆ ده رۆبلیه‌که‌ت به سؤنیا سمیونوڅنا دا، که خؤم ئه‌وه‌م بینى، هه‌ر له‌و کاته‌دا گه‌لا سه‌د رۆبلییه‌که‌یشته له‌سه‌ر می‌زه‌که هه‌لگرت، (ئمه‌ خؤم بینیم، چونکه له‌و کاته‌دا که من له نزی‌ک تۆ و می‌زه‌که‌وه وه‌ستابووم، کتوپر بی‌رۆ‌که‌یه‌ک له‌سه‌ری دام، له‌به‌ر ئه‌وه له بیرمدا مایه‌وه که له ناو ده‌ستی تۆدا سه‌د رۆبلییه‌ک هه‌یه) تۆ قه‌دت کرد و هی‌شته‌وه، به‌ دريژایى ئه‌و ماوه‌یه هه‌ر له ناو ده‌ستا ده‌تگوشى، من له‌وه‌دا بوو له بیرم بچي‌ته‌وه، به‌لام که هه‌ستایت، له ده‌ستی راسته‌وه ناته ده‌ستی چه‌پت و زؤریشى نه‌ما‌بوو لی‌ت بکه‌وی‌ت. بویه ئه‌مجاره‌یان سه‌رله‌نوی بیرم که‌وته‌وه، چونکه دووباره بی‌رۆ‌که‌که له‌سه‌ری دامه‌وه. واتا زانیم تۆ ده‌ته‌وی‌ت به نه‌ینیى منه‌وه یارمه‌تیى بده‌یت. ئیستا ده‌توانیت بزانی‌ت چؤن من چاودیریم کردوویت. چؤن ئه‌وه‌یشم بینى که تۆ توانیت پا‌ره‌که بخه‌یته گیرفانیه‌وه، من ئه‌مه‌م بینى، بینیم و ئاماده‌م سویند بخؤم.

لی‌زیاتی‌نکو‌ف خه‌ریک بوو ده‌خنکا، له هه‌موو لایه‌که‌وه بوو به ده‌نگه‌ده‌نگ که زیاتر به‌لگه‌ی سه‌رسوو‌رمانى ده‌گه‌یاند. به‌لام

هه ندىكجاريش له دهنگه كاندا هاواري هه پره شه دهبيسترا. هه موو
دهوري پيتر پتروفيچيان گرتبوو، كاترينا ئيفانوڤنا خوي رادايه لاي
ليبيزياتينكوڤه وه.

- ئاندرى سميونوڤيچ! من له باره ي تووه هه له بووم! داکوکی ليکە!
ته نيا تو دهيناسيت! هه تيووه. خوا تو ي بو ناردوو! ئاندرى
سميونوڤيچ، ئازيز و جوامير!

كاترينا ئيفانوڤنا كه تا رادهيهك نه يده زاني چي دهكات، له بهرده مييدا به
چوكداهات.

لوژين كه ركي گه يشتبووه ئه وپه ر و ته و او تووپه بوو، زريكاندى:
- بيமானايه، قسه ي بي سه ره و به رهن. جه ناب! ياني چي "له بيرم كرد،
بيرم كه وته وه، له بيرم كرد" به م قسانه ي تو بيت، من به تايبه تي و به
مه به سته وه ناومه ته گيرفاني؟ بو؟ له بهر چي؟ چي من و ئه مه كو
دهكات وه..

- بوچي؟ خو يشم له مه تيناگه م، به لام هيچ گومان له وه دا نيه، ئه وه ي
من وتم، ته و او راسته، من بروام پييه تي، ئه ي نامه ردي تاوانبار. له
بيرمه له و كاته دا چهن زوو پرسياريكم به خه يالدا هات، راست له و
كاته دا كه سوپاسم كرديت و دهستم گوشت، به خوم وت: بو به
دزييه وه پاره كه ي خسته گيرفانييه وه؟ مه به ستم ئه وه يه له بهر چي
كاره كه ت به دزييه وه كرد؟ ئايا له بهر ئه وه له منت شارده وه، چونكه
دهت زاني بيروباوه ري من دژي ئه و كاره يه و من كومه كي تايبه تي و
خير به چاره سه ري كي شه كه نازانم و ره تي ده كه مه وه؟ باشه، من
بيرم له وه يش كرده وه كه رهنگه تو بيت خوش نه بوو بيت له بهرده مي
مندا ئه و پاره زوره ي بدهيتي، هه روه ها بو ئه وه يش چووم كه ده شيت
بخوازيت ئه و سه رسام و شادمان بيت كاتيك له پريكداهست به

گیرفانیدا دهکات و سەد رۆبلییهک بە دەستییهوه دیت (چونکه کهسانیکی خیرخواز هەن حەزبان لەوهیه کارە چاکەکانیان بەم شیوازە ئەنجام بدەن، من ئەمە دەزانم) پاشان بیرى ئەوهم کردەوه تۆ دەتهویت ئەو کچه تاقى بکهیتەوه، بۆ ئەوهى بزانت ئایا دواى ئەوهى ئەو بە پارەکه دەزانیت دیتەوه لات و سوپاست دهکات یان نا! ئینجا وتم رەنگە لە سوپاس و سوپاسگوزارى بىزار بىت و پەپرەوى لەو باوهره بکات، که دەلیت: دەستی راست نەزانیت دەستی چەپت چى دهکات، بە کورتى و پوختى گەلیک لەم رابوچوونانە.. بەلى، بیرم بۆ زۆر شت چوو، بریاریشم دا لە دوایدا و بە هیورى هەموویان شەنوکەو بکەم، بەهەر حال، بە لامەوه وا چاک بوو بەسەر خۆمیدا نەهینم که من ئاگادارى نەینییەکانتم. وهلى هەر لە هەمان کاتدا پرسىاریکی دى خیرا ئەوکی گرتم، که دەشیت پیش ئەوهى سۆنیا سمیونوڤنا پى بزانت، پارەکه ون بکات. بۆیه بریارم دا بىم بۆ ئیره، بانگی بکەم و پى بلیم تۆ سەد رۆبلییهکت خستۆته گیرفانییهوه. بەلام لە رێگەدا سەرم لە مالى خانمان کابیلیاتنیکوف^۱ دا، بۆ ئەوهى کتیبى "پیاچوونەوهى گشتى میتۆدى بنچینهی^۲ یان بدهمى و راسپیریان بکەم که وتارەکانى پیدریت و ڤاگنەر بخویننەوه. پاشان هاتم بۆ ئیره و بەسەر ئەم شەره‌دا که وتم. باشە، ده‌کریت هەموو ئەم

^۱ Kabyliatnikov

^۲ ئەم کتیبە سالى ۱۸۶۶ لە پتروزبورگ چاپک راوه، وەرگیرانى کۆمەلیک وتارى زانستی رەهەند دیالەکتیکیه، لە لایەن کۆمەلیک بیرمەندەوه نووسراون وهک: فیرشون، کلودبەناو، مولیشوت، تیودور پیدریت، ئادۆلف ڤاگنەر. -و-

بیروبوچوونانهم له خوّمهوه دروست کردبیت، بهبی ئهوهی به راستی
خوّم نهمدیبیت تو چۆن پارهکەت خستۆته گیرفانییهوه؟

که ئاندری سمیونوئیچ وتهکانی خوئی به بهلگهی تهواو و
ئهنجامگیرییهکی لۆژیکیانهوه تهواو کرد، زۆر ماندوو ببوو، به
جۆریک که ئارهقه به ناوچاویدا دههاته خواری. بهداخهوه تهنانهت
نهیوانی به زمانی رووسی و به شیوهیهکی شایسته مهبهستهکانی
دهربیری (ههچهنده زمانی تریشی نهدهزانی) بۆیه دواي ئه
داوهرییه ئهوهنده به سهختی شهکەت بوو، دهتوت لهپریکا تووشی
چروسانهوه هاتوو. وهلی لهگهڵ ئهوهیشدا کاریگهیری قسهکانی
لهپادهبهدر بوو، چونکه هیند به پروا و بویرانه ددوا، ههموویان
باوهریان به قسهکانی کردبوو. پیتەر پتروئیچ ههستی کرد کاری
بهرو خراپی سهردهکیشیت.

بۆیه هاواری لیههستا:

- ئهو پرسیاره گهوجانهیهی به زهینی تۆدا هاتوون، چ پهیوهندییهکیان
به منهوه ههیه، ئهمانه کهی بهلگهن! دهشیت ههموو ئهمانهت له
خهوندا بینیبیت! من پیت دهلیم تو درۆ دهکهیت، درۆ دهکهیت و لهبهر
ههر هۆیهک بیت بوختانم بۆ ههلهدهبهستیت، بهتایبهتی لهبهر ئهوهی
من بروام به بیروباوهر و بوچوونه کوّمه لایهتیهکانی تو نییه، ئه
بیروپا سۆشیالیستیه کافرانهیهی پرّه له بیبهندوباری. تهنیا ئهمهیه و
هیچی تر.

بهلام ئهم فیلهی پیتەر پتروئیچ سوودی نهبوو، به پیچهوانهوه له
ههموو لایهکهوه بوو به ژاوهژاو، لیبزیاتینکۆف هاواری کرد:

- ئا.. تۆلە مەبەستەكە دور مەكەوەرەو! درۆ دەكەیت! پۆلیس بیئە
و من سویند دەخۆم! من تەنیا شتیک هەیه کە تیی ناگەم، بۆ دەستی
بۆ ئەم کارە ناپیاواتەیه برد! هەی نامەردی بەدبەخت!

سەر ئەنجام راسکۆلنیکۆف هاتە پیشی و بە دەنگیکی پتەووە وتی:
- من دەتوانم ئەو پوون بکەمەو کە بۆچی دەستی دایە ئەم کارە،
ئەگەر پیویستیش بکات ئامادەم سویند بخۆم.

راسکۆلنیکۆف هیور و پیداکر دیار بوو، لە یەكەم نیگاوە هەموویان
بۆیان دەرکەوت بە راستی ئەو لە وردەکاریی مەسەلەکە دەزانیت و
ئیدی گریکە دەکریتەو.

راسکۆلنیکۆف کە راستەوخۆ پرووی لە لیبزیاتینکۆف کردبوو، وتی:
- من ئیستا هەموو شتیکم لا پوون بۆتەو، لە سەرەتای
حیکایەتەکەو هەستم دەکرد پیلانیکی نامەردانە لەئارادایە، ئەم
هەستم لە ئەنجامی کۆمەلێک ھۆکارەو، کە تەنیا من دەیزانم و
ئیستا بۆ هەمووتانی باس دەکەم، چونکە هەموو قسەکان لەویدا کۆ
دەبنەو، تۆیش، ئاندیری سمیونوڤیچ، بە شایەتیە زۆر بەنرخەکانی
خۆت، هەموو شتیکت بۆ من یەکلایی کردەو و بەرچاوپروونیت
پێبەخشییم. هیوادارم هەمووتان، هەمووتان گویم لیبگرن: ئەم بەرپزە
(ئاماژەى بۆ لۆژین کرد) ماوەیەک لەمەوبەر خوازیینی کچی کرد.
کچیک، ئاڤدوتیا پۆمانوڤنا راسکۆلنیکۆفی خوشکم، وەلى دواى ئەو
هات بۆ پتروزبورگ، سى پۆژ لەمەوپیش، لە یەكەم دیدارماندا
لەگەلدا بەشەر هات و منیش لە مالهەم دەرم کرد، دوو شایەت
لەسەر ئەو پووداوە هەن. ئەم کابرایە زۆر شەپانییە، سى پۆژ
لەمەوبەر، من ئەوسا نەمدەزانى ئەو لەم ساختمانەى نزیک بە ئیوهدا
ژووری گرتوو، لە ئەنجامدا پۆژی شەپەکەمان، واتا سى پۆژ

له مه وپيښ، ټه و ټاگای لیږو که من وهک هاوړپیه کی کوچکردوی
 بهرېز مارمیلادوڅ، هندی پاره م بو پرسه که ی دا به کاترینا
 ئیقانوڅنای ژنی. ټه م بهرېزه یه کسه ر نامه یه کی بو دایکم نووسی و
 ټاگاداری کرد که من هرچی پاره م هه بو، داومه به سونیا
 سمیونوڅنا، نهک به کاترینا ئیقانوڅنا، هه روه ها له نامه که یدا وشه ی
 زور قیزه ونی له باره ی کاری.. سونیا سمیونوڅناوه کردبو، واتا زور
 به ناشیرینی باسی په یوه ندی نیوان من و سونیا سمیونوڅنای
 کردبو، هه موو ټه م کاره یشی، له بیرتان نه چیت، بو ټه وه بوو که
 په یوه ندی نیوان من و دایکم و خوشکم ټیک بدات. تا بویان
 بسه لمینیت که من ټامانجیکی ناشه ریفانه م هه یه، بویه دواپوولی خوم،
 که ټه وان له ده می خویانی ده گرنه وه و وهک یارمه تیدانم بوم دهنیرن،
 ټاوا به خورایی به فیرووی ټه ده م، دوینیشهو، به ټاماده بوونی دایکم و
 خوشکم و خویشی، ټه م راستیه م ټاشکرا کرد، سه لماندیشم من
 پاره که م داوه به کاترینا ئیقانوڅنا بو خه رجیی پرسه که نهک به سونیا
 سمیونوڅنا، هه روه ها ټه وه یشم وت که من تا سی رور له مه و بهر
 ته نانه ت سونیا م نه ناسیوو و نه بینوو، هه ر له و ټاواره دا به پیتهر
 پتروقیچم وت که ټه و به هه موو به هره و توانایه وه، به ټه ندازه ی
 په نجه چکوله ی سونیا سمیونوڅنا نرخ ی نیه که ټه و وا به خرابی
 باسی دهکات، ټه و پرسیار ی لیکردم که ټایا ټاماده م سونیا سمیونوڅنا
 له پال خوشکدا دابنیشیم؟ وه لامم دایه وه که من ټه و کاره م هه ر له
 یه که م رورزه وه کردوو. ټه و له وه زور توورپه یه که دایکم و خوشکم
 نایانه ویت به هو ی بوختان و دهسته له به سته کانیه وه په یوه ندیم له گه لدا
 بېرن. بویه به رده وام قسه ی ناجور و تروی وای له گه لدا ده کردن، که

شياوى به خشين نه بوو. له ئه نجامدا په تى په يوه ندييان له گه لدا برى و
له ماله كه دهريان كرد.

هموو ئه م به سهرهاته دوينيشه و پرويدا، ئيستا داواكارم به تاييه تى
ئاگادار بن: ئه وه بزائن، ئه گهر ئه و ئه مړو له وه دا سهر بكه وتايه كه
بيسه لميټ سونيا سميونوځنا دزه. يه كه م بو خوشك و دايكمى
دهرده خست كه تا راده يه ك به دگومان ييه كه ي له شويى خويدا بووه.
دووه م له سهر ئه وه ي كه من خوشكم له گه ل سونيا سميونوځنا دا
هاوسه نگ كرده وه، هه قى ئه وه ي هه يه تووړه بيت و سهر ئه نجام
هيرشبردنى بو سهر من بهرگري كردن بووه له شهره فى خوشكى من،
كه ده بيت به ده زگيرانى ئه و. به كورتى به هو ي ئه م به سهرهاتانه وه
دهيتوانى ههر چو نيكه، دووباره سهر بكه وىت و نيوان من و
كه سوكارم تيك بدات، بيگومان ئه و كاته ئوميد يكي پيدا ده كرده وه،
كه ئه وان بيگر نه وه خو يان. بي جگه له مەيش، دهيوست به م كار ه ي
ئىستاي توله له من بكاته وه، چونكه لاي خو يه وه هه ستي به وه
كردو وه كه ئابرو و به خته وه رى سونيا سميونوځنا لاي من گه ليك
به نرخه. ئه م هه موو ئه و شتانه يه كه له ژير سهريدا بووه، من ههر
ئه وه نده له م چيرو كه تيگه يشتووم، هو كاره كان ئه مانه ن و هيچى تريان
له پشته وه نييه.

پاسكولنيكوځ به م پرستانه كو تايى به وته كانى هينا، گه ليكجار هاوار و
دهنگى سهر ساميى ئاماده بووان قسه كانيان پيده برى، ئه وانه ي به
بايه خيكي زوره وه گو ييان بو راديرابوو، به لام پاسكولنيكوځ له گه ل
ئو قسه برينانه يشدا، به شيو ازيكى هينده هيمن، به وردى و پروونى
دوا، كه جيگاي بو هيچ گومان ليكردنيك نه هيشته وه، دهنگى زال و

شیوازی قه ناعه تیپکردن و دهموچاوه دلگیره که ی، کاریکی زور سهر
و سهرنجر اکیشی له ئاماده بووان کردبوو.

لیبزیاتینکوف به خوشییه وه په سهندی کرد و وتی:

- وایه، وایه، ههر وایه، ههر ده بیئت وایش بیئت، چونکه کاتیک سونیا
سمیونوفا هاته ژووره که مانه وه، له منی پرسى ئایا تو له ویت؟ ئایا
توم له نیو میوانه کانى کاترینا ئیقانوفا دایوه؟ ههر بۆ ئه و مه بهسته
بانگی کردم پال په نجه ره که وه و له سه رخۆ ئه و پرسیاره ی لیکردم.
دیار بوو ده یویست به تاییه تی تو له وى بیت. مه سه له که ئه مه یه.

لوژین بیدهنگ بوو، ههر چه نده رهنگ به پرویه وه نه مابوو، که چی
زهرده خه نه یه کی نه فره تی خستبووه سهر لیوی. وهک بیر له وه
بکاته وه به چ جوریک خوی له م کیشه یه رزگار بکات. رهنگه زوری
پی خوش بوو بیئت ههر ئاوا بروات و دانیشته وانه کان به جی بهیلت،
به لام بۆ ئه م حاله ته ی ئیستا کاریکی نه شیواو بوو، چونکه ئه و
هه لویسته به مانای قبولکردنی تومه ته کان و دانپیدانانی ئه و بوختانه
ناهه قانه بوو، که دهرباره ی سونیا سمیونو فیچ کردبووی. بیجگه له مانه،
میوانه کان به هوی زور خواردنه وه ی مه یه وه ته واهه لچووبوون.
لیپرسراوی ئازووقه، ههر چه نده ئاگای له ته واه ی شته کان نه بوو،
به لام له وانی دی زیاتر کردبووی به ههرا، پیشنیازی زور ناخوشی له
دژی لوژین ده کرد. به لام له نیوانیاندا که سانیکیش دیار بوون، که
مه ست نین، خه لکه که له هه موو ژووره کانه وه هاتبوون. سی پیاوه
پۆله ندیه که وروژابوون، به رانبه ر به لوژین هاواریان ده کرد، به
زمانی پۆلونی هه ره شه یان لیده کرد و قسه یان پیده وت. سونیا ییش به
وردی گوئی گرتبوو، به لام پیده چوو ئه ویش زور ئاگاداری هه موو
شته کان نه بیئت. وهک ئه وه ی بیهوش بوو بیئت و تازه هاتیه ته وه

سەرخۆی. بەلام چاوی لەسەر ڕاسکۆلنیکۆف لانه دەبرد، چونکه وای
ههست دهکرد كه ئه‌و ته‌نیا كه‌سیكه‌ به‌رگه‌ری لێكاته. كاترینا ئیقانوفا
زۆر به‌ زه‌حمه‌ت هه‌ناسه‌ی ده‌دا، خه‌زه‌خه‌زه‌یه‌ك له‌ سنگیه‌وه‌ ده‌هاته‌ و
گه‌لێك شه‌كه‌ت و ماندوو دیار بوو. له‌ هه‌موو گه‌مژانه‌تر باری ئامالیا
ئیقانوفا بوو: ده‌می كرابوووه‌ و هه‌یج نه‌یده‌زانی مه‌سه‌له‌كه‌ چیه‌.
ته‌نیا ئه‌وه‌ی ده‌بینی، كه‌ پیتەر پتروفيچ گه‌ری خواردوووه‌.
ڕاسكۆلنیکۆف وستی بکه‌وێته‌وه‌ قسه‌کردن. به‌لام ده‌رفه‌تیان نه‌دا.
هه‌موویان لۆژینیان دابوو به‌ر هاوار و هه‌ره‌شه‌ و جوین. وه‌لێ
پیتەر پتروفيچ کۆلی نه‌دا، كه‌ بینی له‌ تۆمه‌تبارکردنی سۆنیادا شه‌ستی
خوارد، ڕاستوره‌وان دایه‌ بینامووسی، به‌ ناو خه‌لکه‌که‌دا كه‌وته‌
پێکردنه‌وه‌ بۆ خۆی و وتی:

- ببوورن به‌پێزان، ببوورن. هه‌ند ته‌نگم پێ هه‌لمه‌چن، پێگه‌م بده‌ن
برۆم، ته‌کایه‌ هه‌ره‌شه‌یشم لێمه‌که‌ن. من دانیاتان ده‌که‌م كه‌ هه‌یج ڕوو
نادات. من له‌و ترسێکانه‌یش نیم.. به‌ پێچه‌وانه‌وه‌.. به‌پێزان ئێوه
به‌رپرسیارن كه‌ ده‌تانه‌وێت به‌ زۆر تاوانێك داپۆشن، دزه‌كه‌ ده‌ستی
كه‌وتۆته‌ ڕوو، من واز ناھێنم و ده‌یانده‌مه‌ دادگا، دادگا نه‌ ئه‌وه‌نده‌
کوێره‌.. نه‌ ئه‌وه‌نده‌یش سه‌رخۆشه‌، دادگا بڕوا به‌ دوو كه‌سی
خوانه‌ناس و پیلانگیر و گومرا ناکات كه‌ بیانه‌وێت تۆله‌ له‌ من بکه‌نه‌وه‌
و خۆشیان له‌به‌ر گه‌وجییان دانیان به‌مه‌دا نابێت. به‌لێ، پێگه‌م بده‌ن.

ئاندری سمیونوفیچ وتی:

- ئیدی ناھێلم پێ بخره‌یه‌ ژووره‌که‌مه‌وه‌، ته‌کایه‌ هه‌ر له‌ ئێستاه‌وه‌
بگوێزه‌ره‌وه‌ بۆ جیگایه‌کی تر، هه‌یج له‌ به‌ینی من و تۆدا نه‌ماوه‌، كه‌ بیر
له‌وه‌ ده‌که‌مه‌وه‌ چۆن بۆ ماوه‌ی دوو هه‌فته‌ من خۆم شه‌كه‌ت و
ماندوو کردبوو بۆ ئه‌وه‌ی باسی..

- ئاندرى سميونوڧىچ، من ئەو كاتەى خۆم سوور بووم لەسەر ئەوەى برۆم، تۆ جەختى مانەوەت لىدەكردم، ئىستا تەنيا ئەوە دەلىم كە تۆ پياوئىكى گەلۆرىت. هيوادارم بتوانىت ئەقل و چاوى كوئىرت چار بكهيت، بەرپىزان داواى لىبوردين دەكەم.

لۆژىن رىگەى بۆ خۆى كردهوە. بەلام لىپرسراوى ئازووقەكەين نەيدەويست هەر ئاوا بە ئاسانى تەنيا بە جوين وازى لىبھىنىت. بۆيە پەرداخىكى لەسەر مېزەكە ھەلگرت و زۆر بە خىراىى گرتىيە پىتەر پتروڧىچ، بەلام پەرداخەكە بەر ئاماليا ئىفانوڧنا كەوت، ژنەكە ھاوارى لىبھەستا، لىپرسراوى ئازووقە لەبەر ئەوەى كە زۆر بە خىراىى پەرداخەكەى فرىدا بوو، ھاوسەنگىيەكەى خۆى لەدەست دا، بۆيە بە ھەموو قورسايىيەكەيەوە خۆى كردبوو بەژىر مېزەكەدا.

پىتەر پتروڧىچ گەرايەوە ژوورەكەى و دواى نىو سەعات لەوى بارى كرد. سۆنيا بە شەرمىنيەكەى خۆيەوە، پىشتريش دەيزانى كە ھارپىن و لەناوبردى ئەو لە ھارپىنى ھەر كەسىكى دى ئاسانترە، ھەموو كەسىكىش دەتوانىت بە ئاسانى سووكايەتتى پىيكات. لەگەل ئەوەيشدا، ئەو تا ئەو كاتە واى بىر دەكردهوە كە دەتوانىت بە ھەر رىگەيەك بىت، خۆى لەو بوختان و دەستەلەبەستە گەورانە بپارىزىت، بە مەرچىك ئەگەر بتوانىت لەسەر بنەماى سۆز و خۆشەويستى و ھىورى و خاكىەتى خۆى مامەلە لەگەل مروڧەكانى تردا بكات. بەلام لەم لايەنەوە تووشى ناٹومىدى و رەشپىنيەكى زۆر بوو، ئەمەيش زۆر گران لەسەرى كەوت، بىگومان ئەو بەوپەرى ھىمنى و بەبى نارەزايىدەربىرپىن دەيتوانى خۆى بگرىت. تەنانەت لەم كارەساتەيشدا، لە سەرەتادا، بەرگەگرتنى زۆر بە زەحمەت دەزانى، لەگەل ئەوەيشدا كە بىگوناهىيەكەى بە تەواوى دەرکەوت و ترس و شپىرزەيىيەكەى

به سەر چوون و له هه موو شتيك تيگه يشت، كه چي هه ستي بيتوانايي و رهنج و نازار دليان گوشي، تووشي حاله تيكي هيستيري بوو. سهرئه نجام خوي نه گرت، له ژووره كه دهرپه پري و به هه له داوان به ره و ماله كه ي خوي به پري كه وت. ئه مه دواي پويشتني لوژين پروي دا. ئاماليا ئيقانوڤنايش كه دواي ئه وه ي په رداخه ي به ركه وت، نه يتواني له به رده م پيگه نيني ئاماده بواندا خوي بگريت، كاسه ي سه بري لي پڙا، وهك شيت هاواريكي ناقولا ي كرد و په لاماري كاترينا ئيقانوڤناي دا، چونكه ئه وي به هو ي هه موو گرفته كان ده زاني. به زمانكي ناته واوي پروسي وتي:

- نابيت له م خانووه دا بمينيت، ده بيت هه ر ئيستا برؤيته دهره وه. به ده م قسه كانيه وه هه رچي شتومه كي كاترينا ئيقانوڤنا بوو، كه تواناي هه لگرتنياني هه بوو، گرتي و فريي دانه سهر زه وي. كاترينا ئيقانوڤنا كه بي ئه مه يش هيژ و تواناي ليبرابوو، تا راده يهك له وه دا بوو ببووريت ه وه، له سهر ته خته كه ي به و حاله ناخوشه وه كه وتبوو، راپه پري و په لاماري ئاماليا ئيقانوڤناي دا، وه لي هيژي ئه و دوانه هاوكيشي يه كتر نه بوون، خاوه ن خانووه كه به جوړيك ئه و ژنه نه خوشه ي راوه شاند، كه وهك په پري بالنده يهك فريي دايه لايه كه وه.

كاترين ئيقانوڤناي نه گبه ت و بيچاره كه وته گريان و هاوار.
- چؤن! بيچگه له وه ي كه بيته زه بيهانه بوختاني به سؤنيادا كرد، وهك حه يوان په لاماري منيشي دا، له پوژي به خاكسپاردني ميژده كه مدا، فريم ده ده نه سهر شه قام، دواي ئه وه ي كه نانومه كيان كردم، له گه ل هه تيووه كانمدا، باشه بؤ كوي بچم! خودايا!
پاشان چاوي بليسه ي دا و نالاندی:

- خودایا، به‌راست ده‌بیت هیچ دادپه‌روه‌رییه‌ک نه‌بیت؟ تو ئه‌گەر به‌رگری له هه‌تیوو نه‌که‌یت ئه‌ی له کئی ده‌که‌یت؟ باشه، ده‌بینین، حه‌تمه‌ن له دنیا‌دا هه‌قیقه‌ت و دادپه‌روه‌رییه‌ک هه‌یه، من ده‌یدۆزمه‌وه، هه‌ر ئیستا ئه‌و دادگایانه ده‌دۆزمه‌وه. راوه‌سته، حه‌یوانی خوانه‌ناس، پولیچکا گیان، تو له‌گه‌ل منداڵه‌کاندا بمینه‌ره‌وه، من هه‌ر ئیستا ده‌گه‌ریمه‌وه. چاوه‌ریم بکه‌ن. ئه‌گه‌ریش ده‌توانن له کۆلانه‌که‌دا بوه‌ستن، با بزانی‌ن له‌م دنیا‌یه‌دا هه‌قیقه‌تیک بوونی هه‌یه یان نا؟

ئه‌و قوماشه ئاوریشمینه سه‌وزه‌ی مارمیلادۆف له چیرۆکه‌که‌دا باسی کردبوو، دای به‌سه‌ریدا. کاترینا ئیقانوڤنا له ناو خه‌لکی ئاپۆره و مه‌ستی کریگرته‌وه که هیشتا له ژووره‌که‌دا کۆ بوون، رینگه‌ی بۆ خۆی کرده‌وه، به‌ هاوار و ناله و فرمیسکه‌وه په‌رییه سه‌ر شه‌قامه‌که، ئامانجیکی دیاری نه‌بوو، به‌لام هه‌ر ده‌یویست له هه‌ر شوینی‌کدا بووه دادپه‌روه‌ری بدۆزیته‌وه و ده‌ست به داوینییه‌وه بگریت.

پۆلیا له‌گه‌ل منداڵه‌کاندا به ترسه‌وه چوه سه‌ر سندوقیک، که له سووچیکی ژووره‌که‌دا بوو، دوو منداڵه‌که‌ی له ئامیز گرت، به ترسوله‌رزوه چاوه‌رپی گه‌رانه‌وه‌ی دایکی بوو.

ئامالیا ئیقانوڤنا به ژووره‌که‌دا ده‌هات و ده‌چوو هاواری ده‌کرد و ده‌یگرماند. هه‌رچییه‌کی به‌رده‌ست بکه‌وتایه، فرپی ده‌دایه سه‌ر زه‌وی و له هه‌راوهاوار نه‌ده‌که‌وت. کریگرته‌کانیش هه‌ریه‌که و لای خۆیه‌وه که‌وتبووه زریکه و هاوار. هه‌ندیکیان له‌باره‌ی ڤووداوه‌که‌وه چی به ئه‌قلیاندا به‌هاتایه، ده‌یانوت. هه‌ندیکی تریان شه‌ریان ده‌کرد و جوینیان ده‌دا، هه‌یشیان‌بوو پیده‌که‌نی.

پاسکولنیکۆف له‌گه‌ل خۆیدا بیرى کرده‌وه: "کاتی ڤویشتنی منیش نزیک بۆته‌وه، با بزانی‌ن سۆنیا سمیۆنوڤنا چی ده‌لیت!"
به‌م خه‌یاله‌وه ڤووی له مالی سۆنیا کرد.

ئەگەرچى راسكۆلنيكوف ترس و پەژارەيەكى زۆر تايبەتى خۆى لە
 دالدا بوو، وەلى بەرگرييەكى پاريزەرەنەى بەتينوتاوى لە بەرانبەر
 لۆژيندا لە سۆنيا كرد. لەگەل ئەو ھەموو ئازارەى بەيانيدا دەتوت
 دەرڤەتيكى بۆ پيش ھاتوو، كە بارى گرانى ئەو ھەست و
 ليكدانەوانەى تواناي بەرگەگرتنيانى نەمايو، بيانگۆرپيت بە
 شادمانىيەكى راستەقىنە، بەتايبەتى دواى ئەو پشتيوانى و
 بەرگريکردنە دلسۆزانەيەى لە سۆنيای کردبوو. بيچگە لەمە، ئەو
 بريارەى بۆ بينينى سۆنيا دابووى، ھەنديكجار زۆر بە سەختى
 دوودلى دەکرد، چونكە دەبوو لەو بينينەدا بە سۆنيا بلپت كى
 ليزاڤيتاي كوشتوو. ئەمە ئازاريكى سەختى پيدەگەياند، لەبەر ئەو
 دەستى دەنا بە پرووى ئەو بىرۆكەيەو و لە خۆى دوور دەخستەو.
 بۆيە ئەو كاتەى كە لای كاترينا ئيقانوڤناو ھاتە دەرى و وتى: "باشە،
 ئيستا چى دەلييت سۆنيا سميونوڤنا؟" ديار بوو شەوق و دەماخى
 سەرکەوتنەكەى بەسەر لۆژيندا ھيشتا كاريگەريى بەسەرييەو مابوو.
 بەلام لەپريكدە و بە شيوہيەكى زۆر سەير گۆرا: كە گەيشتە مالى
 كابرناموف، ھەستى كرد لەناكاويكدە ھيزو تواناي ليبرا، ترسى
 لينيشت و تەواو شلەژا.

بەرانبەر بە دەرگاگە وەستا، بىرى کردەو و پرسيارىكى بە خەيالدا
 ھات: "ئايا پيوست دەكات بگوترپت كى ليزاڤيتاي كوشتوو؟"
 پرسيارىكى سەير بوو. چونكە لەپريكدە و ھەر لەو چركەساتەدا،
 ھەستى كرد نەك ناكريپت ئەو نەگوترپت و بە نھينى بمينيئەو، بەلكو
 دواخستنى تا ماوہيەكى لەو زياتر مەحالە. ئەو نەيدەزانى بۆ ئەو
 مەحالە، تەنيا ھەستى پيدەکرد و ئەو ھەستى نەتوانينەيش ھيئد

به ئازار و گران بوو، که تا رادهیهک ههرهسی پیدههینا. بۆ ئهوهی لهوه زیاتر له گهل خۆیدا بینهوبه ره نهکات و ئازار نهچیژیت، راسکۆلنیکۆف به پهله ده رگا که ی کردهوه و له بهر ده رگاوه ته ماشای سۆنیای کرد. سۆنیا که له و کاته دا پالی دابوو به میزه که وه و دانیشتبوو، دهموچاویشی له نیو ههردوو ده ستیدا شار دبووه وه، ههر که راسکۆلنیکۆفی بینی، خیرا ههستا و پیشوازیی لیکرد. دهتوت پیشتر له چاوه روانی ئه ودا بووه. که له ناوه راستی ژووره که دا گه یشته لاوه که، به پهله وتی:

- ئه گه ر تۆ نه بوویتایه چیم به سهر دههات؟

دیار بوو دهیویست ههرچی زووتره ئه وه به لاوه که بلیت، ههر له بهر ئه وه ییش بوو چاوه ری ده کرد.

راسکۆلنیکۆف به ره و لای میزه که رۆشت و له سهر هه مان ئه و کورسییه دانیشت، که تازه سۆنیا له سهری هه ستابوو. کچه که وهک دوینی دوو ههنگاو له ولاوه به پیوه وهستا.

راسکۆلنیکۆف وتی: ئی، سۆنیا؟

له پرا ههستی کرد له رزینیک که وته دهنگییه وه، به لام به ردهوام بوو:

- ئاخیر تهواوی کیشه که له "باری کۆمه لایه تی تۆ و ئه و داب و

نه ریته دایه، که لی ده که ویتته وه" تۆ له مه سه له که ده گه ییت؟

خه فه تیکی زۆر نیشته سهر دهموچاوی سۆنیا، قسه ی به لاوه که بری و وتی:

- دیسانه وه وهک دوینی قسه م له گه لدا مه که! تکات لیده که م مه یکه ره وه، من خۆم که م دهر د و ئازارم نییه ..

پاشان له ترسی ئه وه ی نه کا راسکۆلنیکۆف سه رکۆنه کردنه که ی ئه وی پی ناخۆش بوویت، به پهله زه رده خه نه یه کی کرد و وتی:

- بئىنە قلىم كرد ئەوئىم بەجى ھىشت. دەبىت لەوئى چى پووى دابىت؟
ويستم ئىستا بگەرئىمەو بەلام ھەر لە بىرى ئەو دەابووم كە ئىستا. تۆ
دبىت.

راسكولنيكوڭ بوى پوون كردهو كە ئاماليا ئىقانۇقنا سەرقالى
دەركردىيان بوو لە خانوو كەى و كاترىنا ئىقانۇقنايش بە دواى
"دادپەرەرى و ھەقىقەت" دا وئىل بوو.
سۇنيا ئالەيەكى لئو ھات:

- ئەى ھاوار، خودايا! با زوو برۆين.
بە دەم قسەكانەو مانتۆ سوو كەلەكەى خوى بەپەلە ھەلگرت.
راسكولنيكوڭ بە توورەيىو ھاوارى كرد:
- بەردەوام وايت! ھەمىشە لە بىرى ئەواندايت! كەمىك لەگەلما
بمىنەو.

- ئەى كاترىنا ئىقانۇقنا چۆن؟
راسكولنيكوڭ بە بىزارىيەو وتى:
- كاترىنا ئىقانۇقنا بەبى تۆ كارى ناروات، ئىستا كە لە مال چوو ھە
دەرەو، خوى دەگەرئىتەو لات، ئەگەر لئىرە نەبىت، بە كەمتەرخەمت
دادەنيت..
سۇنيا بە دوودلى و پەژارەو لەسەر كورسىيەكە دانىشت،
راسكولنيكوڭ چاوى لە زەويىيەكە برىبوو، بىرى دەكرەو و ھىچى
نەدەوت.

پاشان بەبى ئەو ھى تەماشاي سۇنيا بكات، دەستى پىكرد:
- با بلئىن لۆژىن نەيوست، وەلى ئەگەر بىويستايە و بۆيشى دەچوو
سەر، ئەگەر بە رىكەوت من و لىبىزىاتىنكوڭفىش لەوئى نەبووينا، تۆى
لە زىندان دەنا، وانىيە؟

سۆنیا به نزمی وهلامی دایهوه:

- وایه.

به نیکه رانی و چه واسپه رتیه وه دووباره ی کردهوه:

- وایه!

- به لام به راستی دهشیا من لهوی نه بم! لیبیزیاتینکو فیش ههر به
رپکه وت هاتبووه ئهوی.

سۆنیا ههر بیدهنگ بوو.

- باشه، ئه گهر تۆی بختایه ته زیندانه وه، ئه وسا چی پرووی ده دا؟ له
بیرته دوینی چیم پی کوتیت؟

سۆنیا دووباره وهلامی نه دایه وه، لاوه که دوای که می که تیرامان به
پی که نینکی که می که ده ستر کرده وه وتی:

- من وینای ئه وه م ده کرد تۆ دیسانه وه هاوار بکهیت و بلیت: "ئاخ،
قسه مه که، واز بینه!"

دیسانه وه سۆنیا وهلامی نه دایه وه، دوای چرکه یه که راسکولنیکو ف لی
پرسی:

- دیسانه وه بیدهنگی؟ ئاخ ده بی ت قسه یه که بکهین، وایه؟ من چه ز
ده که م بزنام تۆ چۆن، وه که لیبیزیاتینکو ف ده لیت، ده تتوانی ئه م
کیشه یه چاره سه ر بکهیت؟ (راسکولنیکو ف له وه دا بوو بشله ژیت) نا،
من به راستی قسه ده که م، سۆنیا، بیر له وه بکه ره وه که تۆ له پیشه وه
هه موو نه خشه کانی لۆژینت بزانیایه، واتا برۆای ته واوت هه بووایه که
کاترینا ئیفانو فئا و منداله کانی له ناو ده چن و تۆیش سووک و رسوا
ده بی ت. (هه رچه نده هیچ بایه خ به مه نادهیت) هه روه ها پولیچکایش..
چونکه ئه مه رپکه ی ئه ویشه، باشه، ئه گهر له ناکاویکدا هه موو ئه مانه
بخرانایه ته به رده م بریار و داوه ریی تۆ: که ئایا لۆژین به هه موو

نامەردىي ئەنجامدانى كارە دزىۋەكانىيەۋە بژى يان كاترىنا ئىفانوۋنا؟
 تۆچ بېرىرىكت دەدا؟ كاميان بمرن؟ من ئەم پرسىيارە لە تۆ دەكەم؟
 سۆنيا بە ھىمنى لىي رۋانى، ھەستى كرد لە دواي ئەم قسە
 بە پارىزانەۋە مەبەستىكى شاراۋە ھەيە، كە شتىك بىرى ئەم دەخاتەۋە.
 پاشان بە وردى لە راسكولنىكوۋى رۋانى و وتى:
 - من وا ھەست دەكەم تۆ بتەۋىت پرسىيارىك بكەيت.
 - زۆر چاكە، با وابىت، بەلام لەو حالەتەدا تۆچ بېرىرىكت دەدا؟
 سۆنيا بە بىزارىيەۋە وتى:
 - بۆ پرسىيار لە شتىك دەكەيت كە ھاتنەدىي مەحالە؟
 - كەۋاتە وا چاكترە لۆژىن بە زىندوۋىي بمىنىت و كارى نامەردى
 خۆى بكات! تۆ ناۋىرىت ئەم بېرىارە بدەيت؟
 - ئاخر، من ناتوانم بزانم خوا چى دەۋىت.. بۆ پرسىيارىك دەكەيت كە
 شياۋى كردن نىيە؟ ئەم پرسىيارە بىمانايانە بە چ كارىك دەخون؟
 چۆن دەبىت ئەم مەسەلەيە بەسترايىتەۋە بە بېرىارى منەۋە؟ ئەي كى
 منى كردۆتە دادوەر تا بلىم كى بژى و كى بمرى؟
 راسكولنىكوۋ خىسەي لىكرد و وتى:
 - ھەلبەت ئەگەر "خواستى خوا" بىتە ئاراۋە، ھىچمان بۆ ناكرىت.
 سۆنيا نالەيەكى سویدارانەي كرد و وتى:
 - بىپەردە بىلى، چىت دەۋىت؟ دىسان تۆ دەتەۋىت شتىك بلىت. ئايا
 ھەر بۆ ئەۋە ھاتوۋىت ئازارم بدەيت؟
 لەۋە زىاتر خۆى نەگرت و دايە پرمەي گریان.
 راسكولنىكوۋ بە خەمىكى زۆرەۋە تەماشاي كرد، پىنج دەقىقە
 تىپەرى، پاشان لەسەرخو وتى:
 - دەزانىت سۆنيا تۆ راست دەكەيت.

راسکولنيکوڤ له پريکدا گورپا، شيوازه زبر و ناخوشهکي نهما،
تهنانه دهنگيشي تهواو کز بوو.

- من دويني خوم پيم وتيت که نهگه ر بيم بو لات، له بهر نهوه نيه
داواي ليبور دنت ليکهم، وهلي ئيستا تا رادهيهک وام دهست پيکرووه
هر دهلي داواي ليخوشبوونت لیدهکهم، من که باسي لوژين و
خواستي خودام کرد، باسي خوم کرد.. له راستيدا داواي ليخوشبوونم
کرد. سونيا.

راسکولنيکوڤ ويستي زهردهخه نهيهک بخاته سهر ليوي، بهلام
زهردهخه نهکه بيرهونهق و لاواز خوي نواند. سهری داخست و
دهموچاوي نايه ناو ههر دوو دهستيه وه.

له پريکدا هستيکي نائارامي و رقيکي چاوه پرواننه کراوي به رانبه ر به
سونيا تيگه را. پیده چوو خويشي سهيري له وهسته سامناکه هاتييت.
خير سهری بهرز کردهوه و له سونيا راما، بهلام نيگاکهي به رانبه ري
نيگايهکي نيگه ران و پر له ميهره باني بوو، نيگايهک هستي
خوشه ويستيت تيا به دي دهکرد. رقهکهي راسکولنيکوڤ وهک خهونيک
توايه وه. له وانه يه نهو هسته ي ههر نه بووييت و به هله له گهل
هستيکي تر دا لي تيک چووييت، نه مەيش ماناي نهويه وهختي
چرکه ساته که گه يشتييت.

ديسانه وه راسکولنيکوڤ سهری داخسته وه و دهموچاوي له ناو
ههر دوو دهستيدا شارده وه. له پريکدا رهنگي ههلبزپکا، له سهر
کورسييه که هستا، سهيري سونيای کرد و بي نهوه ي هيچ بلّيت،
خونه کردانه له سهر قهره ويلاهکهي داناشت.

نهو چرکه ساته له هستي راسکولنيکوڤ دا به تهواوي لهو چرکه ساته ي
دهکرد، که تهورهکهي له بهره زوانه که کرده وه، له پشت سهری

پیریژنەكەوێ وەستا و هەستی كرد كە "ئیتەر نابیت چركەیهك بە فیرو
بدات"

سۆنیا كە زۆر ترسا بوو، لێی پرسى:
- چیتە؟

پاسكۆلنیکۆف توانای وەلامدانەوێ نەبوو، هەرگیز ئەوێ بە بیردا
نەدەهات مەبەستەكە بەم جوړە "ئاشكرا" بكات، خۆیشی نەیدەزانى
ئێستا چى بەسەر دیت.

سۆنیا بەهێجورى لێى نزیک كەوتەوێ، لەسەر قەرەوێلەكە لە پالیا
دانیشت، بێ ئەوێ چاوى لیبتروكینیت چاوەروانى كرد، دلى بە
جوړیک لێى دەدا، لەوێدا بوو بتهقیق، بەرگەگرتنى ئەو حالەتە مەحال
بوو.

پاسكۆلنیکۆف ڕووێ هەلبزركاو و مردووئاساكەى، كە ڕەنگى
مردووى لینیشتبوو كرده سۆنیا. لێوى بەبى خۆكرد لار دەكەوت و
دەبویست شتیک بلیت، ترس تەواو دەستى بەسەر سۆنیا دا كیشا،
لەسەر خۆ لێى تەكییەوێ و وتییەوێ:

- تۆ چیتە؟

پاسكۆلنیکۆف وەك یەكێك و ڕینە بكات و ئاگای لە خۆى نەبیت،
كەوتە منەمن:

- هیچ، سۆنیا، مەترسە.. هیچ نییە! بە راستى هەروا ئەبیت ئەگەر
دادوهرییەكی راستەقینە بكەین..

لەپریكدا چاوى لە سۆنیا برى و وتى:

- باشە بۆ من تەنیا بۆ ئەوێ هاتووم ئازارى تۆ بدەم؟ بەراست بۆ؟
من بەردەوام ئەم پرسیارە لە خۆم دەكەم، سۆنیا..

رهنګه پېش چاره که سه عاتیک ئه و پرسیاره ی له خوی کردبیت، به لام
ئیسټا ئه م قسانه له وپه ری بیتوانایی و بیتاگاییدا دهکات. له رزیکي
به رده و امییش ته و او ی جه سته ی داگرتبوو.

سوڼیا هاو ده ردیی کرد و لئی روانی، پی و ت:

- ئه م ئازاره چییه تو ده چیژیت!

- هه مووی بیمانایه!.. ده زانیت سوڼیا (له ناکاویدکا زه رده ی هاتی،
زه رده خه نه یه کی کال و بیتین که یه ک دوو چرکه ساتی خایاند) له
بیرته دوینیشهو ده مو یست چیت پیلیم؟
سوڼیا به نیگه رانییه وه چاوه ری ما.

- ئه و کاته ی ده ر ویشتم، و تم رهنګه مالئاواییه کی هه تاهه تاییت لیکه م.
وه لی ئه گهر بیم بو ئیره. پیت ده لیم.. کی لیزا قیتای کوشتووه.

سوڼیا له پرا هه موو له شی که و ته له رزین.

- باشه، وا ئیسټا هاتووم ئه وه ت پیلیم.

سوڼیا به بی ئارامی له بهر خو وه وتی:

- که واته تو دوینیشهو به راستی..

به لام وهک له پرا هاتبیته وه سه رخوی، به په له پرسى:

- تو له کوی ده زانیت؟

هه ناسه ی به زه حمه ت ده دا و رهنګی تاده هات زیاتر هه لده بزړکا،

- ده زانم.

سوڼیا ده قیقه یه ک بیده نگ بوو، پاشان به تر سه وه پرسى:

- بو ئه و که سه یان گرتووه؟

- نا، نه یان گرتووه.

دیسانه وه سوڼیا به ده نگیکی زور کزه وه، دوا ی که میک پرسى:

- ئه ی که واته تو چوڼ ده یزانیت؟

راسكۆلنيكوڤ ئاۋرى لىدايەۋە و جوان لىي پاما، بە زەردەخەنە لاۋاز
و كەچەكەي پىشۋويەۋە وتى:
- ھەلىيىنە.

موۋچرىك بە جەستەي سۇنيادا گەرا، پاشان زەردەيەكى مىدالانەي
ھاتى و وتى:

- ئاخر تو بۇ.. تو بۇ ئەۋەندە مىن دەترسىنىت؟

راسكۆلنيكوڤ كە ھەر تەماشاي دەموچاۋى سۇنياي دەکرد و دەتوت
ئاتانىت چاۋى لىيتروكىنىت، لەسەر قسەكانى رۇيشت:

- ديارە مىن و "ئەۋ كەسە" زۆر ھاۋرىين.. ئەۋەي مىن بىزانم، ئەۋ
نەيدەۋىست لىزاقىتا بكوژىت.. بە رىكەوت لىزاقىتاي كۈشت، ئەۋ
دەۋىست تەنيا پىرىژنەكە بكوژىت.. ئەۋ كاتەي كە بە تەنبايە.. بە لام
لەپرىكدا لىزاقىتا گەيشت و.. ئەۋىشى كۈشت.

دەقىقەيەكى زۆر ترسناك تىپەرى، ھەردووكيان لە يەكدى پامابوون،
راسكۆلنيكوڤ پىرسىارىكى لىكرد ۋەك لە قەلەيەكەۋە خۇي فرى دابىتە
خوارى، وابوۋ:

- ئاتانىت ھەلىيىنىت ئەۋ كەسە كىيە؟

سۇنيا بە دەنگىكى زۆر نزم لەبەر خۇۋە وتى:

- ن.. نا.

- باشە، بروانە.

راسكۆلنيكوڤ دواي قسەكان، سەرلەنۋى ھەستە كۆنىنەكەي ئاشناي
لەپرىكدا رۇخى تەزاند. لە سۇنياي دەروانى، ۋەلى لەپرىكدا لە
دەموچاۋى سۇنيادا سىماي لىزاقىتاي بىنييەۋە. ئەۋ چركەساتەي
دەموچاۋى لىزاقىتا بە چاكى ھاتەۋە بىر، كە بە تەۋرەكەيەۋە لىي
نزيك كەۋتەۋە، ئەۋ لە ترسا خۇي پەنادايە لاي ديۋارەكە و ھەردوۋ

دەستى بۇ پېشەۋە درىژ كىرد، زۆر چاكى لە بىرە، لە دەموچاۋى لىزاقىتادا ترسىكى مىدالانى بىنى، ۋەك سىماي دەموچاۋى ئەۋ مىدالانى لەپرىكدا لە شتىك بىرسىن، بە نارەھەتتىيەۋە لەۋ شتە ترسناكە بىروانن و خۆيان بخەنە لاۋە، دەستە بچوۋكەكانيان بۇ پېشەۋە درىژ بكەن و لەۋەدا بىت بگرىن. تا رادەيەك ئىستا سۇنيا لە ھەمان ئەۋ ھالەتەدا بوۋ. بە ھەمان بىتوانايى و ترسولەرزەۋە، ماۋەيەك لە راسكۆلىنىكوڭ راما، لەپرا دەستى چەپى بۇ پېشەۋە درىژ كىرد، كەمىك پەنجەي بەسەر سىنگى راسكۆلىنىكوڭدا ھىنا، بە ھىۋرى لەسەر تەختەكە ھەستا، وردەوردە لىي دوور كەۋتەۋە و چاۋى بە تىژى تىپرى. لەپرىكدا ترسەكەي سۇنيا لە راسكۆلىنىكوڭىش نىشت، ھەر ھەمان ئەۋ ترسەي ئەۋ، راسكۆلىنىكوڭىش لاي خۆيەۋە لە سۇنيا راما، تا رادەيەك ھەمان زەردەخەنە مىدالانىكە بە دەموچاۋى ئەۋىشەۋە دەرگەۋت، سەرئەنجام لەژىر لىۋەۋە وتى:

- ھەلت ھىنا؟

- خودايا!

ئەم وشەيە بە ئاھىكى ترسناكەۋە لە سىنگى سۇنيا ھاتە دەرى، كچەكە تواناي لىپرا، كەۋتە سەر قەرەۋىللەكە و پوۋى لە سەرینەكەدا ون بوۋ. بەلام دۋاي چركەيەك بەپەلە ھەستا و خىرا لە راسكۆلىنىكوڭ نىزىك بوۋەۋە، ھەردوۋ دەستى گرت، بە قامكە بارىكەكانى وا كەۋتە گوشىنيان، دەرگەۋت لە مەنگەنەدان، دىسانەۋە بىجۋولە، ۋەك لە جىگاگەيدا بىزماركوت كرابىت. لە دەموچاۋى راسكۆلىنىكوڭ راما يەۋە. بەۋ راما نە پر لە نائومىدىيەۋە دەيوست لە ئاۋاتىكى خۆي بگەرپىت و بىدۆزىتەۋە. بەلام ھىچ ئاۋاتىكى بەدى نەكرد. ھىچ گومانىك نەما. ھەر ئەۋە بوۋ كە بۆي چوۋبوۋ. تەننەت لە دوايىدا، كاتىك كە سۇنيا ئەۋ

چرکەساتەى بىر دەکەوتەو، حالەتیکى سەیر و سەرسوورەینى تووش دەهات: چۆن یەكسەر لەو گەشتبوو كە ئیدى گومانى تیا نەماو؟ ئەوێك نەیدەتوانى بلى لەووبەر هەستىكى لەو بابەتەى تىگەرپاوه، كەچى كە راسكۆلنىكوڤ ئەوەى پىوت، لەپرىكدا وای هاتەبەر چاو كە پىشتەر ئەو بەدلیدا ختوورەى كردوو.

راسكۆلنىكوڤ وەك بلالیتەو وتى:

- بەسە سۆنیا، بەسە! ئازارم مەدە.

راسكۆلنىكوڤ هەرگیز بەو نیازە نەبوو كە ئاوا دان بە مەسەلەكە دابنیت، هەرگیز، بەلام وا كەوتەو.

سۆنیا كە دەتوت ئاگای لە خۆى نەماو، لە جىگاكەى هەستا، بەدەم هەلگۆفتنى توندى دەستییەو گەشتە ناوهراستى ژوورەكە، بەلام بەپەلە گەرپاوه و لە پالیا دانىشت، بە جۆرىك لەویدا بوو شانى بە شانییەو بنووسیت. لەپرا وەك یەكێكى ئەنگیوراو لەرزى، قىژاندی و بەبى ئەوەى ھۆیەكەى بزانیت، لە بەردەم راسكۆلنىكوڤدا كرنووشى برد. وتى:

- چیت كردوو، چیت بە خۆت كردوو؟

پاشان راست هەستایە سەر پى و ئاوێزانى گەردنى بوو، لە ئامیزى گرت و توند ب ەخۆیەو نووساند.

راسكۆلنىكوڤ سلەمییەو و چوو دواو، تەماشای كرد و زەردەخەنەیهكى خەمگینانەى هاتە سەر لیو.

- تۆ زۆر سەیریت، سۆنیا! لە ئامیزم دەگریت و ماچم دەكەیت، هەر تەواو لەو كاتەیشدا كە من باسى "ئەو شتەم" بۆ كردیت. تۆ هەرگیز نازانیت چى دەكەیت!

- نا، نا، لەم دنیاىەدا كەس ئیستا لە تۆ داماو تر نییە!

بئ ئەو ھى گوڭى لە سەرنجەكەى راسكولنيكوڭ بيت، لە كاتى تەواو
ھەلچوونىدا ئەو رىستەيەى وت، ۋەك ئەو ھى ھىچ ئاگاي لە خۆى
نەمايىت و يەكسەر بە كول كەوتە گريان. ھەستىك كە ماو ھىەكى زور
بوو راسكولنيكوڭ ئاشنايەتى لەگەلدا نەمايو، ۋەك شەپۆلىكى
بەتاو پەلامارى دلى دا و زوو نەرمى كرد. راسكولنيكوڭ بەرگەى ئەو
ھەستەى نەگرت و دوو دلۆپ فرمىسك بە برژۆلىيەو قەتيس ما.
پاشان بە ئومىدەو تەماشاي سۆنياي كرد و وتى:

- كەواتە سۆنيا دەستبەردارم نابيت؟

سۆنيا ھاوارى كرد:

- نا، نا، نا، ھەرگىز، لە ھەر شوينىك بيت دەكەومە دوات. ھەر
شوينىك! خودايا! واى لە منى بەدبەخت! ئاخر، بۆ پىشتەر من تۆم
نەناسى! بۆ زووتر نەھاتىتە ئىرە؟ ئاي خودايا!
- وا ئىستا ھاتووم.

دەتوت سۆنيا ئەقلى لەدەست داو، ديسانەو دەستى لە مل كەردەو:

- ئىستا! ئىستا چى بكەين!.. پىكەو، لەگەل تۆدا دىم بۆ زىندان.
ۋەك لە ناكاودا دەمارى راسكولنيكوڭت راکىشابىت. زەردەخەنەىكى
بىزارى پر لە لەخۆبايىبوونى جارانى كەوتەو سەر لىو، وتى:
- سۆنيا، رەنگە من ھىشتا حەزم لە چوونەزىندان نەيىت.
سۆنيا تەماشايەكى خىراى كرد.

دواى ئەو ھى لە ناكاوئىكا سۆنيا ھاوسۆزى خەم و ئازارى ئەو مەو
بەدبەختەى كرد، وا جاريكى دى بىرى ترسناكى كوشتن لە پەپەى
دلى داىو. لە گۆرانى تۆنى دەنگى راسكولنيكوڭدا لەپرا دەنگى
پياوكوژىكى بىست و بە سەرسامىيەو لىي راما. ئەو تا ئىستا
نەيدەزانى چۆن و لەبەرچى ئەو كارەى كەردو. وا ئىستا تىكرای

هەموو ئەو پرسىيارانە پىكەووە لە ھەستىدا ھەلگىرسان، ديسان باوەرى
نەکرد كە "ئەو، دەكرىت ئەو پياوكوژبىت! باشە ئاخىر شتى وا دەبىت؟"
سۆنيا كە پىدەچوو ھىشتا نەھاتىتەووە سەرخۆى، بەوپەرى
سەرسامىيەووە وتى:

- يانى چى؟ من لە كویم! باشە چۆن تۆ.. توانىت ئەم برىارە بدەيت؟..
يانى بۆ!

پاسكۆلىكوڤ دەنگى شەكەتیی لىدەچۆرا و تا رادەيەكیش بە
بىزارىيەووە وتى:

- ديارە، بۆ دزىن! لىمگەرئى، سۆنيا!
سۆنيا بەوپەرى سەرسامىيەووە لە شوینەكەيدا چەقى بوو، بەلام لەپرا
ھاواری كرد:

- برسىت بوو! تۆ.. بۆ ئەوھى يارمەتى داىكتى پىدەيت؟ ھا؟
پاسكۆلىكوڤ سەرى داخست و بۆ لایەكى تر ڕووى وەرگىرا و بە
ھيۆرى وتى:

- نا، سۆنيا، نا! من ئەوھندە برسىم نەبوو.. من، لە راستيا دەموىست
يارمەتى داىكم بدەم. بەلام.. ئەمەيش تەواو راست نىيە.. سۆنيا، ئازارم
مەدە.

سۆنيا دەستى راوہشاند و وتى:

- باشە دەبىت ھەموو ئەمانە راست بن! خودايا، ئەمە چ جورە
راستىيەكە! كى دەتوانىت برۆا بەمە بكات؟.. تۆ كە ھەموو شتىكى خۆت
بە خەلكى دەبەخشىت، چۆن بۆ دزى خەلك دەكوژىت؟
پاشان ھاواری كرد:

- ئايى! كەواتە ئەو پارەيەى بە كاترىنا ئىفانوفنات دا.. ئەو پارەيە..
خودايا.. ئەو پارەيەيش..

راسکولنيکوڤ به په له قسه کانی پيږي:

- نا، سونيا، ليردا بوهسته، ئەم پارهي لهو پارانه نه بوو، ئەم پارهي دايکم به هوی بازرگانيکه وه بوی ناردبووم، ئەو کاته نهخوش بووم، هەر ئەو رۆژهی که پارهکه م پيگه يشت، دامی، رازوميخين شايه ته.. ئەو پارهي هی من بوو، هی خۆم، بهههق هی خۆم بوو. سونيا به سهرسامييه وه گوئی ليگرتبوو، به هه موو توانايه وه هه ولی ددا له شتيک تيڭگات.

راسکولنيکوڤ له سه رخو و له حاله تی بيرکردنه وه دا وتی:

- وهلی پاره که ی تر.. من ته نانه ت نازانم پارهی ليږوو یان نا، من لهو کاته دا کیفی پاره که م له ملی کرده وه.. کیفی پيسته بوو، پر بوو.. زوری تيئاخرا بوو. به لام من ته ماشای ناوه وه يم نه کرد، دیاره په له م بووه، وهلی شته کان دوگمه و سهردهست و زنجير بوو. هه موو ئەوانه م له گه ل کیفی پاره که دا، له حه وشه يه کدا که نايناسمه وه، له شه قامی "و..." خسته ناو چاليکه وه، له ژير به ردیکدایه، ئيستايش هه موو شته کان هەر له ويدان.

سونيا زور به وردی گوئی گرتبوو، پاشان خیرا، وهک بيه ویت دوائوميڊی له دهست نه چیت، پرسى:

- باشه بۆ.. ئەی چۆن دهلیی به مه بهستی دزی کوشتووته، له کاتيکدا که خۆت هيچت ليهه لنه گرتووه؟

- نازانم.. هيشتا بريارى نه وه م نه داوه ئەو پارانه هه لبرگم یان نا!

راسکولنيکوڤ وشه کانی به جوریک دهوت، وهک ئەوهی له بيرکردنه وه يه کی سه ختا بيت، پاشان هاته وه سهر خو، زوو زهرده خه نه يه کی کرد و له سهر قسه کانی رۆشت:

- ئەمه چ گه وجايه تيهک بوو من ئيستا کردم، ها؟

بیریك به سهری سۆنیدا تیپه ری: "تۆ بلی شیت نه بیت؟" به لام زوو له سهری خوی ده رکرد. نا، مه سه له که شتیکی تره، شتیکی که هیچ کهس تیی ناگات.

له پریکدا راسکولنیکوڤ زۆر به گهرمی وتی:

- ده زانیت سۆنیا، ده زانیت ده مه ویت چیت پیبلیم: ئه گهر ته نیا له بهر ئه وه کوشتیبتیم که برسیم بووه (راسکولنیکوڤ جه ختی له سهر ههر وشه یه که ده کرد، نیگایه کی پر له راز به لام راستگویانه ی له سۆنیا ده گرت) ئیستا.. به خته وهر بووم. ئه مه بزانه.

داوی که میک ناله یه کی نائومیدانه ی کرد و وتی:

- به لام به تۆ چی، ئه م مه سه له یه چ سوودیکی بۆ تۆ هه یه. ئاخر به که لکی چی تۆ دیت ته نانه ت ئه گهر دان به ودا بنیم که کاریکی خراپم کردووه؟ باشه، ئه م سهر که وتنه گه مژانه یه ی تۆ به سهر مندا چی بۆ تۆ ده کات؟ ئاخ سۆنیا، بۆچی من بۆ ئه م شتانه هاتوومه ته لای تۆ؟ سۆنیا ویستی شتیکی بلیت و بیده نگ بوو.

راسکولنیکوڤ وتی:

- بۆیه دوینیشه و داوی هاتنم لی کردیت، چونکه ئیدی بیجگه له تۆ که سم نه ماوه.

- بۆ کوئی بیم؟

- مه شله ژئی، بۆ دزی و کوشتن نا، من و تۆ دوو کهسی جیاوازین.. ده زانیت سۆنیا، من ئیستا، ههر ئیستا له وه گه یشتیم که دوینیشه و بۆ کویم بانگ ده کردیت. دوینیشه و نه مده زانی بۆ کویت بانگ ده که م. ته نیا له بهر شتیکی داوام لیده کردیت و ههر بۆ ئه وه یش هاتبووم: سۆنیا، به ته نیا جیم مه هیله. جیم دیلیت؟

سۆنیا دهستی راسکولنیکوڤی گوشتی.

دوای دهقیقهیهک راسکولنیکوڤ بهوپه‌ری خه‌م و نائومیدیه‌وه، له کاتیکدا که به قوولی له سۆنیا ورد ده‌بووه‌وه، هاواری کرد:

- باشه بۆ، بۆچی پیموت، بۆ کاره‌ساته‌که‌م بۆ گیرایه‌وه! تۆ، سۆنیا چاوه‌رپی پاساوی منی، دانیشتویت و چاوه‌رپی ده‌که‌یت، من ئەمه ده‌بینم، به‌لام چیت پیبلییم؟ ئاخر، تۆ شتیک له‌و کیشه‌یه‌ تیناگه‌یت، ته‌نیا ئەوه‌یه که ئازار ده‌چیژیت.. ئەویش له‌به‌ر من. باشه، بروانه، تۆ ده‌گریت و پاشان له‌ ئامیزی خۆتم ده‌گریت، بۆ له‌ ئامیزم ده‌گریت؟ چونکه نه‌متوانی خۆم به‌ ته‌نیا به‌رگه‌ی ئەو نه‌هامه‌تییه‌ بگرم و هاتووم باره‌ قورسه‌که له‌ ئەستۆی یه‌کیکی تر بنیم. "تۆیش ئازار بچیژه، من ئاسووده‌تر ده‌بم" ئایا تۆ ده‌توانیت به‌دکاریکی ئاوات خۆش بویت؟ سۆنیا هاواری کرد:

- بۆ تۆ خۆیشت ئازار ناچیژیت؟

دیسانه‌وه هه‌مان هه‌ستوسۆز وه‌ک شه‌پۆلیک به‌سه‌ر دلی راسکولنیکوڤدا هات و بۆ چرکه‌ساتیک دلی نه‌رم بوو.

- سۆنیا، من دلیکی خراپم هه‌یه، ئەمه بزانه، گه‌لیک شت هه‌ن له‌مه‌وه رپووناکییان ده‌چیته‌ سه‌ر، هه‌ر له‌به‌ر ئەو خراپیه‌ی خۆیشمه‌ که هاتوومه‌ته لات و توورهم، بیگومان که‌سانیک هه‌ن له‌ حالیکی وادا هه‌رگیز ناچنه‌ لای که‌سی تر. به‌لام من ترستۆک و.. به‌دم! به‌هه‌رحال، ئەمانه‌ گرنگ نین.. ده‌بیته‌ ئیستا قسه‌ی خۆم بکه‌م، به‌لام نازانم له‌ کوپوه ده‌ست پیبکه‌م..

راسکولنیکوڤ وه‌ستاو که‌وته ناو دنیای بیرکردنه‌وه‌وه، پاشان سه‌رله‌نوێ هاواری کرده‌وه:

- به داخه وه من و تو دوو کهسی جیاوازین، ههرگیز له یه کدی ناگهین، به راستی نازانم بۆ، بۆ هاتم بۆ ئیره! ههرگیز له خۆم خوش نابم، سۆنیا وتی:

- نا، نا، چاکت کرد هاتیت، باشتره من بیزانم! زۆر باشتره. راسکولنیکوڤ به مهراقه وه لئی روانی، له وه دهچوو بیرى له شتیک کردیته وه، وتی:

- رهنگه شته که وابوو بیت، ههر به راستی وابوو، دهزانیت، من ویستم بيم به ناپلیون، بۆیه کو شتم.. باشه، ئیستا تیده گهیت؟

سۆنیا له پرووی سادهیی خوی و به شهرمه وه کهوته ورته ورت:

- ن.. نا، به لام تو قسه کهت بکه..

جهختی له سهر وتهکانی کرد:

- .. بیل! تیی دهگه م، له ناخه وه تیی دهگه م.

- تیده گهیت؟ زۆر باشه، با بزانین.

راسکولنیکوڤ بیدهنگ بوو، ماوهیه ک دالغهی لیدا و ئەوسا وتی:

- ئەوهی مایه ی پیکه نینه، ئەوهیه من جاریکیان پرسیاریکم له خۆم کرد که: ئەگەر بۆ نموونه ناپلیون له شوینی من بووایه، له سهرهتای ژیانیدا و بۆ به دهسته پێنانی شکو و گهورهیی نه ریگهی تۆلۆن و میسر، نه تیپه رین به چپای موبلانی له بهر بگرتایه، به لکو له باتیی هه موو ئەو شته جوان و مه زنا نه نیا و ته نیا پیریژنیکی بکوشتایه، ژنیکی قیزه ونی سه له مخوری هیچووچ ههر بۆ ئەوهی دهست به سهر پاره ی ناو سندووقه کهیدا بگریت - ئەمهیش بۆ ئەوهی که ده رگا له سهر ژیا نی ئایینه ی خوی بکاته وه، تیده گهیت؟ ئایا ئەوسا ئەو کاره ی ده کرد، ئەگەر هیچ ده روویه کی تری نه دیبایه؟ ئایا هه سته به ته ریقی و بیتا برووی نه ده کرد چونکه ئەو ریگه چاره یه گه لیک

پرسواییه و دووره له جوامیری و.. تاوانیشه؟ باشه، دهبیته پیت بلیم
که لهسهر ئه و "پرسیاره" ماوهیهکی زۆر ئازارم چهشت، به جوریک
گهلیک شهرمهزار بووم کاتیکی لهپریکدا گهیشتمه ئهوهی - ئهمهیش
زۆر کتوپر بوو - که ناپلیون نهک تهنیا خهجالهت نهدهبوو، بهلکو
ههرگیز ئهوهی به بیردا نهدههات که ئهمه کاریکی بهنرخ نهبیته..
تهنانهت سهریشی لهوه دهرنهدهکرد که بۆ دهبیته ئهم کاره سووک و
پرسوایی بهدوا بیته؟

بیگومان ئهگهر ریگهچارهی تری لهبهردهستا نهبووایه، ئهویش ئه و
پیریژنهی دهکوشت. باشه، منیش له و دوودلییه هاتمه دهری و
کوشتم.. وهک پهیرهویکردن له خاوهن دهسهلاتیک، ئیتر بهسهرهاتهکه
وابوو، پیکهینیت پیدیت؟ بهلی، سۆنیا، رهنگه لیڤه دا له ههموو سهرتر
ئهوه بیته که بهسهرهاتهکه بهم شیویه پرووی داوه..

بهلام سۆنیا به هیچ جوریک پیکهینینی نهدههات، به دهنگیکی زۆر نزم
و شهرمنتر له پیشوو، وتی:

- وا چاکه کورت و پوخت مهسهلهکهه بۆ باس بکهیت، ئیتر پیویست
به نموونههینانهوه و ئهمسهروئهوسهر ناکات.

پاسکولنیکۆف ئاوری لیدایهوه، نیگایهکی خهبارانهی کرد و دهستی
گرت.

- لهمهیشدا تۆ راست دهکهیت سۆنیا، ئهمانهههموو قسهی بیمانا و تا
پادهیهک ورپینهی پرووتن! بروانه، تۆ دهزانیت که ئیدی تا پادهیهک
دایکم هیچی نییه، خوشکم ریکهوت پرووناکبیری کردوو و به ناچاری
له ناو خیزانهکاندا دادهیی دهکات. تاقه ئومیدیکی ئهوان من بووم. من
دهمخویند، وهلی نهمدهتوانی خهرجیی زانکو پهیدا بکهه، بۆیه ناچار
بووم بۆ ماوهیهک واز له خویندن بهینم. ئهگهر کارهکه ئاسایی

برۆیشتایه، دواى ده، يان دوانزه سال —ئەگەر هەموو شتیک بە باشى
 بەرپۆه بچوايه— لە دوايیدا دەبوومه مامۆستا يان کارمەندیک و
 مانگانه هەزار پۆبل مووچەم وەردەگرت.. —دەتوت راسکۆلنیکۆف
 پێشتر قسەکانى لەبەر کردوو— بەلام تا ئەو کاتە دایکم لە داخ و
 خەفەتا دەمرد، منیش بە هیچ جۆریک نەمدەتوانى ئاسوودەى بکەم.
 وەلى خوشکم، رەنگە ئەو لە دایکم خراپترى بەسەر بهاتایه!.. باشە
 ئەمە پێى دەلێن چى مرۆف هەموو تەمەنى نەبوونى بێت و بە لای
 هەر شتیکدا بروات، پووى لیوهر بگێریت، دایکى فەرامۆش بکات،
 سووکایەتییەک کە بە خوشکى دەکریت، بەوپەرى ریزهوه قبوولى
 بکات؟ ئەمە بۆ؟ ئایا بۆ ئەوەى دواى بەخاکسپاردنى ئەوان، کەسانیکى
 ترى وەک ژن و منداڵ پیک بهیئت و پاشان ئەوانیش بە هەژارى و
 بەبى تیکەیهک نان بەجى بهیئت؟ باشە.. باشە.. منیش بریارم دا،
 دواى ئەوەى پارەى پیریزنهکەم دەست دەکەویت، لە سالەکانى بەرایى
 خۆیندندا خەرجى بکەم، بەبى ئەوەى ئەرکى خۆیندنى زانکۆم بخەمە
 ئەستۆى دایکم، هەروەها هەندیکى ترى ئەو پارەیه لە یەکەم هەنگاوى
 ژيانى دواى زانکۆدا، بە شیوهیهکى ریکوپیک و بنەمايهکى فراوان
 بەکار بهیتم. واکار و کردەوهى ئاییندەم بە جۆریک ریک بخەم، کە
 بتوانم ژيانیکى ئازاد و تازە بۆ خۆم برەخسینم. باشە، ئەمە هەموو
 شتیکە.. دەى، بەو جۆره پیریزنهکەم کوشت، ئەمە کاریکى خراپ بوو
 من کردم.. بەلام.. ئەمەندە بەسە.

راسکۆلنیکۆف بە شەکەتى کوتایى بە چیرۆکەکه هیئا، پاشان سەرى
 داخست.

سۆنیا بە خەمگینییهوه هاواری کرد:

- ئاخ. ئەمە راست نىيە، راست نىيە، باشە، دەبىت شتى وا بىرىت.. نا،
وانىيە، وانىيە.

- دەبىت كە خۆت دەلىت وانىيە! بەلام من راستورەوان پىم وتىت،
هەقىقەتەكە چۆنە، وا.

- ئاخ. ئەمە چ جۆرە هەقىقەتكە! ئاخ خودايا!

- سۆنيا، من تەنيا ئەسپىيەكم كوشتوۋە، ئەسپىيەكى پىس و
زىانبەخش.

- بۇ مروڧ ئەسپىيە؟

پاسكولنىكوڧ تەماشايەكى سەيرى كرد و ۋەلامى دايەۋە.

- خۆشىم دەزانم ئەۋ ئەسپى نەبوۋ.

پاشان لەسەر قسەكانى رۆشت:

- من درۆ دەكەم، سۆنيا، ماۋەيەكە درۆ دەكەم.. مەسەلەكە ئەمە نىيە،
تو راست دەكەيت، سۆنيا. كارەكە ئەنگىزەى زۆر ترى لە دواۋەيە،
سۆنيا، من ماۋەيەكى زۆرە لەگەل كەسدا نەدواۋم.. ئىستا سەرم زۆر
دېشىت.

چاۋى پاسكولنىكوڧ لە ئاگرى تادا داگىرسابوو، تا رادەيەك
كەۋتبووۋە ورېنەكردن، زەردەخەنەيەكى نىگەرانى بەسەر لىۋىدا دەھات
و دەچوو. لەۋ حالەتە دەروونىيە شپىرەيەدا، شەكەتتەيەكى سەختى
پىۋە دەبىنرا.

سۆنيا دەيزانى سنوورى ئازاركىشانەكەى چەندە زۆرە. سەرى
ئەۋىش گىژى دەخوارد. پاسكولنىكوڧ بە شىۋەيەكى زۆر سەير
قسەى دەكرد! ۋەك ئەۋەى وردەوردە مەسەلەكان بىكەۋنە پوو.
"بەلام.. چۆن دەبىت، چۆن! ئاى خودايا!" سۆنيا لە داخ و نائومىدىدا بە
جۆرىك دەستى ھەلدەگلوڧت، ۋەك بىەۋىت بىانشكىتت.

راسکۆلنیکۆف وەک بە گۆرانی بیروباوەری خۆی سەرسامی
 دایگرتبێت، لەپڕیکدا سەری بلند کرد و کەوتەو قسە:
 - نا، سۆنیا، وانییە، کارەکە بەو جۆرە نییە، وا چاکە.. تۆ گریمانەکە وا
 بکە - بەلێ ئەمەیان چاکترە - تۆ وای دابنی من کابرایەکی لەخۆباییم،
 ئێرەیی دەبەم، توورەم، نامەردم، رکاویم و تۆلەکارم و.. تەنانەت
 شتیکی لە شیتیه تیم تێدا - لێگەرێ با هەموو شتیکی یەكژەمی پێبێم،
 لەبارەى شیمانەى شیتیه تی منهوه، پێشتریش هەندیک شتیان دەوت
 و من پێم دەزانی.. - ئێستایش پێم وتیت من خەرجیی زانکۆم بۆ
 دابین نەدەکرا. بەلام دەزانیت، رەنگە بمتوانیایە خوێندنەکەم تەواو
 بکەم؟ رەنگە دایکم بیتوانیایە پێویستیەکانی زانکۆی بۆ بناردمایە و
 خۆیشم خەرجیی خواردن و جلوبەرگم پەیدا بکەدایە. بێگومان
 دەمتوانی! وانەم دەوتەو و بۆ هەر وانەیهک نیو رۆبلم وەرەگرت.
 رازومێخینیش وای دەکرد. بەلام من سواری سەری خۆم بووم و
 نەمکرد، بە راستی "سواری سەری خۆم بووم" پڕ بە پێستی خۆیه تی.
 ئێتر وەک جالجالۆکە خزامە سووچەکەى خۆمهوه. تۆ هیلانەکەمت
 دیبوو، هاتوویت. تۆ دەیزانیت، سۆنیا، بنمیچی نزم و ژووری تەنگ
 چەندە رۆح و ئەقلى مرووف بە تەنگ دینیت! ئای چەندە لەو ژوورە
 بێزار بووم! لەگەڵ ئەوەیشدا نەمدەویست لێی برۆمە دەری. هەر بە
 تاییبەتی نەمدەویست بچمە دەری، بە درێژایی رۆژ دەرنەدەچووم و
 کاریشم نەدەکرد. تەنانەت حەزی خواردنیشم نەمابوو، هەر بۆ خۆم
 رادەکشام، ئەگەر ناستاسیا شتیکی بهینایە دەمخوارد، ئەگەر
 نەشیهینایە هەر بە برسیه تی رۆژەکەم بەسەر دەبرد، هەر لە داخا
 داوام نەدەکرد! شەوانە بە تاریکی دادەنیشتم، چونکە پارەى مۆمیکم
 پەیدا نەدەکرد، کە ژوورەکە رۆوناک بکاتەو. دەبوو وانەکانم ئامادە

بکه‌م، به‌لام کتیبه‌کانم فروشتبوو، له‌سەر می‌زه‌که‌م، یاداشته‌کانم،
 ده‌فته‌ره‌کانم تا ئیستایش له‌ته‌پوتۆزدان و قامکیک خۆلیان له‌سەر.ه.
 من زیاتر ئه‌وه‌م پێ خۆش بوو رابکشیم و بیر بکه‌مه‌وه، به‌رده‌وام
 بیرم ده‌کرده‌وه.. به‌رده‌وام خه‌ونم ده‌بینی، خه‌ونی سه‌یروسه‌مه‌ره،
 ناهینیت باسیان بکه‌م! به‌لام ئه‌وسایش، وام ده‌هاته به‌رچاو که.. نا،
 به‌م جوهره‌نا، ناتوانم به‌چاکی لێی بدویم، بروانه، من هه‌میشه، له‌و
 کاته‌دا له‌خۆم ده‌پرسی بۆ ئه‌مه‌نده‌گه‌لخۆم، ئه‌گه‌ر که‌سانی تر نه‌زان
 بن و منیش ئه‌و راستیه‌ بزانی که نه‌زانن، ئه‌ی بۆ خۆم ئاقلتر نه‌بم؟
 دوایی، سۆنیا، زانیم ئه‌گه‌ر چاوه‌رێ بێ تا هه‌موو خه‌لکی ئاقل ده‌بن،
 ئه‌وه‌ کاتی زۆری ده‌وێت.. پاشان له‌وه‌یش گه‌یشتم که‌ شتی وا
 هه‌رگیز به‌دی نایه‌ت، خه‌لکی گۆرانیان به‌سه‌رده‌ نایه‌ت، که‌سیش نییه
 بیانگۆریت و ئه‌وه‌یش ناهینیت مرو‌ف هه‌ولی بیهوده‌ بدات! به‌لێ، ئه‌مه
 وایه، ئه‌مه‌ یاسای ئه‌وانه.. یاسایه. سۆنیا! ئه‌مه‌ وایه، من ئیستا ئه‌وه
 ده‌زانم سۆنیا، ئه‌و که‌سه‌ی ئه‌قل و رو‌حیک توندوتو‌لی هه‌بێت. ئه‌و
 که‌سه‌ ده‌بێته‌ سه‌روه‌ریان. ئه‌و که‌سه‌ی جه‌ساره‌تی زۆری هه‌بێت، ئه‌و
 که‌سه‌ لای ئه‌مان هه‌ق به‌ده‌سته و بۆی هه‌یه هه‌موو شتی بکات. ئه‌و
 که‌سه‌ی مه‌سه‌له‌ گرنگه‌کان پشتگۆی بخات، تفی لیبکات، ئه‌و که‌سه
 ده‌بێته‌ یاسادانه‌ری ئه‌مانه، که‌سیک له‌هه‌موو ئه‌وانی دی بو‌یرتر بێت،
 هه‌ر ئه‌و له‌وانی دی زیاتر مافی هه‌یه. تا ئیستا ئه‌مه‌ وا رو‌یشتوو و
 له‌ ئایینده‌یشدا هه‌روا ده‌بێت. ته‌نیا کو‌یره‌کانن ئه‌م هه‌قیقه‌تانه‌ نابینن.
 هه‌رچه‌نده‌ له‌ کاتی قسه‌کردندا راسکۆلنیکۆف به‌رده‌وام له‌ سۆنیای
 ده‌روانی، به‌لام ئیتر نیگه‌رانی ئه‌وه‌ نه‌بوو بزانی سۆنیا له‌ قسه‌کانی
 ده‌گات یان نا. تا به‌ته‌واوی له‌شی داگرتبوو، له‌هه‌لچوونیک

ترسناکدا دهژيا (له راستيا دهميک بوو له گهل که سدا نه دوابوو) سونیا زانی، ئەم رەشبینییه بوو ته بڼه‌مای بیروب‌اوهری ئه‌و.

راسکولنیکوڤ هەر به‌و حاله‌تی هه‌لچوونه‌وه به‌رده‌وام بوو:

- سونیا، من ئه‌وسا هه‌ستم کرد ده‌سه‌لات ته‌نیا بۆ ئه‌و که سانه‌یه، که ده‌وێرن بنووشتی‌نه‌وه و به‌ چاکی بیگرن. لێره‌دا ته‌نیا شتی‌ک گرنگه: ته‌نیا شتی‌ک، ده‌بی‌ت بویر بیت. ئه‌وسا، بۆ یه‌که‌مجار له‌ هه‌موو ته‌مه‌ندا بیروکه‌یه‌کم تی‌گه‌را، بیروکه‌یه‌ک هی‌چ که‌سی‌ک له‌ پیش مندا به‌ خه‌یالیدا نه‌گه‌رابوو، هی‌چ که‌سی‌ک. له‌ پری‌کدا پرسیاریک وه‌ک خۆره‌تاو له‌ پیشمدا قوت بوو ده‌وه، ئه‌ویش ئه‌وه‌بوو که بۆچی تا‌کو ئی‌ستا یه‌کی‌ک نه‌یوێراوه، کاتی‌ک به‌ لای ئەم هه‌موو گه‌نده‌لی‌یانه‌دا تی‌په‌ری‌وو، کلکیان بگریت و ره‌وانه‌ی دۆزه‌خیان بکات، به‌لام من.. من ویستم بویر بم و کوشتم.. من ته‌نیا ویستم بویری به‌خه‌رج بده‌م، سونیا ئەمه هه‌کاره راسته‌قینه‌که‌یه.

سونیا ده‌ستی پیکدا دا و هاواری کرد:

- به‌سه، به‌سه! تۆ له‌ یه‌زدان دوور که‌وتوویته‌وه و یه‌زدانی‌ش تۆی داوه‌ته ده‌ست شه‌یتان..

- به‌راست، سونیا، ئه‌و کاته‌ی له‌ تاریکی‌دا راده‌کشام و بیرى سه‌یر سه‌یرم ده‌کرده‌وه، تۆ بلی ئه‌هریمه‌ن ختووره‌ی خراپی خستییته دلمه‌وه؟ ها؟ پیم بلی.

- وس به، گالته مه‌که، کافر، تۆ له‌ هی‌چ تی‌ناگه‌یت، له‌ هی‌چ، ئای خودایا، ئه‌و له‌ هی‌چ، له‌ هی‌چ، ناگات!

- بیده‌نگ به، سونیا، من گالته ناکه‌م، به‌ هی‌چ جوړیک. من خۆیشم ده‌زانم ئه‌هریمه‌ن پێنمایی کردووم. بیده‌نگ به سونیا، بیده‌نگ به.

پاسکولنیکوف ئەم وتانەى بە بېزارىيەو دەوت و بەردەوامىش بوو
لەسەرى:

- من ھەموو شتێک دەزانم، ئەو کاتانەى لە ژوورە تاريکەدا
پاکشایووم، بیرم لە ھەموو ئەمانە کردەو و لەگەڵ خۆمدا ھێنامن و
بردمن.. زۆر بە وردى سەرۆبىم کردن. من ھەموو شتێک دەزانم،
ھەمووی! نازانیت ئەم ھەموو بێنەوبەردە و چەنەبازىيە لەو شوێنەدا
تا چ پادەيەک منیان بپۆمید و ناپەحەت کرد! من دەمويست ھەموو
شتەکان فەرامۆش بکەم، لە نووکەو و ژيان بگرم بەر سۆنیا،
دەمويست دەست لە چەنەبازى ھەلگرم. ئایا تۆ بە راستى وا بیر
دەکەیتەو کە من وەک گەمژەيەکی چاوبەستراو دواى ئەم کارە
کەوتبم؟ نا، من وەک ھۆشيارىکی زىنگ کەوتمە دواى ئەم کارە و
ھەر ئەو ھیش سەرى تيا بردم. ئایا بە راستى تۆ وا بیر دەکەیتەو کە
ئەگەر من بۆ نمونە ئەم پرسىارەم لە خۆم بکەدایە: "ئایا من مافی
دەستەلاتدارىم ھەيە یان نا"، نەمدەزانى کە نەخیر مافم نىيە؟ یان
ئەگەر لە خۆم بپرسم: "ئایا مەرۆف ئەسپىيە یان نا؟" بىگومان لای من
مەرۆف ئەسپى نىيە. ئەو ھى لای ئەو کەسە ئەسپىيە، کە ھەرگیز ئەم
پرسىارە لە خۆى ناکات، بەلکو ھەر لە خۆيەو بۆ پىشەو
لیدەخوړیت و دەروات.. کاتیک من ئەو ھەموو پۆژانە ئازارم دەچێژا
بۆ ئەو ھى تىبگەم کە ئایا ناپلیۆن ئەو پىرێژنەى دەکوشت یان نا،
تەواو پوون و ئاشکرایە من ھەستى ئەو ھەبوو کە ناپلیۆن نیم..
ئازارى ئەو ھەموو چەنەبازىيەم چەشت سۆنیا، حەزم دەکرد
بەيەكجاری لە کۆل خۆمى بکەمەو، سۆنیا، وىستم بەبى ھىچ
چەندوچونىکی لۆژىکیانە، بىکوژم، لەبەر خۆم بىکوژم، تەنیا لەبەر
خۆم، لەم لایەنەو تەنانت نەمويست درۆ لەگەڵ خۆمدا بکەم. ئەو

تاوانەم بۆ ئەو نەکردوو یارمەتیی دایکم بدەم، نا، ئەمە درۆیە! بۆ ئەوەش نەبوو کە دواى بەدەستەینانى ئەو کەرەسانە کارى مەروفايەتى بکەم و یارمەتیی خەلکى بدەم. نا، ئەمە درۆیە. من تەنیا لەبەر خۆم کۆشتوومە، لەو چرکەساتەشدا هیچ لام مەبەست نەبوو ئەو بزانم کە پاشان دەبم بە کەسیکی چاکەخواز، یان هەموو تەمەنم وەک جالجالۆکە هەول دەدەم خەلکى بخەمە ناو تانوپۆکەمەو و شیلەى ژيانيان بمژم.. مەسەلەى پارەيش هەر لە بیرى مندا نەبوو، سۆنیا، کاتیک تووشم بوو بە تووشى ئەو کۆشتنەو، شتیکی ترم لە خەيالدا بوو.. من ئیستا بەو شتانه دەزانم.. سۆنیا هەول بدە تێمبگەیت، ئەگەر ئەو رینگەيەم بێتەو بەر، رەنگە هەرگیز کەس نەکوژم. من دەمويست لە شتیکی تر تێبگەم، شتیکی تر هانى دەدام ئەو کارە بکەم: دەبوو لەو کاتەدا من لەو تێبگەم ئایا منیش وەک خەلکانى دى ئەسپیم یان مەروقم؟ ئایا من دەتوانم سنوور ببەزینم یان ناتوانم؟ ئایا ئازایەتى ئەوهم تیايە دانەومەو و چیم پێویستە هەلبێگرم، یان ناتوانم؟ ئایا بوونەوهریکی ترسنۆک و لەرزۆکم یان خاوەن هەقم..

دیسانەو سۆنیا دەستى بەدەستا دا و هاواری کرد:

- هەقى کۆشتن؟ هەقى ئەوەت هەبیت خەلکى بکوژیت یان نا؟

راسکۆلنیکۆف بە توورەییەو هاواری کرد:

- ئاە.. سۆنیا!

ویستى بەرپەرچى بداتەو، بەلام بە سووکایەتییکردنەو بێدەنگى

هەلبژارد، پاشان کەوتەو قسە:

- قسەم پێمەبەر، سۆنیا، من تەنیا دەمويست شتیکی بۆ تۆ بسەلمینم:

ئەویش ئەوەیە کە لەو کاتەدا شەیتان منى بۆ ئەوئ کیش کرد، پاشان

تیی گه یاندم که نه ده بوو بۆ ئەوئ برۆم، چونکه منیش وهک هه موو
کهسانی دی بیجگه له ئەسپینهک هیچی تر نیم: کردمى به مه سخه ره
و گالته جارى خۆی، له بهر ئەمهیه ئیستا هاتوومه ته لای تو، میوانداریم
بکه، سۆنیا، ئەگەر ئەسپى نه بوومایه، هه رگیز ده هاتمه لای تو؟ گوی
بگره: لهو ساته دا که بۆ لای پیریژنه که ده چووم، تاقه مه به ستم
"تاقیکردنه وه" بوو، له مه تیبگه.

- ئەوسا کوشتت! کوشتت!

- باشه، بزانه چۆنم کوشتوووه؟ ئایا کهس بهم جوړه ده کوژریت، ئایا
من چیم کردوووه خه لکی تریش وا ده کات؟ رۆژیک ئەوهت بۆ باس
ده کهم که چۆن رۆیشتووم بۆ ئەوئ، بۆ من پیریژنه کهم کوشتوووه؟
نا، من خۆم کوشتوووه، نهک پیریژنه که! بۆ هه تاهه تايه ژيانى خۆم دا
به دهم ئاوه وه.. به لام پیریژنه که شهیتان کوشتوویه تی، نهک من..
باشه، ئیتر به سه، سۆنیا، به سه.

له پریکدا دهنگی هه لبرى و به خه فه تیکی بیئەندازه وه وتی:

- وازم لیبینه. لیم گه ری.

پاشان ئانیشکی دادایه سه ر ئەژنۆی، سه ری خسته نیو هه ردوو
ده ستی و وهک مه نگه نه گوشى.

نالەیهک له گه رووی سۆنیا وه هات و وتی:

- ئای چ ئازاریکه!

پاسکۆلنیکۆف سه ری بلند کرد، نیگه رانی و نائومییدی ته واو
ده موچاویان گۆریبوو، ته ماشای سۆنیای کرد، له پرا وتی:

- باشه، چار چییه؟ چی بکه یین؟ بیلئ.

سۆنیا راست له جیگا که ی هه ستا، به چاوه پر له فرمیسه کانی که
ده دره وشانه وه هاواری کرد:

- چار چييه! ههسته..

.. شانی گرت، راسکولنيکوڤ که ميک ههستا، به سه رسامييه وه ليی پروانی.

- .. هه ر ئیستا، يه کسه ر برۆ له سه ر چوار پيگه که راوهسته، کرنوش به ره، له پيشا زه وييه که ماچ بکه، ئەو زه وييه ی پيست کردوو، پاشان سه ر بۆ هه موو لايه ک دابنه ويينه، بۆ هه ر چوارلا، ئينجا به دهنگی بهرز به خه لکه که بلی: "من کوشتوومه!" ئەوسا يه زدان ژيانیکی تازهت پيده به خشييت. دهرويت؟ دهرويت؟

له کاتي ئەم پرسيارانه دا هه موو له شی سۆنيا که وتبووه له رزين و له وه دا بوو له هۆش خۆی بجييت. توند هه ردوو دهستی لاوه که ی خستبووه نيو دهستی خۆيه وه، به نيگايه کی ئاگرينه وه ليی ده پروانی. راسکولنيکوڤ ئەم هه لچوونه کتوپره ی سۆنيا ی زۆر سه ير هاته بهرچاو و به دهنگی گیراوه وه ليی پرسى:

- مه به ستت ئەوه يه برۆمه زيندان، سۆنيا؟ ئايا دهکريت من راستی له سه ر خۆم بلیم.

- پيويسته خۆت له بهر دهر د و ئازاردا بگريت بۆ ئەوه ی له گونا هه کانت پاک ببیته وه.

- نا، من ناچمه لايان، سۆنيا.

- که واته ژيانى چى، چۆن ده توانيت بژيت؟ ئايا ئەمه ده شييت؟ باشه، چۆن ده توانيت له گه ل دايکتا قسه بکه يت؟ ئاه، ئەوان چييان به سه ر دييت؟ به لام من چى ده لیم؟ تۆ دايک و خوشکت به ره لا کردوو، به ره لات کردوون و ته و او، وانیه؟ ئای خودايا: ئەو خۆی هه موو شته کان ده زانييت. باشه، مرۆڤ چۆن ده توانيت بيکس بژی! ئیستا تۆ چيت به سه ر دييت!

پاسکولنيكوڦ به هيوري وتي:

- منڊال مه به، سونيا، من چ ناهه قيهه کم به رانبه ريان کردووه؟ بؤ برؤم
بؤ لايان؟ چيان پييليم؟ ئەمانه هه مووی خه يالی رووتن.. خويان
مليونان كهس ده كوژن و به كاری چاكيشی داده نين. سونيا، ئەوانه
دروژن و هه رامزادهن!.. نارؤم، باشه چيان پييليم؟
پاشان به ته وسه وه وتي:

- پييان بليم من كوشتوومه و نه مويزاوه پاره كه هه لبگرم و له ژير
به ردا شار دوومه ته وه؟ ئاخو ئەوان پيم پيڊه كه نن و ده لين.. "كه ربووی
هه لته گرت، گهوج و ترستوك بوويت". ئەوان هيچ، هه ر له هيچ ناگه ن،
ئەوان سونيا، شايانی ئەوه نين كه تيبگه ن. بؤ بچم؟ ناچم، منڊال مه به
سونيا.

سونيا دهستی پارانه وهی بؤ دريژ كرد و وتيه وه:

- ژيانی ئايينده ت بيچكه له ئازاريكي به رده وام هيچی تر ناييت.

پاسکولنيكوڦ خيسه يه کی ليکرد، به خه يالی په رته وه وتي:

- په نگه زور بوختانم به خوڤدا کردبيت، ده شييت هيشتا من مروڦ بم
نهك ئەسپي.. له برياره كانيشدا په له م کردبيت.. ده مه وييت هيشتا هه ر
به رگري له خوڤم بکه م.

زه رده خه نه يه کی پر له له خوڤايي بوونی كه وته سه رليو.

سونيا وتي:

- ده توانيت باريکی ئەوه نده گران هه لبگريت؟ ته مه نيک، به دريژايی
ته مه نيک!

- رادي م، گوي بگره، گريان ته واو. ئيستا کاتي ئەوه يه بير له کار
بکه ينه وه، هاتووم پيت بليم ئيستا به دوامدا ده گه رين، داويان بؤ
داناوم.. ده مگرن.

سۆنیا بە ترسەوێ هەواری کرد:

- وای!

- باشە بۆ هەواری دەکەیت؟ تۆ خۆت ناتەوێت بخریمە زیندان؟ کەچی ئیستا دەترسیت؟ وەلی ئەوێ بزانە: من خۆمیان بە دەستەوێ نادەم، بەرەنگاریان دەبمەوێ، ناتوانن هیچ بکەن، هیچ بەلگەیان بە دەستەوێ نییە. دوینی تووشی مەترسییەکی گەورە هاتم و وامزانی ئیدی تەواو بووم. بەلام ئەمڕۆ کاروبار چاکترە. هەموو بەلگەکانیان دوو پرووی هەیە. بەو مانایەکی کە من دەتوانم تۆمەتەکانیان بە قازانجی خۆم هەلبگیرمەوێ، تێدەگەیت؟ هەلیشیدەگیرمەوێ، چونکە شارەزایان بووم.. بەلام گومان لەوێدا نییە کە دەمخەنە زیندانەوێ. ئەگەر پیشهاتیک پرووی نەدایە، رەنگە هەر ئەمڕۆ زیندانی بکرامایە. رەنگە ئیستایش ئەو کارە بکەن. هەرچەندە ئێتر گەنگ نییە، سۆنیا، ماوێهەک دەمیتنمەوێ و پاشان ئازاد دەکەن. لەبەر ئەوەی هیچ بەلگەیانەکی تەواویان بە دەستەوێ نییە، بە دەستی شیانەوێ نابێت، دلنایات دەکەم، ئەوەی تا ئیستا بە دەستیانەوێ، بەشی ئەوێ ناکات تاوانبارم بکەن. بەلام ئێتر بەسە.. ئەمەم بۆیە پێ وتی، تەنیا بۆ ئەوەی بیزانیت.. هەولیش دەدەم کە دایکم و خوشکم دلنایا بکەم و ترسیان لێ نەنیشیت.. لەوێ ناچیت خوشکم لە ئیستادا پێویستی بە هیچ بیت.. دایکیشم هەروا.. هەموو شتەکە ئەمەیه. بەلام تۆ ئاگات لە خۆت بیت.. لە بەندیخانەدا سەرم لێ دەدەیت، کە زیندانی کرام؟

- ئاخ، بێگومان، بێگومان!

هەردووکیان شەکەت و داماو، وەک دوو کەسی نەقۆم بوو کە دواي زریان بە تەنیا کەوتیبێتە کەناریکی چۆل و تەریکەوێ، لە پال یە کدا دانیشتبوون. راسکۆلنیکۆف تەماشای سۆنیای دەکرد، هەستی بە

خۆشه‌ويستىيەكى زۆرى سۆنيا دەکرد بەرانبەر بە خۆى، ھەرودھا
لەناكاويىدا ھەستى بە نارەحەتى و ناخۆشىيەك کرد كاتىك بينى
كەسىك تا ئەو رادەيە ئەوى خۆشەدەوئەت. ھەستىكى سەير و ترسناك
بوو. كە بۆ لای سۆنيا ھات، وای بىر دەكردەو ھەموو ھىوا و ئاواتى
لەودا دەبينئەو ھە. وای بۆ دەچوو كە ھىچ نەبىت ھەندىك لە ئازارى
كەم دەبىتەو ھە، وەلى ئىستا كە دلى سۆنيا بە تەواوى لای ئەو بوو،
لەپرا زانى و ھەستى کرد كە لە جاران زياتر بەدەختەرە. بۆيە پرووى
لە سۆنيا کرد و پىي وت:

- سۆنيا، كاتىك دەكەومە زىندانەو ھە، وا چاكە سەرم لىنەدەيت.
سۆنيا وەلامى نەدایەو ھە، دەگريا، چەند دەقىقەيەك تىپەرى، پاشان
وەك تازە بىرى كەوتبىتەو ھە، لەپرىكا پرسى:
- خاچت ھەيە؟

راسكولنىكوڤ لە سەرەتادا لە پرسىارەكەى تىنەگەيشت.
- نىتە، وايە؟ وەرە، ئەم خاچەدارىنە بگرە، من خاچىكى ترم ھەيە لە
مس دروست كراو ھە و ھى لىزافىتابوو. من و لىزافىتا خاچەكانمان
گۆرپىيەو ھە، ئەو خاچەكەى خۆى بە من دا و منىش مىدالە بچوو كەكە.
من ئىستا خاچەكەى ئەو لە گەردنم دەكەم و ئەمەى تر بۆ تۆ،
فەرموو وەرى بگرە.

بە جەختەو ھەوتىيەو ھە:
- ئاخىر.. ئەو ھيان مالى منە. ھى خۆمە، ئاخىر من و تۆ پىكەو ھەبەرەو
ھەلگرتنى ئازار دەچىن، ھەر لەگەل يەكيشدا خاچەكانمان دەبەين!
راسكولنىكوڤ وتى:
- بىمەرى.

حهزى له زويرکردنى سۆنيا نه ده کرد، به لام له ناکاودا، ئهو دهستهى
بو خاچه کهى دريژ کردبوو، گيرايه وه دواوه، بو ئه وهيش دلنپاي
بکات، له سه ر قسه کانى رۆشت:

- ئيستا نا، سۆنيا.. دوايى، وا چاکتره.

سۆنيا به تاسه وه پالپشتى لیکرد:

- به لى، به لى، وا چاکتره، ئهو کاتهى ده ته ويئت دان به تاوانه که تدا
بنیيت. ئه وسا ده يکه يته گهر دنت، دييت بو لام و من ده يکه مه گهر دنت،
پيکه وه درود ده خوینين و پيکيشه وه ده روين.

له و کاته دا يه کيک سى جار له ده رگا کهى دا، ده نگيکى زور ئاشنا و
به ئه ده ب هاته به رگوى:

- سۆنيا سمیونوڤنا، ده کريت بيم بو لات؟

سۆنيا ترسا و خوى به ره و لای ده رگا که رادا، له بهر ده رگا که وه
ده موچاوى جه نابی ليبيزيا تنيكوڤ ده رکه وت.

ه

ليبيزيا تنيكوڤ به سه رو سيمايه کى شپرز ه وه هات و پرووى له سۆنيا
کرد:

- هاتم سه رت لييده م، سۆنيا سمیونوڤنا، داواى لييو و ردنت ليده که م.

له پرا پرووى ده مى له پاسکولنيكوڤ کرد و وتى:

- له خومه وه وام دانابوو که تو لي ره بيت، به نيازى خراپ نا، وه ک
ئه وهى که سانى تر بيرى ليده که نه وه، به لام وام دانابوو که..

ئينجا وازى له پاسکولنيكوڤ هينا و له گه ل سۆنيادا که وته قسه:

- له وى کاترينا ئيفانوڤنا شيت بووه.

سۆنيا هاوارى لي هه ستا، ليبيزيا تنيكوڤ به رده وام بوو:

- مه به ستم ئه وه به له وه ده چیت، به کورتی.. نازانم چی بکهین،
 ده مویست ئه مه بلیم! گه راوه ته وه، گویا له و شوینه ی که بوی چووه،
 ده ریان کردووه، له وانه به لییشیان دابیت.. ئیتر وا پیده چیت، چووه بۆ
 لای سیمیون زاخارو چیچی سه روک کاری میرده که ی. به لام له ماله وه
 نه بووه. چونکه میوانی نیوه رۆی سه رتیپیکی تر بووه.. ئینجا ته ماشا
 بکهن، چووه بۆ ئه و ماله یش، بۆ شوینی نانخواردنه که.. بیهینه
 به رچاوی خۆتان، چووه بۆ مالی سه رتیپه که ی تر و ئه مه نده ی جهخت
 کردووه تا سه روک سیمیون زاخارو چیچیان بۆ هیئاوه ته دهره وه.
 ده لین له و کاته دا له سه ر میزی نانخواردن بوون. ئینجا بیرى
 لیبکه نه وه که ده بیت چی روى دابیت! بیگومان کاترینا ئیقانو فنانیان
 دهر کردووه، وهک خۆیشی ده لیت ئه م جوینی به سه رتیپه که داوه و
 شتیکی تیگرتووه، دیاره زۆر جیی باوه ره.. به لام چۆن نه یانگرتووه،
 من له مه تیناگه م! ئیستا خۆی ئه م شتانه بۆ هه موو که سیك
 ده گیریتته وه، ته نانه ت بۆ ئامالیا ئیقانو فنانیش. وه لی ئیستا هیند هاوار
 ده کات و به خۆیدا ده کیشیت، ناتوانیت باش له قسه کانی بگه یت.. ئاخ،
 ده لی و ده قیرینیت.. هاواری ئه وه به تی که چۆن هه موو لی
 ته کیونه ته وه و به ره لایان کردووه، بۆیه منداله کانی هه لده گریت و
 ده یانباته سه ر شه قام و سازیان بۆ لیده دات، گۆرانیان پیده لیت و
 سه مایان پیده کات، خۆیشی گۆرانی و سه ما ده کات، پاره له خه لکی
 کۆ ده که نه وه، هه موو رۆژیکیش ده چنه ژیر په نجه ره ی ژووری مالی
 سه رتیپه که، به و جۆره، وهک خۆی ده لیت: "با سه رتیپ و خه لکانی
 تریش ببینن چۆن منالی کارمه ندیکی به ریز وهک سوالکه ر به
 شه قامه کاندا ده که رین". له منداله کان ده دات و ئه وانیش ده گرین. لینا
 فیری گۆرانیی "گونده چکوله که" ده کات، هه روه ها کۆره هه ره

بچووکەکیان و پۆلینا میخایلوڤنا فیری سەما دەکات. جلەکانیان دەدریڤیت، کلاوی تایبەتی، وەک کلاوی لیوکیان بۆ دەدوریت. دەیهویت لەباتیی ئامیری موسیقا تەشتیک بە دەستەووە بگریت و لێی بدات.. گوێ لە هیچ ناگریت.. باشە، لای خۆتانەووە وینای بکەن چی پوو دەدات؟ دەبیت هەر ئاوا دەستبەرداری بین!

لێبیزیاتینکوڤ دەیویست هەر لەسەر گێرانهووی چیرۆکەکی بپروات، بەلام سۆنیا کە بێدەنگ گوێی لیگرتبوو، لە پر مانتۆ و کلاوێکە خۆی هەلگرت، لە ژوورە کە هاتە دەری و هەر بەدەم ریگەووە لەبەری کردن. راسکۆلنیکوڤ لە دوایەووە بەدەر کەوت و لێبیزیاتینکوڤیش بە دوای ئەودا هاتە دەری، کە گەیشتنە کۆلانەکە، بە راسکۆلنیکوڤی وت:

- حەتمەن شیت بوو، من نەمویست سۆنیا سمیونوڤنا بترسیتم و وتم "گوایا" بەلام گومانێ تیا نییە کە شیت بوو. دەلێن نەخۆشی سیل دوومەل لە مێشکا دروست دەکات. بە داخەووە من لە پزیشکی نازانم، ویستم کاترینا ئیفانوڤنا قەناعەت پێبکەم، بەلام ئەو گوێ لە کەس ناگریت.

- لە بارەوی دوومەلەکانەووە هیچت پێت؟

- بە تەواوی نا، خۆ ئەگەر پێشم بوتایە، هەر لێم نەدەگەشت، وەلێ دەمەوێت بلیم ئەگەر بتەوێت بە لۆژیک قەناعەت بە یەکیک بکەیت، کە گریان باش نییە، واز لە گریان دەهێنیت، ئەمە ئاشکرایە، بەلام تۆ لەو بپروایەدایت کە ئەو دەست هەلبگریت؟

راسکۆلنیکوڤ وەلامی دایەووە:

- ئاخر، ئەگەر وابووایە، ژیان زۆر ئاسان دەبوو.

- تکایە، تکایە، بیگومان زۆر زەحمەتە کاترینا ئیفانوڤنا لەمە بگات. وەلێ تۆ ئاگات لەوێهە لە پاریس، چەند تاقیکردنەوێهەکی تازه

له باره ی ئه وه وه كراوه، كه ده كرىت شىت، له رى قه ناعه تپىكر دنىكى
 لوژىكىيانه وه چاره سهر بكرىت؟ يه كىك له پسپوره كان كه زانايه كى
 گه وه بووه و بهم زووانه مردووه، وای داناوه ده شىت له و رىگه يه وه
 ئه و چاره سهره بكرىت. پوخته ی بىرى له وه دايه كه شىته كان كىشه ی
 ئورگانىكان نىيه، به لكو شىتیه تی جوړه هه له يه كى لوژىكیه. واتا
 هه له ی داوه رىكردن و بىروپاده ربرپى له سهر شت. ئه و زانايه له گه ل
 نه خو شه كه دا دودا و ورده و رده به لگه كانى رت ده كرده وه، بىرى
 لىبكه ره وه، ده لىن ئه نجامى باشى به ده ست هىناوه. به لام پىده چىت
 ئه نجامى چاره سه رىيه كه ته واو دلىا كه ر نه بوو بىت، چونكه پزىشكه كه
 له گه ل ئه و شىوازه دا، شىوازى به كار هىنانى دوشى ئاوىشى به كار
 هىناوه.

راسكولنىكوڤ ماوه يه ك بوو ئىدى گوئى بو قسه كانى هه لنه خستبوو،
 كه گه يشته بهر ماله كه ی خوى، به سهر خواحافىزى له لىبىزىاتىنكوڤ
 كرد و چووه ژوورى، لىبىزىاتىنكوڤ سهرى سووپما، ته ماشاى
 ئه ملاوئه ولای كرد و خىرا كه وته وه رى. راسكولنىكوڤ چووه ژووره
 گه نيله كه يه وه و له ناوه پاستيا وه ستا "بو گه پراوه ته وه بو ئىره؟"
 سه بىرى كاغه زى دراو و زهر ده لگه پراوى سهر دىواره كانى كرد،
 هه روه ها تۆز و خۆل و ته ختى نووستنه كه ی.. له دهره وه، دهنگى
 لىدانىكى به رده وام و ناخوش ده بىسترا، وهك يه كىك بزمار دابكو تىت
 وابوو. چووه لای په نجه ره كه وه، له سهر په نجه ی پى وه ستا و خوى
 هه لبرى. ماوه يه ك زۆر به وردى ته ماشاى دهره وه ی كرد. به لام
 دهره وه چۆل و ئه وانە ی شتیا ن داده كوتى، ديار نه بوون. له لای
 چه په وه، هه ندىك له په نجه ره ی ئاپارتمان كه كرابوونه وه. له به رده م
 په نجه ره كاندا ئىنجانە ی گول هه بوو، له پشت په نجه ره كانه وه جل

هه لخرابوو.. راسکولنیکوڤ پیشتەر هه موو ئه مانه ی دهرانی. ئاوری دایه وه و له سهر قهره ویله که ی دانیشته، هه رگیزاوه رگیز، ئه مه نده ی ئیستا، هه سته به ته نیایی نه کردبوو.

به لئ، جاریکی دی هه سته کرده وه که رهنگه به راستی رقی له سونیا بیته وه. به تایبه ته چونکه ئه و وای لیکردبوو که ئیستای له جاران داماو و به دبختتر بیت "بو چووبوو بو لای سونیا، بو ئه وه ی سوالی فرمیسکی لیبکات؟ بو ده بوو ژیا نی سونیا ییش ژه هراوی بکات؟ ئای، چ نامه ردیه که!" له پریکدا به دهنگیک که مانای پیداگرته ده گه یاند، وتی:

- من به ته نیا ده مینمه وه، نابیت بیته سهردانی به ندیخانه م.

دوای پینچ دهقیقه دیسانه وه راسکولنیکوڤ سهری بهرز کرده وه و زهرده خه نه یه کی سهیری کرد. بیریکی چاوه روانه کراوی به سهردا هات: "کی نالی له زیندانا حالم باشتر نابیت؟"

راسکولنیکوڤ له بیرى نه ما له ژووره کهیدا له گه ل ئه و بیروبوچوونه ئالۆزو سهیرانه دا که په لاماری سهریان دابوو، چ ماوه یه کی دوورودریژی به سهر بردوو! له نا کاویکدا ده رگا کرایه وه و ئاقدوتیا پومانوڤنا هاته ژوورئ، له پیشا له بهردهم ده رگا که دا وهستا و ته ماشای براکه ی کرد. ته واو به و شیوه یه که که میک له وه وه بهر راسکولنیکوڤ ته ماشای سونیا ی کردبوو. پاشان چوه ژوورئ، بهرانه ر براکه ی، له سهر هه مان کورسیه که ی دویینی دانیشته. راسکولنیکوڤ بیدهنگ و به بی هیچ بیرکردنه وه یه ک لئی پاما.

دو نیا وتی:

- کاکه بیزار مه به، من ته نیا بو دهقیقه یه ک هاتوومه ته ئیره.

دەموچاوی دونیا هیۆر و پەندانه و دوور لە توندوتیژی بوو، نیگای
بیگەرد و ئارام بوو. راسکۆلنیکۆف هەستی کرد کە ئەویش لە
خۆشەویستیا هاتوووەتە لای.

- کاکە، من ئیستا هەموو شتێک دەزانم، هەموو شتێک، دیمیتری
پروکفیچ هەموو شتێکی بۆ باس کردووم و لێکی داوێتەو. بە هۆی
بەدگومانییەکی گەوجانە و دزیووە تۆیان خستۆتە ژێر چاودێرییەو
و ئازارت دەدەن.. دیمیتری پروکفیچ پێی وەم هیچ مەترسییەکی
لە ئارادا نییە و تۆ بە هەوانتە ئەو ترسەت لە خۆت گەرە کردووە.
وەلێ من لە گەڵ راکەیی ئەودا نیم، من باش لەو گەشتووم کە چۆن
هەستت وروژاو و پەنگە ئەم حالەتی وروژانەیش بۆ هەمیشە
کاریگەریی لەسەرت هەیە. من لەمە دەترسم، من هەقم بەووە نییە
کە بۆ وازت لە ئێمە هیناو و پەخنەیشت لێناگرم. لە
سەرکۆنەکردنیش داوای لێبووردنت لێدەکەم. وا هەست دەکەم ئەگەر
منیش تووشی غەمیکی ئەمەندە قورس بەاتمایە، هەروەکو تۆ لە
هەموو خەلکی دوور دەکەوتمەو و تەنیا ییم هەلدەبژارد. لەم بابەتەو
لە گەڵ دایکەدا هیچ نالیم، وەلێ دەربارەی تۆ بەردەوام قسەیی لە گەڵدا
دەکەم و بە دەم تۆو پێی دەلیم کە لە زووترین کاتدا دەگەریتەو
لامان، لەبارەی دایکەو دلت هیچ نەکات، من دلتیا و ئاسوودەیی
دەکەم. بەلام تۆ ئازاری مەدە و هیچ نەبیت جارێک وەرە بۆ لای. لە
بیرت نەچیت کە ئەو دایکە، ئیستا تەنیا بۆ ئەو هاتووم کە پیت بلیم
—دونیای لە جیگاکی هەستا— ئەگەر لە هەر پوویەکەو پێویستیت بە
من بێت، تەنانت بە ژیانیشم.. پیم بلێ و من ئامادەم، خوات لە گەڵ.

دونیای سووپی خوارد و بەرەو لای دەرگاکی چوو.

راسکۆلنیکۆف هەستا و لێی نزیک کەوتەو، وەستاندی و وتی:

- دونيا! ئەم رازومىخىنە، واتا دىمىتري پروكفيچ، كورپكى زور نايابە.
دونيا كەمىك سوور داگەرا و دواى تۆزىك بىدەنگى پرسى:
- چى تر؟

- گەنجىكى چالاك، ئىشكەر و نەجىبە، تواناي خوشەويستىيەكى
قوولى ھەيە.. مائاوا دونيا.

دونيا ۋەك تەواو ھەلايسابىت وابوو، پاشان لەپرىكدا بە دوودلىيەو
وتى:

- چىيە كاكە، پىدەچىت بۇ يەكجارى لە يەكدى جيا بىينەو، ئەم
راسپىرىيانە چىيە بە منى دەلىيت؟
- گرنگ نىيە.. مائاوا.

راسكولنىكوۋ پووى لى ۋەرگىرا و بەرەو پەنجەرەكە چوو، دونيا
كەمىك ۋەستا، بە دوودلىيەو لى پوانى و بە شىپرزەيى چوو ۋەرئى.
نا، ئەو بەرانبەر بە خوشكەكەى سارد نەبوو، تەنانەت لە
چركەساتىكدا - دوا چركەسات - زور بەتاسەو ھەزى دەكرد دونيا لە
ئامىز بگرىت، مائاوايى لەگەلدا بكات و تەنانەت ھەموو شتىكى پىبلىت.
بەلام بە راستى پركىشى نەكرد تەوقەيشى لەگەلدا بكات، لەگەل خۇيدا
بىرى كردهو: "لە ئايىندەدا، ئەگەر بىر بكاتەو من چۆن ئىستا لە
ئامىز گرتو، لەوانەيە مووچركى پىدا بىت، رەنگە بلىت من ماچىم
لەيدىو!" دواى چەند دەقىقەيەك بە خوى وت: "تو بلىي خوى لە
بەردەم ئەم جۆرە دانپىدانانەدا بگرىت؟ نا، خوى ناگرىت، لەو ژنانەيە
كە بەرگەى شتى وا ناگرن."

بىرى لە سۆنيا كردهو، شەمالىكى تازە لە پەنجەرەكەو ھاتە
ژوورى، لە دەرەو ھەتەو كە پرووناكى پىشوو نەماوو،
راسكولنىكوۋ لەپرا كلاو ھەكەى ھەلگرت و چوو ۋەرئى.

هه‌لبه‌ته نه ده‌یتوانی و نه خواز یاری ئەوه‌بوو بیر له نه‌خۆشییه‌که‌ی
خۆی بکاته‌وه، وه‌لێ نینگه‌رانیی به‌رده‌وام و باری ناخۆشی ده‌روونی،
هه‌رگیز نه‌ده‌بوو به‌بی کاریگه‌ری بمی‌ننه‌وه، ئەگه‌ر تا ئیستا تا و
ورینه‌و بوورانه‌وه نه‌هاتبوونه‌وه سه‌رینی، بیگومان ته‌نیا له‌به‌ر
ئەوه‌بوو که ئەو نینگه‌رانییه‌ ده‌روونییه‌ به‌رده‌وامه، هیشتا ئەوی له
حاله‌تی مانه‌وه و هۆشمه‌ندی‌دا هیشتبوو‌وه. هه‌رچه‌نده‌ حاله‌تیکی
ده‌ستکرد و ساته‌وه‌ختی بوو.

پاسکولنيکوڦ به بي ئامانج دەسووپاڤه وه، خۆرئاوا بوو، له م دواییه دا ههستی به غه میکی زۆر تاییه تی له خۆیدا دهکرد، غه میکی زۆر توندوتیژ نه بوو، به لام ههستی ئه وه دهکرا که بهردهوام و بو هه میشه بمینیتیه وه. دهتوت ئه م غه مه سارد و مه رگاوییه به دريژایي سالانیکی بيکو تا هه روا ده مینیتیه وه، وهک ئه وهی هه موو ده وروبهری داگیر کردییت وابوو. له خۆرئاوا بووندا ئاسایي ئه و ههسته له کاتی دی زیاتر ئازاری ده دا. له دواییدا به بیزاریی ه وه کهوته ورته ورت:

- به جهسته یه کی وا زه بوونی گه مژانه وه که بۆ نمونه وابهسته ی خورئاو بوونی که، چۆن ده توانم خۆم له کاری بیهوده بدزمه وه، نه که ته نیا بۆ سۆنیا، به لکو په نا بۆ دونیا ییش نه به م!

یه کی که بانگی کرد، که ئاوپی دایه وه، لی بی زیاتینکۆف خۆی گه یاندی و وتی:

- بیرى لىبىكەرەو، من لەلای مالهەكى تۆو دىم، بە دواتا دەگەرەم،
 بیهینه بەرچاوت كە ئەو ژنە قسەكانى كردوو بە كردهو. مندالەكانى
 بردوو، من و سۆنيا سميۆنوفنا بە ھەزار شەپەشەق
 دۆزیوماننەتەو. خۆى تاوھىەكى بە دەستەو گرتبوو لىى دەدا،
 مندالەكانى ناچار كردبوو سەما بکەن، مندالەكان دەگریان، لەسەر ھەر

كوچه و دووكانىكددا دهوستان، خەلكى گەوج و نەزانىش دوايان
كەوتبوون، دەفەرموو با برۆين.

پاسكۆلىنىكوڤ كە دواى لىبىزىياتىنىكوڤ كەوتبوو، بە گومانەو پەرسى:
- ئەى سۆنيا؟

- بە تەواوى شىت بوو، مەبەستم سۆنيا سميونوڤنا نىيە، بەلكو
كاترىنا ئىفانوڤنايە. بەلام تا ئەندازەيەك سۆنيا سميونوڤنايش شىت
بوو. كاترىنا ئىفانوڤنا ئەو ھەر بە تەواوى شىت بوو. پىت دەلىم
تەواو بوو. دەيانبەن بۆ پۆلىسخانە، ئىنجا ويناى بكە ئەمە چ
كارىگەرييەك بەجى دىلەت.. ئىستا ئەوان لە نزىك پووبار و
پەدەكەوھن.. لە مالى سۆنيا سميونوڤناوھ دوور نىيە، بەلكو زورىش
نزيكە.

لە پال پووبارەكەدا، ئەو شوينەى زۆر لە پەدەكەوھ دوور نەبوو، دوو
ساختمان لەو لای ئەو خانووەوھ كە سۆنياى تيا دەژيا. كۆمەلىك
كەس كۆ ببوونەوھ. بەتايبەتى منداڵەوردكە گەمارۆى ئەوييان دابوو،
دەنگى گىراو و نالەى كاترىنا ئىفانوڤنا لەسەر پەدەكەوھ دەھات. بە
پاستى دىمەنىكى سەير بوو، دەنگەكە دەيتوانى دانىشتوانى كۆلان و
بازارەكە بەرھەو لای خۆى كىش بكات. كاترىنا ئىفانوڤنا بە بەرگە
كۆنەكەى و كەولەكەى بەرى و كلاوھ پووشىيە چكۆلەكەى كە
تەپىبووھ لايەكى سەرييەوھ، لە شىتەيكى تەواو دەچوو. شەكەت و
ھانكەھانكى بوو.

دەموچاوى كە نەخۆشى سىل زەرد و لاوازى ھەلگىراو، زىاد لە
ھەر كاتىكى دى دەرد و ئازار خۆى تيا دەنواند - دەبىت ئەوھ بزانىن
ئەوانەى نەخۆشى سىليان لەگەلدايە، لەسەر شەقام و لەبەر ھەتاودا
ھەمىشە نەخۆشتر دىنە بەرچاو وەك ئەوھى لە مالى خوياندا

دهردهكهون- بهلام ئه و به جورىك جوشى سه ندبوو، دانه دهمركايه وه.
 تا دههات زورتر ركى زيادى ده كرد، بهردهوام خوى راده دايه لاي
 منداله كانى و به سهرياندا ده يقيزاند، پيى لى داده گرتن و له بهردهم
 خه لكه كه دا فيرى ده كردن چون سه ما بكن و چى بلين و زورى
 له سهر ده پويشت. كه دهيزانى لى تيناگهن، نائوميدانه توورپه يى
 به ركى ده گرت و له منداله كانى ده سره واند. پاشان له ناوه راستى
 كاره كه دا خوى ده گه يانده لاي خه لكه كه، ئه گهر بينه ريكي پوشته و
 په رداخى بدايه، ريك ده كه وته سكاله كه: "بروانه، ئه مانه مندالى
 خيزانيكى خانه دانن و ته نانهت خيزانيكى بووه و ئيستا بهم حاله
 گه يشتوون". ئه گهر له نيو خه لكه كه دا گوئى له پيكه نين يان وشه يه كى
 گالته جارى ببووايه، راست په لامارى زه لامه كه ي دها و جوينبارانى
 ده كرد. له راستيا هه نديك پيده كه نين، هه يشبوو سهرى باده دا، به لام
 به گشتى هه موويان به چاوى كونجكولى و فزووله وه ته ماشاي ژنه ي
 شيت و منداله كلوله كانيان ده كرد. ئه و تاوه يه ي لبيزيا تينكو ف باسى
 ليوه كردبوو، له ئارادا نه بوو، يان لايه نى كه م راسكولنيكو ف نه ييىنى.
 به لام له باتيى تاوه ليدان، كاترينا ئيقانوفنا كه ده يويست پوليا گورانى
 بلت و لينا و كوليا سه ما بكن، ده سته رهق و ته قه كانى پيكا دها،
 زه ربه كه ي ريك ده خست و خويشى له گه لياندا ده يوت. به لام كه كو كه
 ده يگرت و گورانبيه كه ي بو نه ده وترا، نائوميدانه ركى هه لده ستا،
 جوينى به نه خو شيه كه ي دها و ده ستي به گريان ده كرد. گريان و
 ترسى كوليا و لينا زور به سه ختى توورپه يان ده كرد. له راستيا
 هه ولى دابوو جلى منداله كان له شيوه ي گورانبيژه گه روكه كاندا بيت.
 ميژه ريكي سووروسپى به سهرى كوپه بچووكه كه يه وه به ستبوو
 له وانه ي توركه كان ده ييه ستن. به لام له بهر ئه وه ي كه لينا قوماشى بهر

نه که وتبوو، کاترینا ئیقانوڤنا کلاویکی قووچی خوری سووری
 کردبووه سهری - باشته له باتیی کلاو بلین شه وکلاو - ئەم کلاوه
 هی خوالیخو شبوو سمیون زاخاروڤیچ بوو، په‌ری و شترمریکی پیوه
 بوو، له پاشماوه‌کانی 'نه‌نکی کاترینا ئیقانوڤنا و تا ئەو کاته له
 سندووقیکدا هه‌لگیرابوو، که هه‌موو شته‌کانی ناوی بریتی بوون له
 ئاسه‌واری بنه‌ماله‌که، پۆلیا به‌رگی ئاسایی خۆی له‌به‌ردا بوو. به‌لام به
 نیگایه‌کی شه‌رمناوه و ترسه‌وه ته‌ماشای دایکی ده‌کرد و بستیک لێی
 دوور نه‌ده‌که‌وته‌وه، فرمیسه‌که‌کانی ده‌شاردنه‌وه و له‌به‌ر ئەوه‌ی
 هه‌ستی به‌ شیتبوونی دایکی کردبوو، به‌ دوودلییه‌وه له‌ملاوئه‌ولای
 ده‌روانی. گه‌لیک له‌ شه‌قام و خه‌لکه‌که ده‌ترسا، سۆنیا به‌رده‌وام له
 دواي کاترینا ئیقانوڤناوه ده‌رۆشت، ده‌گریا و لێی ده‌پارایه‌وه
 بگه‌ریته‌وه بۆ مالی. به‌لام هیچ داوا و پارانه‌وه‌یه‌ک کاری له‌ کاترینا
 ئیقانوڤنا نه‌ده‌کرد، ئەو به‌ده‌م هه‌ناسه‌برکێ و کۆکینه‌وه خیرا خیرا پێی
 ده‌وت:

- وازم لێینه سۆنیا، وازم لێینه. تۆ خۆت نازانیت چیت ده‌وێت. له
 منداڵ ده‌که‌یت! پێم وتیت ئیدی ناگه‌ریمه‌وه لای ئەو ژنه ئەلمانییه
 سه‌رخۆشه، لێگه‌رێ هه‌موو، هه‌موو پتروزبورگ بزائن، منداڵی
 پیاویکی نه‌جیب، که ته‌واوی ته‌مه‌نی به‌ راستیودروستی ژیاوه و
 ده‌توانین بلین هه‌ر له‌ کاتی به‌جیه‌ینانی کاره‌که‌یدا مردووه، چۆن وا
 ئیستا درۆزه ده‌که‌ن (کاترینا ئیقانوڤنا ئەم چیرۆکه‌ی له‌ خۆیه‌وه
 دروست کردبوو، کویرانه‌یش برۆای پێ هینابوو) وازیینه. وازیینه با
 ئەو سه‌رتیپه‌ که‌وده‌نه ئەمانه‌ بیه‌نیت. به‌ راستی سۆنیا تۆ بیئه‌قلیت.
 باشه ئیستا چی بخۆین، تۆ بیلێ؟ له‌پاده‌به‌ده‌ر ئازاری تۆمان داوه،
 ئیتر نامه‌وێت.

که راسکولنيکوڤي بيني، زوو گهيشته لاي و هاواري کرد:

- ئاخ، راديون رومانوڤيچ، ئەمە تۆيت! تكات ليدەكەم ئەم كچه گەمژەيه تيڭگەيه نه كه لەمەي ئيمە كاري باشتەر ناكريت! تەنانەت سازليدەرە گەرۆكه ئاساييه كانيش خەرجي خويان دەست دەكهويت. ئيمەيش بە زووي هەموو دەمانناسن، دەزانن، كه خيزانيكي هەژار و خانەدان و هەتيووبارين. ئەوەيش دەبينيت كه ئەو سەرتيپە ناچيزە جيگاگەي لەدەست دەدات. دەبينيت! ئيمە هەموو رۆژيک دەروينه ژير پەنجەرەي ژووري خانووەكەي، هەر كاتيک جەنابي ئيمپراتور بەلاماندا تيپەرپيت، هەموومان دەكهوينە سەر چۆك، وا دەكەم مندالەكان بەرانبەر بە ئيمپراتور بووەستن و منيش پي دەليم: "باوكە، فريامان بكەوه" ئيمپراتور باوكي هەتيووه، دلسۆزە، دەبينيت پشتيوانيمان ليدەكات و ئەو سەرتيپە هيچوپووچە..

پاشان بە فەرەنسي وتي:

- لينا، ريك بوەستە. تۆيش كۆليا دەبيت ديسانەوه سەما بكەيت. چيە بۆ هەنسك هەلدەدەيت! دەي، كەرە لە چي دەترسيت! خودايا، راديون رومانوڤيچ، چي لەمانە بكەم! ئەگەر دەزانيت چەندە كهودەنن! ئاخ، چي لەگەل ئەمانەدا بكەم..

كاترينا ئيقانوڤنا لە حالیکدا كه نيمچه گريانيک دەگريا، كه چي هيشتا دابوويه دەمي و لە قسه نەدەكهوت، ئاماژەي بۆ مندالە گرياوهكاني دەکرد. راسکولنيکوڤ هەولێ دا بيگيرپيتهوه دواوه، بۆ ئەوەيش كه ريز لە غرورەكەي بگريت، پي وت بۆ ئەم جوان نيه بە کولاناندا بگەرپيت، لەبەر ئەوەي كه ئەو خوي داناوه بيته بەرپيوه بەري قوتابخانەي ناوخوي کچاني خانەدان..

- ناوخوي هە، هە، هە! دەنگي دەهۆل لە دوور خوشە.

پیکه نینه که ی کاترینا ئیفانوڤنا گورا به کۆکه و پاشان که و ته وه قسه:
 - نا، رادیون رومانوڤیچ، ئه و خه ونه بووه نه خشی سهر ئاو! هه موو
 ده ستیان له ئیمه بهردا.. ئه و سهر تیپه هیچووچه یش.. ده زانیت،
 رادیون رومانوڤیچ، من مه ره که بدانیکم تیگرت، مه ره که بدانه که له
 ژووری کدا له سهر میزیک دانرابوو، له پال په ره کاغه زی کدا که ئه وانه ی
 ده چوونه ئه و ی ئیمزایان له سهر ده کرد. منیش ئیمزام کرد، پاشان
 مه ره که بدانه که م تیگرت و رام کرد. هه ی نامهر د و بچوو کینه! تفیان
 لیبت. ئیستا. خۆم خواردنیان بو پهیدا ده که م و منه تی که س
 هه لئاگرم.

ئاماژه ی بو سو نیا کرد و وتی:

- له راده به ده ر ئازارمان داوه! پۆلیچکا، چه ندمان کو کردۆته وه.
 پیشانم بده، چۆن؟ ته نیا دوو کوپیک؟ هه ی هیچووچه چانه، که س پاره
 نادات، ته نیا که و ته و ته دوامان و زمان ده ردینن، باشه، ئاماژه ی به
 یه کیکی ناو خه لکه که کرد - نازانم ئه م که و جه به چی پیده که نیت.
 هه موو ئه م گالته پیکردنانه له ئه نجامی که مژه یی کولیا وه یه. سزایه کی
 سهیره! پۆلیچکا، چیت ده ویت؟ به فه ره نسی قسه م له گه لدا بکه، فیرم
 کردبوویت، چه ند پرسته یه ک ده زانیت.. ئه گینا چۆن ده ر ده که ویت که
 ئیوه مندالی خیزانیکه نه جیب و شه ریفن و هیچ په یوه ندیه کتان به
 ساز لیده ره گه رۆکه کانه وه نییه. ئیمه نامانه ویت له کۆلانه کاندای
 چاولیکه ری "پتروشکا"^۱ بکه یین. به لکو ئیمه گۆرانیی ره سه ن ده لئین..
 ئاخ به راست! ئیستا چ گۆرانیه ک بلئین؟ تو زور قسه م پیده بریت،
 به لام.. ده زانیت رادیون رومانوڤیچ، بۆیه لی ره دا وه ستاوین تا بریار

^۱ که سایه تییه کی میلی کومیدیه.

له سەر گۆرانییه ک بدهین، پیوسته گۆرانییه ک بیت که کۆلیا بتوانیت سه مای له گه لدا بکات.. چونکه هه موو ئه م کارانه، چه ند ده توانیت لای خۆته وه وینای بکه، بێ پرۆقه کردنه، ده بیته خۆمان بۆ ئه وه ئاماده بکهین که له مه ودوا له پێشا پرۆقه بکهین، پاشان به ره و شه قامی "نوسکی" ده چین. له وی خه لکانی به پله و پایه زۆره، که زۆر زوو سه رنجمان ده ده نی. لینا ته نیا گۆرانیی "گونده بچووکه که" ده زانیته، هه ر به ته نیا ئه و گۆرانییه و ئه وه ش نابیت، هه موو خه لکی ئه و گۆرانییه ده زانن، ئیمه ده بیته گۆرانییه کی زۆر ناوازه تر بلیین.. باشه، پولیچکا، تۆ بیرت له چی کردۆته وه؟ خۆزگا هیچ نه بوایه تۆ بتوانیایه هاوکاریی دایکت بکهیت! یادوه رییم، یادوه رییم، خراپ بووه و شتم بیر ناکه ویتته وه، ئه گینا شته کان باش به ریوه ده چوون. ئاخه، به راستی ناکریت گۆرانی "ئه و ئه فسه ره ی پالی داوه ته شمشیرکه یه وه" ^۱ بلیین. وه رن با شیعره فه ره نسبییه که "پینچ فلس" بلیین، من فیرم کردبوون، ئه و شیعره م فیرم کردبوون ئیدی. به تایبه تی چونکه شیعریکی فه ره نسبییه، یه کسه ر له وه تیده گه ن که ئیوه مندالی خانه دانن و کارتانه زۆر کاریگه ر ده بیته.. ده شیت ته نانه ت گۆرانیی "مالبرو ده چیت بۆ شه ر" بلیین، چونکه گۆرانییه که تایبه ته به مندالانه وه، له ناو هه موو ماله ده وه له مه نده کانه که بیانه ویت منداله کانیا بکه وینن، ئه و گۆرانییه یان بۆ ده لێن.

کاترینا ئیفانوفا ده ستی به وتنی گۆرانییه فه ره نسبییه که کرد:

^۱ سه ره تای شیعریکی شاعیری رۆمانسی باتیوشکوفه، سالی ۱۸۱۴ ئاوازی بۆ دانراوه و په وایجیکی زۆری هه بووه -و-.

مالبرو ده پروات بو شهر - نازانيت كهى ده گه پښته وه. به لام دواى
وتنى دوو ديره كه وتى:

- نا، وا چاكثره گوراني "پنج فلس" بلين! باشه، كوليا، دست بخره
كه مهربت و ناماده به، تويش لينا، به پنجه وانه وه بسوورپى، من و
پوليايش چه پله ليده دهن و گوراني ده لين. نه وسا به فربه نسي
ده ستي پيكره:

"پنج فلس، پنج فلس بو به ريخستنى ژيانمان.
- هه، هه، هه، هه!..

كاترينا ئيفانوفنا كه وته كوكن، پاشان هر به دهم كوكنه وه وتى:
- پوليا، جله كانت ريگ بخه، سهر شانه كانت هاتوونه ته خوارى. ده بيت
هه مووتان ئاگادارى هه لسوكه وتى خوتان بن، بو نه وهى هه موو بزنان
كه مندالى خيزانيكى نه جيبزاده ن. من نه وسا پيم وتيت با كراسه كه
دريژتر و ريژتر بيت، به لام به ئاموژگارييه كانى تو، سونيا كه هر
دهتوت "كورتر و كورتر" ليت تيك دان و منداله كهى بينمود كرد.
چون! ديسان دهستان به گريان كرده وه؟ باشه بو، بيگويانه؟ دهى،
كوليا، تو زووتر دست پيكه، دهى، زوو، ئاخ.. چ منداليكى
ئارامه لگريت.

"پنج فلس، پنج فلس"

- چى؟ ديسان وه سهر باز! فهرموو، چيت ده ويت؟
هه روايش بوو، سهر بازىك له ناوه پاستى خه لكه كه وه پيى ده كرده وه.
هر له و كاته يشدا، پياويكى به هه يبهت و هه لكه وتوو ده ركه وت،
به رگيكي ره سمى و پالتاويكى له به ردا بوو، پياويكى به ويقارى ته مه ن
په نجا سال به گه ردنبه نديكه وه (نه مه به تايبه تى بو كاترين ئيفانوفنا
خوش و بو پاسه وانه كه كاريگر بوو) نزيك كه وته وه، بيدهنگ

گه لایه کی سهوزی سی پوئل سی دایه کاترین ئیقانوڤنا. له ده موچاوی پیاوه که دا سۆزیکي راستگویانه ههست پیده کرا. کاترینا ئیقانوڤنا به ئه ده به وه پاره که ی قبول کرد و به شیوازیکی تایبه تی بوی چه مایه وه، به غروریکه وه وتی:

- گه وره م سوپاست ده که م. ئه و هوکارانه ی ئیمه یان ناچار کرد وه بو. پولیچکا پاره که ی لیوه ربگره. ده بینیت که که سانیکي خانه دان و مه زن هه ن له کاتی به ده ختیدا یه کسه ر ئاماده ن یارمه تی ژنیکی نه جییزاده بدن. جه نابی گه وره و میهره بان، تو له به رانه ری خوڤدا، کو مه لیک مندالی خانه دان ده بینیت، که ده توانیت بلیت ره گی نه جییزاده ییان تیدایه.. به لام ئه و سه رتیپه بیحورمه ته له سه ر خوان دانیشتبوو و گوشتی که وی ده خوارد.. پیښی به زه ویدا ده کیشا که بوچی لیم تیک داوه. پیموت: گه وره و به ریز، داوات لیده که م پشتیوانی له م هه تیوانه م بکه یت، له هه تیوه کانی سمیون زاخاروڤیچ، هه روه ها له کچه که ی که خویریتترین که س له پوژی مه رگی خوالیخو شبوودا تانه ی لیداوه.. ها، دیسانه وه سه ربازه که یه؟

پووی له کارمه نده گه وره که کرده وه و هاواری کرد:

- .. یارمه تیمان بده، بو ئه م سه ربازه وازم لینا هیئت؟ له شه قامی "مشچانسکایا" ش له ده ست سه ربازیکی تر هه لاتین، باشه، گه وچه تو چیت گه ره که؟

- ئاخو.. ئه م کارانه ی ئیوه له شه قام و کو لاناندا قه ده غه یه، تکایه کاری نابه جی مه که ن..

- تو کاری نابه جی ده که یت، من به سازه وه ده گه ریم، ئه مه چ په یوه ندییه کی به تو وه هه یه؟

- ئەو ھى ساز لىيىدات، دەبىت مۆلەتى ۋەرگرتىت، بەلام تۆ بەم كارە خەلكى بىزار دەكەيت، تۆ مالت لە كويىيە؟

كاترىنا ئىقانوۋنا شىپراندى:

- چۆن؟ مۆلەت؟ من ئەمىرۆ مىردەكەم مردوۋە، مۆلەتى چى!
پياۋە كارمەندەكە وتى:

- خانمەكەم، خانمەكەم، لەسەرخۆ بە، ۋەرە با بېۋىن، من دەتانگەيەنمە مالەۋە، لە ناۋ ئەم خەلكەدا بۆ تۆ جوان نىيە ئەم كارە بكەيت.. تۆ نەخۇشيت..

كاترىنا ئىقانوۋنا ھاۋارى كرد:

- گەۋرە ۋ بەرپىز، گەۋرە ۋ بەرپىز، تۆ ھىچ نازانىت، ئىمە دەچىن بۆ شەقامى نىسكى، سۆنيا سۆنيا! باشە بۆ كويى چوۋە؟ ئەۋىش دەگرى!
باشە، ئىۋە ھەموو چىتان بەسەر ھاتوۋە!
لەپرىكدا ھاۋارى كرد:

- كولىا، لىنا، بۆ كويى دەچن؟ ئاە چ مىندالىكى گەمژەن! كولىا، لىنا، بۆ كويى دەچن؟

ۋەلى كولىا ۋ لىنا كە لە ئاپۋرە ھى سەر شەقامەكە ۋ رەفتارى شىتانە ھى دايكىيان تەۋاۋ ترسابوۋن، ھەر ئەۋەندە ھى چاۋيان بەۋ سەربازە كەۋت كە دەيوست بىانگىرىت ۋ بىانبات، بە جوۋتە دەستى يەكتىريان گرت ۋ رايان كرد. كاترىنا ئىقانوۋنا ھى كۆل بەدەم نالە ۋ گرىانەۋە كەۋتە دوايان، دىمەنىكى بە راستى غەمگىن ۋ دلتەزىن بوو كاتىك دەتبىنى ئەۋ ژنە چۆن بە ھەناسەبىركى ۋ گرىانەۋە بە دواياندا راي دەكرد. سۆنيا ۋ پولىچكاش ھەر بە راکردن كەۋتنە دواى ئەۋ.

- سۆنيا، بىانگىرەۋە دواۋە.. ھەى مىنالى گەمژە ۋ سەرەپۆ. پولىچكا بىانگرە!.. من ئەم كارە لەبەر ئىۋە..

کاترین له کاتی ږاکردندا پټی خزا و کهوت.
سؤنیا که به سهریدا چه مابووه وه هاواری لیږهستا:
- خوی کوشت، ئای.. خودایا.. شه لالی خوینه!

هموو به دهوړیدا کو بوونه وه. ږاسکولنیکوڅ و لیږزیاتینکوڅ له وانه
بوون که پیش ئه وانی تر گه یشتنه سهری. کارمهنده که گه یشته لایان
و پاسه وانه کیش له دوی ئه وه وه به بیزاریی وه وتی: "ئه ی هاوار!"
له بهر ئه وه کیش که هستی به مه ترسی کرد، دهستی ږاوه شانده و
که وته دوورخستنه وه ی خه لکه که و وتی:

- لاچن! لاچن!
یه کیک هاواری کرد:
- خه ریکه دهریت!
یه کیکی تر وتی:
- شیت بووه.

ژنیک که نیشانه ی خاچی بو خوی ده کیشا، وتی:
- خودایا بگهره فریای! کچ و کورپه که یان گیراوه ته وه؟ وا هینایان.
کچه گهره که یان گرتوونیه ته وه.. چ سهره ږویه کن!
به لام که به وردی له کاترین ئیقانوڅنایان ږوانی، زانیان به
پیچه وانه ی بوچوونه که ی سؤنیا وه، له بهر ئه وه زامدار نه بووه که
قاچی بهر بهر د که وتووه. به لکو ئه و خوینه ی سهر زهوی شه قامه که ی
سوور کردووه، له سنگی ئه و ژنه داماووه هه لقولیوه و له
گهروویه وه هاتو ته خواری.

پیاوه کارمهنده که ږووی له ږاسکولنیکوڅ و لیږزیاتینکوڅ کرد و
له بهر خوی وه وتی:

- دهزانم، دهزانم، ئەمە نەخۆشی سیلە، خوین لە گەروویەوه دیت و دەیخنکینیت. ژنیکی خزمم وای بەسەر هات، بەم نزیکانە خۆم بە دیارییەوه بووم، هەر بەم جوۆرە و بە ئەندازەی دوو پەرداخیک.. هەر لە پریکدا.. بەلام چی بکەین، هەر ئیستا دەمریت!

سۆنیا خۆی پینەدەگیرا، دەپارایەوه و پووی لە هەر یەکیک لەوان دەکرد.

- بۆ ئێرە، ئێرە، بۆ لای من، من لێرە دەژیم.. دووهم خانوو، زووتر، زووتر بیگەیهننە مالهەکی من! بنێرن بە دواى پزیشکدا، ئای خودایا!

بە هەولێ کارمەندەکه کارەکه ئەنجام درا، تەنانت پاسەوانەکهیش لە هەلگرتنی کاترین ئیقانوڤنادا هاوکاری کرد، بە نیوەمردوویی گەیاندىانە ژوورەکهی سۆنیا و لەسەر قەرەوێڵەکه پالیاى خست، هیشتا هەر خوینی لیدەهات. وەلێ لەوه دەچوو وردهورده کاترینا ئیقانوڤنا بێتەوه سەر خۆی. لەگەڵ سۆنیادا، پاسکولنیکوڤ و لیبزیاتینکوڤ و پیاوه کارمەندەکه و پاسەوانەکه چوونە ژوورێ، پاسەوانەکه ئەو کونیشکن و سووسەکه رانەى دەرکرد، که دەیانویست برۆنە ژوورەوه.

پولیچکا دەستی کولیا و لینای گرتبوو، ئەوان دەلەرزین و دەگریان و بەو حالەوه چوونە ژوورێ. خیزانی کاپەرناووموڤیش گەیشتن، کاپەرناووموڤ سیمایەکی سەیروسەمەرەى هەبوو، شەل و کویر، قژی سەر و ریشی زۆر و بژ بوو، ژنەکهیش بە دەموچاوی هەمیشە ترس لێ پژاوهوه، منداڵەکانی که پوویان لە ترساندا وشک و دەمیان داچەقاند بوو، لەبەر دەرگادا دەرکەوتن.

له به ينى ئەم ھەموو ھەدا، سقىدريگايوفيش دەرکەوت، راسکولنيکوف بە
سەرسامییەو ھەماشاى کرد، لەبەر ئەو ھى لە بىرى نەبوو ئەو ھى لە
ناو ئاپۆرە ھى خەلکە ھەدا دىيىت، نەیدەزانی لە کوپو ھاتوو.

باسى پزىشک و قەشە کرا، ھەرچەندە پیاو ھە کارمەندە ھە بە چرپە بە
راسکولنيکوفى وت کە پيوست بە پزىشک ناکات. بەلام ھەرمانى دا
بچن بە دواى پزىشکدا. خودى کاپەرناوموف بو ئەنجامدانى خيرا
دەستبەکار بوو.

ھەر لەو سەرووبەندەدا، کاترينا ئيقانوفا ھەناسە ھاتەو ھەر خۆى
و خوينەکەى تا رادەيەک وەستا. کاترينا ئيقانوفا نيگايەكى ئازارەوى،
بەلام ورد و کاریگەرى لە سۆنيا کرد کە بە رەنگى ھەلبزرکاو و
دەستى لەرزۆکەو ھە دەستەسەرکەى دلۆپە ئارەقەکانى ناو چاوى
کاتريناى پاک دەکرەو. پاشان داواى کرد ھەلبىستىن، ھەر لەسەر
قەرەوێلە ھە داياننىشان و لە ھەردوو لاو ھە رايان گرت.

کاترينا ئيقانوفا بە نزمى پرسى:

- منداڵەکان لە کوپن؟ سۆنيا تو ھىناتنەو؟ ئاى گەوچىنە.. باشە، ئاخىر
بو راتان کرد؟.. ئاخ.

ھىشتا لێو ھەشکەکانى خوين دايانپۆشيبوو، ژنە بە وردى چاوى بە
دەورى خويدا گيړا و وتى:

- تو لێرە ئاوا دەژیت سۆنيا! من تەنیا جاريکيش نەھاتوومەتە لات.. وا
ئىستا بە ریکەوت..

بە غەمگىنيەو ھە لێى ھوانى:

- سۆنيا.. ئیمە توانامان تيا نەھىشتیت. پوليچکا، لینا، کولیا، وەرە
ئێرەو.. چاکە، ئەمە منداڵەکان، ھەموویان بو تو.. دەیاندمە دەست..

ئيتىر من بەسە!.. شەرەكە كۆتايى ھات، ئاھ.. لىم بگەرپىن، لىم بگەرپىن
ھىچ نەبىت با بە ئاسوودەيى بمرم..

دىسانەوہ سەريان نايەوہ سەر سەرىنەكە.

- چى؟ قەشە؟ پىويست ناكات.. ئايا پارەي زىادەتان پىيە؟ من
گوناهىكم نەكردوۋە، خوا بى قەشەيش لىم خوش دەبىت.. خۇي
دەزانىت چەندم ئازار چەشتوۋە! ئەگەر نەيشمبەخشىت گىرنگ نىيە!..

ورپىنەيەكى نارەحەتكەر تا دەھات زياتر دەستى بەسەردا دەگرت.
جارىك مووچركى پيا دەھات، چاۋى بەملاوبەولادا دەگىرا و بۇ
چركەساتىك ھەموويانى دەناسىيەوہ، كەچى لەپرىكدا ھۆشيارىيەكەي
دەبوو بە ورپىنە، زۆر بە سەختى و زەحمەت ھەناسەي دەدا، ۋەك
ئەوہى شتىك لە گەروويدا قرخەقرخى پىيخات وابوو تا ئەو رادەيەي
لە دواي ھەر وشەيەكەوہ ھەناسەيەكى تازە بدات، ھاۋارى دەكرد:

- من پىي دەلىم "خاۋەن شكو" ئەمە ئاماليا لودفيگويە.. ئاخ، لىنا، كۆليا،
دەستان بخەنە كەمەرتان، توندتر، توندتر، گلىسە^۱، گلىسە، پى بە
زەويدا بكىشن.. مندالىكى رەند بە!

بە ئەلمانى وتى:

- "تو خاۋەنى ئەلماس و مرواريت" باشە، دواي ئەوہ چى؟ خۆزگا ئەم
گورانىيەمان بوتايە:

تو جوانترىن چاۋت ھەيە

ئىدى چىت دەۋىت؟ كچەكە؟

باشە، ديارە "ئىدى چىت دەۋىت؟" گەمژە ھەروا بىر دەكاتەوہ.. ئاخ..

ئەمەيش شىعريكى ترى ڤووسى:

Glissez^۱ بە فەرەنسى واتا بچولنى -و-

- "لە قرچە قرچی گەرمای نیوہ پۆدا.. لە دەشتەکانی داغستاندا.."
ئای چەندە حەزم لەم گۆرانییە بوو.. ھەر دەمپەرست، پوڵچکا..
دەزانیت.. لەو کاتەدا کە لەگەڵ باوکت دەزگیرانی یەکتەری بووین،
باوکت ئەم گۆرانییە دەوت.. چ پۆژانیک بوو! خۆزگا، خۆزگا
بمانتوانایە ئەو گۆرانییە بڵێن! بەلام ئەوی تری، ئەوی تریم لە بیر
چۆتەوہ.. دەی ئیوہ بڵێن.. چی بوو؟ چی؟

کاترینا ئیقانوفنا لەرادەبەدەر شپەرزە و پەڕیشان بوو، دەیویست
ھەستیت، لە دواییدا بە دەنگی گیراو و ترسناکییەوہ کە بە زەحمەت لە
گەروویەوہ دەھاتە دەری، لە حالیکدا کە ھەر وشەیەکی لەگەڵ ھاوار
و بە روویەکی زۆر ترساوہوہ دەوت، دەستی بە گۆرانییە کە کرد! "لە
قرچە قرچی گەرمای نیوہ پۆدا.. لە دەشتەکانی داغستاندا.. فیشەکیک
بە سەنگەوہ.."

لەپریکدا دایە پرمە ی گریان، نالەییەکی پڕ لە حەسرەتی ھەلکێشا و
ھاواری کرد:

- ئاگات لەم ھەتیوانە بیت! گەورە و بەرپۆز، لەبەر خاتری ئەوہی
نانونمەکی سمیون زاخاروفیچت کردووە.. دەتوانین ناوی نەجیبزادە ی
لەبەتین..

لەپریکدا راپەری و ھاتەوہ ھۆش خۆی، بە سەرسامییەوہ ھەموویانی
بەسەر کردووە و لییان پام، لەناکاویکدا سۆنیای ناسی. بە شەرم و
ئەوینەوہ، وەک ئەوہی بێنیی سۆنیا لەویدا سەرسامی کردبیت، وتی:

- سۆنیا، سۆنیا، سۆنیای ئازیز، تۆیش لێرەیت؟

دیسان سەریان بەرز کردووە.

- بەسمە!.. تەواو! مالتاوا نەگبەت، ئیدی دواتوانای بارگیرە کە کوتایی
ھات، لە گیانەلادایە.

به نائومی و بیزاریه و نه مانه و ت و سهری که و ته و سهر
سهرینه که.

دیسانه و بوورایه و، به لام زوری نه خایاند، ده موچاوه زهرده لگه راو
و وشکه لاتو و که ی به ره و دوا که و ت، ده می کرایه و، قاچی له رزی و
دریژ بوو، هه ناسه یه کی زور قوولی هه لکیشا و مرد.

سوئیا به سهر لاشه که یدا که و ت و له ئامیزی گرت، سهری نا به سنگی
لاوازی ژنه که و و پیوه ی نووسا، پولیچکا قاچی دایکی له باوهش
گرت، ماچی ده کرد و به کول ده گریا. کولیا و لینا که واقیان و پرمابوو،
ههستیان به کاره ساتیکی ترسناک ده کرد، پالیان دابوو یه که و و
چاویان بریبوو یه کدی، له پریکدا پیکه و زاریان داپچرا و که و تنه
هاوارهاوار. هیشتا هه به رگی لیبوکییه که یان له به ردا بوو. یه کیکیان
میژه و نه وی تر کلاویکی له سهردا بوو که به په ری و شترمر
رازابوو و.

نه یانزانی له کوپه "بروانامه ی ریزلینه که" له پریکدا له سهر پیخه فیه که
و له پال کاترینا ئیفانو فنادا دانرا، په ره که له نزیک سهرینه که یه و
که و تبوو. راسکولنیکوف بینی و چوو نه زیک په نجه ره که و.
لیبیزیاتنیکوف چوو پالی و پی و ت:

- مرد!

سفیدریگایلو فیش لئی نزیک که و ته و و تی:
- رادیون پومانو فیچ ده مه ویت دوو قسه ت له گه لدا بکه م، زور به په له.
لیبیزیاتنیکوف زوو جیگا که ی خوی بو چول کرد و به نه ده به و دوور
که و ته و. سفیدریگایلو ف راسکولنیکوفی سهراسیمه ی برده
سووچیکه و و پی و ت:

- ھەموو شتەكان لەسەر من، واتا كفنودفن و شتى تر، دەبێت بۆ
راپەراندنى ئەمە پارەت لە دەستا بێت و منیش پێم وتبوویت پارەم
زۆرە. ئەم دوو كۆترە بێگوناھە و پۆلیا لە دەزگا خێرخوازییەكان
دادهنیم، لەوێ زۆر باش ئاگاداریان دەبن. بە ناوی ھەر یەكێکیانەو
ھەزار و پێنج سەد رۆبڵ دادەنیم تا دەگەنە تەمەنى بالق بوون. بۆ
ئەوێ سۆنیا سمیونوڤنا تەواو دلنیا و ئاسوودە بێت، ئەویش لەو
زەلکاوە رزگار دەكەم، لەبەر ئەوێ كچى كچى شایستە، وایە؟ باشە،
تۆیش بە ئاڤدوتیا رۆمانوڤنا بلێ بە چ شیوەیەك دەھەزار رۆبڵەكەى
ئەوم خەرج كردووە.

راسكۆلنیکۆڤ پرسى:

- تۆ بە چ مەبەستىك ئەم چاكە گەورەى دەكەیت؟
سفیدریگایلوڤ پێكەنى.

- ھەى.. ھەى! چ بەدگومانىكىت! ئاخر، من پێم وتیت پارەم زۆرە.
باشە، ناكړیت تەنیا لەبەر خاترى مەروڤایەتى كاریكى وا بكړیت؟
ئاخر، ئەو (بە پەنجە ئاماژەى بۆ ئەو شوینە كرد كە ژنە
كوچكردووەكەى لیبوو) وەك ژنە سووڤوڤرەكە -ئەسپى- نەبوو.
دەى پێم بلێ: "كامیان باشتەرە لوژین بەو نامەردى و خوێرپەتەرە بژى
یان ئەم ژنە بمریت؟" خو ئەگەر من یارمەتییان نەدەم "پولچكایش بۆ
نموونە، ناچارە ھەر ھەمان رینگەى خوشكەكەى لەبەر بكړیت".
سفیدریگایلوڤ وەك بە تەوس و گالتەپێكردنەو قسەكان بكات وابوو،
بەلام چاوىشى لە راسكۆلنیکۆڤ ھەلنەدەبرى.

راسكۆلنیکۆڤ لە بیستنى ئەو قسانەى خۆى بە سۆنیاى وتبوون،
رەنگى پەرى و سارد بوووەو. زوو خۆى بەرەو دواوە كیشا و

سەراسىمە لە سقىدريگايۇڭ رامما. لە كاتىكدا ھەناسەى تەنگ بىو،
منەمنىكى كرد:

- جا تۆ.. لە كوى ئەمە دەزانىت؟

- ئاخىر، منىش ھەر لىرە، لە پشت ئەم دىوارەو، لای خاتوو پىسلىخ
دەژىم، لىرە كاپىرناو مۆڭ و لەوى خاتوو پىسلىخ كە ھاورپىيەكى كۆن
و زۆر بەو ھەفامە، نىشتەجىن، من دراوسى ھەردوو كيانم.
- تۆ؟

سقىدريگايۇڭ كە لە پىكەنىندا گيانى كەوتىو ھە جوولە، وتى:
- بەلى، من دەتوانم سويندى شەرەفت بۆ بخۆم، رادىون پومانوڭچى
زۆر ئازىز، كە تۆ بىئەندازە سەرنجى منت پاكىشاو، ئاخىر كە پىم
وتىت من و تۆ پىك دىين، بۆ ئەو پىشبینى نەبوو؟
باشە، وا پىك گەشتىن، دەشبینىت من چ مرۆڭىكى شىاوم. دەبىنىت
دەشنى لەگەل مندا بگونجىيت و ژيان بەسەر بەرىت.

بهشی شهشهم

پۆژانىكى سەير بۇ راسكۆلنىكۆڭ ھاتبۈنە پېشى، ۋەك ئەۋەى تەمىكى خەست پېچابىتتە خۇى و تەنبايىەكى دژۋارىش بەركى رزگارنەبوونى گرتىت. لە پۆژانى دوايىدا، واتا دواى ماۋەيەكى زۆر كە ئەو پۆژانەى دەكەۋتەۋە ياد، دەيزانى لەو قۇناغەدا تواناى دركردنى لىل بوۋە. ماۋەيەك، تا كۆتايى كارەساتەكە، ئەم حالەتەى ھەر لەگەلدا بوو، بىجگە لە ھەندىك ناوكىشى كورت كورت نەبىت. بېرواى بەۋە ھىنا لەو كاتانەدا لە گەلىك مەسەلەدا ھەلەى كردوۋە. بۇ نمونە لە مېژۋوى ھەندىك بەسەرھاتدا، لايەنى كەم، دواى گەپانەۋەى بۇ لاي ياداشتەكانى خۇى، يان ئەو ھەۋلانەى بۇ پروناككردنەۋەى يادەۋەريىەكانى بە ھاۋكارىي ئەو زانىارىيانەى لە كەسانى ترەۋە بە دەستى ھىنان، گەلىك شتى لەبارەى خۇيەۋە دۆزىيەۋە. بۇ نمونە بۇى دەرکەۋت پوداۋىكى لەگەل پوداۋىكى تردا تىكەل كردوۋە، يان واى دەزانى بەسەرھاتىك پەيۋەندىي بە بەسەرھاتىكى ترەۋە ھەيە كە لە پاستىدا پۈۋى نەداۋە و تەنبا لە خەيالى خۇيدا بوۋە. ھەندىكجار توۋشى ترس و شلەژانىكى ھىند ئازارۋى دەبوو، كە زۆرى نەدەبرد دەبوە ترس و توقانىكى سامناك.

ههروهه ها له بیریه تی که دهقیقه و سهعات و به لکو پوژانیکیش، له
 حاله تیکی دهروونی وادا دهژیا به پیچه وانه ی ترسه کانی جارانییه وه
 بووه... ژیا نی به جوړیک سر ببوو وهک هه ندیک له وانه ی له
 سه رهمه رگدان ههستی به هیچ نه دهکرد. به گشتی، له دواپوژانی نه و
 قوناغه دا دهتوت نایه ویت له حالوباری خودی خوی تیبگات. هه ندیک
 له مه سه له گرنگه کان که ده بوون زور زوو دهر بخرین و پرووناکیان
 بخریته سه ر، که چی هه ر به تاییه تی بو نه و ده بوو به باریکی گران.
 وای هه ست ده کرد نه گه ر له ده ست هه ندیک چه رمه سه ری پزگاری
 بیت و لیان هه لیت، نه وه نه و په ری به خته وه ریه تی. له کاتیکدا که نه و
 له بیرخو بردنه وه یه له وانه بوو بیت هه هی له ناوچونیکی ناچار ی.

به تاییه تی سفیدریگایلو ف نیگه رانی ده کرد، ته نانه ت ده شی بلین
 پاسکولنیکو ف ته وای زهینی خوی خستبووه سه ر نه و، له وساو ه که
 سفیدریگالو ف له ژووره که ی سونیا، له و پوژده دا که کاترینا ئیفانو ف نای
 تیا مرد، قسه هه ر هه شه ئامیزه کانی زور به راشکاوی پیوت، ئیتر په وتی
 ئاسایی بیرکردنه وه ی پاسکولنیکو ف وهک بللی تیک چوو. هه رچه نده
 نه و مه سه له یه بیسنوور نیگه رانی ده کرد، به لام پاسکولنیکو ف په له ی
 چاره سه رکردنی نه بوو. هه ندیک جار له پریکدا، له چایخانه یه کی
 هه ژارانه ی سووچیکی دوور و ته ریکی شارد، به تاقوته نیا خوی
 ده بینیه وه، که له سه ر میزیک دانیشتووه و بیر ده کاته وه، خویشی به
 زحمه ت دهیزانی چون ری که وتوته نه وئ. له پریکدا دیسان
 سفیدریگایلو فی وه بیر ده هاته وه. زور پروون و ئاشکرا و به
 دوودلییه وه نه وه ی بو دهرده که وت که تا زوو له گه ل نه و پیاو ده دا
 قسه بکات و نه گه ر بکریت چی هه یه پیی بلیت، ته نانه ت جاریک، له
 پشت دیواریکه وه، خه یالی وای لیدا، که له وئ چاوه ری

سفیدریگایلۆڤه و ئه‌و شوینه جیژوانیانه. جاریکی دی، له به‌ره‌به‌یاندا، له جیگایه‌کدا که نه‌یده‌زانی کوینه، له خه‌و هه‌ستا، له‌سه‌ر زه‌وی و له ناو داروده‌وه‌نیکدا نوستبوو، که به هیچ جۆریک نه‌یده‌زانی چۆن گه‌یشتۆته ئه‌وی و له‌ویدا که‌وتوو. ده‌بیته ئه‌وه‌یشمان له بیر نه‌چیت که دوو سی پۆژ دوا‌ی مه‌رگی کاترینا ئیقانوڤنا، یه‌ک دوو جار تووشی سفیدریگایلۆڤ هات، هه‌میشه ئه‌مه له ژووره‌که‌ی سۆنیادا پرووی ده‌دا، راسکۆلنیکۆڤ راهاتبوو بێ هیچ مه‌به‌ستیک و ته‌نیا بۆ بینینی سۆنیا یه‌ک دوو ده‌قیقه سه‌ری لیبدات. به‌رده‌وام ئه‌م دووانه چه‌ند قسه‌یه‌کی سه‌رپی‌یان له‌گه‌ل یه‌کتردا ده‌کرد، به‌لام بۆ تاقه‌جاریکیش له مه‌سه‌له سه‌ره‌کییه‌که نه‌وان. وه‌ک ئه‌وه‌ی له‌گه‌ل یه‌کدا ریک که‌وتبن که له‌و باره‌یه‌وه تا ماوه‌یه‌ک بیده‌نگ بن. هه‌شتا ته‌رمی کاترینا ئیقانوڤنا له تابووته‌که‌یدا بوو.

سفیدریگایلۆڤ ده‌رباره‌ی ناشتنی ته‌رمه‌که ته‌قه‌لای ده‌دا و رای ده‌سپارد. سۆنیایش گه‌لیک سه‌رقال بوو. له دوا‌یه‌کتربینیدا سفیدریگایلۆڤ بۆ راسکۆلنیکۆڤی پوون کرده‌وه که کاروباری مندا‌له‌کانی کاترینا ئیقانوڤنا‌ی به‌ چاکی ته‌واو کردوو. به‌ هۆی په‌یوه‌ندی به‌ که‌سانیکه‌وه و به‌ یارمه‌تی ئه‌وان، هه‌رسی مندا‌له‌که‌یان له ده‌زگایه‌کی زۆر شایسته‌دا جی کردۆته‌وه. ئه‌و پاره‌یه‌ی بۆی ته‌رخان کردبوون، زۆر به‌ چاکی شکایه‌وه، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هه‌تیوی پاره‌دار جیورپی ئاسانتر ده‌ست ده‌که‌ویت له‌و هه‌تیوه‌ی که پاره‌ی نه‌بیته. هه‌روه‌ها له‌باره‌ی سۆنیاوه دوا و گه‌تی دا به‌و زووانه سه‌ر له راسکۆلنیکۆڤ بدات. چونکه زۆر مه‌به‌ستیه‌تی و به‌ پیوستی ده‌زانیت له‌باره‌ی هه‌ندیک مه‌سه‌له‌وه له‌گه‌لیا بدویت و باری سه‌رنجی بزانیته. ئه‌م قسانه له پاره‌وی نزیک به‌ نه‌رده‌وانه‌که کران. سفیدریگایلۆڤ

چاوی له نیوچاوی راسکولنیکوڅ بریوو، دواي کهمیک هیوری به
دهنگی نزم لئی پرسى:

- بهلام رادیون رومانوڅیچ تو چیته، باش نایه یته بهرچاوم؟ راسته
گوى دهگری و ده بیستی، بهلام پیده چیت له هیچ تینه گهیت! دهی با
هه ندیک قسه له گهل یه کدا بکهین، به داخه وهم کاری خوم و کاری
خه لکانی دی زور سهرقالیان کردووم.
له پریکدا له سهر قسه کانی روشت:

- هه موو مروڅیک پیویستی به هه وایه، هه وای، هه وای، پینش هه ر شتیکی
تر.

له پریکدا چووه دواوه، بو ئه وهی ری به قه شه و یارمه تیده رده کهی
بدات که به پلیکانه کانداسه رده که وتن بو نویژکردن له سهر مردووه که،
له سهر داواي سفیدیریگیلوڅ، به رده وام هه موو روژیک دوو جار
ده هاتن و دروودیان له سهر ده خویند، سفیدیریگیلوڅ روشت،
راسکولنیکوڅ کهمیک وهستا و بیرى کرده وه. پاشان له دواي
قه شه که وه چووه ژووره کهی سونیا وه و له بهر ده رگا که دا وهستا.

ریورپه سمى نویژ و دروودخویندنه که له دڅخیکی نارام و به شکو و
ماته مینیدا به ریوه چوو، راسکولنیکوڅ هه ر له سهرده می مندالییه وه،
هه میشه هه سستی به مردن ده کرد و له بهرچاوی خویدا ده بیینی،
هه سته که سهخت و دژوار و تیکهل به ترسیکی عارفانه بوو. به
تایبه تی ماوهیه کی زور بوو له م ریورپه سمه دوور که وتبووه وه. بویه
ئیسټا له جاران زیاتر هه سستی به و ترس و توقانه ده کرد و زورتر
ئازاری ده چه شت. ته ماشای منداله کانی ده کرد، هه موویان له به رده م
تابووته که دا که وتبوونه سهر چوک و پولیچکا ده گریا، له دوايانه وه
سونیا له سهرخو، وهک شهرم بکات، ده گریا و دروودی ده خویند.

ڤاسكولنيكوڤ بيري كردهوه: "بهراست لهه ڤوژانه‌دا، ئه‌و كچه نه
 جاريك ته‌ماشاي كردهووم و نه به وشه‌يهك له‌گه‌لما دواوه". خور
 ژووره‌كه‌ي ته‌واو ڤووناك كردهووهوه، دووكه‌لي بخووره‌كان وهك
 ئه‌ستوون به‌ره‌و ژوور ده‌كشا، قه‌شه‌كه‌ دروودي "به‌خشين" ي له‌سه‌ر
 خويند. ڤاسكولنيكوڤ تا كوټايي ڤيوره‌سمه‌كه‌ مايه‌وه، قه‌شه‌كه‌ له
 كاتي مالئاوايي و سه‌رخوشيكردندا نيگايه‌كي سه‌يري ئه‌ملاوئه‌ولاي
 خوي كرد. دواي كوټاييهاتني دروود خويندنه‌كه‌ ڤاسكولنيكوڤ له
 سونيا نزيك بووه‌وه، سونيا له‌پريكداهستي گرت و سه‌ري نايه
 سه‌رشاني، ئه‌م هه‌نگاوه‌ دؤستانه‌يه ڤاسكولنيكوڤي سه‌رسام كرد و
 خستيه‌ ناو دنياي بيركردنه‌وه‌وه: چؤن ده‌بيت واييت؟ چؤن سونيا
 هيچ ڤقي ليي نايته‌وه؟ چؤن نه‌فره‌تي ليناكات؟ ته‌نانه‌ت له‌ ده‌ستي
 سونيدا هه‌ستي به‌ له‌رزين نه‌كرد، ئه‌مه‌ ئه‌وپه‌ري له‌خؤبوردن و
 قوربانيدان بوو، به‌ لايه‌ني كه‌مه‌وه‌ ئه‌مه‌ ئه‌نجامگيرييه‌ك بوو
 ڤاسكولنيكوڤ له‌ ڤه‌فتاري سونياوه‌ پي گه‌يشتبوو. سونيا هيچي
 نه‌ده‌وت. ڤاسكولنيكوڤ ده‌ستي گوشي و چووه‌ ده‌ره‌وه‌. هه‌ستي به‌
 بيتاقه‌تي و شه‌كه‌تياه‌كي زور كرد، ئه‌گه‌ر بوي بلوايه‌ له‌و ده‌قيقه‌يه‌دا
 بڤواته‌ جيگايه‌ك، جيگايه‌ك هه‌ر خوي به‌ تاقوته‌نيا بووايه، ته‌نانه‌ت
 هه‌موو ته‌مه‌ني هه‌ر له‌ويده‌ا بمايه‌ته‌وه‌، بيگومان خوي به‌ به‌خته‌وه‌ر
 ده‌زاني. به‌لام كي‌شه‌كه‌ له‌وه‌دايه‌ كه‌ له‌م دوايه‌دا، هه‌رچه‌ند تا ڤاده‌يه‌ك
 به‌رده‌وام ته‌نيا بوو، وه‌لي به‌ هيچ شي‌وه‌يه‌ك نه‌يده‌تواني هه‌ستيني
 ڤاسته‌قينه‌ي ته‌نيايي بكات. هه‌نديكجار ده‌چووه‌ ده‌ره‌وه‌ي شار، له‌
 شارپيه‌كه‌وه‌ ده‌چووه‌ لارييه‌ك، ته‌نانه‌ت جاريكيان له‌ بي‌شه‌لانيكه‌وه‌
 سه‌ري ده‌ره‌ينا، وه‌لي چهنده‌ ده‌ورو به‌ري چولتر بووايه، زياتر
 هه‌ستي به‌ كه‌سيكي نزيك و بي‌زاركه‌ر ده‌كرد. كه‌سه‌كه‌ ترسناك

نەبوو، بەلام بېزاركەر بوو، لەبەر ئەمە بەپەلە دەگەپرایەوێ شار و ناو خەلكى. دەچووێ چاپخانه و مەيخانه و مەيدانى "سەننایا" و بازار، لەو شوێنانەدا ئاسوودەتر دەبوو.

ئێوارەيەك لە پرېستورانىكى هەرزانبەهادا گۆرانى دەوترا، سەعاتىكى رېك لەوێ دانىشت و گوێ گرت، پاشان بېرى كردهوێ كە كاتىكى زۆر خۆشى بەسەر بردووێ. بەلام هەر دواى ئەوێ ديسان خەمۆكى داىگرتەوێ. دەتوت ويژدانى ئازارى دەدات، بە خۆى دەوت: "لێرە دانىشتووم و گوێ لە گۆرانى دەگرم، وەلى بەپاست ئەمە كارى ئىستاي منە؟" بەلام ديسانەوێ بەوێ دىزانى كە هوێ بېزارىيەكەى تەنيا ئەو شتە نييە، بەلكو شتىكى ترە كە دەبوو زۆر خيرا چارەسەر بكريت. شتىكى زۆر ديار و ئاشكرا كە وشە ناتوانيت دەرى بېريت. شتەكان وەك گۆلە پىكدا چووبوون. بە خۆى دەوت: "نا، شەر و ملەلانىكە چاكترە!" ديسانەوێ پورفيري.. يان سقيدريگايوڤ.. چاكترە زووتر ملان نەدەمى و پەلاماريان بدەم.. بەلى، بەلى! لە پرېستورانتهكە هاتە دەرى و تا رادەيەك كەوتە لۆقە. لەپرىكدا و بى ئەنگيزە بېرى داىك و خوشكى سەراسيمەى دەكرد. لە يەكێك لەو شەوانەدا بوو كە بەرەبەيان خۆى لە دوورگەى "كەستوڤسكى"^١ لە نيو دەوێنەكاندا دىيەوێ. لە سەرما چۆقەى دانى دەهات و لەرزوتا داگيرى كردبوو، پاشان بەرەو مالهوێ كەوتە رې و پيش هەتاوكەوتن گەيشت. دواى ئەوێ چەند سەعاتىك نووست، لەرزوتاكەى رەوييەوێ، بەلام تا درەنگوێختىك چاوى نەكردەوێ. لە سەعات دووى پاش نيوەپۆدا لە خەو هەستا.

^١ krestovsky

پاسکولنيڪوٺ بيري ڪهوته وه ڪه تهرمي ڪاترينا ئيقانوڻنا لهو پوڙهدا
له گور دهنريٽ، خوشحال بوو ڪه به شداريي له رپورپه سمي ناشتنه ڪهدا
نه ڪردبوو. ناستاسيا خواردني بو هينا، به ئيشتيهاوه نان و ئاوي
خوارد و تهنانهت ههستت ده ڪرد زور هه لپهي خواردني بوو، بيري
پوونتر و حالي له سي پوڙي پيشوو باشتر بوو. تهنانهت سهريشي
له وه سوورپما ڪه چون له وه و بهر ئه وههسته ترسناڪ و سامناڪانه
دهستيان به سهردا گرتووه. له پريڪدا ده رگاڪه ڪرايه وه و پازوميخين
هاته ژووري.

رازومیخین کورسییه که ی هیئایه پیشه وه، بهرامبهر به راسکولنیکوڤ
له سهر میزه که دانیشت و وتی:

- ها! نان دهخوات، کهواته نهخوښی چی!

پازومیخین له وه دهچوو نیگه ران بیټ و نه یشیده ویست بیشاریټه وه.
زور به تووړه یی و راشکاوی قسه ی دهکرد، به لام په له ی نه بوو،
دهنگیښی به رز نه ده کرده وه. ده بوو بزانتی که بیریکی تایبه تی و
ته نانه ت نائاسایی له میښکدایه، به دهنگیکه وه که پیداگرتنی تیا بوو،
وتی:

- گوئی بگره، من لهوئ .. نه فرهت له هه مووتان.. وهلی که ئیستا ده بینم، به ئاشکرا ده بینم، که ناتوانم هیچ تیڭهم.. تکا ده کهم، وا تیڭه گیت هاتووم لیکولینه وهت له گه لدا بکهه.. یو دوزه خ.. خووم نامه ویت، تازه بیم و هه موو نهینیی تو ئاشکرا بکهه. ته نانهت هه رگیز نامه ویت گوئی لهو جوړه قسانه بگرم، له وانه یه تف پوکهم و برپوم، من ته نیا بو نه وه هاتووم که خووم بی پیچوپه نا له وه تیڭهم که راسته تو شیتیت؟ ئاخر ده زانیت له باره ی تووه بر وایان وایه -هه ندیکیان- که تو یان شیتیت یان نزیکي له شیتیه وه. به راستی ده لیم من خویشم

له وهدا بووم بپروا بکه، یه کهم له بهر نه وهی که هه لسوکه وتی تو
 که وجانه یه، تا راده یه کیش هیند نامه ردانه یه، که ناتوانیت پاساوی
 بدهیت. دووهم له بهر رهفتاری دوايیت له گه ل دایک و خوشکتا. که
 ته نیا ئاژهل یان به دره گه زیک، نه گهر نه لیم شیتیک دهیتوانی نه و جوړه
 رهفتارهیان له گه لدا بکات، که تو له گه لیاندا کردت. که واته دهیت تو
 شیت بیت.

- ده میکه نه وانت دیووه؟

- هه ر ئیستا، تو له وساوه نه تبینیوون؟ پیم بلی تو له کویت؟ تا ئیستا
 سی جار هاتووم بو لات. دایکت له دوینیووه به راستی نه خوشه،
 دهیویست بیت بو لات، ئاقدوتیا رومانوځنا نه یهیتشت. به لام نه و گوئی
 لینه بو و دهیوت: "نه گهر نه خوش بیت، نه گهر نه قلی له دهست دایت.
 بیجگه له دایکی کی کومه کی پیده کات؟" هه موومان ریک که وتین و
 هاتین بو ئیره، چونکه نه مانده توانی به ته نیا دهست بهرداری بین، تا
 نریک ژووره کهت هه ر دلان ده دایه وه. هاتینه ژووره وه، تو
 لینه بوویت، لیره دا دانیشت، ده دهقیقه دانیشت، ئیمهیش به سه ر
 سه ریه وه وه ستاین. پاشان هه ستا و وتی: "که له مال چووبیته
 دهره وه، مانای وایه باری ته ندروستی باشه و دایکی له یاد کرده وه.
 خه جاله تی و ئابروچوونه دایک له بهر دهرگا بوه ستیت و وهک
 دهروزه کهر سوالی خوشه ویستی و دلدانه وه بکات."

که گه راپه وه مالی له جیگادا کهوت، ئیستایش تای لیها تووه، دهیوت:
 "دیاره کاته کهی هه ر به شی دلداره کهی دهکات". دایکت بروای وایه
 سونیا سمیونوځنا یان دهزگیرانته یان دوست، منیش نایزانم، بویه
 راست چووم بو مالی سونیا سمیونوځنا، چونکه هاوړی، ده میویست
 هه موو شتیک به چاکی بزانم، هاتم، بینیم تابوتیک دانراوه، منډال

دەگرى و سۇنيا سميۇنۇقنايش بەرگى پرسەيان پىدەگرىت. تۇيش لە
ھىچ شۇيىنكەوۋە ديار نەبوويت. تەماشايەكم كرد، داواى لىبووردنم
كرد و ھاتمە دەرى. چووم بۇ لاي ئاقدوتيا رۇمانوۋنا و چىم دىبوو
پىم وت. ھەموو ئەم قسانە بىمانان، نە دۇست لەئارادايە نە دەزگيران،
تەنيا شىمانەى شىتتەتى لە ھەمووى زياترە. وەلى جەنابىشت
دانىشتوويت و گۇشتاوى گا ھەلدەلوشيت. لەوۋە دەكات سى رۇژ بىت
ھىچت نەخواردىت. راستە شىتەكانىش خواردن دەخۇن، ھەرچەندە
تۇ ھىشتا ھىچت پىنەوتووم، بەلام تۇ.. شىت نىت! من سوپند دەخۇم،
بە ھىچ جۇرىك تۇ شىت نىت. كەواتە ھەمووتان بۇ دۇزەخ بىرۇن،
چونكە نەيىنكەكتان لەژىر سەردايە، نەيىنكە، مىش نامەويت بە
نەيىنى ئىوۋەوۋە سەر بىنمەوۋە.

رازومىخىن بەدەم قسەكانەوۋە لە جىگاكەى ھەستا و لەسەرى رۇشت:
- تەنيا بۇ ئەوۋە ھاتبووم جوپنت پىدەم، ھىچ لە دالما نەھىلم، ئەيشزانم
ئىدى چى دەكەم.

- باشە، دەتەويت چى بكەيت؟

- بە تۇ چى گەر بمەويت ھەرچىيەك بكەم؟

- دەپۇيت خۇت سەرخۇش دەكەيت.

- تۇ چۇن.. چۇنت زانى؟

- چۇن نايزانم، ھىچى ناويت.

رازومىخىن كەمىك پىدەنگ بوو، لەپرىكدا بە گەرمى وتى:

- تۇ ھەمىشە مرقۇئىكى زۇر ئاقل بوويت، ھەرگىزاوۋەرگىز شىت
نەبوويت. راستە، دەمەويت بىرۇم و بخۇمەوۋە. مالىئاوا.

ھەرکە كەوتە رى راسكۇلنىكۇف وتى:

- رازومىخين، وهك له بيرم بيت سى رۆژ له مه و بهر له باره ي تۆوه
قسه م له گه ل خوشكما كرد.

رازومىخين وهستا. ته نانه ت كه ميگيش رهنگي په ري و وتى:

- له باره ي منه وه! ئاخري.. تۆ كه ي سى رۆژ له مه و بهر ديوته؟

له قسه كانىيه وه وا دهر ده كه وت كه خهريكه دلى ده كه ويته په له پهل.

- به ته نيا هاتبوو بۆ ئيره، ليره دا دانىشتبوو، له گه لما قسه ي كرد.

- نه و؟

- به لى نه و.

- باشه تۆ چيت پيوت.. مه به ستم نه وه يه له باره ي منه وه؟

- پيم وت تۆ كورپكى زۆر چاك و شهريف و كارامه يت. به لام

دهرباره ي نه وه ي كه تۆ خوشت ده ويته، هيچم نه وت، چونكه نه و

خوى ده يزانيته.

- خوى ده يزانيته؟

- بيت سه ير نه بيت! بۆ هه ر كوي بچم، هه ر به لايه كم به سه ر بيت، تۆ

ده بيته پشت و په نايان. رازومىخين، من نه وان به تۆ. ده سپيرم، بۆيه

ئه مه ت پيده ليم، چونكه دلنiam تۆ زۆرت خوش ده ويته، برۆاي

ته واو يشم به وه يه كه تۆ هه ستوسۆزيكى پاك ت هه يه. نه وه يش ده زانم

رهنگه ئيستا نه ويش تۆي خوش بوته يان خوشى ويستيتي. جا

ئيستا خۆت بريار بده ئايا په نابردنه بهر خواردنه وه چاكه يان نا؟

- رۆديا گيان.. برۆانه.. ئاه.. نه فره ت له شه يتان! به لام تۆ ده ته ويته بۆ

كوي بچيت؟ كوي بگره.. نه گه ر نه مانه به شيكن له نه ينييه كه، باوا بيت،

وه لى من.. من په ي به و نه ينييه. ده به م، برۆاي ته واو يشم هه يه كه هيچ

نييه بيچكه له قسه ي هيچوپوچ و بي مانا، هه موو نه مانه تۆ خۆت له

ته نياييدا دروستت كردوون. دهمه ويټ ئه وهيش بليم كه تو مروځيكي زور چاكيټ، به لي، مروځيكي رهنديت.

- به راست دهمويست ئه وهيش بليم و تو قسه كهت پيبريم. تو زيڪ له مه و بهر باشت وت كه پيويست ناكات ئه و نه نيينيه بزانيت. ماوه يه ك واز له و بېروكانه بينه و دوودل مه به. له كاتي خويدا له هموو شتيك تيده گهيت. واتا ئه و كاته ي پيويست بكات. دويني يه كيڪ پي و تم مروځ پيويستي به هه وايه. هه وا، هه وا! ئيستا دهمه ويټ برؤم بو لاي ئه و كه سه بو ئه وه ي تي بگه م مه به ستي چي بووه.

رازوميخين راماو و شپرزه وه ستابوو، دهويست برياريك بدات، له پريكداه به خو ي وت: "حه تمه ن له پيلانيكي سياسيدايه، بيگومان وايه، دهيه ويټ هه نكاويكي گرنگ بنيت، گوماني تي دا نيينيه، بي جگه له مه هيچي تر نيينيه و.. دونيايش دهيزانيت.."

پاشان به دهم پچرپچري وشه كانه وه، وتي:

- كه واته ئاقدوتيا رومانوځنا ديت بو لات. تويش دهته ويټ ئه و كه سه ببينيت كه وتوويه تي مروځ زور پيويستي به هه وايه، به هه وا.. كه واته.. ئه و نامه يه.. په يوهندي به م قسه يه وه هه يه.. رازوميخين دواړسته ي به شيوه يه ك كوټايي پي هينا، كه دهتوت قسه له گه ل خويدا دهكات.

- نامه ي چي؟

- ئه مړو نامه يه كي پيگه يشت زور نيگه راني كرد، زور.. ويستم له باره ي تووه قسه ي له گه لدا بكه م به لام بيدهنگي كردم، دوايي وتي رهنكه به م زووانه له يه كدي جيا بينه وه، ئينجا به گه رمي و له خووه كهوته سوپاسكردني من، پاشان راست چووه ژووره كهي و ده رگاكي به ست.

راسکولنيکوڤ دالغەى ليدابوو، پرسى:

- نامەى پيگە يشتبوو؟

- بەلى، نامە، بۆ نايزانيت؟ ھوم.

ھەردووکیان بیدەنگ بوون.

- رادیون، خواحافیز.. من ھاوړى.. رۆژانىک بوو کە.. بەلام، خواحافیز،

رۆژیک لە رۆژان منیش.. باشە خواحافیز، دەبیت منیش برۆم،
ناخۆمەو، ئیتر پيويست ناکات..

رازومیخین پەلەى بوو، بەلام لەو کاتەدا کە چووبوو دەرهو و
خەریک بوو لە دواى خۆیەو دەرگا کە داخات. لەپریکدا دەرگا کەى
ديسان کردەو و لە کاتی کدا کە لە شوینیکی دەروانى، وتی:

- بەراست! کوشتنەکەت لە بیر، ئەوەى کە پۆرفیری.. مەبەستم

پیریژنەکە یە؟ باشە، کەواتە با بزانی بکوژەکیان دۆزیو تەو.

تاوانبارە کە خۆى دانی پيدا ناو و ھەموو بەلگە و شایەتەکانى

دەرخستوو، یەکیکە لەو کریکارانەى بۆیەیان دەکرد.. ئینجا بزانه..

ئەگەر لە بیرت بیت.. ئەوانەى من بەرگرم لیدەکردن.. لە بیرتە؟ چ

دیمەنیکی شەر و پیکەنینیان لەسەر پلیکانەکان لەگەل ھاوړیکەیدا پیک

ھینابوو، لەو کاتەدا کە دەرگاوان و دوو شایەتەکەیش لە

پلیکانەکانەو سەردەکەوتن. ھەر بە دەستى ئانقەست ئەمەیان

دروست کردبوو بۆ چەواشەکردنى خەلکەکەى ئەوئ، جا بروانە! چ

زەنگیەک، چ زەینیکی ئامادە و بەتوانا لەم تووتکەسەگەدا ھەیه! باوەر

ناکەیت. بەلام خۆى ھەموو شتیکی پوون کردۆتەو و دانی پيدا ناو،

من چەندە ھەلە بووم! باشە، من وا دەزانم لە خۆدزینەو و فیلبازیدا

بلیمەتە و لە ریتونکردنى دادوێردا دەگمەنە. بەھەر حال، پيويست بە

سەرسووڕمانى زۆر ناکات! بۆ ناییت مروڤى لەم بابەتەیش ھەبیت!

بەلام كە خۇي پېنەگىرا و دانى بە تاوانەكەدا نا، ئەمە زياتر جىيېرۋاي
منە و ئەميان لە راستىيەو نزيكتەرە!.. وەلى من. من خەلەتابووم،
ئامادەبووم لە پېناوياندا گيانى خۆم بېەخشم.

راسكولنيكوۋ نىگەرانىي پېوھ دياربوو، پرسى:

- ھەز دەكەم پېم بلىي تۆ ئەمەت لە كوئوھ زانى؟ بۆ ئەمەندەيش
مەسەلەكەت لا گرنگە؟

- ئا، بۆ لام گرنگە! پرسىارىكى سەيرە!.. من ئەمەم لە پۆرفىرى و
خەلكى تر بىستووھ.. ھەر زياتر لەوھوھ..

- لە پۆرفىرىيەوھ؟

- بەلى، لە پۆرفىرىيەوھ.

راسكولنيكوۋ ترسا و پرسى:

- چى.. چى پىوتيت؟

- زۆر بە چاكى بۆى شى كردمەوھ، شىكردنەوھىەكى سايكولوژىيانە،
بە شىوازەكەى خۇي.

- شىكردەوھ، خۇي بۆى ڤوون كردىتەوھ؟

- بەلى، بەلى، خۇي، خواحافىز، دوايى شتى تىرىشت بۆ باس دەكەم،
وەلى ئىستا كارم ھەيە، پىشتەر جۆرىكى دى.. وام بىر دەكردەوھ..
باشە دەى، گرنگ نىيە، دوايى.. ئىتر ھىچ ھۆكارىك نىيە بۆ
مەيخواردنەوھ، تۆ بەبى مەى مەستت كردم، ڤوديا گيان، من مەستم.
بى شەراب مەستم، باشە، مالىئاوا، دەگەڤىمەوھ، زۆر زوو..

رازومىخىن چوۋە دەرى، لەو كاتەدا كە بە ھىورى لە نەردەوانەكانەوھ
دەچوۋە خواری ڤرواي تەواۋى ھەبوو كە: "ھىچ گومانى تيا نىيە كە لە
پىلاننىكى سىياسىدايە، ھەتمەن، ھەتمەن. خوشكەكەى تىوھ گلاندوۋە،
ئەم كارە لەگەل خوۋرەوشتى ئاقدوتيا ڤۆمانوۋنادا زۆر ڤىك

دەكەوئیت، ئیستا بە نھینی پیک دەگەن.. خودی دونیاییش ئاماژەیکە بەمە دا، گەلیک لە قسە و وشە و ئاماژەکانی ئەوەیان دەردەخست. ئەگینا ئەم ھەموو بەدھالیبوونە چۆن لیک دەدریتەو؟ ھوم.. خۆیشم لە گومانکردنەو نزیك بووم.. ئا، خودایا! خەیاڵم لە چی دەکردەو! سەرم پڕ ببوو، بەلێ، جۆریک بوو لە بەدبینی، من بەرانبەر بە ڕودیا گوناھبارم! بەلام خۆی منی بە ھەلدا برد، ئەو ئیوارە، لە ڕاپەرەو دەدا و نزیك بە چراکە، ئا.. چ بیریک قیزەون و ناقولام تیگەر؟ ئافەرین نیکولا بۆ دانپیانانت، ئیتر ئیستا، ھەموو ڕووداوەکانی پیشوو بە چاکی ڕوون دەبنەو، نەخۆشیی ئەوسای ڕودیا، ھەموو ھەلسوگەوت و ڕەفتارە سەیرەکانی، تەنانەت پیش ئەویش، ئەو کاتە لە زانکۆ بوو، بەردەوام مۆن و خەمۆک بوو.. باشە، بەلام ئەو ئەو نامە یە چۆن؟ نھینیەک لەمەشدا ھەیە! نامەکە لە کوێو یە؟ وا دەزانم.. ھوم.. لە ھەمووی دەکۆلمەو.

پاشان بیرى لە دنیا و ئەو قسەوباسانە کردەو، کە پەيوەندیان بەو ھەبوو، دلی بە ترپە کەوت و لەپریکدا بەپەلە کەوتە ڕی. کە ڕازومێخین لە ژوورەکە چوو دەردەو، ڕاسکۆلنیکۆف ھەستا لە پەنجەرەکە نزیك کەوتەو، لە پیشا بەرەو گۆشەیکە و پاشان بەرەو گۆشەیکە تری ژوورەکە ھەنگاوی نا، وەک ئەو ی مەودای ژوورە تەنگەکە فەرامۆش کردبیت وابوو.. دیسان لەسەر قەرەوێلەکە دانیشتەو، لەو دەچوو تەواوی گیانی تازە بووبیتەو: "دیسانەو کیشە، کەواتە ڕیگەچارەیک پەیدا بوو! بەلێ، ڕیگەچارەیک ھەیە". کەمیی ھەوا و ھەستی ھەناسە بەتەنگھاتن ئازاری دەدا و تەنانەت لەو ھەوا بوو بێھۆش بیت، لەو کاتەو کە لە مالی پۆرفیری نیکولای دیبوو، ئەو ھەستی خەفەبوون و بەتەنگھاتنە تیگەرپابوو، دواى ئەو

دیمه نهی نیکولا، ئەو پۆژەیش کە لەگەڵ سۆنیادا قسەى کردبوو،
 تەواو بە پێچەوانەى ئەوەوە کە پێشتر بیرى لێدەکردەو،
 شکابوووە..* لەپڕیکدا راسکۆلنیکۆف ھەرەسى ھینابوو، بە تەواوى،
 خۆى لای سۆنیادانى پێدا نا، لە خۆیەو و بى ئەوێ ناچار کرابیت،
 لە ناخى دلەو، دانى پێدا نا کە ئەو کێشەى قورسایى لەسەر دلى
 داناو، ناتوانیت بە تەنیا ھەلیبگریت. بەلام ئەى سفیدریگایلوڤ؟
 سفیدریگایلوڤ مەتەلێکە بۆ خۆى، راستە سفیدریگایلوڤ تووشى
 دوودلی کردووە، بەلام بە تەواوى لەلایەكى ترەو. پەنگە لەگەڵ
 سفیدریگایلوڤیشدا تووشى شەپک ببیت. پەنگە خودى سفیدریگایلوڤ
 پێگەچارەکەى بیت، بەلام پۆرفیری بە تەواوى شتىكى تر، تازە
 پۆرفیری خۆى باسەکەى لای رازومىخین کردۆتەو، لە پووى
 دەروونزانییەو کۆلیویەتەو. دیسانەو لە سایکۆلۆژیەتە نەفرەت
 لیکراوەکەى دەستى پیکردووە. بەلام ئەم پۆرفیریە؟ دواى ئەوێ
 پێش ھاتنى نیکولا لە نێوان ئەم و ئەودا پووى دا و، پاش ئەوێ
 نیکولای ھاتە ژوورى، دەشى بۆ دەقیقەىەک بڕوا بەو بکات کە نیکولا
 تاوانبارە؟ ئایا ئەو دیمەنە بێجگە لە تاکە ئەنجامگیرىەكى راست ھیچ
 لێکدانەوێەكى تر ھەلدەگریت؟* لەم پۆژانەى دوایدا چەندینجار وردە
 دیمەنى گفتوگۆکەى لەگەڵ پۆرفیریدا بیر دەکەوتەو و بە بەرچاویدا
 تێدەپەرى، بەلام بەیادھینانەوێ تەواوى دیمەنەکە ھەرگیز لە توانایدا
 نەبوو. ئەوێ لەو ماوێەدا لە نێوان راسکۆلنیکۆف و پۆرفیریدا
 پووى دابوو، لە قسە و ئاماژە و نیکاکردنى یەکدى و ئەو وشانەى بە
 جۆرە تۆنیک و تراپوون، ھەموو ئەمانە بەرئەنجامیک بوون کە لە
 دواى ئەوەوە نیکولا "کە پۆرفیری ھەر لە قسە بەرایییەکانیەو لە
 ھەقیقەتەکەى گەشتبوو"، نەیدەتوانى بڕواى پۆرفیری لەق بکات.

"دەبىنيت! تەنانەت رازومىخىنىش لە بەدگومانی نزيك كەوتبوو. ديمەنى رارەو، كە لە نزيك چراكەو، روى دا، ھەروا بەلاش نەبوو، بەلكو واى لىكرد بکەوئىتە دواى پورفيري.. بەلام بۇ پورفيري ويستوويەتى چەواشەى بکات؟ بۇ دەيەوئىت سەرنجى رازومىخىن بە لای نىكۆلادا رابکىشيت؟ ئامانجى چيە؟ بىگومان مەبەستىكى لە دواو، بەرژەو، ھەندىيەكى خوى تىدايە، بەلام چيە؟ راستە لە دواى ئەو بەيانىيەو، ماو، ھەك تىپەريو، ماو، ھەكى زوريش، وەلى لە پورفيرىيەو، ھىچ ھەوالىك نىيە، بىگومان ئەمە بە چاك ناگەرئىت.."

راسكۆلنىكوڤ كۆلەو، ھەلگرت و بەدەم بىرکردنەو، ھەكى قوولەو، لە ژوورەكى ھاتە دەرەو. ئەو تەكە رۆژىك بوو، بە درىژايى ھەموو ئەو ماو، كە بە تەواوى ھەست بە ھوشيارى خوى بکات. بىرى كەدەو: "دەبىت كار لەگەل سقىدريگايوڤدا يەكلايى بکريئەو، تا زوويشە ئەمە بکريئە، وا دەزانم ئەو چاوەرييە من بچم بۇ لای". لەو چرکەساتەدا رىق و بىزارىيەكى وا لە دلى پر ئازارى راسكۆلنىكوڤ گەرا، كە رەنگە ويستىيىتى لەو كاتەدا، يەكەك لەو دووانە بكوژئىت: سقىدريگايوڤ يان پورفيري، ھىچ نەبىت ھەستى كرد كە نەك ئىستە، بەلكو لە ئايىندەدا تواناي ئەو كارەى دەبىت. لە دلى خویدا وتى: "دەبىن، دەبىن".

ھەر كە دەرگاي دالانەكى كەدەو. لە ناكايوڤدا لووتى بە لووتى پورفيرىيەو تەقى. پورفيري بۇ لای ئەو دەھات. راسكۆلنىكوڤ ھەك لە شوئىنى خویدا وشك بوويئەت و ابوو، بەلام تەنيا بۇ چرکەساتىك و بەس، سەير لەو، ھەك ئەو لە بىنىنى پورفيري زور سەرى سوور نەما و تەنانەت تا رادەيەكىش لىي نەترسا، تەنيا تەزوويەكى پىدا ھات، بەلام زور زوو ھاتەو سەرخوى "رەنگە ئەمە كۆتايى كارەكە بىت!

بەلام چۆن ئاوا بە بىدەنگى، وەك پشیلەيەك ھاتە پىشى و من ھىچم گوى لىنەبوو؟ تۆ بلىنى لەبەر دەرگاگە گوى نەگرتىت؟

پۆرفىرى پتروفيچ بە پىكەننەو وتى:

- رادىون رومانوفيچ چاوەرى مىوان نەبوويت! ماوەيەكە دەمويست سەرت لىدەم، ئىستا كە بىرەدا تىپەرىم، وتم بۇچى بۇ ماوەى پىنج دەقىقە نەيەم و ھەوالت نەپرىسم، وابزانم دەتەويت برۇيت بۇ جىگايەك؟ من دواتان ناخەم، تەنيا ئەگەر مۇلەتم بەدەيت، جگەرەيەك بكىشم.

- فەرموو، پۆرفىرى پتروفيچ، فەرموو.

راسكولنيكوف كورسىيەكى بۇ دانا، بە رووكەش ھىند خوشى لە مىوانەكەى ھات و رىزى گرت، ئەگەر بىتوانايە خوى بىينىت بىگومان سەرى لە خوى سوور دەما. دوا توانا و ھىزى خوى بەكارھىنا بۇ شاردنەوہى ھەستى پىشووى. رى دەكەويت ھەندىكجار مروف بۇ ماوەى نيو سەعات تووشى ترسىكى توقىنەر بىت لە بەردەم چەتەيەكدا، تا ئەو ساتەى چەتەكە چەقۇ دەخاتە سەر مى، ئەوسا لەپرىكدا ھەرچى ترس ھەيە لە لەشيا نامىنىت. راسكولنيكوف رىك بەرانبەر بە پۆرفىرى دانىشت، بى ئەوہى چاوى لى بىروكىنىت، تەواو لى پاما.

پۆرفىرى چاوى تەنگ کرد و جگەرەيەكى داگىرساند:

"دەى، فەرموو قسە بکە، قسە بکە، ئاخىر بۇ نايلىت، بۇ قسە ناکەيت؟" راسكولنيكوف گەلىك زۆرى لە خوى کرد تا ئەو وشانە نەلىت، كە دەتوت لە سنگيا پەنگيان خواردۆتەوہ و دەيانەويت بکەونە سەر زارى..

سەرئەنجام دواى ئەوھى پۆرفىرى پىترۇڧىچ مژى لە جگەرەكەيدا و دووكلەكەى رادا، كەوتە قسە:

- داخ لە دەست جگەرە! ژەھرە، ژەھرىكى تەواوہ بۆ خۆى، بەلام ناتوانم دەستبەردارى بىم، دەكۆكم، گەرووم دەخورى و تووشى تەنگەنەفەسى بووم، دەزانىت، دەيشترسم، لەم رۆژانەدا چووم بۆ لای دوكتۆر (ب...) ئەو بە لايەنى كەمەوہ نيو سەعات لە ھەر نەخۆشىك دەروانىت، وەلى ھەر ئەوئەندەى منى بىنى، دايە پىكەنين: بىستەكەكەى لە گوى ناو بە پشتيدا كىشام، پاشان وتى: "با پىت بلىم جگەرەكىشان خراپە بۆت، سىەكانت گەورە بوون". باشە، بەلام چۆن دەستى لىھەلبگرم؟ بە چى قەرەبووى بكەم؟ مەى ناخۆمەوہ، ئەمە سەرچاوہى كىشەكەيە، ھە، ھە، ھە. بەلى خەوشى من ئەوہيە مەيخۆر نىم، ئاخىر ھەموو شتىك رىژەيىيە، رادىون رومانوڧىچ. ھەموو شتىك رىژەيىيە.

راسكۆلنىكۆڧ بە بىزارىيەوہ بىرى كردهوہ: "چى دەكات، ئايا دەيەويت بكەويتەوہ سەر كەلەك و كلۆكەكانى پىشووى؟"

لەپرا دىمەنى دوايدارى ھەردووكانى ھاتەوہ بەرچاو و ھەستى ئەو ساتەوہختانە وەك شەپۆل دلىان داگرت.

پۆرفىرى پىترۇڧىچ لەو كاتەدا كە چاوى بە ژوورەكەدا دەگىرا، كەوتەوہ دواى قسەكانى:

- دەزانىت، سى رۆژ لەمەوبەر، سەر لە ئىوارەيەك ھاتم بۆ لات، بەلام تۆ لىرە نەبوويت، ھاتمە ئەم ژوورە، ئەو پۆژەيش ھەر وەك ئەمپۆ بىرەدا تىدەپەپىم، بىرم كردهوہ وا چاكە سەرى لىبەدم، ھاتمە ژوورەوہ، دەرگای ژوورەكەتان بە تەواوى كرابووەوہ، لەملاوئەولام

پوانی، چاوه پیم کرد، وهلی تهنانهت کاره که ره که یشتانم نه دی و
چوومه ده ری. تو له ژووره که تدا ئوقره ناگریت!

دهموچاوی راسکولنیکوڤ گرژ و گرژتر بوو، وهک ئه وهی پورفیری
بیری ئه وی خویندبیته وه، له سهر قسه کانی رۆشت:
- هاتووم رادیون رومانوڤیچی به ریز، داوی لیبور دنت لیکهم،
له باره ی رهفتاری خومه وه، روونکردنه وه یه کم هه یه.

به ده م قسه کردنه وه دهستیکی خوشه ویستانه ی به ئه ژنوی
راسکولنیکوڤدا کیشا، به لام تا راده یه ک دهموچاوی هه مان حاله تی
جیدی و رامانی هه بوو، تهنانهت راسکولنیکوڤ وای هاته به رچاو که
خه م دهموچاوی داپوشیووه، راسکولنیکوڤ هه رگیز ئه وهی به بیردا
نه هاتبوو که پورفیری خاوه نی دهموچاویکی وابیت.

- رادیون رومانوڤیچ، دوا دیدارمان دیمه نیکی زور سهیری تیا روودا.
راسته له یه که م دیداریشدا هه ر دیمه نه که سهیر بوو، به لام ئه وساء.
وهلی ئیستا ئیدی هه موو شتیک تیپه ریووه! ده زانیت، رهنگه من
به رانبه ر به تو زور نا هه قیم کردبیت، من هه ست به وه ده که م، له
بیرته، ئه و کاته ی له یه کتری جیا بووینه وه، ده مارت شه که ت و
ئه ژنوت ده له رزی. منیش وهک تو ده مارم شه که ت و ئه ژنوم
که و تبه ووه له رزین. ده زانیت، ئه وهی له نیوانماندا رووی دا، حاله تیکی
شایسته و لایه ق نه بوو. به لام ئیمه هه رچونیک بیت، که سانیک
شایسته یین، مه به ست ئه وه یه، هه رچون بیت، له پیش هه ر شتیکدا ئیمه
که سانیک شیاوین، نابیت ئه وه له یاد بکریت، ئاخه له بیرته کار
که یشته چ ئاستیک.. ته و او باریکی ناجور هاته پیش.

راسکولنیکوڤ سه ری بلند کرد و چاوی به پورفیرییه وه ئه بله ق بوو،
به سه رسامیییه وه له خوی پرسی: "چی ده وی، من به چی ده زانیت؟"

پورفیری پتروقیچ که میک سهری به لادا خست و چاوی له زهوی بری، وهک ئه وهی نهیهویتی له مه زیاتر به روانینه کهی نیچیره کونه کهی بشله ژینیت، به جوریک که بلنیت دهستی له فروفیله کهی جارانی کیشاو ته وه، له سهر قسه کانی بهرده وام بوو:

- من بو ئیستا وای به چاک دهزانم که راستورپهوان له گهل یه کتردا بدوین، به لئی، ئه و به دحالیوون و دیمه نانه با دووباره نه بنه وه، ئه وسا نیکولا گرفته که مانی چار کرد، ئه گهر ئه و نه بووایه، من نه مدهزانی سهری به سهرهاته که له کوئوه دهرده چیت. ئه و پوژه، ئه و کابرا پیشه کاره نه فرهت لیکراوه، ماوه یهک له پشت تیغه ی ژووره کهی منه وه گوئی گرتبوو، تو ده توانیت وینای بکهیت؟ بیگومان تو دهیزانیت و منیش خوُم دهیزانم که ئه و کابرایه دوا ی ئه وهی لای منه وه هاتوته دهری، هاتووه بو لای تو، به لام ئه وهی که تو ئه وسا خه یالت بو ی دهچوو، وا دهرنه چوو: من نه مناردبوو به دوا ی که سدا، هیچ فه رمانیکیشم نه دابوو. ده پرسیت بو هیچم نه کردبوو؟ چی بلیم؟ ته وای کاره ساته که گیز و وری کردبووم، ته نانهت به زهحمه تیش توانیم بنیزم به دوا ی دهرگاوانه کاند (بیگومان تو له کاتی تیپه پرینتا دهرگاوانه کانت دیبوو) له و کاته دا خیرا وهک بروسکه شتیکم به بیردا هات.. تو دهزانیت رادیون رومانو قیچ، من له و کاته دا ته وای دلیا بووم، له گهل خوُمدا بیرم کرده وه: "لیگه ری بو ماوه یهک شتیکم له دهست بچیت، له باتیی ئه وه شتیکی دی ته وای دهگرم و ناهیلیم له دهستم دهر بچیت" تو رادیون رومانو قیچ، زور زوو توو په ده بیت، سروشتی تو وایه، به لئی، ئه مه تایبه تمه ندیی ره وشت و خووی تو یه، من وا دهزانم، شانازی شی پیوه ده کهم، که تا راده یهک له وه گه یشتووم تو خاوه نی ئاکار و دلیکی به هاداریت. چاکه، هه لبه ته ته نانهت من خویشم

لەو شوینەدا نەمتوانی پیشبینی ئەوە بکەم کە شتیکی وا پوو دەدات. یەکیک هەستی و هەرچی هەیه و نیهێ خۆیهتی، ئاشکرای بکات، راستە بەسەرھاتی وا، بەتایبەتی کاتیکی مروڤ بە تەواوی سەبری لەبەر برابیت، دەشیت پوو بدات، بەلام ئەمە زۆر دەگمەنە، من ئەمەیشم دەزانی، بەلام بیرم کردەووە و وتم: نا، من بە شتیکی بچووک زۆر بچووک، زۆر زۆر بچووکیش قایلیم، بەلام شتیکی بیت هەستی بکەیت و بەرجەستە بیت، نەک دیسانەووە لەسەر بنەمای سایکۆلۆژی. بیرم دەکردەووە، ئەگەر یەکیک تاوانبار بیت، بیگومان دەتوانیت بەلگەیک یان شتیکی دیاری لی بەدەست بێنین. تەنانەت لەم مەسەلەیدا دەشی بە تەمای ئەنجامی گەلیک چاوەرواننەکراو بیت. زیاد لە هەر شتیکی رادیون پومانوڤیچ، من لەو کاتەدا حسابم بۆ پەوشت و خووی تۆ دەکرد! لەو شوینەدا گەلیک ئومیدم پیت بوو. سەرئەنجام راسکۆلنیکۆڤ بی ئەوەی بە چاکی دەرکی پرسیارەکە ی کردبیت، کەوتە گنەگن:

- ئاخر، تۆ.. ئاخر تۆ بۆ بەم جۆرە قسەم لەگەڵ دەکەیت؟
لە ناو کۆمەلیک گومان و گریمانەدا، لە خۆی پرسى: "مەبەستی چییە، تۆ بلیی بە راستی من بە بیتاوان بزانییت؟"

- بۆ بەو جۆرە قسە دەکەم؟ هاتووم شتەکان پوون بکەمەووە، چونکە ئەوە بەشیکە لە ئەرکە پیروژەکەم، دەمەوێت هەموو شتیکت بە تەواوی پێ بلیم، ئەو ناکۆکییە لە نیوان من و تۆدا پووی دابوو، رادیون پومانوڤیچ، من ئازاری تۆم زۆر داو، بەلام من کیوی نیم، چونکە منیش باش لەوە دەکەم کە بەرگەگرتنی ئەم هەموو کارەساتە، بۆ کەسیکی خەمبار بەلام لووتبەرز و بەتوانا و بیتاقەت، بەلی.. بەتایبەتی بیتاقەت، تا چ رادەیک دژوارە! بەهەر حال، من تۆ بە

مرویه کی بیئەندازە شەریف دەزانم، کە تەنانەت دەتوانیت بییتە پیاویکی زۆر مەزن، هەرچەندە من لەگەڵ هەموو بیروباوەرێکتا نیم، بە ئەرکی خۆیشمی دەزانم کە لە پێشەوێ راستوڕەوان و بە تەواوی برپاوێ ئەمەت پێبێم، چونکە نامەوێت بە هیچ جۆرێک تەفرەت بدەم، لەبەر ئەوەی تۆم ناسیووێ و هەستم بە پەيوەندییەکی خۆشەویستی کردووێ. رەنگە گالتهت بەم قسانەم بێت، هەقی خۆتە، دەزانم لە یەكەم نیگاتەوێ تۆ منت خۆش نەویستووێ، هەرچەندە هیچیش پەروێ نەدابوو، چۆنت دەوێت، وا بیرێ لێیکەرەوێ، بەلام دەمەوێت ئێستا بە هەموو توانامەوێ، ئەو ئاسەوارە ناشیرینە ی لە تۆدا بەجێم هێشتووێ، بێسەرمەوێ، ئەویش بێسەلمێم کە منیش مروۆفێکم هەست و وێژدانم هەیه. زۆر بە راستگوییەوێ ئەمەت پێدەلێم.

پۆرفیری پیتروۆفێچ بە ویقارەوێ بێدەنگ بوو، راسکۆلنیکۆف هەستی بە هێرشێ ترسیکی تر کردەوێ. بیرێ لەوێ کردەوێ کە پۆرفیری بە بیتاوانی بزانی، بۆیە لەپێکدا ترسی لێنیشتهوێ. پۆرفیری کەوتەوێ قسە:

- رەنگە پێویست نەکات چۆنیەتی رۆوداوەکە، بە وردی و وەک خۆی چۆنە، باس بکەم، تەنانەت وا دەزانم زیادیشە، بێجگە لەوێ کە لە توانای مندا نییە، لەبەر ئەوەی بەراست چۆن بتوانم هەموو لایەنەکانی مەسەلەکە بە وردی باس بکەم؟ لە سەرەتادا دەمگۆیەک داکەوت، دەمگۆکە چۆن و لە کوێ و و لە کێوێ بوو؟ بە چ هۆیەکەوێ هاتە سەر تۆ، دیسانەوێ بە لای منەوێ ئەم باسانەیش هەر زیادن. لە لایەن منەوێ کارەکە بە رێکەوت پێش هات، مەبەستم ئەوێە لە پێشەتایکەوێ کە دەشی رۆو بدات یان رۆو نەدات. چ پێشەتایک؟ هوم، وا دەزانم پێویست بە وتن ناکات، هەموو ئەمانە، واتا هەم دەمگۆ و هەم

پيشهاته كه له و شوينه دا بو من بوو به بېرؤكه يه ك، به راستى داني
 پيدا دهنيم، چونكه كه كار گه يشته دانپيانان، دهبيت مروف راشكاوانه
 دانپيانانه كه ي نه نجام بدات. من يه كه م كه س بووم تو م تاوانبار كرد.
 هه موو نووسيني پيريژنه كه له سهر ئه و شتانه ي به بارمته لاي
 دانرابوون و شتى ترى له و بابته تانه، قسه ي بيمانان و كه س به
 پولتيكان ناكريت، به ريكه وتيش توانيم به وردى ئاگاداري ئه و ديمه نه
 بم كه له به شى پوليس رووى دابوو، ئه مه يش ههر به ريكه وت بوو.
 به لام نه ك ئه وه ي ههر ئاوا به رگويم كه وتبيت، نا، به لكو ئه وه ي بوى
 گيراو مه ته وه، يه كيكي خاوه ن كه سايه تى و گرنگ بوو، كه بى ئه وه ي
 به خوى بزانيت، ديمه نه كه ي به شيويه كي هيند سهر پيشان دا، كه
 زياتر له زهينى خويدا به رجه سته ي كردبوو، هه موو ئه م شتانه پيكه وه
 يه كانگير بوون، به لى يه كيان گرت، به ريز و ئازيز، راديون رومانو قيچ،
 باشه، چون دهبيت مروف بو شتيكي تاييه ت نه چيت؟ "هه رگيز نه له
 سه د كه رويشك ئه سپي ك دروست ده كريت، نه له سه د گومانيش
 به لگه يه كي راستى". ئه مه په نديكي ئينگليزييه. په نديكه له هزريكي
 ته ندروسته وه هاتوو. به لام ئه ي مه يله كان، چى له گه ل مه يلدا ده كه يت!
 كى ده توانيت به سه ريا زال بيت؟ دادوهرى ليكولينه وه يش له دواييدا
 ههر مروقه، ليزه دا بيري ئه و وتاره م كه وته وه، كه له گو قاريكا
 نوسي بووت، له بيرته له يه كه م ديدارماندا به دوورودريژى له باره يه وه
 قسه مان كرد. له سه ره تادا گالته م پيكر ديت، له بهر ئه وه ي كه
 ده مويست سه ري قسه ت له گه لدا بكه مه وه تا داني پيدا بنيت،
 دووباره ي ده كه مه وه، راديون رومانو قيچ، تو زور كه محه وسه له يت و
 زوو تووړه ده بيت، بيچكه له مانه ئازا و لووتبه رز و جيدت..
 له راده به ده ريش هه ستت ده وروژيت.. پيشتر ده مي ك بوو ئه مانه م

ده زانی، گشت ئه و هه ست و مه به ستانه ی له وتاره که تدا هه بوو، پێیان
 ئاشنا بووم، وتاره که تم، وهک وتاری هاوړییه کم خوینده وه، ئه و وتاره
 زاده ی شه وانیکې بیخه وی و نائومی دی بوو، ئه و کاتانه ی دلت له
 خورپه و ترپه دا بوون و ههسته گهرمه کانیشته سهرکوت کرابوون.
 وهلی ئه و ههسته توند و غروره چه پینراوانه له لاودا مه ترسی هه یه.
 ئه وسا گالته م پیده کردیت. به لام ئیستا پیت ده لیم که ئه و هه ستانه م
 زور خوش ده ویت، مه به ستم ئه وه یه به گشتی چه زم به ئه زموونگه ری
 لاوانه، له دوو که ل و ته میک ده چیت له ناو ته پوتوزدا ههستی پیکه یته،
 وتاره که ت بینه ما و زاده ی خه یالی خوت بوو، به لام راستگو ییه کی
 له راده به ده ری تیا ده بینرا، فیزی گهنجی و خوبه دهسته وه نه دان..
 بویرییه ک که سهرچاوه که ی نائومی دییه. وتاره که سهنگین و خه ماوییه،
 ئه مه باشه، وتاره که تم خوینده وه و نامه لاوه.. که خسته لاوه، هه
 ئه و کاته بیرم کرده وه: "کاری ئه م پیاوه هه روا ئاسان ته واو ناییت".
 باشه، ئیستا خوت بیلی. به هه موو ئه م پیشه کیانه و ئه وه ی به دوایدا
 هات، چو ن ده توانیت ئه و ئه نجامگیرییه نه که یته! خودایا! چی بلیم؟
 ده توانم چی سه لمینم؟ له و شوینه دا ته نیا بیرم له وه کرده وه چی له و
 وتاره دا هه یه؟ زانیم وتاره که ناکاته هیچ به لگه یه ک، واتا هیچ، هیچ
 شتیک ناسه لمینیت، بو یه زانیم به دوا دا چوون و چه ماسه ت نواندن، به
 هیچ جوړیک کاری یه کیکی وهک من نییه: ئیستا نیکولام به هه موو
 به لگه یه کی سه لمینه ره وه له به رده ستایه. بته وی یان نا، به لگهن، به لگه ی
 ته واو سه لمینه ر. بو یه ده بوو منیش بگه ریمه وه سهر لایه نی ده روونی،
 چونکه ئه وه پیو یستی منه، به خو م وت: مه سه له که به نیسبه ت
 ئه وه وه مه سه له ی ژیان و مهرگه. بو ئیستا هه موو ئه مانه ت بو باس
 ده که م؟ بو ئه وه ی راستییه که بزانیته، به گیان و دل له سهر ئه و

دلرہ قبیہی ئەو رۆژە لەگەڵما کردیت، بریار نەدەیت و چاوپۆشیم
لیبکەیت. من ئەمە بە راستی دەلیم. رەفتارم لە دوژمنایەتیەوه نەبوو.
هە، هە، هە! تۆ چۆنی لێک دەدەیتەوه، ئەو کاتە ی هاتم بۆ مالتان، بۆ
لیکۆلینەوه هاتبووم یان نا؟ هاتبووم، هە، هە، هە، هە، هاتبووم، ئەو کاتە ی
تۆ نەخۆش بوویت و لە ناو جیگادا کەوتبوویت، بە شیوەی رەسمی
نەهاتبووم، وەلی هاتم، کونوقوژبەنی ژوورەکەتم پشکنی، هەر لە
سەرەتای گومانکردنەکەوه ئەوهم کرد. بەلام بێهودە بوو. بەخۆم
وت: "ئەم پیاوێ خۆی دیت بۆ لام، خۆی دیت و بەم زووانەیش دیت
چونکە تاوانبارە، حەتمەن دیت، ئەگەر تاوانبار یەکیکی تر بێت، نایەت،
بەلام ئەگەر ئەم بێت هەر دیت."

له بیرته چۆن جه نابی رازومیخین دلره قانه قسه ی له گه ل کردیت؟ ئیمه
خومان ئەوه مان ته گیر کرد بۆ ئەوه ی بتخرۆشین، بی ئەوه ی
پییزانیت و امان لی کرد خوی بۆ نه گیری ت و سه رکونه ت بکات، چونکه
خودی رازومیخین مروفتیکه توانای شارده نه وه ی رق و بیزاریی خوی
نییه. توو په بوون و بویرییه تونده که ی تو، له پیش هر شتی کدا
سهرنجی زامیوتوفی به پیزی راکیشا، یه عنی هر ئەو کاته ی که له
پيستوران ه که دا له پرا هاوارت کرد "من کوشتوو مه" ئەمه ئازایه تییه کی
شیتانه بوو. من لای خو مه وه بیرم کرده وه که ئەگەر تاوانباریش بیت،
به رهنگارییه کی سهر سه ختانه ده کات. به لئ ئەو کاته وام بیر کرده وه،
چاوه پیم کرد. به هموو توانامه وه چاوه پیم کرد، به لام کو لت به
زامیوتوفی نه گبه ت دا.. ئیستا قسه مان له سهر ئەوه یه که ئەم
سایکولوژییه ته نه فره تییه هه می شه دوو پرووی هیه. به لام من هر
چاوه پیم کردیت تا وه کو خوا ناریدی، هاتیت، ده زانیت دلم چون لی
ده دا! ئاه، ئاخیر تو بۆ له و کاته دا هاتیت؟ پیکنینه که یشت! له بیرته که

ھايتيه ژووردهوه چۆن پيکه نيت؟ ده زانیت من له و کاته دا هه موو شتيکم
 وهک ئاوی پروون ده بينی. بيگومان ئه گهر له و باره تاييه تيه دا
 چاوه ريم نه کرديتايه، پيکه نينه کهت سهرنجی رانه ده کيشام، به لي، ئينجا
 بزانه که مروف له حاله تيکی تاييه تيدا بيت، چی به سهر ديت!
 ئه و پروژه، رازومرخینی به ريزيش.. ئاخ، ئه ی به رده که! به رده کهت له
 بيره، ئه و به رده ی شته کانت له ژیریا شارده وه؟ به لي، وا ده زانم
 ئیستا له شوینیکدايه و به چاو ده بينم، له سووچی بیستانیکدا، گوايه
 به زامیوتوفت وتبوو له بیستانیکدا و پاشانیش به خومت وت، وایه؟
 که کهوتینه ليکولینه وهی وتاره کهت، خویشت راو بوچوونه کانی ناویت
 پروون کرده وه، ئه وسا ههر وتهیه ک له وته کانت دوو واتای له خو
 گرت. دهتوت له دواي ههر وتهیه که وه مانایه کی تری نهینی ههیه!
 به لي، رادیون رومانو قیچ، به م شیوهیه گه یشتمه دواقوناغ و سهرم به ر
 به رده که کهوت و هاتمه وه هوش خوم. وتم، نا، ئه مه چ بوچوونیکه!
 ئاخ ئه گهر یه کیك بیه ویت، ليکدانه وهیه کی تری بو بکات. دهتوانیت به
 پیچه وانهی هه موو ئه مانهی منه وه ليکی بداته وه، رهنگه راستتر و
 شیاوتریش بیت. به لي، من دانی پيدا ده نیم. ده شیا زور شیاوتر بیت.
 رهنگه بزانیته چهند ئازارم پیوه چه شتووه! بیرم کرده وه: "نا، نا، تاقه
 به لگه یه کم به سه!.." کاتیکیش له م سهروبه نده دا هه والی زهنگه که م
 بیست، خهریک بوو ببووریمه وه، گیانم کهوته له رزین، بیرم کرده وه،
 ئه مه ئه وهیه که ده مویت، ئه مه یان به لگه ی ته واوه. ئیتر پیویستم به
 به لگاندن نه ما، ئه سلنه به لگه پیویست به به لگه ناکات. ئاماده بووم
 هه زار رۆبل بدهم، له گیرفانی خوم، ته نیا بو ئه وهی به چاوی خوم
 بتبینم چۆن له گه ل ئه و ورده فروشه دا سه د هه نگاو رۆیشیت، دواي
 ئه وهی به ره و پروو پیی وتیت "پیاوکوژ" که چی تو به دريژایی ئه و سه د

شەقاوہ نہتوانی ہیچی لیپرسیت! ئەی ئەو تەزوہی بە مۆرەغە ی پشتتا هات؟ ئەی ئەو زەنگە ی لە کاتی ورینەکردندا ناوت دەھینا؟ بەم جۆرە رادیون پۆمانۆفیج، بۆ دەبیت سەیرت پینیت کە من ئەو یارییەم لەگەڵدا کردوویت؟ پاشان تۆ بۆ لەو کاتەدا هاتیت بۆ لام؟ لەو دەچیت یەکیک ھەلیفراندبیت. خو ئەگەر نیکۆلا من و تۆی لە یەکتەر جیا نەکردایەتەو، ئەوسا.. ئەی تۆ نیکۆلات لە بیرە؟ باشت لە بیرە؟ ھەر وەک ھەرەبروسکە یەک لە پریکدا پەیدا بوو، ھەرەبروسکە لە ھەوریکی تال و تیرەو، تیریکی ئاگراوی بوو، دای بە بەردەمی مندا، ئەی من چۆنم پیشوازی لیکرد؟ قسەکانی کە وەک تیر دابارین، نەیانەژاندم، هیچ بروام پینەکرد، خویشت پیت زانی، چۆن دەبوو! بەلام دوا ی رۆیشتنی تۆ، کاتیک کە وەلامی ھەندیک پرساری منی لەبارە ی بەسەرھاتەکەوہ راستورەوان دایەو، سەرم سوورما، وەلی ئەوسایش بە ئەندازە ی پوولیکی قەلب نرخم بۆ قسەکانی دانەنا، بیئەندازە بروام بە بۆچوونەکانی خۆم ھەبوو، بە خۆم وت: نا، نا، ببوورە برا، نیکۆلا هیچ پەیوەندییەکی بە مەسەلەکەوہ نییە. راسکۆلنیکۆف وتی:

- کەمیک لەمەوبەر رازومیخین پیی وتم تۆ ھیشتا ھەر نیکۆلا بە تاوانبار دەزانیت، ئەویشت لەوہ دلیا کردووە کە.. ھەناسە ی گیرا و قسەکانی بۆ تەواو نەکرا، بەوپەری شپرزەیی و نیگەرانییەو، گوئی لە قسە ی یەکیک گرتبوو کە بە چاکی دەیناسی و خۆی بەدەستەوہ نەدەدا، دەترسا لەوہ ی بروای پیبکات، بۆیە ھەر بروای نەکرد. بە ھەموو توانای ھەولی ئەوہ ی بوو پوونتر و وردتر لە وتە بە پیچوپەناکانی تیبگات.

پۆرفیری پیتروفيچ وەك لە پرسىيارەكەى راسكۆلنيكۆف خوشحال بووبىت، دواى ئەو ھەموو بىدەنگىيەى، ھاوارى كرد:

- جەنابى رازومىخين! ھە، ھە، ھە! ئاخىر دەبوو ئەویش كەلا بخريت، چونكە دوو كەس باشە، بەلام جيى سىيەم نابىتەو. رازومىخىنى بەريز بە دەرد ناخوات، بە مەسەلەكەيش نامۆيە. كە ھاتە لام، وا رەنگى ھەلبىزركابوو... دەى ئەو خواى لەگەل.. بۆ ئەویش بكەويتە ناو ناوانەو! بەلام لەبارەى نيكۆلاو، ئايا ھەز دەكەى بزانيت چ جورە كەسيكە، واتا بەو جورەى كە من تيگەيشتووم؟ پيش ھەر شتيك ئەو مندالە و ھيشتا بالق نەبوو، ترسنۆك نىيە، نا، بەلكو لە ھونەرمەند دەچيت، راست دەليم، پيگەننت پينەيەت، سادەيە، بەرانبەر بە ھەموو شتيك ھەستيارە، دلى ناسكە و خەيالاًويە، گۆرانى دەليت، سەمايش دەكات، دەلين حيكايەتخوانيگە لە ھەموو لايەكەو دەين و لە دەورى كۆ دەبنەو، دەرواتە قوتابخانە، ھەر لە ھيچە ھيئە پيدەكەنيت، خەريگە لە ھۆش خۆى بچيت. ھەنديكجار ئەو ھەندە دەخواتەو دەنگ دەبيت، نەك لەبەر خودى خواردنەو، بەلكو جارى وا ھەيە سەرخۆش دەبيت، چونكە خەلكى تر دەرخواردى دەدەن، وەك مندالان، ريگەوتوو بە سەرخۆشى دزى بكات، بەلام خويشى پيى نازانيت، چونكە دەليت: "ئەگەر شتيكت لەسەر زەوى ھەلگرت، ئەو دەى نىيە". بە راست دەزانيت كە ئەو لە راسكۆلنيكۆفەكانە^۱، نەك بەو مانايەى بە تەواوى لەوان بيت، بەلام كورتبيني ئەوانى ھەيە. لە ناو

^۱ ئەم زاراوھە بەو مەسيحيانە دەوترات، كە پووسى بوون و پەپرەويان لە رپورەسمى كۆنى مەسيحيەكانى روس دەكرد، پيچەوانەى نوڤخوازى پيتەرى گەورە بوون.

كه سوکاره کهیدا هه‌ندیکیان ویلگه‌رد بوون. خۆیشی ماوه‌یه‌ک
 له‌مه‌وبه‌ر، دوو سالی ته‌واو، له‌ گوندا موریدی پیری‌ک بووه، من
 هه‌موو ئه‌مانه‌م له‌ نیکولا و هاوشاریه‌کانی "زارایسک"ی ئه‌وه‌وه
 زانیووه. هیشتا ئه‌مانه‌ هه‌چ نین! تازه به تازه ده‌یویست به‌ره‌و بیابان
 سه‌ری خۆی هه‌لبگریت، زۆریش جه‌ختی ده‌کرد. شه‌وانه‌ پروو له‌ خوا
 ده‌لالایه‌وه، کتییبه‌ ئایینییه‌ کۆنه‌کانی ده‌خوینده‌وه، ناوی لینابوون کتییی
 "راستی" و به‌رده‌وام بوو له‌ خوینده‌وه. پاشان پتروزبورگ
 کاریگه‌رییه‌کی ترسناکی له‌سه‌ری دانا. به‌ تاییه‌تی ژن و خواردنه‌وه.
 هه‌لبه‌ته‌ زۆر هه‌ستیاره‌ و زوو کاری لیده‌کریت، بۆیه‌ پیری گونده‌که‌ی
 له‌ یاد کرد. ئاگادارم که هونه‌رمه‌ندیکی شیوه‌کار بایه‌خی دایه‌ و
 هاوچۆیان له‌گه‌ڵیه‌کدا په‌یدا کرد. تا ئه‌م کاره‌ساته‌ ناخۆشه‌ پرووی دا،
 ترسی لینیشت و ویستی په‌ت هه‌لبخات و خۆی بخنکینیت، هه‌لبیت،
 باشه‌ تو ئه‌لێی چی له‌گه‌ڵ ئه‌و بۆچوونه‌ی خه‌لکیدا که به‌رانبه‌ر به
 دادگا هه‌یه‌تی، هه‌ندیک ته‌نیا وشه‌ی "دادگا" له‌رزی لیدی‌نیت، کێ له‌مه
 به‌رپرسیاره‌! هیوادارم دادگا تازه‌کان شت له‌ جیگای خۆیدا دابنن،
 خۆزگا، خوا بکات. باشه‌، وا تازه له‌ زیندانا پیره‌که‌ی هاووته‌وه‌ بیر و
 کتییی پیروژ ده‌خوینته‌وه، ده‌زانیت، رادیون پومانو‌فیچ، بۆ هه‌ندیک
 که‌س وشه‌ی "ئازارچه‌شتن" چ مانایه‌کی هه‌یه‌؟ نه‌ک به‌و مانایه‌ی
 له‌باتیی که‌سانی دی ئازار بچێژن، به‌لکو ته‌نیا بۆ خۆیان ئازار بچێژن
 و بتوانن خۆیان له‌به‌ردا بگرن. به‌تاییه‌تی ئه‌گه‌ر ئه‌و ئازاره‌ له‌ لایه‌ن
 ده‌وله‌ت و ده‌سته‌لاته‌وه‌ بیت، له‌م ماوه‌یه‌ی مندا، زیندانییه‌کم ناسی
 گه‌لیک هیور و بیده‌نگ بوو، سالیکی ته‌واو له‌ زیندانا بوو، هه‌موو
 شه‌ویک له‌ پال زۆپاکه‌دا ئینجیلی ده‌خوینده‌وه، که ده‌خوینده‌وه، ئاگای
 له‌ هه‌چی تر نه‌ده‌ما، ده‌زانیت پۆژیک چی کرد؟

له پریځدا و بئ هیچ هوښهک به ردیځی پیدایه و گرتییه به پړیوه بهری
 به نځیځانه، بئ نه وهی به پړیوه به ره که هیچ نازاریځی پیځه یاندییت.
 چوښ به رده کهی تیگرت؟ وای تیگرت که نزیکه ی مه تریک له ولاوه
 که وته سهر زهوی و نه یویست بهر به پړیوه به ره که بکه ویت. باشه،
 دیاره نه و که سهی که زیندانی بیت و بیه ویت ده ستریز ی بکاته سهر
 به پړیوه بهری به نځیځانه کهی، ده بیت چی به سهر بیت! به و ریځه یه نه و
 که سه "نازارچه شتنی" ی بو خوی دابین کرد. ئیستا من وا ده زانم که
 نیکولاش ده یویست جوړیک له و "نازارچه شتنه" به ده ست بییت. من
 نه مه به پرواوه ده لیم و به لگم هیه، به لام نه و نازانیت که منیش
 دهیزانم. باشه، چوښ، تو باوه ر ناکه یت که له نیو نه مه نه ته وهیه دا
 خه لکانیځی زور سهر هه بن؟ من دلنیا ت ده که م که له و بابه ته زورن.
 دیسانه وه کاریگه ری پیره شیخه کهی بو زیندوو بوته وه، به تاییه تی که
 بیر له هه لواسینی خوی ده کاته وه، وهلی نه و خوی هه موو شتیکم بو
 باس ده کات. سهرم لیده دات، پروا ده که یت سوور بیت له سهر نه م
 قسانه؟ راوه سته، به م زووانه حاشا له قسه کانی ده کات. به لی، من
 چاوه ریم که بیت و له دانپیانانه کانی په شیمان بیته وه. من نه م
 نیکولایه م به دلدا چووه، بو یه به وردی لیکولینه وهی ده رباره ده که م.
 تو چیت به خه یالدا دیت هه، هه، هه! وه لامی زور لوژیکیانه ی
 هه ندیک پرسیار ی داومه ته وه. دیاره زانیاری ته واوی به ده ست هیناوه
 و باش خوی بو ناماده کردووه. وهلی له باره ی هه ندیک پرسیاره وه
 زمانی ته ته له ی کرد. هیچ نازانیت، ناگای لی نییه و خویشی نازانیت
 که نازانیت. نا، به ریز گیان، رادیون رومانو فیچ، نه و تاوانه کاری
 نیکولا نییه، نه مه کاریځی سهر و ته مومزاویه، کاری نه م قوناغیه، له
 پیشهاته کانی نه م سهرده مه ی ئیمه یه، سهرده میک که دهروونی

مروفایه تی تووشی خرۆشان و په شوکاوی هاتوو، سهرده میکه
 دروشمی "خوین پاکسازی" په واجی پیدا کردوو. کاریکه تایبته به
 سهرده میکه وه که ته وای ماناکانی ژبانی به ئاسانی تیا لیک
 ددریته وه. ئه و خه یال و ئاره زووانه ی له کتیبه کانه وه وهرگیراون، ئه و
 دلای تیوره فلسه فییه کان دهمارگیریان کردوو، هه موو کاریگه رییان
 هه یه. لیته دا بریاری سهخت به لام زور تایبته ی له ئارادایه، بریاریک
 درا، به لام دوا یی وه که له سه ر چیا یه که وه غلور بووبیته وه، یان له سه ر
 مناره یه که وه که وتبیته خواری، وه که ئه وه ی به پیی خو ی نه چووبیت بۆ
 کردنی تاوانه که، ته نانه ت له بیر ی چوو دهرگا که له پشت خو یه وه
 پیوه بدات، که چی دوو که سی کوشت. کوشتنه که ی له سه ر تیزیکی
 خو ی ئه نجام دا، کوشتی و که چی نه ی توانی پاره که به ریت، ئه وه یش
 که بردی، له ژیر به ردیکدا شاردیی وه. دهتوت ئه و هه موو ئازار و
 سهختییه ی له پشت دهرگا که وه چه شتی، کاتیک له دهرگا دهر ا و
 دهنگی زهنگه که به رز ده بوو وه، هیچی وانه بوو، بویه که پاشان
 گه پرایه وه بۆ ماله چۆله که ی، به دهم تاوورپینه وه دهنگی زهنگه که ی
 وه بیر خو ی ده هینایه وه، حه زی پیبوو ته زووی سه رما که ی پشتی
 جاریکی دی هه ست پیبکاته وه. باشه، ده توانین بلین ئه مه له ئه نجامی
 نه خو شیی وه بوو، به لام ئه ی ئه وه ی که خه لکی کوشتوو و خو یشی
 به مروفیکی شه ریف داده نیت چۆن! له خه لکی بیزاره، وه که فریشته به
 ریدا دهروات! نا، به ریز رادیون رومانو فیچ، ئه و تاوانه نیکولا
 نه یکردوو، هه رگیز.

دوا ی ئه و قسانه ی که زیاتر له داوای لیبوردن و هه له و دانپیانان
 ده چوو، وشه کانی کو تایی زور چاوه پواننه کراو بوو، پاسکولنیکوف

وہک تیریکی بہرکہ وتبیت، ھموو گیانی کہوتہ لہرزین. پاشان بی
ئەوہی بتوانیت خوی بگریت، بہ دەنگی گیراوەوە وتی:

- ئەی.. کہواتە.. کی.. کوشتوو یەتی؟

پۆرفیری پیتروقیچ کہ خوی وا پاشان دا پرسیارەکہ کتوپر و سەیرە،
پالی دایە کورسییەکہوە، بہ دەنگیک کہ دەتوت برۆا بەوە ناکات کہ
گوئی لیبووە، وتی:

- یانی چی کی کوشتوو یەتی؟

پاشان بہ دلیاییەوە بہ هیواشی وتی:

- تۆ کوشتووتن، رادیون رومانوقیچ، تۆ خوینریژەکەیت...

راسکۆلنیکۆف لەسەر قەرەوێلەکہ ھەستا، چەند چرکہ ساتیک وەستا و
بی ئەوہی ھیچ بلیت، دیسان دانیشتەوە، دەموچاوی ھەلبزکا،
پۆرفیری دلسۆزانە لەسەر خۆ وتی:

- دیسانەوہ لیوت، وەک جاری پیشوو ھاتەوہ لہرزین.

دوای کہمیک بیدەنگی وتی:

- رادیون رومانوقیچ، لەوہ دەچیت باش لە قسەکانم نەگە یشتبیت بۆیە
وا سەرت سوورپماوە. من بہ تاییەتی بۆ ئەوہ ھاتووم کہ ھموو
شتیکت پیلیم و پەردە لەسەر کارەکہ لابدەم.

راسکۆلنیکۆف وەک مندالی ترساو کہ لە کاتی تاوانیکدا دەستگیر
کرا بیت، بہ ھیوری وتی:

- من نەمکوشتووہ.

پۆرفیری بہ دلیایی و جیدیەوە وتی:

- نا، رادیون رومانوقیچ، تۆ کوشتووتە، تەنیا تۆ و کەسی تر نا.

ھەردووکیان بیدەنگ بوون، بیدەنگییەکی دورودریژ و سەیر، نزیکە
دە دەقیقە ی خایاند، راسکۆلنیکۆف پالی بہ میژەکہوە دا، بیدەنگ بہ

پهنجەى قزى سەرى بلاو دەكردهوه. پورفيرى دانىشتبوو چاوهپىي دەكرد. لهپرىكدا راسكولنيكوڤ به سووكايهتييهوه لىي پروانى.

- پورفيرى پيتروفيچ، ديسانەوه هاتيتەوه سەر حيكايەتى كۆن! جاريكى تريش هەمان شيواز و هەمان تاس و هەمان حەمام، بەراست تۆ تاقەت ناچيت؟

- ئا، ليگەپىي. من چى له شيوازي خۆم بكەم! ئەگەر شايتەگەليک ئىستا ليرەدا بوونايە، باسيكى تر بوو، بەلام وا ئىستا هەردووكمانيىن و به جووتە قسە دەكەين، خويشت دەزانيت من نەهاتووم وەك كەرويشك بتدەمە بەر و راوت بكەم، باوەر دەكەيت يان نا، دانى پيدا بنيت يان نا بۆ من يەكسانە، من برواي تەواوم هەيه. راسكولنيكوڤ به توورەييهوه وتى:

- جا ئەگەر وايه بۆ هاتوويت؟ من ديسانەوه پرسيارەكەى پيشوت ليدەكەمەوه: ئەگەر من به تاوانبار دەزانيت بۆ نامگريت و بمخەيتە بەنديخانەوه؟

- باشە، ئەمەيش بۆ خۆى پرسيارىكە! خال به خال وەلامت دەدەمەوه: يەكەم: ئاوا يەكسەر گرتنى تۆ له قازانجى من نييه..

- بۆ له قازانجت نييه، ئەگەر برواي تەواوت هەيه، كەواتە هەقتە..

- ئا، برواي تەواوى من چ بايهخيكي هەيه؟ چونكە هەموو ئەمانە له راستيا بەشيكن له گريمانەى خۆم، پاشان دەتەويت بچيتە زيندانەوه بۆ ئەوهى رەحەت و سەحەت لىي دابنيشيت؟ خويشت ئەمە دەزانيت بۆيه وا جەختى لەسەر دەكەيت. بۆ نموونە دەتەويت پرووبەپرووى ئەو كورەت بكەمەوه، تۆ پىي بليت: "تۆ سەرخۆشى يا نا؟ كى به پرىكەوت منى لەگەل تۆدا ديووه؟ من وەك سەرخۆشيك تۆم گرت و له راستيشدا تۆ مەست بوويت". باشە، من ئەوسا دەتوانم چى به تۆ

بَلِّیم؟ به تایبەتی که قسە ی تۆ زیاتر له راستییەوه نزیکە تا قسە ی ئەو، چونکە وتە ی ئەو تەنیا راستییەکی سایکۆلۆژی تیایە، ئەوەش لەگەڵ ڕۆالەتیا ڕی دەکەوێت. بەلام تۆ نیشانەکه دەپیکیت، چونکە ئەو بەدەرەگەزە ئارەقخۆرە و هەموو کەسیکیش ئەو دەزانیت. بیجگە لەمە، من خۆم راستگۆیانە، چەند جارێک دانم پێدا نا، وتم مەسەلە ی دەروونزانی دوو سەری هەیە، یەکیکیان گەرەتر و راستترە لەوی دی. لەگەڵ ئەوەشدا من تاكو ئیستا شایەتیکم بەسەرتهوه نییە، وەلێ بەهەر حال، من بۆ گرتنت هاتوومەتە ئێرە.

- هەرچەندە کاریکی یاسایی نییە - بۆ ئەوە ی بەرەوپروو هەموو شتیکت پێبلیم. بە کورتی و پوختی دەمەوی پیت بلیم - ئەمەش هەر یاسایی نییە - که گرتنی تۆ له قازانجی من نییە.. چاکە، دووهم بۆ ئەو هاتوومەتە لات کە..

- فەرموو، فەرموو، دووهم (هیشتا راسکۆلنیکۆف هەناسەبرکی بوو).
- بۆ ئەوە ی کە.. وەک پیشتریش پیم وتبوویت، بە ئەرکی خۆم زانی کە داوای لیبوردنت لێکەم. نامەوێت بە درندەم بزانی، بە تایبەتی کە من پەيوەندییەکی دلسۆزانەم لەگەڵ تۆدا هەیە. بڕوا دەکەیت یان نایکەیت ئارەزووتە. هەر لەبەر ئەو، سییەم بە پیشنیازیکی ریکۆرەوانەوه هاتووم کە بییت و خۆت بەدەستەوه بدەیت. ئەم کارە بۆ تۆ گەلێک سوودی دەبییت، بۆ منیش چاکترە، چونکە خەیاڵم ئاسوودە دەبییت، چاکە، ئایا پیشنیازیکی راستودروستە یان نا؟
راسکۆلنیکۆف بۆ چرکەساتیک دام.

- گوی بگرە، پۆرفیری پیتروفيچ، تۆ خۆت دەلییت ئەم قسانە تەنیا له باری دەروونییهوه دەشی راست بن، هەر لەو بنەمایەوه قەناعەت

پهیدا کردووه، کهچی پهنا ده بهیته بهر به لگاندنیکي بیرکارانه، باشه،
ئه ی ئه گهر تو هه له بوویت، ئه وسای چوون؟

- نا، رادیون رومانوچیچ، من هه له ناکهم، به لگه یه کم به دهسته وهیه،
ماوه یه ک له مه و بهر که و ته بهرده ستم، خوا بو ی ناردم.
- ئه و به لگه یه چییه؟

- پیته نالیم، رادیون رومانوچیچ، به هه رحال، ئیستا ئیدی ناتوانم
کاره که له مه زیاتر دوا بخم، ده تگرم، بریاری خو ت بده، ئیتر
هه لو یستی تو بو من گرنگ نییه، به لام من ته نیا له بهر خاتری تو.. خوا
ده یزانیته، رادیون رومانوچیچ، بو خو ت باشته که دان به تاوانه که تدا
بنییت.

راسکولنیکو ف زه رده خه نه یه کی ته وسای کرد و وتی:
- ئاخر، ئه مه ی تو ده لییت، نه ک پیکه نینه ی، به لکو گه و جانه ی شه.
باشه، گریمان من تاوانبارم - که هه رگیز من ئه مه نالیم - باشه، بو بیم
لات و دانی پیدا بنیم؟ له کاتیکدا که تو خو ت ئیستا وتت له
به ندیخانه دا، بو خو م "ده حه سیمه وه؟"

- ئای باوکه، رادیون رومانوچیچ، وشه کانم به تیگه یشتنی خو ت لیک
مه ده ره وه. ره نگیشه ته و او ئه و "حه سانه وهیه" نه بیته! ئاخر، ئه مه ی ش
تیژیکه، تیژیکی تاییه ت به خو م. ئه ی ده سه لاتی. من چییه؟ ته نانه ت
ده شی ئیستا خو یشم شتم له تو شار دبیتته وه، ئاخر، ناکریت
هه رچییه ک هه یه، من بیلیم و تو یش به ئاره زووی خو ت به کاری
بنییت. هه، هه، هه! دووهم، چوون ده لییت دان پیدانان چ سوودیکی هه یه؟
ئایا ده زانیت دوا ی خو به ده سه ته وه دان و دان پیدانان چهند له سزادانه که ت
دیته خواری؟ ئاخر، تو له کهیدا دیته، له چ وه ختیکی؟ خو ت بیر ی
لیکه ره وه، کاتیک دیته که یه کیکی تر کو شته که ی گر توته ئه ستوی

خۆی و کارهکه به تهواوی شیواوه؟ من سویندت به خودا بۆ دهخۆم به جۆریک کارهکهت بۆ ریک دهخه، که خۆت بیرت لینه کردیتهوه، هه موو ئه و به لگانه ی له سه ر بنه مای دهرووناسی دروست بوون، دهیانروخینم، گشت گومانه کان پوچ دهکه مه وه، به جۆریک تاوانه کهت له وه وه سه رچاوه بگریت، که تووشی کیشه یه کی دهروونی هاتوویت، به ویژدانیشه وه ده لیم که ئه مه وایه. رادیون رومانو فیچ، من پیاویکی شه ریفم و به لینم ده به مه سه ر.

راسکولنیکو ف خه مبار و بیده نگ سه ری داخست، ماوه یه ک بیرى کرده وه، وه لى له دوا ییدا زه رده خه نه یه کی کرد، زه رده خه نه که ی ئه مجاره ی شه رمن و خه مبارانه بوو. به شیوازی که نه یه ویت هیچ له پۆرفیری بشاریته وه، وتی:

- پیویست ناکات، ئه وه ناهینیت، من پیویستم به به خشنده یی تو نییه!
پۆرفیری به گهرمی و له خۆوه هاواری لیته ستا!

- من له مه ده ترسام، ده ترسام ئه و به خشنده ییه مان قبول نه که ییت.
راسکولنیکو ف به نیگایه کی غه مبارانه ی پر ماناوه لیی روانی.
پۆرفیری له سه ر قسه کانی رۆشت:

- له ژیان وه پز مه به، هیشتا زۆره که ی له به رده متایه، چۆن پیویستت به به خشین نییه! چ کابرایه کی سه رسه ختیت!
- چیم له به رده مدایه؟

- ژیان! بۆ تو پیغه مبه ریت، چی ده زانیت؟ بگه ری، ده یدۆزیته وه، ده شیت خوا له وى چاوه ری ت بیت، بیجگه له مه تو هه تاهه تایه له زیندانا نابیت.

راسکولنیکو ف پیکه نی:

- به لى، سزا که سووک ده که ن..

- چۆن؟ دياره شهرمى بۆرژوازيانه ترساندوتى؟ رهنكه ترسابيتى و به خۆت نه زانييت، چونكه لاويت! به لام نابيت بترسيت.. يان له ئاماده بوون و دانپيانان ده ترسيت!

راسكولنيكوڤ وهك ئيتتر ههر نهيه ويت قسه بكات، به بيزارى و ته وسه وه له بهر خويه وه وتى:

- گرنگ نيه.

ديسانه وه كه ميگ هستا، وهك ئه وهى بيه ويت بچيته دهري، به لام دووباره به نائوميدييه وه دانيشته وه.

- لات گرنگ نيه! تو به گومانيت، وا ده زانيت من دلنه واييه كى فيلبازانه ت ليدكه كم، وا ده زانيت زور ژياويت؟ ئه ي زور له ژيان تيگه يشتوويت؟ تيزيكت داهينا و شهرمت پيڊيت كه سهرنه كه وتيت و ئاسايى كه وته سهر ئاو، به راستى زور خراب كه وته سهر ئاو، وهلى به ههر حال، تو مروڤيكي به د و له ده سته درچوو نيت، به هيچ جوړيگ تو به د نيت، تو پيشتتر هيچت ئه زموون نه كردوه، يه كژه مى گهياندووته ته دواقوناغ، ده زانيت من تو به چى ده زانم؟ به يه كيگ له وانته ده زانم كه ئه گهر بپوا به خوا يان به ههر شتيك به نيت، دواى ئه وه ئه گهر جگه ريشتان ده ربكيشن، تو ههر خۆت ده گريت و به زه رده خه نه وه له خوينريژه كانت ده روانيت. باشه، كه واته ئه و بپوايه پيدا بكه بۆ ئه وهى بژيت. ماوه يه كى زوره تو پيوستت به گورپينى هه وا هيه. باشه، خه م و ئازار چه شتنيش كاريكى باشه، ئازار بچيژه، ده شيت نيكولا له سهر هه ق بيت كه دهيه ويت ئازار بچيژيت، ده زانم باوه ر ناكه يت، به لام زور قوولى مه كه ره وه، بى بيركردنه وه، راستوره وان خۆت به ره ده ست ژيان و په شيمان مه به، ژيان ده تگه يه نيته كه نار و له سهر پتي خۆت ده وه ستيت، كامه كه نار؟

چوزانم؟ بهلام باوهرم وایه که تو زور دهژیت. دهزانم تو قسهکانی من وا وهردهگریت که چهند پرستهیهکن و لهبهرم کردوون، وهلی دهشی له ئاییندهدا بیرى خۆتیاں بخهیتهوه، کاتیک که سوودیاں لیدهبینیت، ههر لهبهز ئهوهیشه که دهیانلیم. ههر باشیشه که پیریژنیکت کوشتووه، ئهگهر تیزیکی ترت دابهینایه، رهنگه کاریکت بکردایه، که سهه ملیون جار لهمه خراپتر بووایه. ئیستا ئهمه سوپاسی خوی دهویت، تو چوزانیت، رهنگه خودا به هوی ئهنگیزهیهکهوه ئاگاداریت بکات. تو دلت گهورهیه، بهلام کهمتر بترسه، تو لهو کاره گهورهیهی که دهتهویت بیکهیت دهترسیت؟ مهترسه، ئیتر ترس شهرمهزارییه، ههر که ههنگاوت ههلهینا، خۆت رابگره، ئیدی لیرهوه مهسهلهکه دادپهروهری و ویزدانه، ویزدان چیت پیدهلیت بیکه. من دهزانم تو بیباوهریت، بهلام ژیاں رابهریت دهکات، له دوایدا خۆت چیژ لهم بهسهرهاته دهبینیت، وهلی له ئیستادا هیشتا ههوات کهمه، ههوا، ههوا.

راسکولنیکوڤ تهزوویهکی پیداهات و هاواری کرد:

- ئاخر، باشه تو کییت؟ تو چیت تا خۆت بکهیت به پیغهمبهر؟ له کام لووتکهی هیورهوه ئهم ئامۆژگارییه پیغهمبهرانهیهم پیدهگهیهنیت؟
- من کیم؟ مروڤیکم کوتایم هاتووه، بی کهم و زیاد، مروڤیک رهنگه ههست و بهزهیهکی تیا مابیت و شتیکیش بزانی. بهلام مروڤیکی تهواوبوو، که پوژانی بهسهر چووه. وهلی تو، شتیکى تريت، خوا بو ئایینده ژیاىى بو تو فهراههه هیناوه - کى چوزانیت، رهنگه دهربارهى تویش ههموو ئهمانه وهک تهه و دووکهلیک چ ئهجامیکیان نهیت - باشه، چ خهوشیکی ههیه که تویش ببیت به بهشیک لهو خهلهکه؟ به راستی بو ئهو ژیانهى لهدهستت چووه، پیویست ناکات داخی

لېيخۆيت، بە تايبەتى تۆيش، بەم دلەتەۋە؟ قەيدى چىيە ئەگەر بۇ
ماۋەيەكى زۆر كەس نەتېيىت؟ مەسەلەكە كات نىيە، بەلكو مەسەلەكە
خودى خۆتيت، بېە بە خۆر، ئەوسا ھەموو كەسىك دەتېيىت، خۆر
دەبىت پېش ھەر شتىك بە راستى خۆر بىت. بۇ دىسانەۋە
زەردەخەنەت كەۋتە سەر لىو: لەبەر ئەۋەدى من شىلەرەنە^۱ دەبىژم؟
گرەۋ دەكەم وا دەزانىت دەمەۋىت لاست بدم! باشە، دەشىت وايش
بىت. ھە، ھە، ھە! رادىون رومانوۋىچ، ھەقتە بىروا بە قسەكانم نەكەيت،
دەشىت ھەر بىروام پىنەكەيت، بەلام ئەمە خودى خۆم، پىي قايلم،
تەنيا دەمەۋىت ئەۋەيش بلىم كە تۆ بۆت ھەيە بىيار بدەيت كە ئايا من
پياۋىكى بەد و خراپم يان شەرىفم.

- بە تەماي كەي بىگرىت؟

- دەتوانم دەرفەتى يەك دوو رۆژت بدمى بە ئازادى بگەرپىت، بىر
بگەيتەۋە، ھاۋرپى بەرپىز، لە خوا بىارپىتەۋە. ئەمەيان بۇ تۆ چاكتەرە.
بە خودا بۇ خۆت باشترە.

پاسكولنىكوۋ زەردەخەنەيەكى سەيرى ھاتى و وتى:

- ئەي ئەگەر ھەلاتم چۆن؟

- نا، ھەلنايەيت، جووتيارىك ھەلدەيت، يان كەسىك كە تۆكەرى بىرى
خەلكى تر بىت، لەو بىروباۋەرە تازانەي بلاۋ بوونەتەۋە، ئەۋىش
ھەلدەيت. چۈنكە ھەر ئەۋەندەي بەسە تۆ ئاماژەيەكى بۇ بگەيت بۇ
ئەۋەي تاماۋە چىت بویت بىروات پىيكات. بەلام تۆ ئىدى بىروات بە
تىزەكەي خۆت نەماۋە. ئىتر لە پاى چى ھەلدەيت؟ بە راستى ھەلاتن چ

^۱ Schiller شاعىرى ناۋدارى رۇمانتىكى ئەلمانى كە لە كوتايى سەدەي
ھەژدەمەمدا ژياۋە

كه لکيکي ههيه؟ هه لاتن نه گبه تي و چه رمه سه ري له دوايه، تو
 پيويستيت به ژياني سه قامگير و پيگه يه كي تاييه تي خوت ههيه،
 هه روه ها پيويستت به هه وايه كي گونجاوه، ئايا هه لاتن هه واي
 گونجاوه بو تو؟ رايش بكهيت، هه ر ده گه ريته وه، تو به بي ئيمه پيت
 ناكريت، له كاتيكا ئه گه ر من له كو شيكا زيندانيت بكه م، دواي
 مانگيك و دوان و سيان له پريكا قسه كاني منت بير ده كه ويته وه و
 خوت ديته وه بو لام، چونيش دييت، له وانه يه خو يشت بر وا نه كهيت،
 سه عاتيكيش له پيش واده كه دا دييت، ته نانه ت خو يشت نازانيت كه بو
 دانيانان هاتوويت. برواي ته و اويشم ههيه كه بير له وه ده كه يته وه
 خوت له بهر "ئازار" دا بگريت. ئيستا بر وا به م قسانه م ناكهيت، به لام
 بيگومانم كه پاشان بر وا ده كهيت، چونكه "ئازار كيشان" راديون
 رومانو فيچ، كاريكي گه وره يه. وا مه زانه قه له و بووم و به رووكهش
 هه ز به ژياني خوش ده كه م، ئه مه گرنگ نيه. به وته كانم پيمه كه نه،
 من ده زانم له ئازار چه شتندا بيروكه يه كي گرنگ له ئارادايه، نيكولا
 راست ده كات، نا، راديون رومانو فيچ، تو هه لئايه يت.
 راسكولنيكوڤ له جيگا كه ي هه ستا و كلاوه كه ي هه لگرت، پورفيري
 پيتروفيچيش هه ستا.

- خه يالي گه رانت ههيه؟ ئيواره يه كي قه شه نگه، ئه گه ر نه يكا ته زريان،
 بيشيكات چا كتر، ئاو وه وا فينكتر ده بيت.
 ئه ويش كلاوه كه ي خوي هه لگرت.

راسكولنيكوڤ به تونيكي وشك به لام به جه خته وه وتي:
 - پورفيري پيتروفيچ، وا نه زانيت من ئه مرؤ دانم به هه موو شتيكا
 ناوه، تو پياويكي سه ير يت، منيش هه روه ك كونيشكني گويم له
 قسه كانت گرت، به لام دانم به هيچدا نه ناوه، ئه مه ت له بير نه چيت.

- زۆر باشە، دەزانم و لە يادى ناکەم، دەبينىت چەند پەشوکاويت.
نىگەران مەبە، ھاورپى بەرپىز، ويست ويستى تۆيە، کەمىک بگەرپى،
بەلام تا رادەيەک نايىت زۆر برۆيت.

پاشان بە دەنگىكى لەسەرخۆ وتى:

- بە راستى داواكارىيەكىشم لىت ھەيە، داوايەكى كەمىك ناخۆش
بەلام گرنگ: ئەگەر بە رپكەوت - ھەرچەندە من بروام بەمە نىيە و لە
تۆيشى رانابىنم - ئەلىم ئەگەر بە رپكەوت ھاتىتە سەر ئەوھى لەم چل
پەنجا سەعاتەدا بە جورىكى تر كۆتايى بە كارەكە بەينىت، بۆ نموونە،
خەيال لەو بەكەيتەو بە دەستى خۆت خۆت بكوژيت - ھەرچەندە
ئەمە بۆچوونىكى بيماناىە بەلام داواى لىبوردين دەكەم - ياداشتىكى
كورت و پوخت بنووسە، تەنيا دوو دىر و بەس، شوينى بەردەكە
ديارى بكە، ئەمەيان شەرىفتەرە، چاكە، خوات لەگەل، ئومىدى بىرى
چاك و كارى چاكت بۆ دەكەم.

پۆرفىرى كە تۆزىك چەمابووەو و دەتوت لە روانىنى راسكۆلنىكوڤ
پارىز دەكات، چووە دەرى، راسكۆلنىكوڤ چووە لای پەنجەرەكەو،
زۆر بىئارام و توورە چاوەرپى كرد تا پۆرفىرى دوور كەوتەو و
گەيشتە سەر شەقامەكە، پاشان خۆيشى بەپەلە لە ژوورەكە رۆيشتە
دەرەو.

۳

راسكۆلنىكوڤ پەلەى ئەوھى بوو چەندە زووتر سفىدريگايوف
بىينىت. دەبىت چ ئومىدىكى بەم زەلامە بىت، خۆيشى ئەمەى نەدەزانى،
بەلام لەو پياوھدا توانايەكى شاراوە ھەبوو، كە ئەمى خستبوو ژىر

دهسه لاتى خوځپوهه، له بهر نه وهش که دهرکى بهمه کردبوو، ئيتړ
ئارامى نه دهگرت. به تايبه تى له ئيستادا که کاتى هاتبوو.

له رڼگه دا پرسيارک ئازارى دده: "ئايا سقيدريگيلوډ چووه بو لای
پورفيرى؟" تا نه و شوينهى نه قلې برى دهکرد، دهيتوانى سويند بخوات
که نه خير نه يبينيووه. به لام به رده و اميش له بيرکردنه وه دا بوو. هه موو
نه و ديدارانهى خوې له گه ل پورفيريدا کردبوونى، دهيهيناى وه ياد و
ورده کارى تيا دهکردن: "نا، يه کتريان نه ديوووه، نه خير".

"باشه نه گهر تا ئيستا نه مه رووى نه داوه، نهى ئاخو بو له مه ودوا
سهر له پورفيرى ددهات يان نا؟"

به هه ر حال راسکولنيکوډ گه يشته نه وهى که سقيدريگالوف ناروا ته
لاى پورفيرى، به لام بو ناچيت؟ هيچ به لگه يه کى پينه بوو، نه گهر
به لگه يشى پتووايه، نه يده ويست به دوايدا بگه ريت و زه حمه تى خوې
بدات. شتيکى سهر بوو، بيرکردنه وه يه کى زور ساده، هه موو نه مانه
ئازاريان دده، به لام له هه مان کاتدا نه مانه له خه مه کانى ترى ئاسانتر
بوون. نه وهى سهر بوو، نه م چاره نووسه راسته وخوځپه ي ئيستاي،
له سهر ئاستيکى که م نه بيت، بايه خيکى وای نه بوو، زور به جيدش
ببرى لينه ده کرده وه، به لام مه سه له يه کى دى دهيهيناى ژاروژهنگ، که
زور گرنگ و گه وره تر بوو، شتيک په يوه نديى به خودى خوځپوهه
هه بوو نه ک که سى تر، شتيک جياواز له وانى دى و گه ليک پر بايه ختر.
له گه ل نه مانه يشدا هه ستي به شه که تى پوځى خوې دهکرد.
هه رچه نده نه م به يانيه ببرى له پوژه کانى پيشتر چاکتر بوو.

باشه، دواى نه و هه موو رووداوه، نه وه دههينيت، بکه ويته دواى
چاره سه رکردنى نه و کيشه بچووکانهى که جاريکى دى هاتوونه ته وه
رڼگه ي؟ بو نموونه، دههينيت پيلانيک رڼک بخت تا نه هيليت

سقىدريگايىلوف بىرۋات بۇ لاي پۇرڧىرى؟ ئايا پىۋىستە كاتى خۇي بۇ
لە نەينى گەيشتنى يەككىكى وەك سقىدريگايىلوف بە ڧىرۋ بدات؟
ئاي چەندە لەم جۇرە شتانه بىتاقەت بوو!

لەگەل گشت ئەمانەيشدا زۇر پەلەي لاي سقىدريگايىلوفى بوو، رەنگە
چاۋەرپىي شتىكى لىبكات، يان رېنمايى يان چارەسەرىك؟ ئاخىر، خىكاو
دەست بۇ تەلە پووشىك دەبات، دەشىت چارەنۋوس يان غەرىزەيەك
ئەم دووانەي لە يەككى نىزىك كىرەيتەو؟ يان رەنگە لە ئەنجامى
شەكەتى و نائومىدىيەو بىت، يان لەوانەيە پىۋىستى بە
سقىدريگايىلوف نەبىت و كەسىكى تىرى مەبەست بىت، بەلام وا ئىستا
تەنيا ئەۋى ھاتۆتە بەزدەست، رەنگە پىۋىستى بە سۇنيا بىت؟ ۋەلى
ئىستا بۇچى بىرۋات بۇ لاي سۇنيا؟ بۇ ئەۋى جارىكى دى بىخاتەو
گرىان؟ پاشان سۇنيا بۇ ئەم ترسناكە، سۇنيا نمونەي ڧەرمانىكە
ھەلناۋەشىتەو و بىرپارىكە رەت ناكىتەو. لىرەدا يان رېگەي سۇنيا
راستە يان رېگەي ئەو، لەم بارە تايبەتەدا، بەرگەي بىنىنى سۇنيانى
نەدەگرت، نا، كەۋاتە وا چاكتر نىيە سقىدريگايىلوف بەسەر بىكاتەو؟
راسكولنىكوۋ نەيدەتۋانى لە ناخى خۇيدا نكۆلى لەۋە بىكات كە
ماۋەيەكى زۇرە، لەبەر ھەرچىيەك بىت، پىۋىستى بەو پىاۋەيە، بەلام
چ شتىكى ھاۋبەش لە نىۋان ئەم دوۋانەدا ھەيە؟ لە چىدا لە يەكتر
دەچن؟ تەننەت لە تاۋانبارىشدا دوو سىروشتى جىاۋازن. پاشان،
سقىدريگايىلوف كابرەيەكى كەلىك بىزراۋ و تا رادەيەك سووك و
پىسۋايە، ڧىلباز و كەلەكچى و دلرەقە، چەندان ناۋى خراپى بە
دۋاۋەيە، راستە بۇ مىندالەكانى كاترىنا ئىڧانتوڧنا دەستى لە خۇي
بەردابو، بەلام كى چووزانىت چى لەژىر سەردايە و بە چ مەبەستىك
دەيكات؟ ئەم زەلامە بەردەۋام پىلان و نەخشەي لەژىر سەردايە.

لەم پوژانەدا، ھەمیشە بیرۆکەییەکی دی لە زەینی راسکولنیکوڤدا
 ڕەنگی دەگرت و گەمارۆی دەدا، بیرۆکەییەکی ئەمەندە بە ئازار بوو، کە
 بەردەوام ھەولێ دەدا لە خۆی دوور بخاتەو، ھەندیکجار وای بیر
 دەکردەو: سفیدریگایلوڤ بەردەوام بە دوامەو، تە ئێم
 چرکەساتەیش ھەر بە دوامەو، سفیدریگایلوڤ لە نەینیی من
 گەشتوو، پیلان لە دژی دنیا دادەپێژیت، تۆ بلیی ھیشتا ھەر وای بیر
 بکاتەو؟ بیگومان ھیشتا ھەمان نەخشەی ھەو، بە تاییبەتی کە ئیستا
 ئاگاداری نەینییەکیەتی و دەستەلاتی بەسەر ئەمدا پەیدا کردوو،
 ناشی ئەمانە لە دژی سۆنیا بەکار بەینیت؟

ئەم بیرۆکەییە تەنانت ھەندیکجار لە خەویشدا ئازاری دەدا، وەلی
 پوژیک لە پوژان، تەنانت لە یەکەم دیداریشیاندا، وەک ئیستا کە بۆ
 لای سفیدریگایلوڤ دەروات، ئاوا بە ئاشکرا و ڕوونی بەرجەستە
 نەبوو، تەنانت کە بیرێ لێدەکردەو، توورە دەبوو، لەم حالەدا
 ھەموو شتیک، تەنانت باری خۆشی گۆرانی بەسەردا دەھات، بۆیە
 دەبێت خێرا ڕازەکی خۆی بە دنیا بلیت، ڕەنگە وایش پێویست بکات
 کە خۆی بداتە دەستەو، بۆ ئەوێ نەک دنیا ھەنگاویکی نادروست
 بنیت. نامە؟ ئەم بەیانییە دنیا نامەییەکی بەدەست گەشتبوو، لە
 پتروزبورگدا دەبێت لە کێو نامەیی پێبگات. (مەگەر تەنیا لە
 لۆژین) ھو؟ بەلام ڕازومیخین لەو ئاگاداریەتی، ھەرچەندە
 ڕازومیخین ھیچ شتیک نازانیت، بلیی وای چاکتر بیت کە لای
 ڕازومیخینیش دان بە تاوانەکییدا بنیت؟ ڕەنگە ئەمەیان باشتر بیت.

راسکولنیکوڤ بە وەرزی بیرێ لەمە کردەو، لە دلی خۆیدا وتی:
 "ھەرچۆنیک بوو، دەبێت زۆر زوو سفیدریگایلوڤ ببینم، سوپاس بۆ
 خودا کە ئەم مەسەلەییە پێویستی بە وردەکاری زۆر نییە، بەلکو

گه وهه ری مهسه له که گرنکه، وه لی ئه گهر.. ئه گهر سفیدریگیلوف
خه یالی له شتی که دابیت.. یان بیهویت پیلانیک بو دنیا بچنیت. له
حاله ته دا..

راسکولنیکوڤ له ماوه ی ئه م مانگه دا، ئه مه نده هه لچوون و گرفت
ماندوو یان کردبوو، ئیدی توانای ئه وه ی نه مابوو چاره سه ر بو
کیشه کان بدوزیته وه و وه لامی پرسیاره کان بداته وه، ته نیا شتی که
بیری لی کرده وه، ئه وه بوو نائومی دانه له بهر خو یه وه وتی: "وا بروات
ده یکوژم".

ههستی کرد باریکی گرانی به سه ر دله وه یه، له ناوه راستی شه قامه که دا
وه ستا بو ئه وه ی بزانی که له کو یه هاتوو و بو کو ی ده چیت، چاوی
به ده ور وه ی خویدا گیرا، له سه ر شه قامی س.. سی چل هه نگاو ی که
له شه قامی "سننایا" وه که به جیی هیشتبوو، ته واوی نهومی دووی
ساختمان ه که ی دهستی چه پی ریستوران تیکی هه رزانه های لی بوو، گشت
په نجه ره کانی خرابوونه سه ر پشت. له هاتو چوی ئه وان وه که له
په نجه ره کانه وه ده رده که وتن، دیار بوو ریستوران ته که پر ه له خه لک، له
ته لاری ریستوران ته که وه دهنگی گورانی، فلووت، فیولون و ته پل ئه و
ناوه ی پر کردبوو، قیژه وهاواری ژنانیش ده هاته به رگو ی،
راسکولنیکوڤ ویستی بگه ریته وه، سه ره تا سه ری له وه سوورما که
بو خو ی پیچا وه ته ئه و شوینه وه. له پرا له په نجه ره یه کی کرا وه وه
چاوی به سفیدریگیلوف که وت، له پال په نجه ره یه کدا، له پشت
میژیکی چا خوار د نه وه، سه بیله که ی به ددانی گرتبوو، دانیشتبوو، ئه مه
تا راده یه کی زور سه رسامی کرد، سفیدریگیلوف بیده نگ و به وردی
که وتبو ه ته ماشا کردنی. راسکولنیکوڤ زوو به سه رسامییه وه ههستی
کرد سفیدریگیلوف ده یه ویت به شیوه یه ک که نه بینریت، له سه رخو

ههستیت و بروت. راسکولنیکوڤ خیرا وا خوی نیشان دا که ئه‌میش
 ئه‌وی نه‌بینیوو، به‌دهم بیرکردنه‌وه‌وه ته‌ماشای شوینیکی تر ده‌کات،
 هه‌رچه‌نده له‌ راستیدا به‌ تیلای چاو هه‌ر لیی ده‌روانی، به‌ نیگه‌رانییه‌وه
 دلی که‌وتبووه په‌له‌په‌ل. به‌ راستی، سفیدریگیلوف دیار بوو که
 نه‌یده‌ویست ئه‌و بیبینیت: سه‌بیله‌که‌ی له‌ لیوی کرده‌وه و ویستی خوی
 ون بکات، وه‌لی که‌ هه‌ستا و کورسییه‌که‌ی لابر، گومانی نه‌ما که
 راسکولنیکوڤ لیی ده‌روانی و چاودیری ده‌کات. له‌ نیوان ئه‌م
 دووانه‌دا، ئیستا دیمه‌نیک هاتبووه گوڤی وه‌ک یه‌که‌م دیداریان له‌ مالی
 راسکولنیکوڤدا، ئه‌و کاته‌ی راسکولنیکوڤ خه‌وتبوو، زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی
 فیلبازانه که‌وته سه‌رلیوی سفیدریگیلوف و تا هات زیاتر بوو.
 هه‌ردووکیان ده‌یانزانی که‌ هه‌ریه‌که‌یان له‌ چاودیریکردنی ئه‌وی
 تر دایه. سه‌رئه‌نجام سفیدریگیلوف دایه‌ قاقای پیکه‌نین و هاواری کرد:

– ده‌ی، ده‌ی، ئه‌گه‌ر پیت خۆشه‌ وه‌ره ژووره‌وه، من لی‌ره‌م.

راسکولنیکوڤ به‌ پلیکانه‌ی ریستورانته‌که‌دا سه‌رکه‌وت،
 سفیدریگیلوفی له‌ ژووریکی زور بچووکدا بینی که‌ که‌وتبووه پشته‌وه،
 یه‌کیک له‌ په‌نجه‌ره‌کانی ژووره‌که‌ نزیک به‌ هۆلیکی گه‌وره‌ بوو، له
 هۆله‌که‌دا، به‌ ده‌وری بیست میزی بچووکدا، بازرگان و کارمهند و
 که‌سانی تری هه‌مه‌ جوړ، له‌ ناو هه‌راوزه‌نای گۆرانیبیژاندا که‌ هه‌موو
 پیکه‌وه ده‌یانوت، سه‌رقالی چاخواردنه‌وه بوون. له‌ لایه‌که‌وه ده‌نگی
 له‌یه‌کتردانی گۆی بلیارد ده‌هاته گۆی. له‌سه‌ر میزه‌که‌ی
 سفیدریگیلوف، قاپیک شه‌مپانیا و نیوه‌پیکیکی تیکراوی له‌سه‌ر بوو. له
 ژووره‌که‌دا مندالیک ئۆرگونی ده‌ژهند، کچیکی قه‌له‌و، گۆناسوور،
 ته‌نووره‌یه‌کی ریڤی له‌به‌ردا و کلاویکی قردیلای له‌سه‌ردا ده‌بینرا.
 کچه‌که‌ گۆرانیی ده‌وت و ته‌مه‌نی له‌ هه‌ژده‌ سالی‌دا بوو، له‌گه‌ل ده‌نگی

به کومه لی گورانیبیژهکاندا که له ژوورهکە ی پالیانهوه دههات، کچهکه به دهنگیکي گرپهوه لهگه ل موسیقاکهدا گورانیهکی میلیي بیتامی دهوت.

هەر که راسکولنیکوڤ چوو ژوورهوه، سفیدریگایلوڤ گورانیهکە ی به کچهکه بری، وتی:
- باشه، ئیتر بهسه.

کچهکه خیرا بیدهنگ بوو، به ریزهوه خوی کو کردهوه و چاوهپی ما، پیشتر گورانیه بیتامهکە ی به جیدی و ریزهوه دهوت.
سفیدریگایلوڤ بانگی کرد:

- ئاها فلیپ، پیکیکي تر بینه.

راسکولنیکوڤ وتی:

- مهی ناخومهوه.

- به ئارهزووی خوت، بو تووم داوا نهکردبوو. کاتیا، بنۆشه، ئیتر من ئەمرو پئویستیم پیت نییه، برو.

بهدهم قسهکانهوه سفیدریگایلوڤ پهرداخیکي پر له شهراپ کرد، لهگه ل گه لایهکی یهک رۆبلیدا بهرهو لای کچهکە ی کردهوه، کاتیا یهکژهمی پیکهکە ی، وهک ژنانی دی، واتا بی ئەوهی له لیوی بکاتهوه، به بیست قومی بچووک هه لدا. پارهکە ی هه لگرت، دهستی سفیدریگایلوڤ، که خاوهن دهستهکه زور به ویقارهوه ریگە ی ماچکردنی دا، ماچ کرد و له ژوورهکه چوو دهری. کوپه لاوهکە ی به سازهکە یوه دوای کهوت، ئەم دووانهیان له کولانهکانهوه هینابوو ئەوی. هیشتا ههفتهیهک بهسه ر ژیا نی سفیدریگایلوڤدا له پتروزبورگدا تینهپه ریوو. وه لئ وهک له مالی خویدا بیت، دهستی بهسه ر دهوروبه ریدا کیشابوو. فلیپ، پیش خزمه تی ریستورانتهکە ی بپوو

به "هاورپی" و به ریزه‌وه نوکهری بۆ ده‌کرد. ده‌رگای ژووره‌که به‌ره‌و هۆله‌که داده‌خرا، سفیدریگیلوف وه‌ک مالی خۆی تیا ده‌مایه‌وه، هه‌رچییه‌کی بو‌یستایه‌ تیا‌یدا ده‌کرد، هه‌ندی‌ک رۆژی به‌ ته‌واوی له‌وێ به‌سه‌ر ده‌برد، رێستۆرانت‌ه‌که‌یش تا بلی پی‌سو‌پۆخل بوو، ته‌نانه‌ت رێستۆرانتیکی پله‌ دوویش نه‌بوو.

راسکۆلنیکۆف ده‌ستی پێ‌کرد:

- ده‌هاتم بۆ لای تۆ، به‌ دواتدا ده‌گه‌رام، به‌لام چۆن ئاوا له‌ پری‌کدا، له‌ دوا‌ی شه‌قامی "سننایا" وه‌ که‌وتمه‌ سه‌ر ئه‌م شه‌قامه‌؟ من هه‌رگیز ریم ناکه‌ویته‌ ئێره‌، ئاسایی له‌ "سننایا" وه‌ به‌ لای راستدا ده‌سوورپیمه‌وه، بی‌جگه‌ له‌مه‌ ئێره‌ به‌ره‌و لای مالی ئیوه‌ ناچیت. به‌لام هه‌ر که‌ سوورامه‌وه، تۆم بی‌نی! شتیکی سه‌یره‌!

- بۆ به‌ کورتی نا‌لیت په‌رجۆ (موجیزه‌)یه.

- نا ره‌نگه‌ هه‌ر ریکه‌وت بی‌ت.

سفیدریگیلوف به‌ پیکه‌نینه‌وه‌ وتی:

- ئه‌م خه‌لکه‌ سه‌یرن، ئه‌گه‌ر بر‌وا‌یشیان به‌ په‌رجۆ هه‌بی‌ت، که‌چی هیشتا دانی پێ‌دا نانین! ئاخ‌ر، تۆ خۆت ده‌لیت "ره‌نگه‌" هه‌ر ریکه‌وت بی‌ت، رادیون رومانو‌فیچ، تۆ ناتوانیت وینای بکه‌یت که‌ ئه‌م خه‌لکه‌ له‌ باری بیروباوه‌ری شه‌خسیانه‌وه‌ چه‌نده‌ ترسنۆک و پارێزکارن، مه‌به‌ستم تۆ نییه‌، تۆ خاوه‌نی بیروباوه‌ری خۆتی و لی‌یشی ناترسیت، له‌به‌ر ئه‌مه‌یشه‌ که‌ سه‌رنجی ئیمه‌ت بۆ لای خۆت پاک‌یشاوه‌.

- ته‌نیا له‌به‌ر ئه‌مه‌؟

- هه‌ر ئه‌وه‌ به‌سه‌.

له‌وه‌ ده‌چوو سفیدریگیلوف وروژابی‌ت، به‌لام زۆر که‌م، چونکه‌ نیوپیک شه‌رابی خوارده‌بووه‌وه‌.

پاسکولنیکوڤ وتی:

- وا دهزانم پیش ئهوهی بهو شتهی من بزانی، که تو ناوی پای شهخسی لیده نیی، هاتیت بو لام.

- وایه، ئهوسا مهسهله که جیاواز بوو، هر کهسه و پوپهوشتی خوی هیه. وهلی له بارهی مۆجزه وه، دهمه ویت بلیم که رهنگه تو له م دوو سی پۆژهدا خهوتییت، چونکه من خۆم ئه م ریستورانته م بو تو باس کردوو. هیچ په رجۆیه ک له ئارادا نییه که وا تو راست هاتوویت ته ئیره. خۆم ناو نیشانی ته وای ریگا و شوینی ئیره م به دریزی پیوتوویت. ته نانه ت پیم وتبوویت له چ سهعاتیکدا دهتوانیت لیره بمبینیت، له بیرته؟

پاسکولنیکوڤ به سه رسامیه وه وتی:

- له بیرم نه ماوه.

- باوه ر ده که م، دوو جار بۆم باس کردوویت. دیاره ناو نیشانه که خۆبه خو له یاده وه ریتاندا ماوه ته وه. بۆیه هر له خۆوه بی ئه وهی به خۆت بزانی، به پیی ئه و ناو نیشانه ی بۆم هه لدا بوویت، به ره و ئیره هاتوویت. ته نانه ت ئه و کاته ی که قسه م بو ده کردیت، بروام نه ده کرد له من تیگه یشتییت، تو ئاگاداری خۆت نیت رادیون رومانو فیچ، شتیکی تریش: دهزانم له پتروزبورگدا زۆر کهس هیه که به ریگادا ده رۆن، له گه ل خۆیاندا قسه ده که ن. ئه مه شاری نیمچه شیته کانه، ئه گه ر ئیمه خاوه نی زانست بووینایه، پزیشک، پاریزهر، فه یله سووف، هه ریه کیک له وانه له بواری پسپۆری خۆیدا، ده یانتوانی له پتروزبورگدا لیکۆلینه وه ی زۆر به نرخ ئه نجام بده ن. که م شاری وه ک پتروزبورگ هیه که به م راده یه کاریگه ریه کی هیند تاریک و نامۆ و به ئازار بخاته سه ر پۆچی مروڤ. ئه مه ته نیا به ئاسه واری ئاووه واهه مه زانه.

له بهر ئه وهی ئیره مه له بندی به پیره بردنی هه موو پروو سیایه، ده بیته
 کاریگه ریی به سه ر گشت ولاته وه هه بیته. وه لی ئیستا قسه مان له سه ر
 ئه مه نییه، به لکو قسه له سه ر ئه وه یه که تا ئیستا چه ندین جار من هه ر
 له په ناوه چاودیری تو م کردو وه. که له ماله که ت دیته دهره وه،
 سه رت به رز راده گریت، دوا ی بیست هه نگاو، ورده ورده سه رت
 داده خه یت و ده ستت ده خه یته پشتت، ته ماشا ده که یت، به لام زور به
 ئاشکرا دیاره که نه به رده می خو ت و نه ده ور به رت نابینیت، دوا یی
 لیوت ده که ویته جووله، له گه ل خو تدا قسه ده که یت، له و ماوه یه دا
 هه ندیکجار ده ست به رده ده یت، چو ن له گه ل قسه کانتا بگو نجیت
 ده یان جو لینیت، ئینجا له ناوه راستی ریگه که دا ده وه ستیت، بو ماوه یه کی
 درێژ ده وه ستیت، ئه مه یان کاریکی زور خراپه، ره نگه بیجگه له من
 که سانی تریش سه رنجی ئه مه یان دابیت، ئه مه هیه به سوودی تو
 ناگه ریت. له راستیدا بو من مه سه له یه ک نییه، چونکه خو من
 چاره سه رت ناکه م، بیگومان له مه به ستم تیده گه یت.

پاسکولنیکو ف که به وردی لی پامابوو پرسى:

- تو ده زانیت به دوامه وهن و چاودیریم ده که ن؟

سفیدریگایلو ف تاس بر دیه وه و وه لامی دایه وه:

- نا، هیچ نازانم.

پاسکولنیکو ف ده موچاوی دا به یه کدا و له سه رخو وتی:

- باشه، که واته با له باره ی منه وه قسه نه کریت، وازم لیبینن.

- باشه، با ست ناکه ین.

- پیم بلێ، ئه گه ر تو هه می شه بو خواردنه وه دیته ئیره و دوو جار

کاتت بو دیاری کردووم که بیم بو ئیره، ئه ی بو کاتی که له

شەقامەكەوۈ تەماشای پەنجەرەكەم كەرد، خۆت ون كەرد و ويستت
برۆيت؟ من بە چاكى سەرنجم دا.

- ھە، ھە، ھە! ئەي بۆ كاتىك لەبەر دەرگای ژوورەكەتدا وەستابووم،
تۆ لەسەر قەنەفەكەت پاكشابوويت، چاوت نوقاند و خۆت كەرد بە
خەوتوو، ھەرچەندە بە ھىچ جۆرىك نەنووستبوويت؟ من بە چاكى
سەرنجم دا.

- پەنگە.. ھۆكارىكم ھەبوويت.. تۆ خۆت دەيزانيت.

- پەنگە منىش ھۆكارىكم ھەبوويت، ئەگەر چى تۆ نايزانيت.

پاسكۆلنىكوۋ ئانىشكى دادايە سەر مېزەكە، پەنجەي دەستى راستى
نايە ژىر چەناگەي و لە سقىدريگايوف پاما، چركەساتىك تەماشای
دەموچاوى كەرد، كە پىشتىرىش ھەمىشە سەرى بەسوور دەھىنا.
دەموچاوىكى سەير كە ھەر لە دەمامك دەچوو، سووروسپى، لىۋى
گولگون، رېشى زەرد و قژى پر و زەرد، چاوى زۆر شىن، نىگايشى
گەلىك سەنگىن و بىجوولە. لەم دەموچاۋە زۆر جوانەدا كە لەگەل
تەمەنىدا نەدەگونجا، شتىكى زۆر نادروست و نەفرەتى دەبىنرا،
جلەكانى قەشەنگ، ھاۋىنە و سپى، بە تايبەتى كراسەكەي زۆر
سەرنجراكىش بوو. لە پەنجەيەكىدا ئەنگوستىلەيەك بە نقىمىكى
گرانبەھاۋە دەدرەوشايەو.

پاسكۆلنىكوۋ لەپرىكد، زۆر بە توورپەيى و پاشكاۋىيەوە وتى:

- بەراست، دەبىت من خەمى تۆيش ھەلبىگرم! من دەزانم تۆ ئەگەر
بەھىت زىان بە كەسىك بگەيەنيت، بە لامەوە ترسناكتىن كەسيت بۆ
من، وەلى من ئىتر نامەۋىت لەمە زىاتر زەبوون بم، ھەر ئىستا بۆت
دەردەخەم بەو پادەيەي تۆ بىرى لىدەكەيتەو، من ئەوئەندە خۆم
مەبەست نىيە، كەواتە ئەو بەزانە من بۆيە ھاتووم، راستوپەوان پىت

بَلِّيم، ئهگەر هېشتا، هه مان خه يالى پيشووت، له باره ي خوشكمه وه
له ژير سهردايه، بۇ ئهم مه به سته يش ده ته وئت هه ر چو نيكه كه لك له و
نه يننیه وهر بگريت كه له م دووايیه دا زانيووته. من پيش ئه وه ي
ره وانه ي زيندانم بكه يت، ده تكوژم. ئهم قسانه م سيودووي تيا نيه و
خويشت ده يزانيت ده توانم ئه وه ي ده يلیم بيكه م.

دووهم ئهگەر ده ته وئت شتيكم پيبلنيت - ئاخر به دريژايي ئهم ماويه
هه ستم ده كرد ده ته وئت شتيكم پيبلنيت - كه واته خيرا بيلی. چونكه
كات به به ريه وه نه ماوه و رهنگه زوو به سهر بچيت.

سفیدريگایلو ف كه به كونيشكنييه وه ليی ده روانی، پرسى:
- به لام، بۇ كوئ، بۇ ئه وه نده ت په له يه؟

راسكولنيكو ف به روويه كي مؤن و بيئارامييه وه وتی:
- ههركه سه به ره و ريگه و ئامانجی خوئ.

سفیدريگایلو ف به زه رده خه نه وه وتی:

- تو ئيستا خوت داواي ئه وه ت ليكردم به راشكاوى قسه ت له گه لدا
بكه م، به لام وه لامی يه كه مين پرسيارى من ناده يته وه، به رده وام تو له
خه يالى ئه وه دايت كه من نه خشه يه كم هه يه و له بهر ئه وه به گومانه وه
ته ماشام ده كه يت، باشه، ئاشكرايه بۇ يه كيک كه له م باره ي تودا بيت،
زانينى ئهم شته زور ئاسانه، وه لي هه رچه نده من زور حه ز ده كه م
له گه ل تودا ته با بم، له گه ل ئه وه يشدا خو م سه خله ت ناكه م ئه و
باوه ريه ي تو بره وينمه وه. به خودا سوئند ده خو م كه ئهم
ده رده سه ريه ناهينيت. پاشان من نه مويستوو له سهر مه سه له يه كي
تايبه تي له گه ل تودا بدويم.

- ئه ي بۇ تاقبیم ده كه يت؟ ئاخر، تو خوت نه توت به دوامه وه بوويت.

- ته نیا له بهر نه وهی تۆ خۆت شیاوی سهرنجدان و کونپشکنیت، من
حه زم به و حاله ته خه یا لایویهی تۆ بوو، هر له بهر نه مه و بهس،
بیجگه له مه، تۆ برای ژنیکیت زور سهرنجی راکیشاوم، هر
له ویشه وه چه نджاریک دهربارهی تۆ شتم بیستووه، گه یشتوومه ته
نه و نه جامه ی که تۆ گه لیک کاریگهریت به سهریه وه هیه. جا بۆ نه مه
که مه؟ هه، هه، هه! هر له م بارهیه وه دان به ودا ده نیم که
پرسیاره که ت بۆ من هه ندیک ئالوزه و گرانه وه لامی بده مه وه، باشه،
بۆ نمونه تۆ ته نیا بۆ کاریک نه هاتوویت ته لای من، به لکو مه به ستیکی
تازه ت هیه، وانیه؟ وایه، نا؟

سفیدریگایلوف به زه رده خه نه یه کی فیلبازانه وه له سهر مه به سته که ی
پیی داگرت:

- باشه، ئیستا دوا ی نه م قسانه، نه وه بزانه که منیش، نه و کاته ی له
ناو شه مه نده فهدا به ره و ئیره ده هاتم، هیوام تۆ بوویت، به لکو
قسه یه کی تازه م پیبلیت و بتوانم سوودت لیوه ربگرم، پروانه ئیمه
هه ردوو کمان چه نده ده وله مه ندین.

- ده ته ویت چ سوودیک ببینیت؟

- بلیم چی؟ چووزانم، نابینیت من له چ میوانخانه یه کی سووکدا
هه موو کاتی خۆم به سهر ده به م و پییشم خوشه، مه به ستم نه وه نییه
پیم خوش بیت، به لام، ئیتر ده بیت له شوینیکدا بژیت، ده ی، بۆ نمونه
نه م کاتیا کلۆله، بینیت؟.. خۆزگا هیچ نه بیت زورخۆر بوومایه، یان له
خۆراکی میوانخانه گه وره کان چیژم ببردایه، به لام من ده توانم چی
بخۆم! (به په نجه ی ئاماژه ی بۆ سووچیک کرد، له ویدا له سهر میزیکی
بچووک، له ده فریکی کانزاییدا، پاشماوه ی گوشتیکی دزیوی له گه ل
په تاته دا دی) سفیدریگایلوف له سهر قسه کانی به رده وام بوو:

- به راست تو نانت خواردوو؟ من تۆزیکم خواردوو، ئیتر ناتوانم،
 شەرابیش ھەر ناخۆمەو، بیجگە لە شەمپانیا، ئەویش شەوی پیکیک و
 سەریشم پینی دەیه شیت. ئیستا کە داوای شەمپانیام کرد، بۆ ئەو بوو
 کەمیک بێمەو سەر خۆم، چونکە دەمەوێت برۆم بۆ شوینیک، بۆیە
 زەوقیکم ھەیە. ھۆی ئەو ھەیکە کەمیک لەمەوبەر، وەک منداڵە قوتابی
 خۆم شار دەو، ئەو بوو کە بیرم لەو کردوو تو خەریکم دەکەیت و
 دوام دەخەیت، بەلام وا دەزانم (سەعاتەکە ی دەرھینا) دەتوانم
 سەعاتیک لەگەڵتایم، ئیستا سەعات چوارونیو، باوەرم پێدەکەیت؟
 خۆزگا پیشەییەکم ھەبوایە، بۆ نموونە خاوەن مولکیک یان باوک، یان
 ئەفسەر، وینەگر، رۆژنامەنووس.. بەلام ھیچ، ھیچ، ھیچ پەسپۆرییەکم
 نییە، ئەمە ھەندیکجار وەرزم دەکات، بە راستی لە بیرم ئەو دا بووم
 کە تو من فیری شتیک بکەیت.

- ئاخر، تو کییت؟ بۆ ھاتوویت بۆ ئێرە؟

- من کیم؟ تو دەیزانیت، یەکیکم لە پیاوماقوولان، دوو سال لە سوپادا
 سەربازی سواری بووم، داوی لیژە، واتا لە پتروزبورگدا کەوتە
 سوورانیو، ئینجا لەگەڵ مارفا پتروڤنادا بووین بە ھاوسەر و لە
 گوندا نیشتەجی بووین، ئەمە یە ژیا ننامە ی من.

- دەلێن گویا قومارچیت؟

- نا، قوماری چی؟ من دەستبەرم، قومارچی نیم.

- کەواتە تو دەستبەری کردوو؟

- بەلێ، ئەویشم کردوو.

- کەواتە زۆرت تێھەڵدان خواردوو؟

- بەلێ، پووی داو، ئەو چۆن؟

- چاڪە، لەوانە بوو داواى مەيدانداريت لىبكهەن و بكوژرئيت تيايدا،...
ئەمە خوئىن دىنئىتە جوڭش.

- من شەر ناكەم، ئەوەيش بزانه لە فەلسەفە نازانم، دانى پىدا دەنىم
كە زياتر لەبەر خاترى ئافرەت ھاتوومەتە ئىرە.

- تۆ تازە مارقا پتروڤنات بە خاك سپاردووە؟

سڤىدريگايەلوف بە پىكەننەو ھەشكاوانە وتى:

- باشە، بەلى، بۆ نابىت؟ پىدەچىت لە باسكردنى ژندا، خراپ لە
قسەكانى من تىگەيشتەيت؟

- مەبەستت ئەو ھەيە من بىئابرووى بە خراپ دەزانم يان نا؟

- بىئابرووى؟ شتىكى سەيرت ھىنايە گوڤى، بەلام من دەمەوئىت بە
جوړىكى رىكوپىك وەلامت بدەمەو ھە. پىشەكى بەگشتى لەبارەى ژنەو ھە
قسە دەكەم و وەلامت دەدەمەو ھە، دەزانىت ھەزم لە چەنەبازىيە، بىلئى:
بزانم بۆ دەبىت من جەلەوى ئارەزوو ھەكانم بكەم؟ بۆ واز لە ژن بەئىتم؟
لە كاتىكدا كە من ھەزم لىيە؟ ھىچ نەبىت ئەمەيش سەرگەرمكردنىكە.

- كەواتە تۆ تەنبا بۆ رابواردن و بىئابرووىيەكردن ھاتوئىتەتە ئىرە؟

- باشە، چ ھەيىكى ھەيە؟ با بلىين بۆ بىئابروويە! مادامەكى تۆ بەم
وشەيەو ھە نووساويت. بەلام من بەھەرھال، ھەزم لە پرسىارى
راستورەوانە. لەم بىئابروويەدا، لايەنى كەم شتىك ھەيە، شتىكى
نەگوڤ و جىگىر كە لەگەل سروشتا دەگونجىت و دەستكردى خەيال
نەيە، شتىكە ھەك پشكوپەكى گەشاو ھە خوئىنداى و بەردەوام پرىشك
دەھاوئىت، زۆر دەخايەنئىت، تەننەت سالانى تەمەنىش ناتوانئىت
بىكوژىنئىتەو ھە. ئىستە دانى پىدا بنى، ئەمەيش خوى جوړىك نەيە لە
سەرقالى؟

- ئەمە ئەو نىيە دلى خۆتى پى خوش بکەيت، ئەمە نەخۆشىيە و نەخۆشىيەكى ترسناکيشە.

- راستە، منىش دەلیم نەخۆشىيە، وەك ھەر شتىك لە سنوورى ئاسايى خۆى تىپەریت، لەم کارەدا دەبیت بە ناچارى لەو سنوورە تىپەریت. وەلى يەكەم لەم بوارەدا ھەر كەسەو خۆیەتى، ئەم بەو جۆرە و ئەویتەر بە جۆرىكى دى دەيكات. دووهم لە ھەموو كارىكدا پىويستە سنوور ھەبیت، ھەرچەندە ئەمەيان سووك و پسوايە، بەلام باشە چى بکەين؟ ئەگەر ئەمەيش نەبیت، ناچارين خۆمان بکوژين، من ئەوهم قبوولە كە مرقى شەریف دەبیت ھەست بە مەلوولى و بىزارى بکات. بەلام ئیتەر..

- تو دەتوانیت خۆت بکوژیت؟

سفیدریگایلوڤ بە بىزارىيەو وتى:

- چ پرسىارىكە! تكاىە لەم لایەنەو قسەم بۆ مەكە.

رستەى دوايى بەپەلە و تەنانت بى ھىچ سەروبنکردنىك وت كە لە وتەكانى پىشوويدا ئەمە دەردەكەوت، تەنانت دەموچاويشى تىك چوو:

- من دانى پىدا دەنىم كە ئەمە لاوازييەكە لە مندا و قابىلى بەخشين نىيە، چى بکەم، لە مەرگ دەترسم و حەز ناکەم باسى بکەيت، دەزانیت من تا رادەيەك لە سوڤى دەچم.

- ئاھ! ئەو تارمايى مارفا پتروڤنايە، ھىشتا ھەر سەرت لىدەدات؟

سفیدریگایلوڤ بە توورەيى وتى:

- واز لەو بەھینە، لە پتروزبورگدا ھىشتا پروى نەداوہتەوہ، بەھەر حال، بۆ دۆزەخ، نا، چاکترە قسە لەسەر ئەم.. بەلام، ھوم!

بەداخەوە درەنگە و ناتوانم لەگەڵتا بمیئەو، قسەى تازەم پێوو پیتی
بلیم.

- ھەر پەيوەندى بە ژنەو ھەيە؟

- بەلى، ژن پيشهاتىكە بە ريكەوت ڕوو دەدات.. ئەو ھەيە كە تۆ
دەيزانىت.

- باشە، بەلام ئەم زەلکاو ھىچ كارت تىناكات؟ توانای ئەو ھەيە نەماو
بيو ھەستىنىت؟

- داواى توانام لێدەكەيت؟ ھە، ھە، ھە! ئەو ھەيە تر منت سەرسام
كرد، راديون ڕۆمانوڤيچ، ھەرچەندە پيشترىش دەمزانی وا دەبيت، تۆ
دەربارەى بيا ڕووى و ڕەفتار جوانى قسە دەكەيت؟ تۆ شيلەريت، تۆ
ئايدىالستىت، ھەموو شتەكان ھەك خويانن و ئەگەر وا نەبووايە
دەبوو سەيرم لىبىت. ھەلى لەگەڵ ئەمانەيشدا، بە راستى ھەر جى
سەرسوورمانە.. ئا، بەداخەو ھەيە كە كاتم ھەيە، چونكە تۆ خۆت چاكترين
بابەتى كونيشكى و سەرنجدانىت. بەراست تۆ شيلەرت خۆش
دەويت؟ من زۆرم خۆش دەويت.

راسكولنيكوڤ بە بىزارىيەو ھەيە:

- تۆ زۆر خۆت بە شت دەزانىت.

سفيدريگايوف داىە قاقاى پىكەنين و ھەلامى داىەو:

- نا، نا، بە خودا، من ناليم وانىيە، با خويشم بە شت بزەنم، ئەگەر
خۆبەشتزانين زيانىكى نەبيت، بۆ نەيزەنم، من ھەوت سال لە گونديكدا
لەگەڵ مارفا پتروڤنادا ژياوم، بۆيە ئىستا كە دەستم گەيشتوتە ئاڤلىكى
ھەك تۆ، كەسيكى زيرەك و سەرنجراكيشى بيوينەى ھەك تۆ،
خۆشحال قسەت لەگەڵدا بكەم. بەتايبەتى كە ئەو نيوپىكەيشم

خواردۆتەو و كەمىك لىي داوم. بەلام ئەو شتەي منى شپىرە
كردوو. وهلى وا چاكتەرە نەيليم و بىدەنگ بم.
سفیدریگایلوڧ لەپرىكدا ترسى لىنىشت و وتى:
- بۆ كوى دەپۆيت؟

راسكۆلنىكوڧ لە كاتى ھەستاندا بوو، لە ھاتنەكەي ئىرەي خۆي،
بىتاقەت و دلى گىرابوو، بە تەواوى برىواو، سفیدریگایلوڧى بە
پىاويكى تا بللى زۆل و سووك و پسوا دايە قەلەم، كە لەسەر ئەم
زەويە بۆي.

سفیدریگایلوڧ جەختى كرد:

- ئاي! دانىشە، نارۆيت، ھىچ نەبىت چايەك داوا بكە، باشە، فەرموو
دانىشە. ئىتر شەش و بىش نالىم، مەبەستم شتى خۆمە، دەمەويىت
شتىكت بۆ باس بكەم، دەتەويىت بۆت بگىرمەو و چۆن ژنىك پزگارى
كردم؟ ئەمە وەلامى يەكەم پرسىارى تۆيشە، چونكە ئەو ژنە خوشكى
تۆ بوو. دەتوانم بۆت بگىرمەو؟ وەختەكەيش دەكوژين.

- باسى بكە. بەلام ھىوادارم كە تۆ..

- نارەحەت نەبىت، بەدەر لە ھەموو شتىك، ئاڧدوتيا رومانوڧنا
تەنانەت بۆ كەسىكى پووچ و سووك و پسواي وەك منىش جىگاي
پىزىكى زۆر قوولە.

٤

سفیدریگایلوڧ كەوتەو وەقسە:

- رەنگە بزانىت (ھەر چەندە من خۆم ئەمەم بۆ باس كردوويىت) كە
من لىرە، لەبەر قەرزاريەكى زۆر خرامە بەندىخانەو، بى ئەوھى
بتوانم بە ھەر پىگەيەك بىت ئەو برە پارەيە بدەمەو. پىويست بەو

ناکات باسی ئەوەت بۆ بکەم که چۆن مارفا پتروڤنا ئازادی منی
 کەرییەو. ئایا ئەو دەزانیت ژن که یەکیکی خوش ویست، ئیتر ئەقلى
 لە دەست دەدات؟ مارفا پتروڤنا ژنیکی شەریف و تا رادەیه کیش
 بە ئاوەز بوو، هەرچەندە هیچی نەخویندبوو، بیهێنە بەرچاوت، ئەم ژنە
 پاکیزە و زۆمدار (حەسوود)ە، ئامادە بوو دواى ئەو هەموو شەر و
 سەرزەنشتیانە، جۆرە پەیمانیک لەگەڵما ببەستیت، که بە درێژایی
 ژيانى هاوسەریمان لێى لاندە و نكۆلى لێنەکرد. دەمەویت ئەوە بلیم
 که ئەو بە تەمەن زۆر لە من گەورەتر بوو، خووی پیوێ گرتبوو
 هەمیشە شتیکی بۆنخۆشی وەک دەنکەمیخەکی دەخستە دەمییهو،
 وەلى من لە گەمژەیی و لە هەمان کاتیشدا بە راستگوییەو، بى
 پیچوپەنا توانیم پێى بلیم که من ناتوانم لەگەڵ ئەودا تەواو بەوەفا بم،
 ئەم دانپێدانانە رقی هەستاند، بەلام لای خۆشییهو تا رادەیهک ئەو
 راشکاوییە منى پەسەند کرد: بیرى کردەو: "مادامەکی خۆی لە
 پیشەوە ئەمە دەلێت، کەواتە نیازی ئەوێ نییه ناپاکیم لەگەڵدا بکات".
 باشە، ئەمە بۆ ژنیک که ئیرەیت پیبەریت، گەلیک گرنگە. دواى ئەوێ
 فرمیسکی زۆری رشت، لە نێوانماندا بەلێننامەیهکی زارەکی بەسترا:
 یەکەم من هەرگیز لە مارفا پتروڤنا جیا نەبمەو و هەر میردى بم،
 دووهم بەبى مۆلەتلیوەرگرتنى ئەو بۆ هیچ جیگایەک نەچم، سێیەم
 ژنیک نەکەم بە دۆستی هەمیشەیی خۆم. چوارەم لەباتی ئەوانە،
 چاوپۆشیم لیبکات که هەندیکجار خۆی ژیر بە ژیر مۆلەتم بدات
 چاوبازی لەگەڵ کارەکەرەکاندا بکەم. پێنجەم خوا نەکات عاشقی ژنیک
 بێم که لە چینی خۆمان بێت. شەشەم، ئەگەر خوانەکرده، رۆژیک لە
 رۆژان، عەشقیکی قوول و گەورە لە سەری دام، دەبیت راستییەکه بە
 مارفا پتروڤنا بلیم. لەبارەى ئەم دوانوختەیهو، دەبیت ئەوە بلیم که

مارفا پتروڤنا زۆر پىي ئاسووده بوو. ئەو ژنىكى ئاقل بوو، بۆيە
 نەيدەتوانى لەبارەى منەو ھىچ شتىك لەو ە زياتر بزائىت، كە من
 پياويكى داوينپىس و ھەو ەسبازم و نازانم ە شقى راستەقىنە لە
 كوئو ەيە، وەلى ژنى زرنك و ژنى زۆمدار دوو شتى جياوازن، ھەموو
 نەگبەتییەكەيش لىرەدايە، پاشان ئەگەر تۆ بتەوئىت دەربارەى ھەندىك
 كەس بە بىلايەنى قسە بكەيت، دەبىت لە پىشەو ە دەستبەردارى
 ھەندىك بىروباو ەرى باو و ھەندىك دابونەرىت ببىت، كە دەورى
 خەلك و شتەكانى دەوروبەريان داوین. من بۆم ھەيە زياد لە ھەر
 كەسىكى دى برۆام بە راوبۆچوونى تۆ ھەبىت. رەنگە تا ئىستا، گەلىك
 شتى پىكەنىناوى و بىمانات لەبارەى مارفا پتروڤناو ە بىستبىت، لە
 راستيا ئەوئىش ھەندىك خووى زۆر پىكەنىنەئى ھەبوو. وەلى
 رەپوراست دەلىم كە من پەشىمانم لەو ھەموو دەر دوخەفەتەى بەوم
 دابوو، باشە، رەنگە ئەم كور تەباسە يادكردنەو ە و ستايشىكى شياو
 بىت لە مىردىكى دلسۆزەو ە بۆ ژنىكى زۆر ناسك و دلۆقان، لە كاتى
 شەرو ناكوكىماندا من زۆرجار بىدەنگ دەبووم، توورە نەدەبووم و
 ئەم رەفتارە جوامىرانەيە تا رادەيەك بەردەوام ئەنجامى باشى
 لىدەكەوتەو ە، كارى لىدەكرد و تەنانەت لای پەسەند بوو، ھەندىكجار
 رىك دەكەوت كە تەنانەت شانازىشى پىو ە دەكردم، لەگەل ئەمانەيشدا
 نەيتوانى لە بەردەم چىرۆكەكەى نىوان من و خوشكتا خۆى بگرىت،
 نازانم چۆن قايل بوو ئەم سەركىشىيە بكات و كچىكى ئاوا جوان بۆ
 پەرسىتارى بەئىتە مالاو ە؟ من وای بۆ دەچم كە مارفا پتروڤنا ژنىك
 بوو زوو دەرۆشا و بەھەستوسۆز بوو. لە راستيا خوشى
 وىستوو ە، تەواو دلى بە خوشكت داو ە و شەيدای بوو ە. بى لەو ە،
 ئاڤدوتيا رۆماتوفنايش، نازانم برۆا دەكەيت يان نا؟ بەلام ئەو خۆى

دەستپېشخەريى كرد؟ ئايا بېروا دەكەيت كە لە سەرەتادا مارفا پتروڤنا لەو بېدەنگىيە بەردەوامەى من لەبارەى خوشكتەو تەنانت توورە بوو، چونكە من لە ئاست ئەو قسە بەردەوامانەى لەبارەى خۆشەويستى ئاڤدوتيا پۆمانوڤناو دەيكر، خوينسارد بووم و گويم پېنەدەدا، من خۆيشم نەمدەزانى چى دەوئەت! ديارە مارفاپتروڤنا، وردودرشتى ئەو شتانەى پەيوەندييان بە منەو هەبوو، بۆ ئاڤدوتيا پۆمانوڤناى باس كردوو. مارفا پتروڤنا بەداخەو رەوشتىكى ناخۆشى هەبوو، هەرچى نەيئى ژيانى من و خۆى هەبوو، بۆ هەموو كەسيك، بى ئاوارتەكردن، دەگيرايەو و سكالاي لەدەست دەكردم، ئيتەر چۆن دەبوو ئەم ھاوړى خۆشەويست و جوانە تازەيەى لەو شتانە ئاگادار نەكات؟ لە خەيالى مندا ئەو دووانە چ گەفتوگۆيەكى تريان نەبوو بېجگە لە باسوخواسى من، بېگومان ئاڤدوتيا پۆمانوڤنا ئاگادارى هەموو نەيئى و لايەنە تاريكەكانى ژيانى من بوو. گرەوئيش دەكەم ئەگەر توئيش شتىكى لەو بابەتەنەت نەبيستبەت؟

- بېستوومە، تەنانت لۆژين گوناھى كوشتنى منداڵەكەى خستە ئەستوى تو، ئايا ئەمە راستە؟

سڤيدريگايڤوف بە بېزارى و وەرزبوونەو لە وەلامدانەوئەيەكى راشكاوانەى پرسىارەكە هەلات و وتى:

- تەكايە هەر دەستى تيوە مەدە، ئەگەر بتەوئەت بە راستى دەربارەى ئەو مەسەلە سووك و پسوايە شتىك بزانيت، من پۆژيكي دى بە وردى بۆت باس دەكەم، وەلى ئېستە..

- دەربارەى نۆكەرئىكى لادئيش كە كارى بۆ كردوون، هەندىك شتى وت، گوايە تو گوناھىكت بەرانبەرى كردوو.

سفیدریگایلوف دیسانه وه خوی پینه گیرا و قسه ی به راسکولنیکوڤ
بری، وتی:

- تکایه لی گه ری!

وه لی راسکولنیکوڤ که ته و او رقی هستابوو، وتی:

- ئایا ئه وه هر هه مان ئه و نوکهره نه بوو، که دوا ی مردنی ژنه که ت
هاتبوو بۆ ئه وه ی پایپه که ت بۆ چاک بکات؟ له بیرته، خۆت بۆت باس
کردووم؟

سفیدریگایلوف به وردی له به رانبهره که ی پروانی، راسکولنیکوڤ
ههستی کرد که له نیگا کهیدا بروسکه یه کی گالته جارانه دهره وشیته وه.
به لام سفیدریگایلوف خوی گرت و به و په ری ئه ده به وه وه لامی دایه وه:
- به لی، خوی بوو، من وای ده بینم ئه م مه سه لانه تو یان زور
کونیشکن و نیگه ران کردووه، له دهره تیکی گونجاودا، به ئه رکی
خۆمی ده زانم له هر باره یه که وه بیته، کونیشکنیه کانت نه هیلم و قایلت
بکه م. نه فره ت له شه یتان، من به راستی وای ده بینم که له دوا ییدا
هه ندیک که س به شاعیرم تی بگه ن. تو خۆت بیلی، ده بیته من تا چه ند
سو پاسگوزاری مارفا پتروڤنا بم که چه ند شتی نه یینی منی بۆ
خوشکت گیزا وه ته وه. له باره ی کاریگه ری قسه کانیه وه من ناتوانم
هیچ دا وه ری هک بکه م، وه لی هه رچۆنیک بیته، له پرویه که وه له
به رژه وه ندیی من شکا وه ته وه..

له گه ل ئه و هه موو بیزاریه ی که ئاڤدوتیا رومانوڤنا به رانبهر به من
په یدای کردبوو، له گه ل ده موچا وه گرژومۆنه هه میشه ییه که ی مندا،
که چی هر به زه یی به مندا، به منی له ده ستچوودا ده هاته وه. کاتی که
دلی کچی کی جوان ههستی ئه و به زه ییه ی تیده که ویت، ئه وه دیاره
مه ترسییه ک پروی له که چه که کردووه. ئه و سا حه تمه ن تیده کو شیت

ئەو كەسە "پزگار" بكات، بيهيئەتەو سەر خۆي، زىندووى بكاتەو،
 ئامانجى پاكىزەترى تيا دروست بكات، بۇ ژيان و كارى نوئ گيانىكى
 پىبەخشىت. باشە، ئاشكرايە كە دەشىت چەز و ئارەزوويەكى لەم
 بابەتە بىتە گۆرئ، بۆيە زوو ھەستم كرد بالندەكە دەيەوئ بەپىي
 خۆي بەرەو داوھەكە بچىت. منىش لاي خۆمەو چاوہرپىم كرد. وا بزانم
 برۆت ھىنانەو ەيەك. رادىون رومانوڧىچ؟ ھىچ دەرەنەچوو، وەك تو
 لىي حالى بوويت، چىرۆكەكە سەرى نەگرت (نەفرەت لە شەيتان،
 زۆرم خواردۆتەو!) دەزانىت، ھەمىشە لەو سەرەتايەدا، داخم
 دەخوارد كە بۇ چارەنووسى خوشكت، نەكەوتۆتە سەدەي دووھم يان
 سىيەمى زاینەو، لە شوينىكدا كچى ميرىكى دەولەمەند، يان كچى
 حاكمىك يان والىيەكى ئاسىي بچووك بووايە. ئەوسا بىگومان
 دەبوو ەيەكك لەو ژنانەي كە بەرگەي ھەموو ئازارىكى دەگرت و
 كاتىك ئاسنى سوورەو بوويان بكردايە بە مەكيدا، پىدەكەنى. خۆي
 بە تايبەتى بە دواي چارەنووسىكى وا دەكەوت، خۆ ئەگەر لە سەدەي
 چوارەم و پىنچەمدا بووايە، پەناي دەبردەبەر بىابانى مىسر و سى
 سالى لەوئ بەسەر دەبرد، رەگى رۈوھكى دەخوارد و بە خەون و
 خەيال دەژيا. چونكە تىنووى كارەساتە و چاوہرپى ئەو ەيە لەباتىي
 يەككى تر خۆي بكاتە قوربانى و تا بتوانىت زووتر ئەم كارە بكات.
 خۆ ئەگەر تووشى بەلایەكى وا نەبىت، رەنگە خۆي لە پەنجەرەيەكەو
 فرى بداتە خواري، من شتىكم لەبارەي كەسيكەو ەيىستوو بە ناوى
 جەنابى رازومىخينەو^۱، دەلین لاويكى ئاقلە (ئەمە لە ناوى

^۱ ماناي وشەي "رازومىخين" ھزرمەند و خاوەنى ئاوەزە. وشەي رازوم بە ماناي
 ئەقلە-و.

خیزانه که یه وه دیاره و بیگومان قوتابییه) که واته لیگه ری با ئه و
ئاگاداری له خوشکت بکات، به کورتی، پیده چیت من له ئه قلی ئاقدوتیا
رۆمانوفا تیکه یشتیم و شانازی شی پیوه ده که م. وه لی له و کاته دا، واتا
له سه ره تای ئاشنایه تیدا، خۆت ده زانیت که مرۆف به رده وام هه ندیک
سه رکیش و کورتبینه، بیرکردنه وه ی هه له یه و هه قیقه ت به ئاو ه ژووی
ده بینیت. نه فره ت. له شه یتان، ئاخر ئه م کچه بۆ ئه وه نده جوانه؟ من
بیگونا هم!

به کورتی له و به راییه دا، مه یل و ئاره زوویه کی وام تیکه را، که
نه ده متوانی به ری لی بگرم.

ئاقدوتیا رۆمانوفا گه لیک پاکیزه یه، تا راده ی بروانه کردن. (له بیرت
نه چیت، ئه وه ی من ده رباره ی خوشکت ده یزانم و پیتی ده لیم راستیه،
ره نگه تا راده ی بیماری پاکیزه بیت، له گه ل ئه وه یشدا که بیرکی
کراوه و قوولی هه یه، ئه مه یش زیانی پیده گه یه نیت) هه ر له و ماوه یه دا
کچیک به ناوی پاراشا، پاراشای چاوره ش که تازه له گونده وه
هینابوویان و ببوو به کاره که رمان و تا ئه وساته من نه مدیبوو، هاته
گۆرپیوه. زۆر جوان، به لام تا بللی گه مژه بوو: رۆژیک ئه م کچه به
فرمیسک و هاوار دنیای پر کرد، ئه مه ئابروو چوونیک بوو، رۆژیک
دوا ی نانی نیوه رۆ. ئاقدوتیا رۆمانوفا به تاییه تی له دالانیکی نیو
دره ختی باخه که دا منی دۆزییه وه، به په رۆشه وه داوا ی لی کردم ده ست
له پاراشای داما و هه لبگرم، وابزانم ئه وه یه که مین قسه ی
دووبه دووی ئیمه بوو. بیگومان من به شانازییه وه داوا که یم به جی
هینا. هه ولم دا خۆم به زولملیکراو و شه رمنده بخه مه به رچاو

به کورتی، به چاکی رۆلی خۆم بینی. له وساوه په یوه ندیمان به ست و
به نه ینی دیدارمان ده کرد، ئامۆژگاریی ده کردم و په ندی داده دام،

ئاوات و پارانه وه و تهنانهت فرمیسکی دهرشت، به لئی فرمیسک، باوهر
 ده که پت؟ بروانه کچیک بۆ ئه وهی پروپاگهنده بۆ مه زنی و پروناکبیری
 بکات، تا کوی دهروات! هه لبه ته من هه موو گونا هه کانی خۆم خسته
 ئه ستوی ریکه وت، خۆیشم وا پیشان دا که تینووی پروناکیم، پاشان
 گه وره ترین و دلنیا ترین ریکه م له بهر گرت، که دلی ژنی پی به ده ست
 دیت، ریکه یه ک هه رگیز که س فریوو نادات. بی ئاوارته کردنیش کاری
 له هه موو ژنیک کردووه. ئه و ریکه یه بریتییه له پیا هه لدان و
 زمانلووسی. له دنیا دا هیچ شتیک به ئه ندازه ی راستگویی و راشکاوی
 سهخت و دژوار نییه، هیچ شتیکیش به ئه ندازه ی پیا هه لدانی نارهوا
 ئاسان نییه، ئه گه ر له راستگویی و راشکاوی وتندا ته نیا یه ک له
 سه دی درۆ بیت، یه کسه ر ناریکیه که ده رده که ویت و کاره ساتیک پروو
 ده دات، به لام ئه گه ر له مه رای و پیا هه لداندا هه مووی درۆ بیت، هیشتا
 هه ر خۆشه و چیژ به گو یگره که ی ده به خشیته، هه رچه نده مه راییه که
 به ئاشکرا ناراستیش بیت، هیشتا به لای ئه و که سه وه که بۆی کراوه،
 نیوه ی راسته، ئه مه بۆ هه موو که سیک، له هه ر چین و له هه ر
 ئاستیکی شارستانیدا بیت وایه. که سانی ئاسایی هه ر یه که و به پی
 خوی، ناتوانم پینه که نم، کاتیک که ویستم ژنیک به پیز، دلسۆز بۆ
 میرد و مندا له کانی، فریوو بدهم، چه نده سووک و ئاسان به ده ستمه وه
 هات! له کاتیکدا که ژنه که به راستی پاک و خودانی گه وره یی بوو،
 هیچ نه بیت به شیوازی خوی، شیوازی من له گه لیدا بریتی بوو له وهی
 که خۆم به رانه ر به پاکیزه یی و گه وره یی ئه و به بچووک و زه لیل
 دابنیم و کړنووشی بۆ به رم، بیئه ندازه مه راییم بۆ ده کرد، هه ر
 ئه وه نده ی ده ستگوشینیک یان نیگایه کی تایبه تی پی رهوا ببینیمایه، له
 به رده میدا سه رکۆنه ی خۆم ده کرد که به زۆر ئه وه م ده ست که وتووه.

حهتمهن ئەو بەرگریی دەکرد، بە سهختی هه‌لو‌یستی ده‌نواند، خۆ ئەگەر من تا ئەو رادهیه‌ی رسوانه‌ی بوومایه‌، هه‌رگیز هیچم ده‌ست نه‌ده‌که‌وت، به‌ خۆمم ده‌وت: ئەو به‌وپه‌ری ساده‌یی و بی‌گوناهیه‌یه‌وه هه‌رگیز چاوه‌رپیی ئەوه نه‌بووه‌ من داوی بۆ دابنیم، بێ ئەوه‌یش به‌ خۆی بزانی‌ت و گومان بکات.. خۆی داوه‌ به‌ ده‌ستمه‌وه‌. به‌ کورتی، ئەوه‌ی ده‌مویست، پێی گه‌یشتم، خانمه‌که‌یش بر‌وا‌ی ته‌وا‌وی به‌ خۆی هه‌بوو که‌ بیتا‌وانه‌ و پاکیزه‌یه‌ و ئه‌رکی خۆی به‌ پاکی به‌جی هه‌تا‌وه‌، ئەگەر هه‌له‌یشی کردبیت، ریکه‌وت پێی کردووه‌. نازانیت چ تووره‌بوونیک تووره‌ بوو، کاتیک له‌ دوا‌یدا پیم وت -ئه‌مه‌م به‌ ته‌وا‌وی بر‌وا‌وه‌ پیت- که‌ ئه‌ویش وه‌ک من هه‌زی به‌و تامو‌چیژه‌ بووه‌.

مارفا پترو‌ق‌نای داماویش گه‌لیک ده‌سته‌خه‌ر‌وی پیا‌هه‌ل‌دان بوو، خۆ ئەگەر بمویستایه‌، بی‌گومان ده‌متوانی هه‌ر له‌ سه‌رده‌می ژیا‌نی خۆیدا هه‌موو سه‌روه‌ت و سامانه‌که‌ی بکه‌م به‌ نا‌وی خۆمه‌وه‌ (به‌راست چه‌نده‌ شه‌راب ده‌خۆمه‌وه‌ و قسه‌ ده‌که‌م!) هیوادارم پیت ناخۆش نه‌بیت ئەگەر ئیستا پیت بلیم که‌ هه‌مان ئەو کاری‌گه‌رییا‌نه‌ له‌ ئا‌قدوتیا رومان‌و‌ق‌نایشدا ورده‌ورده‌ ده‌رکه‌وت. به‌لام من گه‌وج و خۆنه‌گر بووم و کاره‌که‌م تیک دا، ئا‌قدوتیا رومان‌و‌ق‌نا چه‌ند جا‌ریک، به‌ تاییه‌تی له‌ یه‌کیک له‌و جا‌رانه‌ی دوا‌یدا، به‌ بی‌زارییه‌کی زۆره‌وه‌ له‌ نیگا‌کانی چاومی روانی. نازانم با‌وه‌ر ده‌که‌یت یا‌ن نا؟ به‌ کورتی، به‌رده‌وام روانینه‌کانم پ‌ر بوون له‌ بلیسه‌ی ئاره‌زوویه‌کی نامه‌ردانه‌، که‌ ئه‌وی ده‌ترساند و قه‌ل‌سی ده‌کرد. پیتو‌یست به‌ در‌یژدا‌د‌ری نا‌کات، له‌ یه‌ک‌دی دا‌براین، وه‌لی جا‌ریکی تر گه‌وجایه‌تیم کرده‌وه‌، که‌وتمه‌ گا‌لته‌پیکردنی هه‌موو را‌ویژ و ئامو‌ژگا‌رییه‌کانی، ئەم کاره‌م زۆر به‌ خرا‌پی کرد.

پاراشا دیسانه وه هاته وه سهر شانۆ، به تهنیا ئه ویش نا، به کورتی،
 بوو به شاری لووت، ئاخ، ئه گهر تو، رادیون رومانو فیچ، تهنیا بو
 تاقه جاریک له هه موو ته مه نتدا، چاوی خوشکت بدیا به که چون
 داگیرسابوون، بروانه، گرنګ نییه که ئیستا من مه ستم و پیکیک
 شه رابم نۆشیوو، ئه وه ی من ده یلیم راسته، برپا بکه ته نانه ت له
 خه ویشدا نیگا کانیم ده بینی، نه مه ده توانی گوئ له خشه خشی کراسه که ی
 بگرم. له راستیدا وام بیر ده کرده وه که له هۆش خۆم چووم، پیشتر
 هه رگیز ئه وه م به خه یالدا نه گه رابوو که رۆژیک له رۆژان
 ببووری مه وه، هه رگیز بو ئه وه نه ده چووم که تا ئه و راده یه نارمه حت
 بم، بۆیه ده بوو ئاشت ببینه وه، وه لی ئه مه یشیان کاری نه کرده بوو،
 ده زانیت من ئه وسا چیم کرد؟ نازانیت که تو وره یی مرۆف به ره و چ
 بیته قلییه ک ده بات! رادیون رومانو فیچ، هه رگیز له تو وره ییدا هه نگاو
 به ره و کاریک نه نییت. من ده مزانی که ئاقدوتیا رومانو فقا هه ژار و
 ده ستکورت (ئاخ، ببووره، نه مه ده ویست وا بلیم.. وه لی مه گهر چ
 جیاوازییه کی هه یه ئه گهر ده ربهرینه که مانای ته واوی گه یان دبیت؟) به
 ئاره قه ی ناوچاوی ده ژی و خه رجی دایک و براکه یشی له ئه ستوی
 ئه و دایه (ئاخ، نه فره ت له شه یتان، دیسان ده موچاوت دایه وه به یه کدا)
 باشه، برپارم دا هه رچی پارهم هه یه، بۆی پیشنیاز بکه م و بیده می،
 (ئه و کاته سی هه زار رۆبلم هه بوو) به و مه رجه ی هه رهیچ نه بیت بو
 ئیره، بو پترزبورگ، له گه لما هه لبیت، ئاماده بووم لی ره سویندی بو
 بخۆم که هه تاهه تایه خۆشم بویت و به خته وه ری بکه م، هه رچییه کی
 تریشی بویت. باوه ر ده که یت، من ئه وه ند ه شه یدا بووم، ته نانه ت ئه گهر
 پپی بوتما یه مارفا پترو فقا بکوژه یان ژه هرخوا ردی بکه بو ئه وه ی
 بیمه ژنت، بی سیودوو داواکه یم به ئه نجام ده گه یاند، وه لی هه موو

شتهکان شکستیان خوارد و بوونه هوی کارهسات. تو دهزانیت،
خویشته دعتوانیت له وه بگهیت، که چ رقیک چوکی له سهر دانام کاتیک
بیستم مارفا پتروفتا ئه و کابرا هیچوپووچه، لۆژینی دۆزیو هته وه و
هیچی وای نه ماوه له گهل خوشکتا زه ماوه ند بکات. له راستیدا ئه مه
هیچ جیاوازییه کی نه بوو له گهل ئه و پیشنیازهدا، که من له و بارهیه وه
کردبووم، وانیه؟ وایه؟ ههست ده کهم به پهروشه وه گویت بۆ
قسه کانم شل کردووه.. لاویکی رهنیت..

سفیدریگیلوف بیئارامانه مشتی به میزه کهدا کیشا، رهنگی دایسابوو.
راسکولنیکوف چاک دهیزانی ئه و پیکه، یان ئه و پیکونیوه شامپانیایه
که سفیدریگیلوف به ورده قوم خواردبوویه وه، کاریگه ریه کی زور
خرابی به سهریه وه هه بوو. بویه بریاری دا دهرفت له دهست نه دات،
گهلک له سفیدریگیلوف به دگومان بوو، بی ئه وهی بیه ویت
بیشاریته وه که رهنکه سفیدریگیلوف بیتاقت بکات، ریکورپه وان پیی
وت:

- که واته، ئیدی هیچ گومانیک له وهدا نییه که تو بویه هاتوویت بۆ
ئیره، چونکه شتیکت له ژیر سهردایه په یوه ندیی به خوشکمه وه هیه.
سفیدریگیلوف که له ناکاویتکا هاتبووه وه سهر خوئی، وتی:
- ئاخ، لیکه ری، خوم پیم وتیت.. پاشان خوشکت ههر نایه ویت من
ببینیت.

- منیش گومانم له وهدا نییه که رقی لیته، به لام مهسه له که ئه مه نییه.
- که واته تو بیگومانی که ئه و منی ناویت؟ (سفیدریگیلوف چاوی
داگرت و به تهوسه وه پیکه نی) راست ده کهیت، منی خوش ناویت،
به لام ههرگیز به وهی له نیوان ژن و میرد، یان دوست و دهزگیراندا
پوو دهدات، بروا مه که. له م مهسه لانه دا به رده وام شتیکی هیه که

بیجگه له و دووانه خوځان کهسی تر نایزانیت. تو له و باوه پهدایت که
ئافدوتیا پومانوځنا له بینیم بیزار بیت؟

- له هندیک وشه و ئاماژهی ناو قسه کانتا، وا تیدهگه م تو هیشتا
دیدکی تایبه تی و نیازیکت دهرباره ی دنیا هیه، بیگومان
هه ردووکیان ئامانجگه لیکي قیزه ونن.

- چوڼ! من شتی وام به سهر زماندا هاتووه؟
سفیدریگایلوف ئهم پرسته یه ی له پریکدا به ترسیکی مندا لانه وه وت،
به لام له باره ی ئه و سیفه ته وه که درابووه پال ئامانجه کانی، هیچی
به سهر خویدا نه هیئا.
راسکولنیکوف وتی:

- ئاخر، ئه و قسانه هه نووکه له دهمته وه هاتنه دهری، وه لی بۆ ئیستا
وا له پریکدا ترسایت؟

- من بترسم؟ له تو بترسم؟ ده بیت تو له من زیاتر بترسیت، هاوړی
ئازیز. به راستی چیرۆکیکی سهیره.. به لام به راستی من مهستم، خوم
دهیزانم، نزیک بوو شتی تریش بلیم، شهراب ویلکه، ئاده ی ئاوم بۆ
بینه!

به دهم قسه کانه وه بوتله که ی گرت و به ئاسانی له په نجه ره که وه فری
دایه خواری. فلیپ ئاوی بۆ هیئا.
سفیدریگایلوف له حالیکدا خاوی ته پ ده کرد و دهیخته بان سهری،
وتی:

- ئه مانه هه موو قسه ی بیمانان، من ده توانم به وشه یه ک دهمکوت
بکه م و هه رچی به دگومانیت هیه، بیده مه دواوه، بۆ نمونه ده زانیت
من به م زووانه ژن دینم؟
- تو پیتشتریش ئه مه ت پیوتووم.

- پيم وتوويت؟ له بيرم نه ماوه، وهلى نه وسا هيشتا ته واو دلنيا نه بووم، چونكه بوكيم نه ديوو، به لام بريارم دابوو، وا ئيستا ئيتر ده زگيراندارم و مه سه له كه كوتايي پيها توه. نه گهر كارگه ليكي په له نه بوونايه، حه تمه ن له گه ل خو مدا نه مبرديت بو لاي، چونكه حه ز له راو بو چووني تو ده كه م. نه فره ت له شه يتان! ته نيا ده ده قيقه م ماوه، ده بينيت، ته ماشاي سه عات بكه، وهلى ده مه وي ت نه مه ت بو باس بكه م، چونكه چير وكيكي سه رنجر اكي شه، ژنه يناني من روودا ويكي زور ده گمه نه. چييه؟ ديسان ه وه ده ته وي ت بر وي ت؟

- نا، ئيتر ناروم.

- چون، هر ناته وي ت بر وي ت؟ ده بينين، راسته ده ته به م بو نه وي و ده زگيرانه كه مت پيشان ده ده م. به لام ئيستا نا، ده بيت تو زور زوو بكه وي ته دواي كاري خو ت. تو به لاي راستدا، من به لاي چه پدا. تو نه و خاتوو رسليخه ده ناسيت؟ نه و رسليخه ي له خانو وه كه يدا ده ژيم، ها؟ گويت لي مه؟ نا، چيت به بيردا دي ت، نه مه نه و ژنه يه كه ده لين له چله ي زستاندا بووه به هوي نه وه ي كچوله يه ك خو ي فر ي بداته ناويكه وه و بخنكي ت. باشه، گويت لي مه، نه و ژنه نه مه كار ه ي بو ره خساندووم، پيم ده ليت: "تو به م حاله ي ئيستا ته وه بيزار ده بيت و حه وسه له ت نامي ني ت، كه مي ك خو شي بده ره خو ت". له راستيدا، من پياويكي خه مو ك و ماندووم، زيان به كه س ناگه يه نم، تو وا ده زانيت شادمانم؟ نا، من خه مبارم، له سووچيكا داده نيشم، جاري وا هه يه سي روژي ته واو ناتوانن بمه يننه قسه. وهلى رسليخ، با پيت بليم به ره لايه كه بو خو ي، ده زانيت چي له ژير سه ردايه: وا بير ده كاته وه دواي ماوه يه ك تاقه تم له ژنه كه م ده چي ت، به ره لاي ده كه م و ده روم.. ئيتر ژنه كه م ده كه وي ته به رده ستي، نه وسا ده يخاته گه ر، بو كه ساني

وهك ئيمه و له ئيمه‌يش گرنگتر، پيى وتم باوكى كچه كارمه‌نديكى
 نه‌خوشي خانه‌نشين كراوه، سى ساله له جيگادا كه‌وتووه و ناتوانيت
 پي بجووليتته‌وه. ده‌ليت دايكى ئاقله. براكه‌يشى له شاريكدا كارمه‌نده
 و يارمه‌تیی كه‌سوکاره‌كه‌ی نادات. كچيكي تريان شووی كردووه و
 سه‌ريان ليتادات. وهك خويان كه‌م بن، مندالی دوو خزمى نزىكى
 خويان هيتاوه و به‌خويان ده‌كه‌ن. ئيستا كچه‌كه‌يان بي ئه‌وه‌ی
 خويندنى ته‌واو كردبیت، له قوتابخانه هيتاوه‌ته ده‌ره‌وه. واتا كچه
 بچووكه‌كه‌يان، مانگيكي دى ته‌مه‌نى ده‌گاته شانزه سال و ئه‌وسا
 ده‌يدهن به‌ شوو، يانى ده‌يدهن به‌ من، من و رسيخ چووين بو لايان،
 زور پيكه‌نينه‌ين بوو، به‌م جوړه خوم ناساند: مولكداريكي ژنمردوو، له
 خيزانيكي ناودار، په‌يوه‌نديى كوكي ده‌وله‌مه‌ندانه. چاكه، ئيدى چ
 خه‌وشيكي هه‌يه ئه‌گه‌ر من ته‌مه‌نم په‌نجا سال و ئه‌و شانزه سالان
 بيت؟ كي له‌م شتانه ده‌پرسيت؟ ئايا مي‌رديكي گونجاو نيم؟ به‌لكو
 مي‌رديكي ناوازه‌يش؟ هه، هه، هه! خوزگا ده‌تبيني چون له‌گه‌ل باوك و
 دايكيدا ده‌دوام! ده‌بوا پاره بده‌يت بو ئه‌وه‌ی له‌و شوينه‌دا من ببينيت.
 كچه‌كه‌هات و له‌سه‌ر ئه‌ژنو داناشت. ئينجا تو بيه‌ينه به‌رچاوت كه
 هيتا كچه‌كه‌جلى كورتي له‌به‌ردايه. خونچه‌يه‌كي ده‌مه‌نكراوه‌يه،
 سوور ده‌بيتته‌وه و داده‌گيرسيت، وهك شه‌به‌قى سوور (بيگومان
 پيشتر مه‌سه‌له‌كه‌يان پيوتبوو) هيچ له‌باره‌ی ده‌موچاوى ژنه‌وه ناليم،
 به‌لام له‌ ديدى مندا ئه‌م شانزه سالييه، ئه‌و چاوه هيتا مندا لانه‌يه، ئه‌و
 فرميسكه شه‌رمنايه، جوانترن له‌ خودى جوانى. بي‌جگه له‌وه‌ی كه
 جوانييه‌كه‌ی به‌ راستى له‌ جوانيى وينه ده‌چيت. قزى زه‌ردى په‌خش و
 په‌ريشان، ليتوى گوشتن و سوور و پيى بچووك. ئيدى جوانييه‌كي
 سه‌ير! دواى يه‌كترناسين من پيم وتن له‌به‌ر هوى خيزانى، ده‌بيت

پهله ی تیا بکهین، بویه پوژی دوايي، واتا سى پوژ له مه و بهر، مارهم کرد. له وساوه هر پوژیک بچم بو ئه وى، خيرا دهیخه مه سهر ئه ژنوم و لى ناگه ریم.. کولمى سوور داده گه ری و منیش له ماچکردنى ناکه وم. هه لبه ته دایکیشی پی ده لیت که من میردیم و کاره که ده بیت به و شیوهیه به ریوه بچیت. به کورتی تا بللی خوشه، ئهم حاله ته ی ئیستای ده زگیرانی زور له و کاته خوشتره، که ده بیته میرد. لیږدها سروشت و هه قیقه ت له ئارادایه. (ئهم رسته یه ی به فه رهنسی وت) هه، هه، هه! یه ک دوو جاریش قسه م له گه ل کردووه، به هیه ج جوړیک کچیکی گه لور نییه، هه ندیکجار به دزییه وه سه یرم ده کات و وه ک ئاگر ده مسوتینیت، به راست ده زانیت ده موچاوی هر له مریه می رافایل ده چیت، ئاخر، وینه ی مریه می کلێسه ی سیکتین^۱ گه لیک سه رسامکه ره. وینه ی ژنیکی خه مبار و ساده، ئایا تویش هه روا نه هاتوته به رچاوت؟ ده موچاوی ده زگیرانه که یشم هر له و ده چیت. هر که مارهم کرد، پوژی دوايي بایى هه زار و پینج سه د پوڤل شتم بو کړی: خشلکی ئه لماس، تا قمیک مرواری، پیویستی خو ئارایشتردنی زیوی گه وره که هه موو شتیکی جوړاوجوړی تیدابوو. پووی گه شایه وه، پووی ئهم مریه مه، دوینی که له سه ر ئه ژنوم دامنیشانده، به لام کاره که م زور له خوړابینینه وه کرد، کچوله که سوور بووه وه و فرمیسک که وته ناوچاوی. به لام به سه ر خو ی نه هینا، که ئاوا هه لایساوه. بو

^۱ سیکتین: کلێسه یه کی به ناوبانگی فاتیکانه، له سه رده می پاپاسیکتی چواره مدا دروست کراوه، گه لیک وینه ی زهیتی تیایه، که به ناو بانگترینیان هی مایکل ئانجیلویه، گه لیک دیمه نی ئاینی تیدایه له پوژی دروستیوونی گه ردوونه وه تا قیامه ت. -و-

چرکه ساتیک له ژووره که چوونه دهره وه، من و کچه که هر ئاوا به
 ته نیا ماینه وه. له پریکدا باوهشی به ملما کرد (له خوځیه وه، ئه مه
 یه که مجار بوو) به دهسته بچووکه کانی له ئامیزی گرم و به خوځیه وه
 نووساندم، ماچی ده کردم و سویندی ده خوارد که ژنیکی گوږپرایه ل و
 به وهفا و میهره بان بیت بوم، به ختیارم بکات. هه موو ژیانی بو من
 ته رخان بکات، هه موو چرکه ساتیکی ژیانی بکات به قوربانی بوم.
 له باتی ئه وه ته نیا یه ک شت له من داوا ده کات: ریزی بگرم، ته نیا
 ریزگرتنی و هیچی دی. هیچ دیاری و خه لاتیکی ناویت. بروا بکه،
 بیستنی دانپیدانانیکی وا له ته نیاییدا، له لایه ن فریشته یه کی شانزه
 سالییه وه که شهرمی مندا لانه دهموچاوی سوور و له چاوشیدا
 شه وقیک دهره وشایه وه.. به لی، بروا بکه تا بلای ئه مه سه رنجراکیش
 و دلفرین بوو، وشه ی دلفرین لیره دا نرخیکی هه یه، ها! نیه تی؟ باشه،
 گویم لیگره، وهره له گه لما بچین بو لای ده زگیرانه که م.. به لام ئیستا
 نا!

- به گشتی ئه م جیاوازییه ترسناکه ی له نیوان ته مه ن و رونا کبیریتاندا
 هه یه، بووه ته هو ی ئه وه ی که زور ئاره زووی بکه یت. به لام به راست
 تو بیر له هاوسه ریه تییه کی به م جوړه ده که یته وه؟
 - ئه ی بو؟ بینگومان، ده بیت هه موو که سیک بیر له خو ی بکاته وه، ئه و
 که سه له هه موو که سانی دی چاکتر ده ژی، که بتوانیت له خه لکی دی
 باستر خو ی بخه له تینیت هه، هه، هه! پیم بلای بو تو ئیستا خوت نوقمی
 مه زنا یه تی کردو وه؟ ئاخر به زه ییه ک، گیانه، من پیاویکی گونا هبارم
 هه، هه، هه!

- به هه ر حال، تو یارمه تی مندا له کانی کاترینا ئیقانو فئات دا.. به لام..
 ئه و یارمه تیدانه بیمه لامه ت نییه.. من ئیستا له هه موو شتیک تیگه یشتم.

سفیدریگایلوف دایه پیکه‌نین و وتی:

- به‌گشتی من منداالم زور خوش دهویت، ده‌توانم له‌م باره‌یه‌وه
چیرۆکیکی سه‌یرتان بۆ بگێرمه‌وه که تا ئیستایش به‌رده‌وامه: هه‌ر له
یه‌که‌م رۆژی هاتنه‌وه که و تمه ناو کابارییه‌کانه‌وه. دواى ئه‌وه‌ی
حه‌وت ساڵ بوو نه‌مبینیبوونه‌وه. دیاره ده‌زانیت که من زور په‌له‌م
نییه بۆ بینینی هاوڕێ و دۆسته کۆنه‌کانم، هه‌لبه‌ته ئه‌وه‌نده‌ی بتوانم
خۆمیان لێ دوور ده‌خه‌مه‌وه و نامه‌وێت تووشی ئه‌و په‌تایه بېمه‌وه.
ده‌یشزانیت، ژیان له‌گه‌ڵ مارفا پتروڤنا له گوندا و یادکردنه‌وه‌ی
هه‌موو ئه‌و شوینه نه‌ینیه گه‌وره و بچووکانه که ئه‌گه‌ر یه‌کیک
بیانزانیت گه‌لیک شتیان لێوه فێر ده‌بێت، تا سه‌ر ئیسک ئازاریان
پێده‌گه‌یاندم. نه‌فره‌ت له شه‌یتان. خه‌لکی لێره به‌دمه‌ستی ده‌که‌ن، لاوه
روناکبیره‌کان له بیکاریدا له خه‌ون و خه‌یالی مه‌حالدا زه‌حمه‌ت
ده‌کێشن و گریمانه‌ی سه‌یر سه‌یر بۆ خۆیان ساز ده‌که‌ن. که‌س
نازانیت جووله‌که‌کان له کوپوه په‌لاماری ئێره ده‌ده‌ن و ده‌ست به‌سه‌ر
پاره‌وپوولدا ده‌گرن، خه‌لکانی تریش که‌وتوونه‌ته ناو به‌ره‌لایی و
گه‌نده‌لییه‌وه. هه‌ر له سه‌عاته به‌راییه‌کانی هاتنه‌وه بۆ ئێره بۆتی
ئاشنایه‌تی شارم کرده‌وه. شه‌ویک رینگه‌م که‌وته ئاهه‌نگیکی
سه‌ماکردنه‌وه: کاباره‌یه‌کی ترسناک بوو، من هه‌زم له کاباره‌یه، به
تایبه‌تی ئه‌گه‌ر که‌میک پیس و گه‌نده بێت، باشه، سه‌مای "کانکان"یان
ده‌کرد، که زور سه‌یر و بێوینه بوو، ته‌نانه‌ت منیش له سه‌رده‌مانی
خۆمدا نه‌مدیبوو. به‌لێ، له‌و لایه‌نه‌وه پێشکه‌وتن به‌دی ده‌کریت.
له‌په‌رێکدا کچۆله‌یه‌کی ته‌مه‌ن سیانزه ساڵه‌م بینێ، به‌رگیکی جوانی
له‌به‌ردا بوو، له‌گه‌ڵ پیاویکی لێزاندا سه‌مای ده‌کرد، له به‌رانبه‌ردا
لاویکی تریش سه‌مای ده‌کرد، دایکی کچۆله‌که له پال دیواریکدا و

له سهر كورسييه ك دانىشتبوو. تو بىرى لىبكه ره وه دهبيت چ سه مايه ك بووبيت! كچوله كه بىزار بوو، سوور داگه را و سهرئه نجام وهك له شتيك وهرز بووبيت، دهستى به گريان كرد. سه ماكه ره لىزانه كه له ئامىزى گرت، سوورپى دا، هه لىدا و گرتييه وه، هه موو ئه وانى دى دايانه قاقاي پىكه نين. من خه لكى ئه م شارهى ئيوهم له م جوهره ساتانه دا زور خووش دهويت. ته نانه ت له و جوهره كابارانه يشدا، پىده كه نن و هاوار دهكهن "هه قى خووشيانه، دهبيت وابيت، باشه ئه ي بو مندا ل دههيننه ئه و جوهره شوينانه!" وه لى به من چى، من كارم به وه وه نيه چاك دهكهن يان خراپ. ئه وان بو دلخوشى خويان ئه وه دهكهن. من يه كسهر جى خوم دوزييه وه و چووم له پال دايكى كچوله كه دا دانىشتم، باسى ئه وه م كرد كه منيش تازه هاتوومه ته ئه م شاره، ئه م خه لكه يش بيئه دهب و دلره قن و ناتوانن چاك له خراپ جيا بكه نه وه. تيمگه ياند كه من پاره يه كى زورم هه يه و پيشنيازى ئه وه يشم بو كرد كه به گاليسكه كه ي خوم بيانگه يه نمه ماله كه يان. ئه م كارم كرد و بووين به ناسياوى يه كتر. (ماله كه يان له ژوورىكى بچووكى ناچيزدا بوو كه به كرى گرتبوويان). ژنه كه پى و تم كه ئه م ئاشنايه تيه ي من، بو خوى و كچه كه يشى مايه ي شانازييه كى گه وره يه. له وه يش گه يشتم كه هيج پاره وپووليكيان نيه، بو ئه وه هاتوون له دهزگايه كدا كاريكيان دهست بكه ويت. پىم وتن به خوم و سامانه كه مه وه له خزمه تياندام. ئه وه يشم زانى كه به هه له كه وتوونه ته ناو ئه و كاباره يه وه. وايرانزانيوه له وي كچه كه فيرى سه ما دهبيت. پيشنيازم بو كردن كه يارمه تيبان بدهم له پىگه ياندنى كچوله كه و فيركردنى زمانى فهره نسى و سه ما كردن يشدا. به په رۆشه وه پيشنيازه كه يان قبول كردم و

شانازیان پیوه کرد. تا ئەمڕۆیش دۆستایەتیمان بەردەوامە.. دییت
بچین بۆ لایان، بەلام نا ئیستا نا.

- واز لەم چیرۆکە بێتام و ڕسوایانە بێنە، ئەو پیاوی داوینپیس و
نامەرد.

- شیلەر، تۆ شیلەری ئیمەیت، لە شیلەر ڕوانە (بە فەرەنسی کەوتە
قسە) ئای مەزنایەتی، دەبییت لە کویدا هیلانەت کردییت؟ دەزانیت، من
هەر بە دەستی ئانقەست ئەم چیرۆکانەت بۆ دەگیرمەوه، بۆ ئەوەی
گویم لە هاوار و نارەزاییەکانت بێت، تاموچیژی خوشیان هەیە.
راسکۆلنیکۆف بە توورەییەوه وتی:

- بێگومان وایە، بۆ لەم چرکەساتەدا من خۆیشم خۆم بە مەسخەرە
نازانم؟

سفیدریگایلوڤ پڕ بە گەرووی دایە قاقای پیکەنین، پاشان فیلیپی بانگ
کرد، حسابەکەی دایە، لە جینگاکەی هەستا و وتی:

- زۆر سەرخۆشم، قسەی چاکمان کرد، هەستم بە خوشی کرد.

راسکۆلنیکۆفیش بە دەم هەستانەوه هاواری کرد:

- بێگومان، بۆ هەست بە خوشی ناکەیت! یەکیکی پاشەلپێسی وەک
تۆ، کە ئەم جۆرە ڕووداوانە بگێڕیتەوه، بە تاییبەتییش ئەگەر
نەخشەیهکی پۆخلی لەم بابەتانەی لەژێر سەردا بێت، بۆ هەست بە
خوشی نەکات! بەتاییبەتی لە ساتیکی وادا و بۆ یەکیکی وەک منیشی
باس بکات.. بە راستی تاموچیژی زۆری بۆ تۆ هەیە!

- باشە، ئەگەر وابێت...

سفیدریگایلوڤ بە جۆرە سەرسامییەکەوه لە راسکۆلنیکۆفی ڕوانی،
لەسەر قسەکانیشی بەردەوام بوو:

- ئەگەر وا بېت، كەواتە تۆيش تەواو رەشبینیت، ئامادەگىيەكى زۆرىشت بۇ ئەو تىدایە، دەتوانیت گەلىك شت بکەیت.. باشە، ئىتر بەسە، زۆر بە داخەوہم كە قسەمان كەم كرد، وەلى وازت لىناھىنم.. كەمىك بۆم راوہستە..

سقىدريگایلۇڭ لە رېستورانته كە چوۋە دەرى. راسكۆلنىكوڭش بەدوايدا رۆشت، وەلى سقىدريگایلۇڭ ھىند مەست نەبوو، تەنیا بۇ چركەساتىك گرتبووى، وردەوردە سەرخۆشییەكەى نەدەما. مەسەلەيەكى زۆر گرنگ لە دالغەى دابوو، زۆر گرنگ، برۆى ھاتبوونەوہ يەك، چاۋەرۋانىكردنى ئەو شتە نىگەران و وەپزى كردبوو، رەفتارى لەگەل راسكۆلنىكوڭدا، لە چركەكانى دوايىدا، لەپرا گۆرا و تا دەھات زبر و گالتەجارانەتر دەبوو. راسكۆلنىكوڭ ھەستى بە ھەموو ئەمانە كرد و نىگەران بوو. لەبەرچاويدا سقىدريگایلۇڭ بەدگومان دەھاتە بەرچاو. بۆيە برىارى دا بکەويٹە دواى، ھەردووكيان گەيشتنە سەر شۆستەكە.

- تۆ بە لای راستدا، منیش بە لای چەپدا، يان ئەگەر پىت خۆشە با بە پىچەوانەوہ بېت، خوات لەگەل، ئازىزم، بە ئومىدى دیدار. بەدەم قسەكانەوہ سقىدريگایلوف بە لای راستدا، بەرەو "ستنايا" تىي كىشا.

۵

راسكۆلنىكوڭ كەوتە دواى سقىدريگایلۇڭ، كە ئاۋرى دايەوہ، ھاۋارى كرد:

- ئەمە يانى چى؟ وازانم پىم وتيت كە..

- يانى ئەوہى كە من لىت نابمەوہ.

- چىي؟

ھەردووكيان ۋەستان، بۇ چركەساتىك ۋا لە يەك پامان، دەتوت
ھەريەكەيان لەگەل ئەوى تردا خۇي ھەلدەسەنگىنىت.

پاسكۆلىنىكۆف بە توورپەيىە ۋە وتى:

- لە ھەموو ئەو چىرۆكانەدا كە بە نيۋە سەرخۇشى گىراتنە ۋە، بە
تەۋاۋى گەيشتمە ئەو ئەنجامەي: كە نەك تەنيا ۋازت لە پىلاننىكى
نامەردانە بەرانبەر بە خوشكم نەھىتاۋە، بەلكو لە جاران زياتر خۆت
سەرقالى كردوۋە، ئاگادارم ئەم بەيانىيە خوشكم نامەيەكى بەدەست
گەيشتوۋە، تۆ بەسەر پىۋە خۆت ناگرىت.. رەنگە توانىيىتت لەم
ماۋەيەدا ژنىك بۇ خۆت بسازىنىت. ۋەلى ئەمە ھىچ نىيە، من دەمەۋىت
خۆم تەۋاۋ دلىيا بم..

پاسكۆلىنىكۆف لەۋە دوودل بوو كە بتوانىت ئەۋەى دەيەۋىت، بە
پاستى بىھىنىتە دى ۋ چۆن دلىيائى پەيدا بكات.
سقىدريگايلىۋف وتى:

- ئاۋا! ھەز دەكەيت بانگ بكەمە پۆلىس؟

- بىكە.

دىسانەۋە بەرانبەر بە يەكترى ۋەستان، دەموچاۋى سقىدريگايلىۋف
گۆرا، دۋاى ئەۋەى لەۋە بىگومان بوو كە ھەرەشەكەى پاسكۆلىنىكۆف
ناترسىنىت. لەناكاۋىكدا سىمايەكى گەلىك شاد ۋ دۆستانەى لەخۇ
گرت ۋ وتى:

- زەلامىكى سەيرىت! نەمويست لەبارەى كىشەكەى خۆتەۋە قسەت
لەگەلدا بكەم، ھەرچەندە لەۋەدايە كونپشكنى دلم ويران بكات، شتىكى
خەيالىيە، دامناۋو بۇ جارىكى تر، بەلام تۆ لەۋانەيت كە مردوۋىش
دەھىتنە قسە.. باشە، ۋەرە با برۆين، بەلام با لەۋىشەۋە پىت بلىم كە

دەبىت ئىستا بۇ چركەساتىك برۆمە مالى تا پارە لەگەل خۇمدا بەيتىم.
ئىنجا دەرگاي ژوورەكەم كليل دەكەم، گالىسكەيەك دەگرم، بۇ شەو
بەسەربردن دەرۆم بۇ دوورگەكان، ئىتر تۆ لەگەل مندا بۇ كوى
دەيت؟

- منىش وەك تۆ دەرۆمەو مالى، نەك بۇ مالى تۆ، بەلكو بۇ لاي
سۇنيا سميونوۋنا، بۇ ئەوۋى داۋاي لىبوردىنى لىبكەم كە ناتوانم لە
ناشتنى تەرمى دايكىدا ئامادە بم.

- ئارەزوۋى خۆتە. وەلى سۇنيا سميونوۋنا لە مالاۋە نىيە، گشت
مندالەكانى بردۆتە لاي خانمىك، لاي پىرېژنىكى گەلىك بەرېز، بۇ لاي
دۇستىكى دىرىنى من، كە بەرېۋەبەرى ھەتيووخانەيەكە. من وەك
پىشەكى پارەيەكى باشم بۇ ھەرسى مندالەكەى كاترىنا ئىقانوۋنا
داۋەتى، كە زۆرى پى خوش بوو، ھەروەھا ھەندىك پارەيشم ھەروا
داۋە بە دەزگاگەى، پاشان چىرۆكى سۇنيا سميونوۋنايشم بە وردى
بۇ گىراۋەتەوۋە بى ئەوۋى ھىچى لىبشارمەوۋە. ئەمە كارىكى زۆرى
تىكرد، بۆيە وا برىارە كە ھەر ئەمپۆ سۇنيا سميونوۋنايش بروات بۇ
ئەو ئوتىلەى كە ئەو خانمەى لىيە، داۋاي ئەوۋى لە
ھاوينەھەوارەكانەوۋە گەپراۋەتەوۋە بۇ ئىرە.

- گرنگ نىيە، لەگەل ئەمانەيشدا سەرىكى ھەر لىدەدەم.

- چۆنت پى خوشە با وابىت، بەلام من ھاوپىي رېگەت نىم، ھەرچەندە
ئەوۋە پەيوەندىي بە منەوۋە نىيە، باشە، وا گەيشتىن، ئەمە مالاكەيە.
بەلام ھەز دەكەم بزائىم، من برواي تەواوم ھەيە كە بۆيە تۆ لە من
بەدگومانى، چونكە زۆر دلنەوايىم كردىت و نەمويست بە پرسىياري
جۇراۋجۆر ماندووت بكەم.. تىدەگەيت؟ تۆ ئەمەت بە لاۋە نائاسايى

بوو، گرهو دهكهم كه وايه، باشه، تویش با لهمه و دوا ئاگات له دلی
خه لکی بیټ!

- له پشت دهرگایشه وه گوئ بگریټ!

سفیدریگایلوف پیکه نی:

- وايه! زور سهرم له وه سوور مابوو كه دواي ئه وهه موو قسانه،
كه چی تو هیشتا ئه وهه به ستهت نه درکانبوو! هه، هه، هه! هه رچه نده
من شتیکی زور كه موکورتم له وهه دهستگیر بوو كه تو.. ئه وه کاته بو
سوئیا سمیونوفنات باس دهکرد. به لام جا چی بووه؟ بو نابیت من
پیاویکی دواكه وتوو بم و له هیچ تینه گهم. گهره ی بهرین، به خودا
سویندت دهدهم، هاوړی، كه تیم بگهیه نیت، شتی تازه ی ئه م
سه رده مه م فیږ بکهیت.

- تو گویت له هیچ نه بووه، درو دهکەیت.

- نا، مه به ستم ئه مه نییه، نا (هه رچه نده هه ندیک شتم گوئ لیبووه)
مه به ستم ئه وهیه كه تو به رده وام له ئاهونا له کردندايت! شيله ره که ی
ناخت نارچه ته، تو ئیستا ده لیټ نابیت كه س له پشت دهرگاوه گوئ
بگریټ. جا ئه گهر ئه مه وايه، كه واته فهرموو خوت برؤ بو لای پولیس
و پیاو بلی حال له مه و حیکایهت له وه، کاره ساتیکم به سهر هاتوو و
هه له یه کی بچووک كه وتوته تیوره که مه وه. خو ئه گهر قه ناعه تی
ته واویشته به وهه هیه كه نابیت له پشت دهرگاوه بوه ستیت و گوئ
بگریټ، به لام ده شیت پیریژنی نه گبهت بگریټ و چون خوت ده ته ویت
بیکوژیت، له م حاله ته دا له هه موو شت باشتتر ئه وهیه روو له ئه مریکا
یان ههر جیگایه کی تر بکهیت و برؤیت، لاوو هه لیټیت، هیشتا کات
به بهریه وه ماوه، من به دلسوزییه وه ئه مهت پیده لیم، پارهت نییه؟ من
خه رجیی سه فهره کهت ده کیشم.

پاسکولنيكوڤ به بيزارييه وه قسه كانى پيڀرى و وتى:
- من هه رگيز بير له مه ناکه مه وه.

- تیده گه م، به هه رحال زه حمه تى خۆت مه ده، ئەگەر مه به ستنت نيه،
پيويست به قسه كردن ناکات. من ده زانم چ مه سه له يه ک داوينگيرته:
مه سه له ي ئاکاريى؟ مه سه له ي تايبه تى و شه خسى؟ ئەمانه هه موو
بخه ره لاوه، تازه له کوئ به که لکى تو دین؟ هه، هه، هه! وه لى ئەگەر
وايه، که واته ئەى بۆ خۆت له و ته له زگه يه دا گیر داوه، مروڤ نابيت
دهست بۆ کارىک به ريت، که نه توانيت بيکات، باشه، خۆت بکوژه،
رهنگه حه زى لينه که يت؟

- ده لى هه ر له خووه ده ته ويت رقم هه ستينيت، بۆ ئەوه ي وازت
ليبه ينم..

- کابرايه کى سه يریت! به لام ئيمه وا گه يشتين، فه رموو له پليکانه کان
سه رکه وه، بروانه ئەوه پيى مالى سونيا سميونوڤنايه، بروانه، که س
له وى نيه، باوه ر ناکه يت؟ له کاپه ر ناوموڤ بپرسه، کليلی ده رگا که ي
ده دات به وان، ئەمه يش خودى خانمى کاپه ر ناوموڤ ها؟ چى؟ (که ميک
گوئى گرانه) روڤيشتوووه؟ بۆ کوئ؟ باشه، ئيستا گويت لييوو؟ له
ماله وه نيه، رهنگه تا شه وى دره نگيش نه گه ريته وه، باشه، که واته
وه ره له گه ل مندا، تو خوڤيشت هه ر ئەمه ت ده ويست، ئيدى له مالى
خۆمانين، خاتوو رسلخ له وى نيه، ئەم ژنه هه ميشه ده جووليت،
وه لى ئافره تىکى باشه، بروات هه بيت.. ئەگەر که ميک ئاقلتر بوويتايه،
سوودت ليده بينى، ده ي، بروانه، من له سه ر ميژه که م ئەم پارانه
هه لده گرم (ته ماشاکه چه ندی تريشم هه يه). به هه رحال، ئەمرو په کيک
له م که لايانه ورد ده کريتته وه، باشه، بينيت؟ ئيتر نابيت کاتمان به
هه ده ر بده ين، ده رگای نووسينگه و ماله وه م داده خه م، وا ئيستا له

پلیکانه کان دینه خوارى و دهړوین، هز ئەکەیت گالیسکه یه ک بگرین؟
ئاخر، من بهرۆم بۆ دوورگه کان، هز به سواربوون ناکەیت؟ من ئەم
گالیسکه یه دهگرم و بهرەو "یگالین" دهړۆم، چۆن؟ نایەیت؟ ماندوویت؟
با پیکه وه سوار بین، خراپ نییه، پێدهچیت باران بیاریت، گرنگ نییه،
چه تری گالیسکه که هه لده دین.

سفیدریگایلۆف چو بووه ناو گالیسکه که وه و دانیشتبوو، راسکولنیکۆف
بیری کرد وه که به لایه نی که مه وه، به دگومانیه که ی بۆ ئەو
چرکه ساته رهوا نییه، بێ ئەوه ی به وشه یه ک وه لامی بداته وه، پشتی
هه لکرد و بهرەو "سنایا" بهرێ که وت. ئەگەر هەر بهر بهرهم رینگه وه
ئاوپی بدایه ته وه، سفیدریگایلۆفی دهبینی چۆن ته نیا دواى سه د
ههنگاو پاره ی به گالیسکه وانه که دا، دابه زی و به پێ بهرێ که وت.
وه لئ ئیتر راسکولنیکۆف هیچی لئ دیار نه بوو، چونکه که وتبووه
پێچیکى نه دیووی شه قامه که وه. به بیزاریه کی سه خته وه ده یو یست له
سفیدریگایلۆف دوور بکه ویته وه. له پریکدا خۆبه خو هاواری کرد:
"چۆن توانیم، ته نیا بۆ چرکه ساتیک، چاوه رپیی شتیک له م زه لامه بکه م،
ئەم زه لامه داوینیس و نامهر د و بیژییه!" به لام له راستیدا ئەوه
بریاریکى زۆر به په له و سه رپیی راسکولنیکۆف بوو. له هه موو ئەو
باره ی سفیدریگایلۆفدا شتیک هه بوو، ئەگەر نه ییش نه بیئت، شتیکى
سه یر و سه رنجراکیش بوو. به لام له هه موو ئەو به سه ره اته دا، ئەوه ی
په یوه ندیی به دونیا وه هه بیئت، ئەو راستیه بوو که راسکولنیکۆف به
ته واوی له وه دلنیا بوو که سفیدریگایلۆف هه روا به ئاسانی ده ست له
یه خه ی خوشکی ناکاته وه، بیرکردنه وه و لیکدانه وه ی ئەو مه سه لانه
باری راسکولنیکۆفی له توانا به ده ر گرانتەر ده کرد.

وهك بارى ئاسايى خۆى، كه به تهنيا مايه وه، دواى بيست ههنگاو
پۆيشتن، كه وته ناو بيركردنه وه يهكى قووله وه، كه گه يشته سهر
پرده كه، له پال نه رده وانكه دا وه ستا و له ئاوه كه رام، ئاگاي له وه
نه بوو كه ئاقدوتيا پۆمانوڤنا له نزيكييه وه ته ماشاي دهكات.

پاسكولنيكوڤ ئه و كاتهى پيى نايه سهر پرده كه، به لايدا تيپه پى،
به لام نه ييىنى، دونيا هه رگيز به و حاله ته سه يره وه، كاكي له
شه قامه كاندا نه ديوو، بۆيه دلى گوشرا و ترسيك ئه وكي گرت. وه ستا
و نه يده زانى بانگى بكات يان نا؟ له پريكداسفديريگايلوڤى بيى كه
به په له له به رى "سننايا" وه ده هات. به پاريز و وهك بليى به نه ينى
پريگه كه ي ده بري، نه هاته سهر پرده كه، به لكو له پاليدا، له سهر
شوسته كه وه ستا، نه يده ويست هه رچونيك بووه پاسكولنيكوڤ پيى
بزانييت. ماوه يهك بوو دونياى ديوو و به ده ست ئاماژه ي بۆ ده كرد.
كچه كه واى هاته به رچاو كه ئه و داواكاره بانگى براكه ي نه كات و
وهك خۆى ليى بگه پى، به لكو ئه م خۆى بروت بۆ لاي
سفديريگايلوڤ.

دونيا چوو بۆ لاي، له سه رخۆ به پال كاكي دا تيپه پى و له
سفديريگايلوڤ نزيك بووه وه. سفديريگايلوڤ به ئه سپاي وتى:
- په له بكه، نامه وييت راديون پومانوڤيچ ئاگاي له م ديداره مان بيت،
ده مه ويى پيىت بليم كه له ئوتيليكى نزيك به ئيره من و ئه و پيىكه وه
دانيشتبوو، خۆى هاتبوو به دوامدا، زۆر به زه حمه ت له ده ستى
هه لاتم، ئاگادارى ئه و نامه يه يه، كه من بۆ تۆم ناردوو و گوماني تيا
دروست كردوو. بيگومان، تۆ پيىت نه وتوو؟ ئه ي ئه گه ر تۆ نيت، ئه ي
كى پيى كوتوو؟

دونيا قسه كانى پيى بري:

- ئىستا ئىمە لە پىچى شەقامەكە تىپەريووين، ئىتر كاكە نامانينىت، با
بىت بلىم من لەمە زياتر لەگەل تۇدا دور ناكەومەو. چىت ھەيە
ليرەدا بىلى، لەسەر شەقامىش ھەموو شتىك دەوترىت.

- يەكەم: بە ھىچ جورىك ئەمە لەسەر شەقامدا ناوترىت. دووھم:
دەبىت گوى لە قسەى سۇنيا سميونوفنايش بگريت. سىيەم: دەمەويت
بەلگەنامەيەكت پيشان بەدم.. بە كورتى ئەگەر ناتەويت لەگەلما بىت
بۇ مالەو، منىش ھىچت بۇ باس ناكەم و ھەر ئىستا دەروم،
ئەوھىشت لە بير نەچىت كە من نەينىيەكى زور گرنگى كاكە
خوشەويستەكەتم لايە.

دونيا وەستا و دوودل بوو، بە وردى لە سفيدريگايوف رامما.
سفيدريگايوف بە ھيورى وتى:

- لە چى دەترسىت؟ ئىرە شارە و گوند نىيە، تۆ لە گوندا زياتر زىانت
بە من گەياندووہ تا من بە تۆ، ليرە..

- سۇنيا سميونوفنا ئاگادار کردووہ؟

- نا، تاقە وشەيەكم پىنەوتووہ و بروايش ناكەم ئىستا لە مالەوہ بىت،
وہلى بە زورى پىدەچىت لەوى بىت. چونكە ئەمرو خرمىكى ناشتووہ.
ئەمە پۇژى چوون بۇ ميوانى نىيە. تا ماوہيەكى ديارىكراو ناتوانم لەم
بارەيەوہ ھىچ بە كەس بلىم، تەنانەت پەشىمانم كە بە تۆم وت، چونكە
بچووكترين ھەلە گەورەترين رسوايى لە دوايە. بروانە، من ليرەدا
دەژىم، لەم خانووہدا، وا ئىستا لە پاليدايىن، ئەوھىش پاسەوانەكەيە، من
زور چاك دەناسىت، وەك دەبينىت سلاوم ليدەكات و رىزم دەگرىت،
دەبينىت خانمىكم لەگەلدايە، بىگومان مەبەستىەتى بتناسىت و
دەموچاوت لە يادەوہرى خويدا بەيلىتەوہ، لەم مەسەلەيەشدا، ئەگەر

به راستی تو له من به دگومانیش بیت، هر دلنیا ییبه که بۆ تو. بمبه خشه
وا به زبری له گهلتا ددویم. خۆم ژووریکم له کریگرته کان گرتووه.
له گهله سۆنیا سمیونوفنادا یهک دیوارمان ههیه. ئه ویش ژووریکی به
کری گرتووه، هه موو ئه م قاته کریگرته ن، بۆ وهک مندا له دهرسیته؟
یان دیاره من ئه وهنده ترسناکم؟

سفیدریگایلوف ئه مه ی وت و زهرده خه نه یه کی خوشه ویستی و
دلنیا ییگردنی خسته سه ر لیوی. به لام ئه مه نده شپرزه و په شوکا و
بوو، که نه یده توانی به چاکی رۆلی نواندنه که ببینیت، دلی زۆر توند
لیی دهدا، هه ناسه ی به ته نگ هاتبوو، بۆ ئه وه ی شپرزه ییبه که ی خوی
بشاریته وه، ده یویست به دهنگی بهرز بدویت. وه لی دونه ههستی به و
په شوکا نه زۆره نه کرد، چونکه تومه تبارکردنی به وه ی که وهک مندا له
ده ترسیته یان له بهرچاویدا ئه و سامی ههیه، ههستی بریندار کرد. بۆیه
به دهنگی که به روو کهش هیور و به روو ده رهنگ ته وا و په روو ده که یه وه
وتی:

- هر چه ند من ده زانم تو پیاویکی.. بینامووسیت، به لام من لیت
ناترسم، فهرموو پیشکه وه.

سفیدریگایلوف له بهردهم ژووره که ی سۆنیادا وهستا.

- رینگه م پیده دهیت بزانه له ماله وهیه؟ نا، له وی نییه، به داخه وه، وه لی
من بزانه رهنگه زۆر زوو بکه ریته وه. چوونه دهره وه که ی ته نیا بۆ
بینینی خانمیکه بۆ ئه وه ی له باره ی هه تیوو ده کا نه وه قسه ی له گه لدا
بکات. دایکی مندا له کان مردوو، من کاره که م له ئه ستو گرت و
هاوکاریم کردوون. ئه گه ر سۆنیا سمیونوفنا تا ده دهقیقه ی تر
نه گه راپه وه، گه ر به ویت هه ر ئه مپۆ ده ینیرم بۆ لات. باشه. ئه مه
ماله که مه، ئه م دوو ژووره، له پشته وه، خاوه ن خانوو ده که، خاتوو

پسلیخ دهژی. ئیستا تەماشای ئیتره بکه، بەلگەنامە ی زۆر گرنگت
پیشان دەدەم: لە ژووری نوستەنەکەمەو، ئەم دەرگایە، دەچیتەو
سەر دوو ژووری چۆلۆهۆل کە ئامادەن بۆ بەکریدان، ئەو دووانەن،
دەبیت زۆر بە وردی لیان بروانیت..

سفیدریگیلوف دوو ژووری تا رادەیهک گەورە و بە موبیلە ی گرتبوو،
دوونیا بە گومانەو تەماشای دەورو بەری خۆی دەکرد، بەلام نە لەو
شتانە ی کە لە ژوورەکاندا بوون و نە لە ریکخستنیاندا، شتیکی وای
نەبینی شیای سەرنجێدان بیت. وەلی دەشیا شتی تر سەرنجی
رابکیشیت: بۆ نمونە مالهەکی سفیدریگیلوف لە نیوان دوو مالی
تری چۆلدا بوو، لە پارەو هەوێ راسەوخۆ نە دەهاتیتە ناو ژوورەکانی
ئەو هەو، بەلکو لە هەردوو ژووری خاوەن مالهەو دەهات، کە تا
رادەیهک چۆل بوون. سفیدریگیلوف لە ژووری نووستنەکە یەو، بە
کردنەو هە ی دەرگایەکی داخراو، ئەو ژوورە چۆلانە ی پێشان ی دوونیا دا
کە ئامادە کرابوون بۆ بەکریدان. دوونیا لەبەر دەرگا کە دا وەستا،
نەیدەزانی سفیدریگیلوف بۆ ئەم شتانە ی پیشان دەدات،
سفیدریگیلوف خیرا کەوتە ناو جەرگە ی باسوخوا سەکەو:

- وەرە تەماشای ئیتره بکه، ئەم ژوورە گەورە یە، لەم دەرگایە بروانە،
بە کلێل داخراو، کورسییەک لە تەنیش ت دەرگا کەو هە ی، کورسییەک بۆ
دوو ژوور، ئەم کورسییە من هیناومە تا بە چاک ی و بەبی
ماندوو بوون گو ی بتهکینم، ریک لە پشت ئەم دەرگایەو میژەکە ی
سوونیا سمیوتوفنایە، ئەو لیژە دا دانیشتبوو، لەگەل رادیون پومانو فیچدا
قسە ی دەکرد، منیش لیژە دا بووم، لەسەر ئەم کورسییە دانیشتبووم،
بە دزییەو گویم هەلخستبوو، دوو پۆژ لەسەر یەک، هەر پۆژە ی

دوو سەعات ئەم بەرنامە یە بەردەوام بوو، بیگومان بە ھەندیک شتم زانی، تۆ دەلیی چی؟

- لە پشت دەرگا کەوێ گۆیت گرتبوو؟

- بەلێ، بە دزییەوێ گۆیم گرتبوو، وەرە با ئیستا برۆین بۆ ژوورە کە ی خۆم، ئێرە تەنانەت جیگای دانیشتنیش نییە.

سەرلەنوێ ئاقدوتیا رۆمانۆفنا ی بردەوێ بۆ یە کەم ژوور، کە لە تەلار دەچوو، داوای لیکرد لە سەر کورسییە کە دابنیشیت، خۆیشی لەوسەری میزە کەوێ دانیشت. بەلام چاوی ھەمان ئەو بلیسە یە تیا دەبریسکایەوێ، کە رۆژیک لە رۆژان دونیای تۆقاندبوو. دنیا تەزوویەکی پێدا ھات، جاریکی دی بە بەدگومانییەوێ لە دەوری خۆی روانی، دیار بوو نەیدەویست بەدگومانییە کە ی دەر بکەوێت، وەلێ دووری و چەپەکی مالهە کە ی سفیدریگایلوف شپرزە و دوودلی کردبوو، پێی خۆش بوو ھیچ نەبیت لێی بپرسیت کە ئایا خاوەن ئاپارتمانە کە لە ماله؟ بەلام گیانی خۆبەزلزانییە کە ی نەبیت پرسیارە کە بکات. بیجگە لەوێ، داخ و خەمێکی دی کە لەوێ گەورەتر بوو ترسی لە خۆی ھەبیت و لە دلیدا شەپۆلانی بوو، بە سەختی ئازاری دەدا. پاشان، ئەو نامە یە بە دەستی یەوێ بوو، خستی یە سەر میزە کە و کەوێ قسە:

- فەرموو، ئەمە نامە کە تە، ئایا ئەوێ نووسیوێ شیاوی کردنە؟ تۆ ئاماژەت داوێ تەوانیک کە کاکم کردبیت. ئاماژەت ئاشکرا و رۆونە و ناتوانیت لێی پەشیمان ببیتەوێ، بەلام ھەز دەکەم بیزانیت کە پێش ئەمەیش من ئەو حیکایەتە گەوجانە یەم بیستبوو، کە برۆا بە تاقە وشە یەکی ناکەم، ئەمە بەدگومانییەکی پووچ و ساختە یە، ئاگاداری چیرۆکە کەم و دەزانم چۆن و بە چ مەبەستی کە ھەلبەستراوێ، تۆ ھیچ

به‌لگه و شایه‌تیکت لا نییه، تۆ به‌لینت داوه بیسه‌لمینیت: که‌واته بیلّی.
به‌لام پیشه‌کی ئه‌وه بزانه که من به هیچ شیوه‌یه‌ک بروام به تۆ نییه،
هیچ.

دونیا به‌په‌له و بی پشودان قسه‌کانی ته‌واو کرد، بۆ چرکه‌ساتیکیش
ده‌موچاوی سوور داگه‌را.
سفیدریگایلۆف وتی:

- باشه ئه‌گه‌ر بروام پیناکه‌یت ئه‌ی بۆ به‌ته‌نیا هاتوویته‌ته‌لام؟ که‌واته
بۆ هاتوویت؟ هه‌ر له‌به‌ر کونپشکنی؟
- بیزارم مه‌که، قسه‌ بکه، بیلّی.

- من له‌وه بیگومانم که تۆ کچیکی بویر و ئازایت، به‌خودا، من
وامده‌زانی داوا له‌به‌ریز رازومیخین ده‌که‌یت له‌گه‌لتا بیت. وه‌لی ئه‌و
نه‌له‌گه‌لتا و نه‌له‌نزیکته‌وه‌بوو، باش ته‌ماشای ئه‌و ناوهم کرد، ئه‌مه
ئازایه‌تی تۆیه، چونکه ده‌تویست به‌سوودی رادیون رومانو‌قیچ
بشکیته‌وه. به‌هه‌رحال، هه‌موو شتیکی تۆ شایانی په‌رستن.. به‌لام
له‌باره‌ی براکه‌ته‌وه‌بلیم چی؟ تۆ خۆت هه‌ر ئیستا ئه‌وت بینی، چۆن
بوو؟

- ئه‌وه تاقه به‌لگه نییه بۆ ئه‌وه‌ی تۆمه‌تباری بکه‌یت.

- نا، تاقه به‌لگه نییه، وه‌لی ده‌کریت قسه‌ی خۆی بکریت به‌به‌لگه، دوو
ئیواره، له‌سه‌ریه‌ک هاته ئیره بۆ لای سۆنیا سمیۆنۆفنا، پیشانم دایت
له‌کویدا دانیشتبوون، له‌به‌رده‌م ئه‌و ئافره‌ته‌دا دانی به‌هه‌موو شتی‌که‌دا
نا، پیاوکوژ، ئه‌و ژنه سوو‌خۆره‌ی کوشتووه که خۆی وه‌ک بارمه‌ته
شتی لا داناوه و پاره‌ی لیوه‌رگرتووه. هه‌روه‌ها خوشکی
پیریژنه‌که‌یشی کوشتووه. ژنی‌که ناوی لیزا‌قیتایه، به‌ری‌که‌وت له‌کاتی
کوشتنی خوشکه‌که‌یدا هاتۆته ژووره‌که‌وه، به‌و ته‌وره‌ی له‌گه‌ل خۆیدا

بردوئەتە، ھەردووکیانی کوشتووە. بۆ ئەوە کوشتونی تا پارە و سامانەکیان بدزیت و ئەوەشی کرد. پارە و ھەندیک شتی ھەلگرت، خۆی تەواوی ئەم حیکایەتە بۆ سۆنیا سمیونوڤنا باس کرد، کە تاقەکەسیکە ئاگاداری ئەم تاوانە بیت. بەلام سۆنیا سمیونوڤنا نە بە قسە و نە بە کردەو بەشداریی لە تاوانەکەدا نەکردووە. بەلکو بە پێچەوانەو زۆر ترسا، وەک ئەم ترسە ئیستای تۆ، خەمت نەبیت، راستیی لێناییت.

دونیا چون مردوو لیوی سپی ھەلگەرا، لەبەر خۆیەو وەتی:
- مەحالە، مەحالە، بچووکتەین بەلگە بۆ کردنی ئەو کارە لەئارادا نییە، بچووکتەین بەلگە نییە.. درۆیە! درۆ.

- شتومەکی پیریژنەکە دزیووە و ئەمەیش ھۆکاری کارەکیەتی. پارە و خشی بردووە، راستە بەپێی قسەکانی خۆی سوودی نە لەو پارانە و نە لە شتەکان وەرنەگرتووە، بەلکو بردوونی لەژێر بەردیکدا دایان، تا ئیستایش ھەموو شتەکان لەویدان، ھۆیەکیەشی ئەوەیە کە نەبێت ھەموو کەس لێی نیت.

- ئاخر ئەقل ئەوە دەبێت بتوانیت دزی بکات؟ تەنانەت بیریشی لێبکاتەو؟

دونیا ئەم قسانە بە دەنگی بەرز کرد و لە جیگاکی ھەستا:

- باشە، تۆ ئەو دەناسیت، دیووتە، دەشییت دز بیت؟
دەتوت لە سفیدریگایلوف دەپاڕیتەو و تەواوی ترسەکی خۆی لەبەر چۆتەو.

- ئافدوتیا رۆمانوڤنا، لێرە ھەزاران، تۆ بلی ملیونان جوڕ خەلک ھەن، دزە و دەدزیت، دەیشزانیت دزیەتی کاریکی دزیووە. من لەبارەیی پیاویکی شەریفەو بیستوومە کە گالیسکەییەکی پۆستی پروت

کردۆتهوه، كى چوزانىت، پهنگه به خه يالى خوى كاريكى باشى
 كردبىت، نهگه ريه كيكي دى ئهمه ي پيوتمايه، بيگومان منيش وهك تو
 بروام نه ده كرد، به لام ناتوانم درو له گهل گوچكه مدا بكه م، براكه ت
 هه موو هوكاره كانيشى خسته بهرده مى سونيا سميوتوقنا، ئه و ژنه
 بيچاره يه له پيشدا برواي به وه نه ده كرد كه ده يبيست، به لام له دواييدا
 كه به چاوى خوى بينى، ئيتر گوماني نه ماو ته وا و برواي كرد. ئاخړ،
 هيچ نه مايه وه براكه ت بوى باس نه كات.

- هوكاره كان چين؟

- مه سه له كه دورو دريژه ئاقدوتيا رومانوقنا، چون پيتى بليم؟ ئه و
 برواي به گريمانه يه ك هه يه، وهك بلي زولم و تاوانكردن بو
 تاقه جاريك ره وايه، به مهرجيك له پيناوى ئامانجيكى شه ريفدا بيت..
 به و مانايه ي كاريكى ناره وا و سه د كاري چاكه. پاشان، بو لاويكى
 به هره دار و خاوه ن كه سايه تى، زور ناخوشه وا تيگه يشتييت، نهگه ر
 بو نمونه ته نيا سى هه زار روبلى هه بو وايه، ته واوى كار و ئامانج و
 ژيانى ئايينده ي ده گورا، به لام به داخه وه، ئه و سى هه زار روبله ي له
 ده ستا نيه. بيچكه له مانه، ئه نجامى رقيك كه برسياه تى بوى دروست
 كردبوو، ژووره ته نگ و تاريكه كه ي، به ركه شرووره كانى، ئاگاداريى
 له و پيگه كومه لايه تيه ي تياه تى.. هه روه ها ده بيت باسى ئه و باره
 ناله باره ي بكه ين كه داىك و خوشكى تييدان. وه لى له مانه زياتر
 خولياى ناوبانگ ده ركردن، غرور و ديسانه وه خه ونه تايبه تيه كانى،
 خودا ده زانيت، پهنگه نيازپاكيشى له گه لدا بوو بيت. تكايه وا نه زانيت
 من تومه تبارى ده كه م، په يوه ندى به منه وه نيه. ليژه دا گريمانه و تيژه
 تايبه تيه كانى خويشى ده ور ده بينن كه وهك خوت ده يزانيت، بريتين
 له وه ي كه: مروقايه تى ده كريت به دوو به شه وه، به شيكيان كه ره سه ي

خاون و به شه که ی تریان بلیمه تن، ئەم به شه یان هزر مه ندن و له سه روو یاساوه ن، به پیچه وانه وه ئەوان یاسا بۆ که سانی تر، بۆ مروڤه که ره سه خاوه کان، بۆ میگه له که داده نین. ئەمه یش تیزیکه وه که هه موو تیزه کانی دی. ئەو گه لیک شه یدای ناپلیۆن بوو. له راستیدا ئەو رایه زۆر سه رنجی ڕاکیشاوه، که گه لیک له و که سانه ی بلیمه تن، گوئ به زولمی تاکه که سی ناده ن. به لکو هه ر بیرى لیناکه نه وه و به سه ریدا باز ده ده ن. له وه ده چیت ئەو خۆی به بلیمه ت زانیبیت، یان بۆ ماوه یه که ئەو یه قینه ی هه بووه، ئازاری زۆری چه شتووه و ئیستایش ده یچیژیت، چونکه توانیویه تی تیوره یه که دابه ینیت، به لام نه یتوانیوه ئەنجامی بدات و له سه ری بروت، که واته بلیمه ت نییه. بۆیه تا ئیستا زه حمه ت ده کیشیت، باشه، ئەمه بۆ لاویکی مه غرور سووکایه تییه. به تایبه تی له م سه رده مه ی ئیمه دا که..

- ئەه ی ئازاری ویزدان چۆن؟ تۆ هیچ هه ستیکی چاکه و ئاکاریی له ودا به دی ناکه یت! باشه، ئەو وایه؟

- ئاخ، ئافدوتیا ڕۆمانوڤنا، ئیستا هیچ به سه ر هیچه وه نه ماوه، بیجگه له وه ی که تاکو ئیستا چ ڕژیمیکی چاک و پاک نه هاوتوته گوڕی، ڕووسه کان وه که ولاته پانوبه رینه که یان خاوه نی گیانی کراوه ن. خه لکه که ی زۆر چه زیان له خه یالکردنه وه و ئازاوه یه، به لام گیان کراوه یی بێ بلیمه تی مه ترسی له دوايه. له بیرته دوو به دوو گه لیک باسی له م بابه تانه مان کردووه، ئەو شه وانه ی پیکه وه له گوند، پیش نانخواردن له باخه که داده نیشتین تۆ سه رزه نشتی منت ده کرد چونکه بیرم کراوه یه و کێ چووزانیت!! ره نگه هه ر له و کاته دا که ئەو قسانه مان ده کرد، براکه ت لیڤه به پالکه وتنه وه خه ریکی تیزه که ی بووبیت. ئاخ، ئافدوتیا ڕۆمانوڤنا، توێژه ڕووناکبیره که ی ئیمه گوئ به

داب و نهریتی پیروژ نادات. به لکو هه ندیک کهس ههر چۆنیک بیت، له ناو کتیبه وه چه ند شتیک ده هیئت و بۆ خۆی په یره ویی لیده کات، یان به شیواوی له قسه ی ئەم و ئەوه وه شتیک هه لده کرینیت. وه لی ئەمه زیاتر له ناو زانایاندا باوه، تۆ ده زانیت گه مژه ی وایان تیا به خه لکی ئاسایی ناو کۆمه لگا شهرمی پیدیت په یره وییان لیبکات. به کورتی، تۆ به گشتی له بیرو پای من گه یشتوویت. من به هیچ جوریک کهس تاوانبار ناکهم. چۆنم هه روا ده میتمه وه و خۆیشم هه لئا قورتینمه کاری خه لکه وه. من و تۆ له م باره یه وه گه لیک قسه مان کردوو، ته نانه ت من به وه به خته وه ر بووم که تۆ بایه خت به بیرو پراکانم دا.. ئاقدوتیا رۆمانۆفنا، تۆ رهنگت زۆر هه لبزپکاوه.

- من ئەو گریمانیه ی کاکم خویندۆته وه، وتاریک بوو له گوڤاریکدا، ده رباره ی ئەو که سانه ی ئازادن ههر کاریک بکه ن.. رازومیخین وتاره که ی بۆ هی نام.

- جه نابی رازومیخین؟ وتاری برا که ت؟ له گوڤاریکدا؟ ئایا به راست وتاری له و بابته هه یه؟ من نه مزانیوه. رهنگه زۆر سه رنجرا کیش بیت! به لام تۆ بۆ کوێ ده چیت؟ ئاقدوتیا رۆمانۆفنا. دونیا به دهنگی نزم وه لامی دایه وه:

- ده مه ویت سۆنیا سمیونۆفنا ببینم، ده بیت له کوێوه برۆیت بۆ لای؟ رهنگه هاتبیته وه، ده مه ویت ههر ئیستا ببینم، ده بیت ئەو.. ئاقدوتیا رۆمانۆفنا نه یتوانی قسه کانی ته واو بکات، به ته واوی هه ناسه ی گیرا.

- سۆنیا سمیونۆفنا تا شه و ناگه ڕیته وه، من بزنام وایه، ده بوو زوو بیته وه، که تا ئیستا نه هاتۆته وه مانای وایه درهنگ ده گه ڕیته وه.

دونیا خەریک بوو لە پێستی خۆی دەربچیت، وا هەلچووبوو کە نەیتوانی خۆی بگریت، بەسەریدا قیژاندی.

- ئا، کەواتە تۆ درۆزنیت، من دەزانم.. تۆ درۆزنیت.. هەرچیەکت وت هەمووی درۆ بوو.. من بپروا بە تۆ ناکەم، هەرگیز بپروات پیناکەم..
دونیا لەوەدا بوو ببووریتەو، بەسەر ئەو کورسییەدا کەوت، کە سفیدریگایلۆف بەپەلە بۆی هینا..

- ئاقدوتیا رۆمانوڤنا چیتە؟ وەرەو سەر خۆت، ئەو ئا، قومیک ئاو بخۆرەو.

کەمیک ئاوی بە سەروچاویدا کرد، دونیا راپەری و بە هۆش خۆی هاتەو.

سفیدریگایلۆف برۆی هینانەو یەک و بە خۆی وت:
- زۆر کاری لیکردوو.

پاشان پێی وت:

- ئاقدوتیا رۆمانوڤنا، ورە بەرمەدە، ئەو بزانە کە براکەت گەلیک هاوڕێی هەیه، ئیمە رزگاری دەکەین، لەم میحنەتە ی دەردینین. پیت خوشە بیگەیهنمە هەندەران؟ پارەم هەیه و بە سێ رۆژ بلیتی بۆ پەیدا دەکەم. وەلی لەبارە ی کوشتنەکەو، ئەو دەتوانیت بۆ لەمەودوا کاری زۆر چاک بکات و گوناھەکە ی بسپریتەو، دلنیا بە، رەنگە پیاویکی گەورەیشی لیدەربچیت، چۆنیت؟ هەست بە باشی دەکەیت؟

- ناپیاو، هیشتا دەمکەیتە مەسخەرە ی خۆت! وازم لیبھینە..

- بۆ کوی؟ دەتەوینت بۆ کوی بچیت؟

- دەروم بۆ لای، لە کۆنییە؟ دەیزانیت؟ ئە ی بۆ ئەم دەرگایە قفلە؟ ئیمە لیرەو هاتین و ئیستا دەرگاکی داخراو. چۆن دەرڤەتت هینا و داتخست؟

- ئاخر، نەدەبوو ئەم قسانە بکەين و دەرگایش کرابیتەو و دەنگمان
 بپرواتە دەرەو. من بە هیچ جۆریک گالتەجارى بەخەرج نادەم،
 تەنانت لەم جۆرە قسانەیش بیزار بووم، ئاخر، تۆ دەتەویت بەم
 حالەو بە کوئ بچیت؟ دەتەویت خوئ بەدەستەو بەدات، ئەگەر بچیت
 بۆ لای، رقی هەلدەستیت و دەرپوات خوئ بەدەستەو بەدات. ئەو
 بزانه کە لە کەمیندان بوئ و بە دواپەو، ئەگەر بچیت، دەبیتە هوئ
 دەستگیرکردنی، راپەستە، من خۆم ئیستا بینیم و قسەم لەگەڵیدا کرد.
 هیشتا هیوای رزگاربوونی هەیه. راپەستە و ئارام بگرە، دابنیشە، با
 پیکەو بەیری لیبکەینەو، بۆیە تۆم هیناوەتە ئێرە تا بە تەنیا لە
 کیشەکە بدوین و بینەوبەردەئى لەسەر بکەين. باشە، دەتۆ دابنیشە.

- تۆ چۆن دەتوانیت رزگارى بکەیت؟ ئەو دەکریت؟
 دونیا دانیشت و سفیدریگایلۆفیش لە پالیا دانیشت، چاوی کەوتبوو
 دەرەوشانەو، وا شپرزە ببوو هەندیکجار لە باسەکە دەرەچوو،
 تەنانت هەندیک لە وشەکانى بە چاکى پینەدەوترا. دونیا لە تاوا خوئ
 لى دوور خستەو، ئەویش هەموو لەشى دەلەرزى، لەسەر خو پى
 وت:

- تۆ.. بە تاقەوشەیهكى تۆ ئەو رزگارى دەبیت. من.. من رزگارى
 دەکەم. من پارەم هەیه و هاوپی هەیه. راست لێرە دەرى دەکەم و
 گوزەرنامە بۆ خویشم دەردیتم، دوو گوزەرنامە دەردیتم.. یەکیکیان
 بۆ ئەو و ئەوى تریان بۆ خۆم، هاوپی هەن.. کەسانى زۆر دلسۆزم
 هەن.. دەتەویت؟ بۆ تۆیشى دەردیتم.. بۆ دایکیشت.. رازومىخینت
 بۆچییه؟ من وەک ئەو تۆم خوش دەویت.. تا ئەوپەرى خوشەویستی،
 لێگەرئى با داوینى کراسەکەت ماچ بکەم، لێگەرئى، لێگەرئى، خۆم لەبەر
 خشەخشى کراسەکەتدا ناگرم، هەر پیم بلێ فلانە کار بکە، دەیکەم.

چی مه حاله دهیکه م، تو بروات به چی ههیه، منیش بروای پیدیتم، من هه موو کاریک، ئاماده م هه موو کاریک بکه م. به م جوړه لیم مه پروانه، وا لیم مه پروانه، ده زانیت ده مکوژیت..

سفیدریگایلوف که وتبووه ورپینه کردن، له پریکدا تیک چوو، ده توت به سهریاندا کیشاوه. دنیا له جیگا که ی راپه ری و به ره و لای ده رگا که چوو، به هه ردوو دهستی ده رگای راپوه شاند، وهک داوای یارمه تی له یه کیک بکات به هه موو توانایه وه که وته هاوار کردن:

- بیکه نه وه! بیکه نه وه! بو نایکه نه وه؟ که سی لینییه؟

سفیدریگایلوف هه ستا و هاته وه سهر خوی، زه رده خه نه یه کی به دکارانه و گالته جارانه ی خسته سهر لپوه هه لله رزیوه کانی، به ده نگیکی له سهر خو و پچرپچره وه وتی:

- که سی لینییه، خاوه ن ماله که چووته ده ری و هاوار هاواریش دات نادات. بیهودیه و به بی هو خوت نارحه ت ده که یت.

- کلپه که له کوئییه؟ زوو ده رگا که بکه ره وه، به دپه وشت!

- کلپه که م ون کردوو و نایدوزمه وه.

- که واته، ئه مه به زور ئه تکرده!

دنیا وهک مردوو په نگی په ری، خوی خسته سووچیکه وه، په نای برده بهر پشت میزیک که له ویدا بوو. ئیتر هاواری نه کرد، به لام چاوی برپیه دوزمنه که ی و هه موو توانای خسته سهر بچووکتین جووله ی، سفیدریگایلوفیش جووله ی لیبرابوو، له سووچیکی تری ژووره که دا به رانبه ر به و وه ستابوو، ته نانه ت به پووکه ش به سهر خویدا زال ببوو، وه لی ده موچاوی وهک پیشوو بیرهنگ و زه رده خه نه گالته جارپیه که یشی له پرووی نه ده برا.

- ئاقدوتيا رۆمانوۋنا، تۆ ئىستا وشەى "زۆر"ت بەكار ھىنا، ئەگەر مەسەلەكە زۆرە، تۆ خۆت داوهرى بكة، من ھەموو شتىكم تەگبىر كردوو، سۆنيا سميۆنوفنا لە مال نىيە، لىرەوۋە تا مالى كاپەرناوموف پىنج ژوورە و ھەموويشيان داخراون، پاشان من دوو ئەوۋەندەى تۆ بەھىزم، بى لەمەيش ترستىكم نىيە، چونكە تۆ ناتوانيت شكات لە من بكەيت: دەتەويت براكەت رسوا بىت؟ ئەسلەن كەس برۋا بە قسەكانت ناكات، باشە، ھاتنى كچىكى جوان بۆ لای پياويكى زگورت بە چى پاساۋ دەدرىت؟ بۆيە تەنانەت ئەگەر براكەيشت بكەيتە قوربانى، ھىشتا ھەر ناتوانيت ھىچ بكەيت. ئاقدوتيا رۆمانوۋنا، سەلماندى دەستدرىژى گەلىك سەختە.

دونيا لەبەر خۆيەوۋە بە توورەيى وتى:

- نامەرد!

- چى ئەلى بىلى، بەلام لە بىرت نەچىت ئەوانەى پىم وتيت تەنيا پىشنياز بوون، من دەزانم تۆ لەسەر ھەقىت: دەستدرىژىكردن كاريكى نامەردانەيە، ھەلى بۆ ئەوۋە وتم كە تووشى ئازارى ويژدان نەبىت. تەنانەت ئەگەر.. ئەگەر بە ويستى خۆت قايل بىت، ۋەك پىشنيازم بۆ كرديت، كە براكەت رزگار بكەيت، لەو حالەتەدا تۆ ملکہچى ھەلومەرجىك، يان تەنانەت زۆرىك (ئەگەر ناچار بىن ئەم وشەيە بەكار بەيىن) دەبىت. بىر لەوۋە بكەرەوۋە كە چارەنووسى براكەت و دايكت لە دەستى تۆدايە، بەلام من دەبمە نۆكەرت.. ھەموو تەمەنم.. لىرەدا دادەنىشم و چاۋەرۋانيت لىدەكەم..

سقىدريگايوف ھەشت ھەنگاۋ لەولاي دونياۋە لەسەر قەنەفەكە دانىشت، كچە ھىچ گومانى نەما كە ئىتر ئەو برىارىكى داوۋە و پەشيمان نابىتەوۋە، بەتايىبەتى كە ئەم باشى دەناسى..

له پریځدا دنیا دهمانچه په کی له گیرفانی خوی دهرهینا، دهستی به
دهمانچه که وه له سهر میزه که دانا.

سفیدریگایلوف له جیگا که ی راپه ری، له کاتیځدا که به سهرسامیه وه
هاواری لیږه ستا، زهرده خه نه په کی نه گریسانه یشی کرد:

- ئا! هه رئاوا! جا خو ئه م کاره به ته وای په وتی مه سه له که ئاو وژوو
دهکات. ئاقدوتیا رومانوفنا، تو کاره که مان زور ئاسان ده که یت! باشه،
ئه م دهمانچه په ت له کوی هینا وه؟ ناشی کاری رازومیخین بیت؟
سهیره ئه مه دهمانچه ی منه، هاوړی دیرینه مه، ده زانیت چهند به
دوایدا که راوم! دیاره ئه و وانانه ی به شانازییه وه له باره ی
نیشانیځکانه وه له گوندا فیرم کردوویت، به خه سار نه چوون.

- ئه مه دهمانچه ی تو نییه، به لکو هی مارفا پتروفتایه، که نامه ردانه
کوشتت. له و ماله دا تو هیچت نه بوو، من کاتیک ئه م دهمانچه په م
هه لگرت، که زانیم تو چ نیازپسیکیت و ده ته ویت چی بکه یت. ئه گه ر له
خوت رابینیت و ته نانه ت هه نگاویک هه لیتیت، سویند ده خوم
ده تکوژم.

دنیا له وپه ری تو ورپه یی و هه لچووندا بوو، دهمانچه که ی هینا بوو
سه ری.

سفیدریگایلوف که له شوینه که ی خویدا به پیوه وه ستابوو، پرسى:
- ئه ی برا که ت چی لیږه که یت؟ ئه م پرسیاره ت له کونپشکنیه وه
لیږه که م.

- برؤ خه به ری لیږه! نه جوولیت، نزیک نه بیته وه، ئه گینا پیته وه ده نیم،
تو ژنه که تت ژه هر خوارد کرد، من دهیزانم، تو خوت پیاوکوژیت..
- له و باوه په دایت من مارفا پتروفتنام ژه هر خوارد کرد بیت؟

- بهائی، تۆیت، تۆ خۆت ئاماژەیهکی وات دامی، لهبارهی ژههرهوه شتیکت پیوتم.. من دهیزانم، تۆ خۆت چوویت و کریت.. ههموو شتیکت ئاماده کرد.. تهنیا کاری تویه.. تۆ پیاوکوژیت.. نامهردا!

- ئهگەر ئهم قسهیه راستیش بیته، لهبهه خاتری تۆ کردوومه.. تۆ هوکاری ئهم کارهیت.

- درۆ دهکهیت، من ههمیشه نهفرهتهم له تۆ کردووه، ههمیشه..

- نا! ئافدوتیا رۆمانوڤنا، لهوه دهچیت له بیرت نهمایت چۆن له گهرمهیه پهنه و ئامۆژگارییهکانتا بهسهرمدا دهچهمايتهوه، دهسووتایت و دهبرژایت.. له چاوانتا خوشهویستیم دهخویندهوه، ئهو شهوهته له بیره، لهبهه مانگهشهودا، هوزارهکه چه بانگیکی ههلهدابوو؟

له رقا چاوی دونیا پریشکی دا و هاواری کرد:

- درۆ دهکهیت، بوختان ههلهدهبهستیت!

- درۆ دهکههه؟ رهنگه درۆم کردبیت، باشه با درۆ بیت، نابیت ئهم شتانه وهبیر ژن بینیتهوه (زهردهیهکی هاتی) دهزانم پههجه به پهلهپیتکهکهدا دهنیته، جوانی کیوی، دهی، بمکوژه.

دونیا دهمانچهکهی راست کردهوه، وهک مردوو رهنگی سهی داگهراپوو، لیوه چکۆله رهنگبورددووهکهی کهوتبووه لهرزین، به چاوه گهره و رهشهکانی که وهک ئاگر پرشنگیان لیدهبووهوه، له سفیدریگایلوفی دهروانی. بریاری خوی دابوو، تهنیا چاوهپیی جلولانهوهیهکی ئهوی دهکرد. سفیدریگایلوف له ههموو ژیانیدا ئهوی بهو جوانییهی ئیستاوه نهدیوو. ئهو بلیسهیهی له کاتی ههلهپینی دهمانچهکهدا له چاوی دونیاوه دهرهوشایهوه، دهیسووتاند، دلی تهواو گوشراپوو. سفیدریگایلوف ههنگاویکی ههلهیتا و دهمانچه نالهی

کرد، فیشه که به ناو قژیدا چیغی کردو له دیواره که دا جیگیر بوو.
سفیدریگایلوف وهستا و به کاوه خو دایه پیکه نین.

- میشه نگیک پیوهی دام. راست به رهو ته پلای سهرم! ئای، ئه وه
چییه؟ خوینه!

دهسته سړی له گیرفانی دهرهینا تا ئه و تیلما سکه خوینهی به لاجانگی
راستیدا له سهرخو هاتبوه خواری، پاکی بکاته وه. له وه دهچوو
فیشه که که میک له پیستی سهری روشاند بیت.

دوینا دهمانچه که ی دانه واند و له سفیدریگایلوفی پروانی، نهک له ترسا،
به لکو به وپه ری سهرسامیه وه، دهتوت خویشی نازانیت چی کردوه
یان چی پروی داوه.

سفیدریگایلوف به دهم زهرده خه نه که ی سهرلیویه وه، له سهرخو به لام
به خه مباریه وه وتی:

- باشه، نه تپیکا، دهی جاریکی تر، چاوه پریم، ئه گینا پیش ئه وهی
بیهینیته وه سهرپی، ده توانم بتگرم.

دوینا ته زوویه کی پیداهات، خیرا میلی هینایه وه و پروی دهمانچه که ی
کرده وه سفیدریگایلوف. به لام نائومیدانه وتی:

- وازم لیبینه، سویند دهخوم که دیسان پیته وه ده نیم.. ده تکوژم.

- باشه، سهر نییه.. ناکریت له دووری سی ههنگاوه وه نه یکوژیت،
ئه ی ئه گهر ئه مجاره ش نه تپیکام.. چی ده که یت؟

به دهم قسه کانه وه چاوی که وتنه بلیسه و دوو ههنگاوی تر هاته
پیشی، دوینا په نجهی به په له پیتکه که دا ناو چرکاندی، به لام نه ته قی.

- باشت نه هینا وه ته سهرپی، قهیدی نییه، هیشتا فیشه کیکی تری
تیدایه، دهمانچه که چاک رابکیشه، چاوه پریم.

سفیدریگایلۆف دوو ههنگاو له ولایهوه وهستا بوو، چاوه پێی دهکرد،
نیگای بریبوووه کچه که، نیگایهکی ئاگراوی و به ئالۆش، پر له جهخت و
برپاری کتویانه.

دوینا ده رکی کرد که سفیدریگایلۆف مردنی لا خوشتره له
دهستبهردار بوونی ئهو "کهواته.. گومانی تیدا نییه، ئهمجاره یان که
سفیدریگایلۆف دوو ههنگاو لێی دووره، ههردهیکوژیت.."
له پریکدا دوینا ده مانچه که ی فری دا، سفیدریگایلۆف هه ناسه یه کی
ئاسووده یی هه لکیشا و به سه رسوورماوییه وه وتی:
- فریت دا!

دهتوت ههستی به وه کردووه که باریکی گران له سهردلی لاچووه،
ئهو باره گرانه ته نیا ئهو نه بوو که ههستی مردن بیت، ههرده چهنده
تۆزیک له وه وه بهر ئهو ههسته یشی هه بوو، به لکو ههستی پزگار بوون
بوو له شتیک که ئازار و سوپی زیاتر و دژوا تر بوو، ههستییک بوو
خویشی نهیده زانی سه روبه ری له کویدایه.

سفیدریگایلۆف له دوینا نزیک کهوته وه، له سه رخۆ باوهشی به
که مه ریدا کرد. دوینا هیچی نه وت. به لام له کاتی کدا که سه رتاپای
لهشی وهک که لای بهر ره شه با کهوتبووه له رزین، به چاوی پر له
پارانه وه وه لێی ده پوانی. سفیدریگایلۆف ویستی شتیک بلیت، وه لێ
لێوی هه لئه هاته وه و وشه یه کی بۆ نه وترا.

دوینا لێی پارایه وه و وتی:

- لیم که پێ!

سفیدریگایلۆف ته زووی تیگه را، چونکه دوینا شیوه ی وتنه که ی وهک
جاران نه بوو، به لکو ئهمجاره یان به زمانی تاکی به رانه بر دواندی،
له سه رخۆ لێی پرسى:

- خوشت ناویم؟

دونیا به سهر ئاماژهی "نه خیر"ی بۆ کرد.

سفیدریگایلۆف به نائومییدییه کی فره وه له سه رخۆ وتی:

- ئه ی.. ناتەوێت هه رگیز خوشت بویم؟ .. هه رگیز..

دونیا به هیواشی وتی:

- هه رگیز.

بۆ چرکه ساتیک، شه پێکی سست و ترسناک له دهروونی

سفیدریگایلۆف گه را، به جوړیک له دونیای دهروانی، که ناتوانیت

باسی بکهیت، له پڕیکدا دهستی کیشایه دواوه، پووی وهرگێرا و خیرا

به رهو لای په نجه ره که چوو، وهستا، ماوه ی چرکه ساتیکی برد.

- ئه وه کلیله که..

سفیدریگایلۆف کلیله که ی له گیرفانی چه پی پالتاوه که ی ده رهیتا، له

پشت خۆیه وه له سهر میزه که داینا، بی ئه وه ی ئاوڕ بداته وه یان

ته ماشای دونیا بکات وتی:

- کلیله که هه لگره و تا زووه برۆ.

سفیدریگایلۆف دیسانه وه بی ئه وه ی ته ماشای دواوه بکات، دووباره ی

کرده وه و وتی:

- تا زووه، تا زووه!

وشه ی "تا زووه" زهنگیکی ترسناک بوو. دونیا ههستی پێکرد، به په له

کلیله که ی هه لگرت و به رهو لای ده رگا که پوشت، کردیه وه و له

ژووره که ده ره پهی.

دوای چرکه یه ک، وهک شیت له خۆوه به رهو پووباری س.. پێگه ی

پرده که ی له بهر گرت.

سفیدریگایلوف سى دەقیقه له پال په نجه ره کهدا وهستا، پاشان به هیوری ئاوری دایه وه، ته ماشای دهوړوبه ری خوی کرد و به ئه سپایی دهستی به ته ویلیدا هیتا. زه رده خه نه یه کی سهیری که و ته سهر لیو، زه رده خه نه یه کی پر له خه م و په شیمانی، زه رده خه نه یه کی لاوازی پر له نائومیډی. خوینه که به سهر دهستییه وه وشک هه لاتبوو، به تووړه ییه وه له خوینه که ی پوانی، پاشان خاوییه کی ته ر کرد و لاجانگی پاک کرده وه. له پریکدا ده مانچه که ی دونیای هاته به رچاو که نزیک به ده رگا که که وتبوو. هه لی گرت و به وردی لی پوانی، ده مانچه یه کی کونی بچو وکی گیرفان بوو که سى فیشه کی ده خوارد. هیتا دوو فیشه ک و ته رده قه یه کی تیا مابوو، ده کرا جاریکی تریش بیته قینیت، بیری کرده وه، ده مانچه که ی خسته گیرفانی، کلاوه که ی هه لگرت و له ده رگا به ده ر که وت.

٦

سفیدریگایلوف تا ساعات دهی شهوی له ریستورانته و کاباره جوړ به جوړه کاندای به سهر برد و هه موویان گه را، له یه کیکیاندا کاتیای دوزییه وه، که دیسانه وه گورانییه کی باوی دهوت، گورانییه که باسی پیاوکی زوردار و به دره وشتی ده کرد، که دهستی به ماچکردنی کاتیا کردبوو.

سفیدریگایلوف شهرابی به کاتیا، به موسیقاره که، به گورانییېژه کان، به گارسون و دوو کارمهندي تریش دا. بویه له گه ل ئه م دووانه دا به تایبه تی نزیک که وتبوو وه، چونکه هه ردو وکیان لووتیان لار بوو، لووتی یه کیکیان به لای راستدا و لووتی ئه وی تریان به ره و لای چه پ لار ببوو وه. ئه مه سهرنجی سفیدریگایلوفی پاکیشابوو، پاشان ئه و

دووانه بردیانه باخیکی رابواردنهوه، سفیدریگیلوف خهرجی و پاره‌ی
 چوونه ژووره‌وه‌ی بۆ دان، له باخه‌که‌دا ته‌نیا دره‌ختیکی سنه‌وبه‌ری
 باریکی سێ ساله‌هه‌بوو، له پالیدا سێ ده‌وه‌نی تریش. سه‌کویه‌کی تیا
 کرابوو به‌ ناوی "ویستگه"، که له راستیدا جیگای مه‌یفرۆشتن بوو.
 هه‌روه‌ها چایشی تیا ده‌فرۆشرا. چهند میزیکی سه‌وزی بچووک و
 کورسیی تیا دانرابوو. تیپیکی گۆرانیوتن به‌ گۆرانیی ناخۆش ناخۆش
 و کابرایه‌کی سه‌رخۆشی ئه‌لمانی خه‌لکی مونیخ، به‌ لووتیکی سوورو
 ده‌موچاوێکی زۆر خه‌ماوییه‌وه که له کۆسته باییه‌کانی سێرک ده‌چوو،
 دانیشتوانیان سه‌رگه‌رم ده‌کرد، دوو کارمه‌نده‌که له‌گه‌ل هه‌ندیکی تری
 وه‌ک خۆیاندا پێکدا هه‌لپژان و خهریک بوو بکه‌ونه لیدانی یه‌کدی.
 سفیدریگیلوفیان بۆ داوه‌ری هه‌لپژارد، چاره‌که‌سه‌عاتیک خه‌ریکیان
 بوو، وه‌لی ئه‌وان دابووینه هه‌راوزه‌نایه‌ک، که‌س سه‌ری له
 کێشه‌که‌یان ده‌رنه‌ده‌کرد. پێده‌چوو یه‌کیکیان شتیکی دزی بیت، خێرا
 فرۆشتبیتی به‌ جووله‌که‌یه‌کی ئه‌و ناوه، به‌لام دوا‌ی فرۆشتنه‌که
 نه‌یویستبیت پاره‌که له‌گه‌ل هاو‌پێکانیدا به‌ش بکات. دوا‌ی ده‌رکه‌وت
 که شته دزراوه‌که که‌وچکی چای ویستگه‌که بووه، ئه‌وانیش پێیانزانی
 و کێشه‌که به‌ره‌و ته‌نگژه و ئالۆزی چوو، سفیدریگیلوف پاره‌ی
 که‌وچکه‌که‌ی دا، هه‌ستا و له باخه‌که چووه ده‌ری، نزیک سه‌عات
 ده‌بوو، به‌ درێژایی ئه‌و ماوه‌یه ته‌نانه‌ت دلۆپیک شه‌رابی
 نه‌خواردبووه‌وه، ته‌نیا له‌سه‌ر سه‌کۆکه داوا‌ی چایه‌کی کردبوو،
 ئه‌مه‌یشیان هه‌ر له‌به‌ر پاراستنی نه‌ریتی جیگاکه.. هه‌واکه‌ی خه‌فه‌که‌ر
 بوو، دل‌ی به‌ ته‌نگ دینا، له نزیک سه‌عات ده‌دا په‌له هه‌وره په‌شه‌کان
 له هه‌موو لاوه یه‌کیان گرت. ئاسمان دایه بروسکه و باران دای کرد،
 ئاوه‌که دلۆپ دلۆپ نه‌ده‌باری، به‌لکو به‌ لیژمه خۆی به‌ زه‌ویدا

دەكىشا، بروسكهكان دنيايان ڤووناك دەكردهوه و هيند خيرا بهدواي
 يهكدا دههاتن، كه تو تهنيا پينجت بو دهژميردرا. سقيدريگايوڤ كه
 سهرتاپاي لهشى تهر بووبوو، گهيشتهوه مالي، دهرگاي لهسهر خوڤي
 بهست، چهكمهجهي ميژهكهي كردهوه، ههرچي پارهيكي ههبوو،
 دهرههينا و چهند كاغهزيكي دري، پارهكاني خسته گيرفاني، ويستي
 جلهكاني بگوريت. بهلام كه له پهنجهرهكهوه تهماشاي دهرهوهي كرد
 و گوڤي له زريان و دهنگي باران بوو، دهستيكي بيدهربهستانه
 ڤاوهشانده، كلاوهكهي ههگرت و چووه دهرهوه. بي ئهوهي دهرگاي
 ژوورهكه دابخات، راست بهرهو لاي سونيا كهوته ږي، ئهوه له
 ژوورهكهيدا بوو، سونيا به تهنيا نهبوو، چوار مندالي كاپه رناونوڤ له
 چواردهوري بوون. سونيا سميونوڤنا چاي دهداني، لهسهرخو و
 بهريزهوه پيشوازي له سقيدريگايوڤ كرد، به سهرساميهوه
 تهماشاي جله تهرهكاني كرد و هيچي نهوت. بهلام مندالهكان زور
 ترسان و بهپهله ههلاتن.

سقيدريگايوڤ لهسهر ميژهكه داناشت و داوايشي له سونيا كرد له
 نزيكيهوه دابنيشيت. سونيا به شهرمهوه قبولي كرد.
 سقيدريگايوڤ وتي:

- سونيا سميونوڤنا، لهوانهيه من ږوم بو ئهريكا، پيدهچيت ئهمه
 دواجاري يهكترينيمان بيت، هاتووم چهند راسپاردهيهكت پييليم.
 باشه، تو ئهمرۆ ئهوه خانمهت بيني؟ وايه؟ چي پيوتوويت ههمووي
 دهزانم. پيويست به وتنهوهي ناكات (سونيا جوولا و سوور بووهوه)
 ئهه جوړه كهسانه بيركردنهوهيهكي تاييهتيان ههيه. ئهوهي
 پهيوهندي به خوشك و برا بچووكهكهتهوه ههيه، كاريان به ئههجام
 گهيشتهوه، ئهوه پارهيي بو ههر يهكيان پيويسته، به ناوي

خویانهوه و به جیا داومه ته دهستیکی ئەمین و بەلگەیشم وەرگرتوو. چاکتره ئەو بەلگانه بۆ پوژی پوئیست لای تۆ بن. فەرموو ئەو بەلگەکانە. باشە، ئەو کارەمان تەواو. ئەمەیش سێ چەکی سێ ھەزار پوولی کە سالانە قازانجی دیتە سەر بۆ خۆت. بەلام تکتات لێدەکەم ئەمە لە بەینی خۆماندا بێت و کەسی تر پێی نەزانیت، تەنانەت ئەگەر شتیش بەرگویی کەوت. تۆ پوئیستت بەم پارانە دەبیت، چونکە ئەم ژیانە تا ئیستا تۆی تیا بوویت، سۆنیا سمیونوڤنا، ژیانیکی بیکەلکە، بە تایبەتی کە ئیتر ناچار نابیت وا بژیت.

سۆنیا خیرا وتی:

- خۆم، ھەتیوووەکان و دایکە کوچکردوووەکەیش، ھەموومان سوپاسگوزاری یارمەتی و دلسۆزی تۆین.. ھەرچەندە تا ئیستا سوپاسی تەواوم نەکردوویت، بەلام وای تیمەگە کە..

- بەسە، ئەوەندە بەسە.

- لە راستیا دەربارە ی ئەم پارە، ئارکادی ئیقانوڤیچ، من زۆر سوپاست دەکەم، بەلام ئاخر، من ئیدی پوئیستیم پێی نییە، من ئیتر تەنیام و دەتوانم خۆم بژینم، وا تیمەگە من پێی نەزانم، بەلام کە تۆ ئەمەندە چاکەخوازیت، کەواتە ئەم پارانە..

- ئەم پارانە، سۆنیا سمیونوڤنا، پارە ی خۆتن، تکایە، ئیتر قسە ی ناویت، چونکە کاتم نەماو، پوژیک دیت سوودی لیببینیت، رادیون رومانوڤیچ تەنیا دوو رینگە ی لە بەردەمدایە: یان فیشەکیک بەسەری

خۆیه وه بنیت، یان ریگهی "قلادیمروڤکا" له بهر بگریت. (سۆنیا ترسی لینیشت، ته ماشای کرد و له رزی). مه ترسه من هه موو شتیك ده زانم، خۆی پێی وتووم، به لام من زمانم شر نییه، ئه مه بۆ كهس ناگیرمه وه، تۆ ئه و رۆژه ئامۆژگارییه کی چاكت كرد، كه بروات و خۆی به دهسته وه بدات. ئه م كاره زۆر له قازانجیه تی. باشه، ئه گهر سیبیریا هاته پیش، ئه و ده روات و تۆیش دواى ده كه ویت، وایه؟ نا؟ باشه، ئه گهر وابیت، كه واته گومانى تیا نییه كه پێویستتان به پاره ده بیت، ئه و پاره یه ی به تۆم داوه، وهك ئه وه وایه به ویشم دابیت، هه روه ها به لیت به ئامالیا ئیقانوڤنا داوه ئه و قه رزه ی له سه ر خیزانه كه تانه تۆ به وى بده یته وه، من ئه مه م بیستوو، سۆنیا سمیونوڤنا، تۆ چۆن به لیتى وا په له ده ده یته؟ ئاخر، خۆ تۆ قه رزاری ئه و ژنه ئه لمانیه نیت، به لكو كاترینا ئیقانوڤنا قه رزاریه تی. تۆ ده بیت چ نرخیک بۆ ئه و ژنه دانه نیت. به لام له م دنیا یه دا ژیان وا به رپوه ناچیت. باشه، جا ئه گهر سبه ی یان دوو سبه ی یه کیك له باره ی منه وه پرسیارى لیکردیت (حه تمه ن ئه م پرسیاره ده كه ن)، باسى هاتنى ئه مپووى من، یان ئه و پاره یه ی داومه پیت، هه رگیز به كه سی نه لیت، ده ی، ئیتر مالئاوا.

(سفیدریگایلوف له سه ر کورسییه كه هه ستا) پیش ئه وه ی بروات وتی:
- سلاوم به رادیون رومانوڤیچ بگه یه نه. له راستیا، باشت ره پاره كه بۆ ماوه یه ك لای رازومیخینی به ریز به ئه مانه ت دابنیت، جه نابى رازومیخین ده ناسیت؟ بیگومان ده یناسیت، پیاویكى خراب نییه، هه ر

¹ قلادیمروڤکا (Vladimirovka) شاریکه له سیبیریا، ئه وانه ی فه رمانى کارى قورسیان به سه ردا ده دریت، په وانه ی ئه وى ده گرین. "ریگای قلادیمروڤکا" وانا زیندان و-

که دەرڤهنت بوو، بهیانی یان.. پارەکهی بۆ بهرە، تا ئه و کاته باش
تاقهتی بکه.

سۆنیایش له سەر کورسییه که ههستا و به ترسهوه لێ پوانی، زۆری
پێ خوش بوو شتی بلیت یان پرسیاریک بکات، بهلام له سه رهتادا
پرکیشیی نه کرد، دواایش نهیده زانی چۆن دهست پێکات:

- چۆن، تو چۆن.. ئاوا.. بهم بارانه دهتهوێت برۆیت؟

- خه یالی سه فهری ئەمریکا و له باران ترسان؟ هه، هه، هه! مائاوا،
سۆنیا سمیونوڤنا ئازیز، بژیت و ته مەندریژ بیت. تو خەمی خەلکی
تر هه لده گزیت. به راست: ریزم بۆ رازومیخین ههیه، پێی بلی: ئارکادی
ئیفانوڤیچ سفیدریگایلوف سلاوت لیده کات. پێی بلیت ها.
سفیدریگایلوف رۆشته دهری، سۆنیای به سه رسامی و ترس و
ههستی به دگومانیه که وه به جی هیشت.

پاشان ده رکهوت که ههر هه مان شهو، نزیک سه عات دوانزه،
سفیدریگایلوف دیده نییه کی چاره پواننه کراو و سه یری تری هه بووه:
باران ههر دهباری، سفیدریگایلوف به لهشی ته ره وه، سه عات یانزه و
بیست دهقیقهی شهو، چوو بۆ ماله گه نیله کهی دهزگیرانه کهی، ماله که
دهکهوته شه قامی سیی دوورگهی "قاسیلوفسکی" یه وه، له ده رگا کهی
دا، ماوهیه کی پێچوو تا ده رگا که یان لیکرده وه، له سه رهتادا شپه زهیی
و ناره حه تییه کی بۆ هه موویان دروست کرد، وه لئ ئارکادی ئیفانوڤیچ
ئه گه ر بیویستایه دهیتوانی به هۆی به هره ی هه ل سوکهوت و مامه له ی
چاکییه وه هه موو ناخوشیه ک چاره سه ر بکات. بۆیه که سوکاری
کچه که، که زۆریش تیگه یشتوو بوون، ههستی ئه وه ی که ده شیت

¹ Vassilyevesky

سفیدریگایلوف ئەمەندە سەرخۆش بێت نەزانی چی دەکات، زۆر زوو
 لە بیراندا سەراپەو. باوکی کچەکە، کە پیریکی نەخۆشی لە پێکەوتوو
 بوو. بە سواری کورسییە چەرخدارەکیەو هینایانە لای
 سفیدریگایلوفەو. دایکی بوکی کە زۆر تیگەیشتوو و هەستیار بوو،
 لەسەر رێوشوینی خۆی کەوتە پرسیارگەلیکی زۆر دوور لە
 مەسەلەکە (ئەم ژنە هەرگیز پرسیارى راستەوخۆی لەبارەى شتیکیەو
 نەدەکرد، بەلکو هەمیشە لە پیشدا زەردەخەنەیهکی بۆ دەکرد و
 دەستی هەلەگلۆفت، ئینجا بۆ ئەوێ باش لە شتەکە بگات، بۆ نمونە
 بۆ ئەوێ بزانی کەى ئارکادی ئیقانوڤیچ زەماوەندەکەى دەکات، زۆر
 بە وردی و پەرۆشەو پرسیارى دەربارەى پاریس و ژيانى ئەوێ
 لێدەکرد. ئەوسا وردەوردە دەیهینایە سەر شەقامی سیی دوورگەى
 قاسیلیفسکی). دەبوو لە کات و شوینی تردا سفیدریگایلوف زۆر بە
 رێز و بێدەنگییەو گۆی لیڤگرتایە. بەلام بۆ ئەمجارەیان ئارکادی
 ئیقانوڤیچ زۆر بێزار و وەرەز بوو، بۆیە، بۆ ئەوێ قسەکەى پێبپریت،
 داواى کرد خێرا دەزگیرانەکەى ببینیت، هەرچەندە پێیان وت
 خەوتوو، بەلام بە ناچارى ئامادە بوو، ئارکادی ئیقانوڤیچ رێکۆرەوان
 پێى وت، لەبەر کاریکی گەلیک گرنگ دەبێت بۆ ماوێهەک پتروزبورگ
 بەجێ بێیت، بۆیە هەندیک چەکی بۆ هیناوە کە برى پارەکەى پانزە
 هەزار رۆبلە، تکای لێکرد وەک دیاریەک لێ وەرگیریت، چونکە ئەو لە
 پیش ماوێهەک لەووبەرەو ئەوێ وەک دیاریی پیش زەماوەند بۆ
 ئامادە کردبوو. بێگومان هیچ پەيوەندییەکی لۆژیکی لە نێوان دیاری و
 سەفەرى کوتوپر و هاتنى بەم شەو باراناوییه و ئەو
 رۆونکردنەوانەى دای، نەبوو. وەلى کارەکە بە ئاسانى بەرپۆه چوو.
 تەنانەت ئاھوناڵە و پرسیار و سەرسامیش کە لەم جۆرە حالەتانەدا

دینه گورې، گه لیک که م بوو. له باتی نه وه سوپاسگوزاریه کی زور
 گه رموگور، له گه ل فرمیسی دایکه گه لیک ئاقله که دا یه کیان گرت.
 ئارکادی ئیفانو چیچ هه ستا، پیکه نی. ده زگیرانه که ی ماچ کرد، دهستی به
 روومه تیدا هینا، جه ختیشی کرد که به م زووانه ده گه ریتته وه، له بهر
 نه وه یش که له چاوی که ده که دا نیگای کونجکولی بیی، کونجکولییه ک
 هه رچه نده مندا لانه بوو، به لام گه لیک پرسیاری پیته نگی ده وروژاند،
 راما و جاریکی دی ماچی کرده وه، هه ر له و کاته یشدا که سه ریک
 که وته دلپیه وه، چونکه زانی بو پاراستنی دیارییه که له لایه ن نه و دایکه
 به ئاوه زه وه ده خریتته ناو سندو و قیکه وه و به کلیل داده خریت.

سفیدریگایلوف و ده درکه وت و هه موویانی له سه رسامیدا گیر دا، وه لی
 دایکه هه ستیاره که یه کسه ر به ده نگیکی زور نزم به لام خیرا، گه لیک
 له و مه سه لانه ی چاره سه ر کرد که ببونه هو ی مه ترسی و
 سه رسامیه که یان. به وه ی که سفیدریگایلوف که سایه تییه کی گرنگه.
 پیاویکی زور ده وله مه نده و به گه لیک کاری گه وره و په یوه ندیه وه
 به ستر او ده وه، خوا خوی ده زانیت چی به خه یالدا هاتو وه، بویه به
 پیوستی زانیو وه بروات، به پیوستیشی زانیو وه نه م پارانه بدات و
 دای. ئیتر نه مه سه رسو ورمانی نه گه ره که. هه لیه ته نه و هه موو
 ته ر بوونه ی مایه ی سه رسامیه، به لام ئینگلیزه کان له وه یش سه یرترن،
 له راستیدا که سانی گرنگ باکیان به وه نییه خه لکی چیان پیته لین و
 شه رمیشیان پیتایه ت. ره نکه نه م ره فتاره ی ته نیا له بهر نه وه بووبیت
 که نه م له که س ناترسیت. به هه ر حال، گرنگ نه وه یه له م باره یه وه
 له گه ل که سدا قسه نه کریت و که س نه یزانیت، چونکه خوا خوی
 ده یزانیت رووی ئایینه له کوپیه. ده بیت پاره که یش تا زووه له

جیگایه کدا دابنریت و کلیل بدریت. باش بوو ئەم ماوهیه‌یش فیدۆسیا^۱
هەر له مۆبه‌ق بوو، زۆر زۆر گرنگه به هیچ جوړیک هیچ شتیک به و
ژنۆکه‌یه، رسلخ و به که‌سی تریش نه‌وتریت و.. هتد.. هتد..

به‌دهم قسه‌کردنه‌وه دوو سه‌عات دانیشتن، بیگومان بوکی ده‌میک بوو،
له‌گه‌ل سه‌رسامی و که‌میک خه‌مباریدا، خه‌وی لیکه‌وتبوو،
سفیدریگایلۆفیش هەر له و کاته‌دا که شه‌و له نیوه‌یدا بوو، له پرده‌که‌وه
به‌ره‌و پتروزبورگ تیپه‌ری. باران خۆشی کردبووه‌وه، به‌لام با
ده‌یلوو‌راند. سفیدریگایلۆف له‌رزی لی‌هاتبوو، بۆ چرکه‌یه‌ک
ته‌ماشایه‌کی کونجکۆلییانه و نیگایه‌کی پرسیارکه‌رانه‌ی له ئاوه
ره‌شه‌که‌ی رووباری "نیقای بچووک" کرد. وه‌لی خیرا هه‌ستی به‌وه
کرد که وه‌ستانی له‌سه‌ر ئاوه‌که له‌رزی لی‌دینیت. بۆیه گه‌رایه‌وه و
به‌ره‌و شه‌قامی (س) به‌ری که‌وت.

سفیدریگایلۆف ماوه‌یه‌کی زۆر یانی نیو سه‌عاتی ریک، به‌و شه‌قامه
دوورودریژه‌دا گه‌را، چه‌ند جاریک له تاریکی‌دا پیی له‌و شوسته‌یه
هه‌لکه‌وت، که ته‌خته‌ریژ کرابوو، به‌ په‌رۆشه‌وه به‌ دوا‌ی شتیک‌دا
ده‌گه‌را که که‌وتبووه لای راستی شه‌قامه‌که‌وه. له کۆتایی شه‌قامه‌که‌دا
که ماوه‌یه‌ک له‌مه‌وبه‌ر به‌ سواری گالیسکه پییدا تیپه‌ریبوو،
میوانخانه‌یه‌کی گه‌وره‌ی له دار دروستکراوی دیبوو. ئەوه‌نده‌ی له
بیری مابیت، ناوی میوانخانه‌که شتیک‌ی وه‌ک "ئاندیریا نوپل" بوو، به
هه‌له‌ نه‌چووبوو، ئەم میوانخانه‌یه و له‌م شوینه‌ ته‌ریکه‌دا، هیند دیار و
ئاشکرا ده‌ینواند، که مه‌حال بوو نه‌دۆزریته‌وه، ته‌نانه‌ت له شه‌وی
ئه‌نگوسته‌چاویشدا، له‌و بینا دار و دریژه‌دا که کۆنی ره‌ش دای

¹ Fedossia

گېرېبوو، ئەگەرچى درەنگ وەختىش بوو، پرووناكىيەك و ھاتوچۆيەك بەرچاۋ دەكەوت. سقىدريگايلىۋىڭ چوۋە ژوورەۋە، لە كابرايەكى شىرۋەلە كە بەرەۋ پرووى دەھات، داۋاي ژوورى كىرد. كابراي شىرۋەلە كە بە سقىدريگايلىۋىڭدا ھەلىروانى، تەكانىكى خوارد و راست بەرەۋ ژوورىكى چەپەكى برد، كە كەۋتبوۋە كۆتايى راپرەۋەكەۋە، ژوورىكى تەنگەبەر و لەژىر نەردەۋانىكا، ژوورى تىرى چۆل نەبوو، ھەمووى پىر بوو، كابراي شىرۋەلە تەماشايەكى بەپرسىياري كىرد، سقىدريگايلىۋىڭ پرسى:

- چاتان ھەيە؟

- بەلى، دەتوانىن ئامادەي بىكەين.

- چى تىرتان ھەيە؟

- گوشتى برژاۋى گويرەكە، قۇدكا و مەزە.

- گوشتى گويرەكە و چام بۇ بىنە.

- بەسەرسامىيەۋە پرسى:

- ھىچى تىرت ناۋىت؟

- نەخىر، ھىچ!

نۆكەرەكە بە نائومىدىيەۋە بەجىي ھىشت.

سقىدريگايلىۋىڭ بە خۇي وت: "رەنگە شوينىكى باش بىت، چۈن ئەمەم نەزانيوۋە؟ بىگومان دىمەنى كەسىكم ھەيە كە لە كابارە يان جىگايەكى لەۋ بابەتە گەراپىتەۋە و لە رېگەدا توۋشى گاشەيەك ھاتىت. لەگەل ئەمەيشدا ۋا چاكە بزىنم ئەۋانە كىن كە شەۋانە لىرە پۇژ دەكەنەۋە." مۆمىكى داگىرساند و وردىر ژوورەكەي پىشكىنى، قەفەزىك بوو بۇ خۇي، ئەمەندە بچووك بوو، تەنانەت يەككىكى ۋەك سقىدريگايلىۋىڭ نەيدەتۋانى بە چاكى بالاي تىاراست بگرىت. ژوورەكە پەنجەرەيەكى

هه‌بوو، جی‌خه‌ویکی زۆر پیس، می‌زیکی بۆیه‌کراو و کورسییه‌ک. دیواره‌کانی له‌و ته‌خته‌داره‌که‌له‌که‌کراوانه‌ده‌چوو، که بزماره‌کانی لیک ترازابیت، کاغه‌زه دیوارییه‌کان بی‌ئەندازه درابوون و تۆزوخۆلیان له‌سه‌ر که‌له‌که‌بوو، ته‌نانه‌ت بی‌جگه‌له‌ره‌نگی زه‌رد هیچ وینه‌یه‌کیان تیا دیاری نه‌ده‌دا. به‌شیک له‌دیوار و بنمیچه‌که‌لار و گێڕ و به‌ره‌وخوار داکه‌وتبوو، ته‌واو وه‌ک ئه‌و ژووران‌ه‌ی به‌دار و ته‌نه‌که‌دروست ده‌کرین. پلیکانه‌کانیش هه‌ر به‌و لاری و چه‌ماوه‌یی‌ه‌وه‌له‌وی‌وه‌ده‌چوونه‌سه‌ری.

سفیدریگایلۆف مۆمه‌که‌ی له‌سه‌ر می‌زه‌که‌دانا، له‌سه‌ر قه‌ره‌وی‌له‌که‌دانیش‌ت و دایه‌بیرکردنه‌وه. به‌لام ده‌نگی‌کی سه‌یر و به‌رده‌وام که‌هه‌ندی‌کجار ده‌بوو به‌هاوار و به‌رز ده‌بووه‌وه، له‌ژووریکی ته‌نیشتییه‌وه‌سه‌رنجی راکیشا. له‌وساوه‌که‌هاتبوو ژووره‌که‌وه، ئه‌و ده‌نگه‌نه‌یده‌بریی‌ه‌وه، گو‌ی‌قولاغ بوو، یه‌کی‌ک جوینی ده‌دا و به‌ده‌م گریان‌ه‌وه‌سه‌رکونه‌ی یه‌کی‌کی تری ده‌کرد. به‌لام ته‌نیا ده‌نگی‌ک ده‌هات. سفیدریگایلۆف هه‌ستا، به‌ده‌ست به‌ری له‌رووناکایی مۆمه‌که‌گرت، له‌پری‌کدا له‌درزی دیواره‌که‌وه‌رووناکاییه‌ک سه‌رنجی راکیشا، لێی نزیک بووه‌وه و که‌وته‌ته‌ماشا‌کردن. له‌ژووری‌کدا که‌که‌میک له‌ژووره‌که‌ی ئه‌م گه‌وره‌تر بوو، دوو پیاوی تیدا بوو، یه‌کی‌کیان که‌قزی لول و سوورفل بوو، وه‌ک یه‌کی‌ک وتار بخوینیت‌ه‌وه، بی‌جووله‌وه‌ستابوو، بۆ ئه‌وه‌ی هاوسه‌نگی خۆی رابگریت، هه‌ردوو قاچی بلاو کردبووه‌وه. به‌سنگی خۆیدا ده‌کیشا و به‌توندی سه‌رزە‌نش‌تی ئه‌وی تری ده‌کرد، که‌که‌سی‌کی نابووت و خوێرییه‌و هیچ پایه‌یه‌کی کۆمه‌لایه‌تی نییه. ئه‌و له‌زه‌ل‌کاو ده‌ری هیناوه‌و ده‌توانیت فری بداته‌وه‌ناوی. ته‌نیا خودایش ئه‌م راستیانه‌ده‌زانیت. پیاوه

سه‌رکۆنه‌کراوه‌که له‌سه‌ر کورسییه‌ک دانیشتبوو، له‌که‌سیکی ده‌کرد
 بیه‌ویتی بپژمیت و که‌چی به‌هیچ جوړیک نه‌توانیت. هه‌ندی‌کجار
 سه‌رنجیکی په‌ریشان و ساڅیلکانه‌ی قسه‌که‌ره‌که‌ی ده‌دا. به‌لام له‌وه
 ده‌چوو نه‌زانیت مه‌سه‌له‌چییه و باس له‌چی ده‌کریت. له‌سه‌ر میژه‌که
 مۆمیک ده‌سووتا و گه‌یشتبوو کۆتایی، هه‌روه‌ها قاپیک قۆدکا که‌له
 ته‌واو‌بووندا بوو، له‌گه‌ل چه‌ند پیاله و نان و په‌رداخ و خه‌یاری
 سویرکراو، قۆری و پیاله‌که‌که‌هیشتا لانه‌برابوون و پیده‌چوو ده‌میک
 بیت چایه‌که‌یان خواردبیتته‌وه، له‌سه‌ر میژه‌که‌ده‌بینران.

دوای سه‌روبنکردنی وردی دیمه‌نه‌که، سفیدریگایلۆف بی ئه‌وه‌ی
 هه‌ست به‌هیچ بکات، له‌درزی دیواره‌که‌دوور که‌وته‌وه و دیسانه‌وه
 له‌سه‌ر ته‌ختی نووستنه‌که‌دانیشته‌وه.

کابرای شرۆله‌که‌به‌گوشتی گویره‌که‌و چایه‌وه‌گه‌رایه‌وه، نه‌یتوانی
 خۆی بگریت و جاریکی دی لێ نه‌پرسیت که: "هیچی تری ناویت؟" که
 وه‌لامه‌که‌ی به‌نه‌خیر درایه‌وه‌له‌ژووره‌که‌چوو ده‌ری.
 سفیدریگایلۆف بو ئه‌وه‌ی گه‌رم بیتته‌وه، په‌لاماری چایه‌که‌ی دا و
 په‌رداخیکی نا به‌سه‌ره‌وه، به‌لام نه‌یتوانی هیچ بخوات، چونکه‌دلی
 گیرابوو. له‌وه‌ده‌چوو تای لی‌هاتبیت، پالتاو و چاکه‌ته‌که‌ی دا‌که‌ند، خۆی
 له‌لی‌فه‌که‌وه‌پینچا و له‌سه‌ر ته‌خته‌که‌راکشا، که‌میک بیتا‌قه‌ت بوو،
 که‌وته‌بیرکردنه‌وه: "ئه‌گه‌ر ته‌ندروست بم، چاکتر، زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی
 کرد. هه‌وای ژووره‌که‌خه‌فه‌که‌ر بوو، مۆمه‌که‌ته‌واو کز بوو‌بوو. له
 ده‌ره‌وه‌با گفه‌ی ده‌هات، له‌سوو‌چیکی ژووره‌که‌دا مشکیک
 ملومووشی ده‌کرد، تیکرا هه‌موو ژووره‌که‌بۆنی مشک و چه‌رمی
 لیده‌هات. راکشا بوو ده‌توت خه‌ون ده‌بینیت: بیریک جیی بیریکی تری
 ده‌گرته‌وه، وای بو ده‌چوو زۆر چه‌زی پیتیت سه‌رقالی بیرۆکه‌یه‌ک

بیټ. بیرى كردهوه: "دیاره له بن په نجره كه دا باخىكى گه وړه هیه. با
 درهخته كانى هیناوه ته دهنګ، له شه ودا چه ندېم ړق له دهنګى درهخته،
 له تاریكى و زریاندا هه سټىكى ناچور بهركى مروږف ده گریټ!" ئه وهى
 بیر كه وته وه كاتىك به پال پاركى "پتروفسكى" دا ده ړوښت، به
 بیزارى به كى زوره وه گوښى له و دهنګه ده گرت. هه وروها یادى پردى..
 س.. و "نیقاي بچووك" كه وته وه، وهك ئه و كاتهى به سهر
 ړووباره كه وه وه سټابوو، هه سټى به سهر ما كړد. بیرى كردهوه:
 "هه رگیز، له تهمه نى خومدا چه زم له ئاو نه بووه، تهنانه ت له
 تابلوښدا". دیسانه وه كټوپر كه وته وه ناو بیرىكى سهر تره وه، به
 ته وسه وه پىكه نى: "ئاخر ده بوو له م كاته دا مه سه له ی جوانى و
 ئاسووده یی چ بایه خىكى لای من نه بیټ، كه چى وا ئیستا به تایبه تى
 گرنگى دده مې، وهك ئه و ئاژه له ی به دواى لانه یه كدا ده گه ړیټ بو
 خوى.. ده بوو من له ئیستادا به ره و پاركى پتروفسكى بچم، به لام شه و
 تاریك و ئاووه و وایش سارده. هه، هه، هه! دیاره چه زم له هه سټىكى
 به تام و خوشه.. به راست بو مومه كه نه كوژینمه وه؟" مومه كه ی
 كوژانده وه، له بهر ئه وهى ړووناكى له درزه كه وه دهر نه ده كه وت، وای
 به بیردا هات كه دراوسىكانى نووستبن، به خوى وت: "مارفا پتروښا،
 ئیستا كاتىكى گونجاوه بو ئه وهى بیټ، دنیا تاریكه، جیكاكه گونجاوه
 و ساته وه خټىكى ده گمه نیشه، پىویسته بیټ، به لام نایه یت.."

له ناكاوېكدا، نه یزانی چوڼ بیرى كه وته وه كه سه عاتىك پېش
 ئه نجامدانى بریاره كه ی له باره ی دنیا وه، به ړاسكولنىكوږى وتبوو با
 ړازومېخین ئاگادارى دنیا بكات "له ړاستیدا پیده چوو وهك
 ړاسكولنىكوږ وتى، زیاتر ئه و قسه یه م بو خونواندن كړد بیټ. زولیکه
 بو خوى، ئه م ړاسكولنىكوږه! ړهنګه له ئایینده دا لیزانتر دهر بچیت،

دیاره له و کاته دا که هه وای لاویه تی له سهریدا نامینیت، وهلی هه نووکه
 زور دلی به ژیان خوښه. له م لایه نه وه هه موو خه لکی به دن.
 نه فره تیان لیبت، ئه وه کیشی خو یانه به من چی! چاویان دهرده هات!
 خه وی لینه ده که وت، ورده ورده تارمایی دونیای لیده رکه وت و له رزی
 لی هات. که که میک هاته وه سهر خوی، وتی: "نا، ئیتر ئه مه به دهردی
 من ناخوات، ده بیت بیر له شتیکی تر بکه مه وه. سهر و پیکه نیناوییه!
 هه رگیز به رانه بر به هیچ که سیک رقه ستور نه بووم، ته نانه ت هه رگیز
 هه زم به توله سهندن نه کردووه، ئه مه یش کاریکی خراپه، هه زم له
 شهر نه کردووه و توور هیش نه بووم، ئه مه یشیان هه ر نیشانه ی
 خراپییه، به راست ئه مجاره یان چ جوړه به لینیکم پیدای، نه فره ت له
 شه یتان! به لام شیمانه ی ئه وه زور بوو که بمکات به پیاویکی تر..
 دیسانه وه بیده نگ بوو، که وته دانه جیره، تارمایی دنیا دووباره
 هاته وه سهرینی، دنیا که دوی ته قاندنی یه که م فیشهک، ته و او
 توقیبوو، ده مانچه که ی هینا بووه خواری و وهک مردوو ته ماشای
 ئه می ده کرد، بو ئه م ئه وه دهره تیک بوو که هیچ نه بیت دوو جار له
 ئامیزی بگریت، ئه گه ر ئه م نه بووایه، ئه و به رگریشی نه ده کرد. بیر
 که وته وه چو ن له و چرکه ساته دا دلی به و کیژ سووتا و هه ناوی
 جو ش خوارد.. ئاه.. نه فره ت له شه یتان! ئه م بیروکانه چین، پیویسته
 لیان دوور بکه ومه وه، دوور!

ورده ورده خه ریک بوو ئاگای له خوی ده برا، له رزوتا که ی که م
 ده بووه وه. له نا کاویکدا، شتیکی له ژیر لیفه که وه به سهر ده ست و قاچیدا
 پای کرد، راپه ری و وتی: "ئاه، نه فره ت له شه یتان، وا بزانه مشکه،
 چونکه گوشته که م له سهر میزه که داناوه. هیچ هزی له وه نه بوو
 لیفه که لادا و ههستی و سهرمای بیت. به لام دیسانه وه شتیکی به سهر

پييه وه كهوته وه راكردن، خيرا ليفه كهى لابرده و مؤمه كهى داگيرساند. تايه كه لهرزى ليھينابوو، به سهر جيگا كهيدا نووشتايه وه تا بزانيٓت چييه. هيچى نه بينى، ليفه كهى تهكاند و له پرا مشكيك كهوته ناو جيگا كهى. سفيدريگايلوٓف ويستی مشكه كه بگريٓت، مشكه كه له سهر تهخته كه نه ده هاته خواري، به هموو لايه كدا گيٓژى دهخوارد، له ژير په نجه يه وه دهيفرتاند و به قوليدا هله ده گه را، له پريكا خوٓى له ژير سهرينه كه دا شارده وه، سهرينه كهى فرى دايه سهر زهوى. هه ستي كرد شتيك چووه بنه نكلييه وه و به سهر له شيدا كهوته راكردن، پاشان چووه ژير كراسه كه يه وه و له ويٓوه به ره و پشتي رٓوشت. تهزوويه كي توورهيى به له شيدا گه را و له خه و راپه ري.

ژووره كهى تاريك و له سهر جيگا كهى نوستبوو، ليفه كه يشى وهك پيٓشتر له خوٓى پيچابوو، له ژير په نجه ره كه وه با لوورهي ده هاته. به بيٓزارييه وه بيري كرده وه: "چ خه ونيكي گه رٓوله!"

سفيدريگايلوٓف هه سته، له پال ته ختي نووستنه كه دا، پشتي له په نجه ره كه كرد و دانيشته، به خوٓى وت: "وا چاكتره ههر نه نووم" له لاي په نجه ره كه وه هه ستي به سهرما و شي كرد، بيٓ ئه وهى له شوينه كهى هه ستيٓت، ليفه كهى له خوٓى ئالاند و مؤمه كهى داگيرساند. بيري له هيچ نه كرده وه و نه يشيده ويست بير بكاته وه، وهلى گه ليك ويٓناي جوٓر به جوٓري به بهرچاودا ده گوزه ري، بيرٓوكه ي پچرپچري بيٓسهره تا و بيٓكوٓتايى. وهك ئه وه وابوو له حاله تي خه ون و بيٓداريدا بيٓت. ده شيت سهرما و تاريكي و شي، يان ئه و بايه ي له ژير په نجه ره كه وه دهيلوورانده و درهخته كاني راده وه شانده، حاله تيكي خه ونيى، يان ئاره زوويه كي ته ژى تيا دروست كرديٓت. له بهرچاويدا هه ميشه گول بهرجه سته ده بوو، ديمه نيكي ناوازه ي جه ژنيكي رٓووناك

و گهرم، زور گهرمیش. ئەو رۆژە لە رۆژی جەژنی "گیانی پاک"^۱ دەچوو. کۆشکی شکۆمەندی دەولەمەندانە، لە جۆری کۆشکە ئینگلیزییەکان کە لەناو گولجاریکی پر لە بۆنی خۆشدا نقوم بووبوو، دەورووبەری کۆشکە باخچەی رەنگاورەنگ و لە پێشیشیدا رۆوهکی جۆراوجۆری هەلزنای پر لە گۆلی سوور رازاندبوویەو. بە درێژی نەردەوانە کە روناک و فینک و فەرشی زور جوانی لێداخراوو. گۆلدانی چینی گۆلی زور دەگمەنی تیا دانراوو، ئەو باقە نیرگزه سپی و ناسکانە کە لە گۆلدانە پر لە ئاوەکاندا بوون بەتایبەتی سەرنجی سفیدریگایلۆقیان راکیشابوو، گۆلە بۆندارەکان، سەری خۆیان لە قەدی درێژ و سەوزەو بەرەوخوار لار کردبوو. سفیدریگایلۆق حەزی دەکرد لەو گۆلانە دور نەکەوێتەو. لە پلیکانەکانەو سەرکەوت و چوو تەلارەکەو. لەویشدا، لە هەموو گۆشەییەکی تەلارەکەدا، لە بەردەم پەنجەرەکاندا، لە پال ئەو دەرگا کراوانەو کە بەسەر هەیوانیکی گەورەدا دەیانروانی و خودی هەیوانەکەیش هەموو پر لە گۆل بوو. زەویی ژوورەکانیش بە گیایەکی تازە و بۆنخۆش فەرش کرابوو، پەنجەرەکان کرابوونەو، شەمالیکی خۆش و فینک دەهاتە ژوورەکەو. چۆلە کە لەژێر پەنجەرەکاندا جیکەجیکیان دەکرد، لە ناوەراستی تەلارەکەدا، لەسەر میزیک کە بە ئەتلەس داپۆشراوو، تابووتیک دەبینرا، لەناو تابووتەکەدا پارچە ئاوریشمیکی سپی و ئەستوور بە قەدکراوی داخراوو، دەوری تابووتەکە گۆلێکی زۆری پێدا هاتبوو خوار. کچۆلەیک بە بەرگی تۆپی سپییەو کە توند دەستی لەسەر سنگی دانابوو — ئەو دەستانە ی دەتوت لە مەرمەر

^۱ جەژنی مەسیحییەکانە، نزیکەی پەنجا رۆژ دواي جەژنی هەستانەوی عیسیایە.

تاشراون- له تابووته که دا نوقمی گول بوو. قژه پهخش و زهردباوه که ی دتوت ئاورنگی لیکه وتوو، تاجیکی گولی سووریان له سهر نابوو، لایه کی دهموچاوی که وهک سه هؤل به ستبووی، ئه ویش هر له مهرمه ری تاشراوی دهکرد، وهلی زهرده خه نه ی لیوه هه لبرزکاوه کانی خه میکی زوری بیکو تایی نهک مندالانه به لکو شکومه ندیه کی تایبه تیان ده دایه.

سفیدریگایلوف ئه م کچوله یه ی دهناسی، پال تابووته که نه وینه ی پاکیزه کان و نه مومی داگیرساو هه بوون، هیچ سروود و دروودیکیش نه ده بیسترا. کچوله که خوی له ئاودا خنکاندبوو، له چوارده سالییش تینه په ریوو. به لام لهو ته مه نه دا وا دلایان شکاندبوو، که په نا بو مردن به ریت. سووکایه تیکی پیکرابوو، که تا هه تایه دلی بنالینی، سووکایه تییه ک که ویژدانی مندالانه ی و گیانه فریشته ئاساکه ی به ناهه ق پر له ترس و ویرانی بکات. کهس نه بوو گوی لهو ئاهوناله نائومیدانه یه ی بگریت، که له شه ویکی تاروماردا، له نیو تاریکایی و سه رما و شی سهره تای به هار و گفه گف و لوورهلووری زریاندا ون بوو بوو.

سفیدریگایلوف به ئاگا هاته وه، له ناو جیگا که ی هه ستا و به ره و لای په نجه ره که رۆشت. کلومه که ی دۆزییه وه و کردییه وه. بایه کی توند و تووره هیرشی هینایه ناو ژووره بچوو که که یه وه، دهموچاوی و سنگی که ته نیا کراسیکی له به ردا بوو، که وتنه بهر پروشه ی به فر، ژیر په نجه ره که له شتیکی وهک باخ ده چوو، باخیک که به رۆژ گورانیی تیا بو تریت و میوانه کان له سهر میزه چکوله کان چا بخونه وه، ئیستا له درمخت و ده وه نه کانه وه ئاو ده هاته ناو په نجه ره که وه، دنیا له تاریکیدا له ژیرزه مین ده چوو. ته نانه ت ئاسان نه بوو بزانی ت ئه و تارماییانه

چین که له شت دهچوون. سفیدریگیلوف که چه مابوووه و ئانیشکی دادابوووه که نار په نجه ره که، بۆ ماوهی پینج دهقیقه، بۆ ئهوهی لایچیت، ته ماشای تاریکییه کهی دهکرد. لهو شهوه ئهنگوسته چاوه دا، له ناکاویکدا، دهنگی توپبارانیک هات و دووبارهیش بووهوه.

سفیدریگیلوف له دلی خویدا وتی: "ئهمه بۆ ئاگادارکردنه وهیه، ئاو سهرده کهویت و به ره بهیان ئه و شوینانهی له شهقامهکاندا نزم، دایده پوشیت، سهرداب و ژیرزه مینهکان پر دهبن له ئاو، ئهوسا جرج دهکهونه سهرئاو و خه لکیش له نیو ئه و باو بوورانه دا دهکهونه بۆله بۆل و جویندان، خرتکه و پرتکه ته رهکانیان دهگوینه وه بۆ قاتی سهرهوه، به راست سهعات چهنده؟"

له و کاته دا که سفیدریگیلوف له م بیرکردنه وهیه دا بوو، له و نزیکانه وه سهعاتیکی دیوار، له سه رخۆ و به توندی سی جار لێیدا، "ئا، سهعاتیکی تر دنیا رووناک ده بیته وه، چاوه ری چیم؟ ههر ئیستا ده پومه دهره وه، راست به ره و باخه که، له وی شه خه لیک هه لده بژیرم که باران زور ته ری کرد بیت، ههر ئه وهنده ی شانی مروقی به ربکه ویت، ملیونان دلۆپه ئاو به سه ریا برژیت..". له په نجه ره که دوور که و ته وه و دایخست، مومی داگیرساند، چاکه ت و پالتاوه که ی له بهر کرد، کلاوی له سه ر نا، به مومه که وه هاته راره وه که تا ئه و کابرا شرۆله یه بدوژینه وه، که له په نا و په سیڕ و ناو خاکه پوکهکاندا نووستوو. بۆ ئه وه ی پاره ی میوانخانه که ی بداتی و بروات "باشترین کاته، له م دهر فته چاکتر ناره خسیت".

ماوه یه کی زور به راره وه درێژ و باریکه که دا پویشیت و که سی نه بینی، ویستی به دهنگی بهرز هاواری یه کیک بکات، له پریکدا، له سووچیکی تاریکدا، له نیوان دۆلابیکی کۆن و دهرگایه کدا، شتیکی

سهیری بهرچاو کهوت، شتیکی زیندوو. به مؤمه کهوه دانهوی، مندالیکی بینی کچیکی ته مهن پینج سال جلیکی ته روسپی وای له بهردا بو، که له په پړوی حاجت پاککردنه وه ده چوو، کچه که هه لده له رزی و ده گریا، له وه نه ده چوو له سفیدریگایلوف ترسایت، به لکو به سه رسامیه کی کره وه به دهم هه نسکدانه وه چاوه ره شه کانی خوی تیبری، وهک نه و مندالهی که بو ماوه یهک گریاوه و ئیدی له گریان که وتوو، ئاسووده یی تیگه راوه و له پریکدا که وتوته وه هه نسکدان. پرووی کچه منداله که هه لبرکابوو، له سه رما وشک هه لاتبو، به لام چون گه یشتوته ئیره؟ دیاره خوی لیردها شاردوته وه و به دریژی شوه که نه نووستوو.

سفیدریگایلوف کهوته پرسیارلیکردنی. کچه که ئاهیکی تیگه را، خیرا به زمانه مندالانه کهی خوی شتیکی بو باس کرد، له قسه کانیدا چهند وشه یه کی دهرباره ی دایکی کرد: (دایه، من نه کوشیت) دایکم ده مکوژیت چونکه فنجانه کهم "شقانوه" شکاندوو. کچه منداله که له قسه کردن نه ده کهوت، به زحمهت له هه موو چیرۆکه کهی ده گه یشتیت: که دایکی خوشی ناویت و پیده چیت دایکی چیشتلینه ری ئه وی و هه میشه مه ستیش بیت، نه مه نده یشی له کچه کهی داوه، که توقاندوویه تی، دیار بوو کچه که فنجانی دایکی شکاندوو و له ترساندا هه ر نه و شوه هه لاتوو، ماوه یهک له باخه که دا ماوه ته وه، له ژیر باراندا، خوی شاردوته وه، پاشان په نای هاوردوته ئیره و له پشت دولا به که وه به دزییه وه خوی شاردوته وه، هه موو شوه که له م سووچه دا، به گریان و له رزینه وه، له شی و تاریکی و له ترسی ئه وه ی کردوویه تی و ده بیت لیدانیکی چاک بخوات، دانیشتوو. سفیدریگایلوف کرتیه باوه شی و هیئایه ژووره کهی خوی. له سه ر

تهخته‌کە‌ی داینا و پروتی کردە‌وه. پێ‌لاوه در‌اوه‌کانی که به‌بی
 گۆره‌وی له پێیدا بوون، ئە‌مه‌نده ته‌ر‌پ‌بوو، ده‌توت هه‌موو شه‌وه‌که له
 قور‌اودا بووه. دوا‌ی پروت‌کردنه‌وه‌ی له ناو جیگا‌که‌یدا خه‌واندی و
 لی‌فه‌کە‌ی وا به‌سه‌ری‌دا کێ‌شا، که ته‌نانه‌ت سه‌ریشی به ده‌ره‌وه نه‌ما،
 من‌داله‌که زوو خه‌وی لی‌که‌وت، دوا‌ی ئە‌نجام‌دانی ئە‌م کارانه
 سفید‌ریگا‌یلۆ‌ف به پرویه‌کی تر‌شوتال و هه‌ستی‌کی تاروت‌وو‌ر‌ه‌وه. له‌پ‌را
 به خۆ‌ی وت: "دیسانه‌وه کارم بۆ خۆم دۆ‌زی‌یه‌وه! که‌ریه‌تی!" مۆمه‌کە‌ی
 به ر‌قه‌وه هه‌ل‌گرت تا هه‌ر‌چۆن‌یک بووه کابرا شرۆ‌له‌که بدۆ‌زیت‌ه‌وه و
 زووتر ده‌ربازی بیت. له کاتی کردنه‌وه‌ی ده‌رگا‌که‌دا بیر‌یکی ناخۆش
 به‌رۆ‌کی گرت‌ه‌وه: "ئه‌ی کچۆ‌له‌که!" گه‌رایه‌وه تا بزانی‌ت خه‌وتوو‌ه یان نا
 و چۆ‌نیش خه‌وتوو‌ه.

به ئاسته‌م لی‌فه‌کە‌ی لابر‌د، کچه‌که له شیرینه‌خه‌ودا بوو، ژیر لی‌فه‌که
 گه‌رم داها‌تبوو، گۆ‌نا ر‌ه‌نگ‌په‌ری‌وو‌ه‌کە‌ی جارانی سوور دا‌گه‌رابوو، به
 لایه‌وه سه‌یر بوو، سووری‌یه‌کە‌ی له‌وه تو‌خ‌ترو زیاتر بوو که ئاسایی
 به ده‌مو‌چاوی من‌دالانه‌وه‌یه، به خۆ‌ی وت "سووری تالیهاته‌نه" راست
 وه‌ک ئە‌وه وابوو پێ‌کی‌ک شه‌راب‌ت دابی‌تی. لی‌وه ته‌نکه سووره‌کانی
 ده‌سووتان. به‌لام یانی چی؟ له‌پ‌ر‌یک‌دا وای هاته به‌ر‌چاو گه‌مژۆ‌لی در‌یژ
 و ر‌ه‌شی کچه‌که ده‌جوول‌ی و ته‌کان ده‌خوات، وه‌ک ئە‌وه‌ی ر‌وانینی‌کی
 سووسه‌که‌ر و به‌فیل له‌ژیر مژۆ‌له‌کانه‌وه که له هی من‌دال ناچیت،
 چاوی لیداب‌گری‌ت. پێ‌ده‌چوو کچۆ‌له‌که نه‌نووستی‌ت و خۆ‌ی کرد‌بیت‌ه
 خه‌وتوو، به‌ل‌ی، هه‌روایه، لی‌وه کچۆ‌له‌کانی به زه‌رده‌خه‌نه کرانه‌وه،
 لالی‌وی جوول‌ه‌ی تیکه‌وت، وه‌ک بیه‌ویت خۆ‌ی بگری‌ت و پێ‌نه‌که‌نی‌ت.
 وه‌ل‌ی وا ئیستا ئیتر خۆ‌ی پێ‌نه‌گیرا و که‌وته پێ‌که‌نین، پێ‌که‌نینی‌کی دیار
 و ئاشکرا. له‌وه ده‌مو‌چاوه‌دا که له ده‌مو‌چاوی من‌دال نه‌ده‌چوو، هه‌ست

به چاوقایمی و بیئابرووی دهکرا، ئەمه بیڕهوشتییه، ئەمه پرووی ژنیکی جوانه له ژنه خوڤروۆشهکانی فەرهنسا، ژنیکی وهک "کامیلیا"^۱ ئیدی بیشرمانه نیگایهکی ئاگرینی تیدهگری، بهرهو لای خوی رادهکیشی و پیدهکهنی.. شتیکی گهلیک قیزهون و سووک له پیکهنین و چاوانی ئەو منداڵه دا دردهکهوت. لهو دهموچاوهیشدا که ناپاکی و بیڕهوشتی لیدهچوورا. سفیدریگیلوڤ به سهرسامییهوه کهوته ورتهورت: "چۆن؟ منداڵیکی تهمهن پینج سالانه! ئەمه.. چ مانایهکی ههیه؟" وهلی وا کچۆلهکه له ناکاوێکدا، بهو پرووه داگیرساوهیهوه، خوی بۆ ههڵدەنی و دهستی بۆ درێژ دهکات. سفیدریگیلوڤ لهو کاته دا که دهستی بۆ لیدانی بهرز کردهوه، هاواری لییهستا: "ههی نهفرهتی!" و لهو چرکهساته دا له خهوهکهی راپهڕی.

هیشتا لهسهه تهختی خهوهکه راکشابوو، لیفهکهی له خوی ئالاندبوو، مۆمهکه نهدهسووتا، له پهنجهرهکهوه کازیوه له دهرکهوتندا بوو. سفیدریگیلوڤ وتی: "ئەمشهوه مووی مۆتهکه بوو."

به توورپهیهوه نیوه خیزیکی بۆ کرد، ههستی کرد ههموو ئیسکهکانی شکاون و دیشین. دهرهوه تهتومانیک داگیرتبوو کهس هیچی نهدهبینی. نزیک سهعات پینج بوو. خهویکی باشی کردبوو. ههستا، چاکهت و پالتاوه هیشتا تهپهکهی لهبهه کرد. دواي ئەوهی دهستی بهر دهمانچهکهی گیرفانی کهوت، دهری هینا و زامنی کرد. پاشان دانیشت، دهفتهریکی یاداشتی له گیرفانی دهرهینا، لهسههیهکه م لاپهه

^۱ چیرۆکی (غاده کامیلیا)ی ئەلکسەندەر دۆماسی کۆر، (۱۸۴۸) و ئەو شانوگهریهی بهم ناوهوه ناوئراوه، لهو کاته دا له پرووسیا دا گهلیک پهواجی ههوبوه، ناوی کامیلیا وهک له شفرۆشیکی به نامی هاتوه. —

که زو ددهاته بهرچاو، به خهتیکي گه وره چهند دیریکي نووسی،
 دواي ئه وهی خویندیه وه، له کاتیکدا که پالی به میزه که وه دا،
 که وته وه بیرکردنه وه. دهمانچه و دهفتیری یاداشته که هر له ویدا و له
 نژیک ئانیشکییه وه که وتبوون، میسه له خه وه ستاوه کان، په لاماری
 ئه و گوشته ی سهر میزه که یان دها که هیچی لینه خورابوو. ماوه یه ک
 ته ماشای کردن، دواي به دهستی راستی که ئازاد بوو، ویستی
 میشیک بگریت، ماوه یه ک خوی پیوه خه ریک کرد، به لام هیچی بو
 نه کرا، پاشان که له خوی به ئاگا هات چون سهرگرمی کاره که بووه،
 هاته وه سهر خوی و ته زوویه کی پیدا هات، ههستا و بریاری چوونه
 دهره وهی دا، دواي دهقیقه یه ک چووه سهر شهقامه که، ته متومانیکي
 شیرئاسا له سهر شاره که بلاو بوو بووه وه.

سفیدریگیلوف به سهر پیاده ره وه دارینه پیس و لینجه که دا دهر وشت،
 به ره و رووباری "نیقای بچووک" دهچوو. له بهرچاویدا "نیقای بچووک"
 که به دریزایی شه و لافاوی کردبوو، ههروه ها دوورگهی "پتروفسکی"
 و تووله ریگه و گژوگیای ته و درخت و شه خه له کان، دیمه نیکی
 دلگیریان هه بوو. له دوایدا هه مان شه خه لی پیشوو دهر که وت، به
 توورپه ییه وه که وته ته ماشا کردنی ماله کان بو ئه وهی خوی له و
 بیرکردنه وانه بدزیتته وه، نه ریبار و نه گالیسکه یه ک له سهر شهقامه که
 دهبینرا، خانوو بهچووکه دارینه کان که زهر داکه پابوون، له گهل
 په نجه ره داخراوه کاندایس و داماو دهیاننواند، سهرما و شی و
 چووبوونه ناو له شیه وه که له رزی لیها تبوو، که جار جاره نووسینی
 دووکانه کانی دهبینی به وردی دهخویندنه وه، تا گه یشته کوتایی
 شهقامه به دار فهرشکراوه که، سفیدریگیلوف له ویدا خانوویه کی
 گه وره ی به بهرد دروستکراوی بینی. سهگیکی پیسی گه پؤل که کلکی

له ناوگه‌لی نابوو، له پیشییه‌وه دهر‌وشت. پیاوړکی ته‌واو مه‌ست که له مردووی ده‌کرد و پالتاوی له‌به‌ردا بوو، دريژ دريژ له ناوه‌پاستی شه‌قامه‌که‌دا که‌وتبوو.

سفیدریگایلوف سهریړکی کرد و تیپه‌ړی. له‌لای چه‌په‌وه بورجیکی به‌رزی لیده‌رکه‌وت، بیری کرده‌وه: "هه، شوینیکې باشه، ئیتر بۆ برؤم بۆ دوورگه‌ی "پتروفسکی"؟ هیچ نه‌بیټ شایه‌تیکی ره‌سمی لیټه..". به‌م بیروکه تازه‌یه‌ی خوی زهرده‌خه‌نه‌یه‌کی هاتی. پاشان به‌ره‌و کو‌لانی.. دایکیشا.

خانوه به‌رزه‌که له ویدا بوو، له پال دهرگا داخراوه‌کانیدا، پیاوړکی بالاناوه‌ند که پالتاویکی سهر‌بازی ره‌نگ خو‌له‌می‌شی له‌به‌ردا و کلاویکی مسینی له بابته‌ی کلاوی "ئاخیل" ی له‌سهر‌دا بوو، شانی به دهرگا‌که‌وه دابوو. ته‌ماشایه‌کی خه‌والوانه‌ی سارد و بی‌بایه‌خی سفیدریگایلوفی کرد که لی‌نزی که‌وتبووه‌وه. به دهمو‌چاویه‌وه هه‌مان ئه‌و خه‌م و راپاییه‌ ده‌بینرا، که زور له کو‌نه‌وه، به پرووی گشت جووله‌که‌کانه‌وه، بی‌نوا‌رته‌کردن، ده‌بینرا. هه‌ردووکیان، سفیدریگایلوف و کابراکه، بۆ ماوه‌یه‌ک له یه‌کتر ر‌امان. سهر‌ئه‌نجام ئاخیل به‌لایه‌وه ئاسایی نه‌بوو که که‌سیکی له‌خو‌به‌ئاگا سی هه‌نگاو له‌ولایه‌وه به‌ران‌به‌ری وه‌ستابیت، چاوی تی‌بری‌بیت و هیچ نه‌لیټ. کابرا بی‌ئوه‌ی بجولیت، یان خوی تی‌ک بدات. پنی وټ:

- ها: لی‌ره چی ده‌که‌یت؟

^۱ له که‌سایه‌تییه سهر‌که‌یه‌کانی ئه‌لیازهی هومیرؤسه. له شه‌ړی ته‌رواده‌دا هیکتوری کوشت، خوی ته‌نیا به‌وه ده‌کوژرا که تیریکی ژه‌هراوی له پاژنه‌ی بدریت و باریس ته‌می کرد. ناوی ئاخیل ره‌مزی ئازایه‌تییه. -و-

سفیدریگایلوف وه لامی دایه وه:

- هیچ، براله، سلاو.

- ئیره شوینی ئه وه نییه.

- من برادر، به رهو ولاتیکی دوور ئه چم.

- بو ولاتی دوور؟

- بو ئه مریکا.

- بو ئه مریکا؟

سفیدریگایلوف ده مانچه که ی دهرهیناو ئاماده ی کرد، ئاخیل بروی

سه رخست و به زحمه تیکه وه وتی:

- ئه م .. یا .. یارییه یانی چی، ئه مه ئه و جیگایه نییه.

- ئاخو بو جیی نییه؟

- چونکه جیی نییه.

- باشه، برادر، بو من جیاوازیه کی نییه. ئیره شوینیکی باشه، ئه گهر

پرسیاریان لی کردیت، بلی چوو بو ئه مریکا.

سفیدریگایلوف ده مانچه که ی خسته سهر لاجانگی راستی خوی، ئاخیل

شله ژا، چاوی له جاران زیاتر کرایه وه و وتی:

- ئاخو، لیره دا قه ده غه یه .. ئیره جیگای ئه وه نییه.

سفیدریگایلوف په نجه ی به په له پیتکه که دا نا.

۷

له ئیواره ی هه مان رۆژدا، دوا ی سه عات شه ش، راسکولنیکوف چوو

بو مالی دایکی و خوشکی، واتا بو ئه و ماله ی که رازومیخین له

ئاپارتمان که ی باکالایفدا بوی گرتبوون، ده بوو له شه قامه که وه

بچیته وه سهر پلیکانه کان. راسکولنیکوف هه نگاوی دوودلیی ده نا، له وه

دهچوو له چوونه ژوورهوه رارا بښت، بروات؟ يان نا؟ بهلام برياري نه گه رانه وهی دابوو. به خوی وت: 'به هرحال، نه وان تا ئیستا هیچیان نه زانیوه، ده میکیشه به وه راهاتوون که من به پیاوینکی سهیر و نامو بزائن..'. جله کانی سهریان به سوور دینا، سهرتاپای پیس و چلکن، هموو شهوکه له ژیر باراندا و به تهواوی قور و چلپاوی پیا هه لپزابوو. ده موچاوی له شه که تی و خراپی ناووههوا و داهیزرانی جهسته و شه ری بیستوچوار سه عاته ی له گهل خویدا تا رادهیه که برستی لیبریوو. خوا خوی دهیزانی هموو شهوی رابوردووی چون به تنیا و له کوی گوزهراندبوو. بهلام له باتی نه وه بریاری نه جامدانی کاره که ی دابوو.

له ده رگایدا، دایکی کردیه وه، دونیا له مال نه بوو، کاره که ره که یش هر لهوی نه بوو. له سهره تاوه پولخیریا نه لکساندروفتا خوشی و سهرسامی زمانیان له گو خست. پاشان دهستی گرت و بردیه ژووری، خوشحالیه که ی نه مهنده زور بوو، که زمانی خسته تورته تورت:

- باشه، ئاخری هر هاتی. رودیا گیان، تووره مه به که ناوا که مژانه، به عنی به گریان وه پینشوازیم لیکردیت. له راستیدا من پنده که نم، ناگریم، وا ده زانیت ده گریم؟ نا، خوشحالم، تنیا نه وهیه که من خوویه کی خراپم هیه و فرمیسکم له خووه داده باریت. له وه ته ی باوکت مردووه، من بو هموو شتیک گریانم دیت. دابنیشه نازیم، بینگومان ماندوویت، خوم ده زانم، بو نه وهنده چلکنو پلکنیت!

راسکولنیکوڤ وتی:

- دایکه، به دریزایی دوینیشه و له بهر باران بووم..

پولخیریا نه لکساندروفتا قسه که ی پیبری:

- نا، نا، وا دھزانیت ھەر بە ھەمان رەوشتی کۆنی ناجۆری خۆم
 لیپرسینە وەت لەگەڵدا دەکەم؟ نا، مەترسە، ئیستا ھەموو شتیک دەزانم،
 فیڤری داب و نەریتی ئێرە بووم. خۆیشم دەزانم ئەمە ی ئێرە چاکترە،
 بۆ ھەمیشە بە خۆم وت: من ھەقم بەسەر بیروباوەرێ تووہ چییە، بۆ
 لیت بپرسم؟ خوا دھزانیت چ نەخشە و کاریکت لەسەردایە و چ
 بیریکت بە مێشکا دیت: بۆ دەبیت من لە بنھەنگلت بکوتم تا بزنام بیر
 لە چی دەکەیتەوہ! ئاخر.. ئای خودایا! من ئەم ھەموو بێتەوبەردەییەم
 لە چی، شیتم! ڕودیا، ئەو وتارە ی لە گوڤارەکەدا نووسیویوت، بۆ
 جاری سینیەم خویندەمەوہ، دیمیتری پرۆکفیچ بۆی ھینام، کە بینیم
 دامام، بیرم کردەوہ: "چەندە گەوجم!.. چ بیریک ئەوی سەرقال
 کردوہ! مەسەلەکە بە تەواوی ئاشکرایە، بیرمەندەکان ھەمیشە وان،
 لەوانەییە بیرێ تازە ی لەسەردا بیت و سەرقالی سەروبنکردنیان بیت،
 کەچی من بێم و بیزاری بکەم و ئازاری بدەم! دھزانیت، من
 وتارەکەت دەخوینمەوہ، بەلام زۆر شتی لی تیناگەم، ئەمە سەیر نییە،
 چونکە من لەو ئاستەدا نیم.

- دایکە گیان، وتارەکەم پیشان بدە.

پاسکولنیکوڤ گوڤارەکە ی وەرگرت و چاویکی خیرای بە وتارەکە ی
 خۆیدا خشاندا، ھەرچەندە ئەمە لەگەڵ حالوبارە ھەنووکەییەکەیدا زۆر
 جیاواز و ناجۆر بوو، بەلام ھەمان ئەو ھەستە خۆش و شیرینە ی پێدا
 کاتیک نووسەرێک بۆ یەکەمجار بەرھەمی چاپکراوی دەبینیت، بێجگە
 لەوہ ی ئەگەر نووسەرەکە تەمەنیشی لە بیست و سێ سالییدا بیت.
 بەلام ئەمە تەنیا چرکەساتیکی خایاند، دوا ی خویندەنەوہ ی چەند
 دیرێک، برۆی ھینانەوہ یەک و وەرپسییەکی توند دلی گوشتی. ھەموو

دژواری و ململانی دەر وونیه‌کانی ئەم چەند مانگهی دوایی خۆی
 ھاتەوێ بێر، بێزار بوو، بە توورپەییەو و تارەکەیی لەسەر میزەکە دانای.
 - بەلام ڕودیا، من بەم ھەموو نەزانینەیی خۆمەوێ دەتوانم بلیم تۆ لە
 ئاییندەییەکی نزیکدا، ئەگەر نەبیته کەسایەتیەکی زۆر گەورەیی
 زانستی، دەبیته یەکیک لە ھەرە دیارەکانی ئەو بوارە. لەگەڵ
 ئەمانەیشدا چەند سووکن ئەوانەیی کەوا بێر دەکەنەوێ تۆ تیک چوویت
 و ئەقلت لە دەست داوێ. ھە، ھە، ھە! ئاخر تۆ نازانیت، بەلام ئەمە
 بێرکردنەوێ ئەوانە. کرمە قیزەونەکان! جا ئەوان چی لە ئەقل
 دەزانن! ئاخر، دونیایش، دونیایش خەریک بوو بڕوا بکات، باشە ئەمە
 دەکریت؟ بەلێ، باوکی خوالیخۆشبویشت دووجار وتاری بۆ گوڤاریک
 نارد، جاریکیان شیعرەکانی (من دەفتەری شیعرەکانیم لایە، ڕۆژیک
 پیشانتي دەدەم) جاریکی تر چیرۆک، من خۆم داوام لیکرد پاکنووسی
 بکەم، نازانیت چەند پارامەوێ بەلکو بۆی بلای بکەنەوێ، وەلێ نەیانکرد،
 دەزانیت ڕودیا، من شەش ھەوت ڕۆژ لەمەوبەر، کە تەماشای جل و
 ژیان و خواردن و مالەکەتم کرد، خەریک بوو دلم بته‌قی‌ت. بەلام
 ئیستا دەزانم کە ئەمجارەیشیان چەندە گەوج بووم، چونکە ئەگەر
 بته‌وی‌ت، دەتوانیت بەو ئەقل و توانایەوێ ھەموو شتیک بە دەست
 بهێنیت. وەلێ دیارە تۆ ھەزرت بەوێ نییە، کاری زۆر گەورەترت لە
 پیشە..

- دایکە، دنیا لە مالەوێ نییە؟

- نەخێر، ڕودیا، زۆربەیی کات لە دەرەوێیە و من بە تەنیا بەجی
 دەھیلت، دیمیتري پروکفیچ خوا تەمەنی درێژ بکات، سەرم لیدەدات،
 لەگەڵمدا دادەنیشیت و زۆرت باس دەکات. ئازیزەکەم، تۆی خوش
 دەویت، زۆریش ڕیزت لیدەگریت. لەبارەیی خوشکەتەوێ، نامەوێت بلیم

رېزم ليناگرېت، چونکه ئو خوويهكى تاييهتى خوئ ههيه و منيش
 خووى خوم، بهلام ئو زور نهينى له من دهشاريتهوه، قهيدى نيه،
 من هيچم نيه له ئيوهئى بشارمهوه. لهوه دلنيام كه دونيا زور وريا و
 زرنكه، من و توئيشى زور خوش دهويت. لهگهل ئهمانهيشدا نازانم
 كوتايى به چى دهگات. باشه، روديا، بهم هاتنهت تهواو دلخوش بووم،
 بهلام ئو درهنگ كهوتوووه، كه هاتهوه پيى دهليم، دهليم كاكهت هات و
 تو ليره نهبوويت، ئهئى تو له كوئ بوويت؟ روديا، زور نازمان
 ههلمهگره، ئهگر توانيت سهزمان بده، ئهگر نهتتوانى چار نيه،
 چاوهريت دهيم، ئاخىر، دهزانم تو منت زور خوش دهويت، ئهوهنده بو
 من بهسه، بهرههمهكانت دهخوينمهوه، لهبارهتهوه شت له كهسانى دى
 دهبيستم، خوئشت جارجاره سهريك دهدهيت تا ههوالم بپرسيت، ئيدى
 لهمه زياتر چى؟ ئيستايىش بو ئهوه هاتوويت دلى دايكت بدهيتهوه،
 ئهمه به چاكى دهبينم..

ليره دا پولخيريا ئهلكساندروڤنا لهپريكد دايه گريان، وهلى زوو له
 جيگاكهئى ههستا و هاوارى كرد:

- ديسانهوه كهوتمهوه گريان.. گوى مهدهري، ئيدى كهوجايهتتيهكهئى
 خومه، باشه بو دانىشتووم؟ قاوهمان ههيه و بوم نههيناويت.. بروانه
 خوپهسهندي پيريژنانه يانى چى! ههريستا، ئيستا.

- دايه گيان، ليگهري، من ئيستا دهروم، بو ئهوه نههاتووم، تكات
 ليدكهه م گويم ليگره.

پولخيريا ئهلكساندروڤنا به شهرمهوه لى نزيك بووهوه.
 پاسكولنيكوڤ لهناكاويكد زور به دلپريهوه، به جورىك كه دهتوت بير
 له قسهكانى ناكاتهوه و ههليان ناسهنگينيت. پرسى:

چاوه‌پیی شتیک بووم، دلم خه‌به‌ری دابوو که شتیک پروو دهدات.
پودیا، پودیا. باشه بۆ کوئی ده‌چیت؟ نیازی سه‌فهرت هه‌یه؟
- به‌لێ.

- منیش له‌ بیرى ئه‌وه‌دا بووم، ئاخر، ئه‌گه‌ر به‌ پیویستی بزانیته‌ منیش
له‌گه‌لتا دیم. دونیایش هه‌روا، دنیا تۆی خوش ده‌وێت، تۆی زۆر
خوش ده‌وێت. با سۆنیا سیمونوڤنایشمان له‌گه‌لتا بیت. ئه‌گه‌ر پیویست
بیت. بروانه‌ من ئاماده‌م به‌ کچی خۆمی دابنیم، دیمیتری پروکفیچ
هاوکاریمان ده‌کات بۆ ئه‌وه‌ی پیکه‌وه‌ بین... به‌لام.. ئاخر.

ده‌ته‌وێت بۆ کوئی بچیت؟

- خودا حافیز دایه‌ گیان.

پولخیریا ئه‌لکساندرۆفنا وه‌ک ئه‌وه‌ی کورپه‌که‌ی بۆ هه‌میشه‌ له‌ده‌ست
بچیت، هاواری کرد:

- چۆن! هه‌ر ئه‌م‌پ‌و!

- ناتوانم له‌وه‌ زیاتر دوا بکه‌وم، دره‌نگ که‌وتووم. ده‌بیت بروم..

- ئه‌ی من؟ ده‌توانم له‌گه‌لتا بيم؟

- نا، تۆ بۆم بپاریه‌وه‌ و کړنووش بۆ خودا به‌ره‌، به‌لکو نزاکه‌ت گیرا
بیت.

- که‌واته‌ لیگه‌پ‌ی با نیشانه‌ی خاچت بۆ بکیشم و دوعای خیرت بۆ
بکه‌م. وه‌ره‌، ئاوا، ئاوا، خودایا، چی بکه‌ین؟

به‌لێ، پراسکۆلنیکۆف شادمان بوو، زۆر به‌وه‌ شادمان بوو که‌ که‌سی
لێنه‌بوو و له‌گه‌ل دایکیا به‌ ته‌نیا بوو. وه‌ک ئه‌وه‌ی به‌ پیچه‌وانه‌ی
هه‌موو ئه‌و ماوه‌ زۆره‌وه‌ که‌ ئازار و مه‌ینه‌تی به‌رکی به‌ر نه‌ده‌دا،
له‌پ‌رێکدا دلی نه‌رم بووبیت. به‌رانبه‌ر به‌ دایکی که‌وته‌ سه‌ر چۆک،
هه‌ردوو پ‌ی‌ی ماچ کرد و له‌ ئامیزى یه‌کت‌ردا ده‌ستیان به‌ گریان کرد،

ئیدی پوڭخیریا ئەلکساندرۆڤنا نە تووشی سەرسامی هات و نە
پرسیاری لیکرد، ماوەیەک بوو هەستی بەوە کردبوو کە کۆرەکە
تووشی بەلایەکی گەورە دەبێت، ئیستا ئەو چرکەساتەیه کە هاتۆتە
پیشی.

بەدەم گریانەووە وتی:

- ڕودیا، ئازیزم، کۆری گەورەم. تۆ ئیستا بە تەواوی لە مندالیت
دەچیت، ئەوسایش وەک ئیستا دەهاتیتە لام، لە ئامیزت دەگرتم و
ماچت دەکردم، تەنانت ئەو کاتانە ی کە لەگەڵ باوکتا بووین و
تووشی کیشە و ناخۆشییەک دەهاتین، بوونی تۆ ئاسوودەیی
پێدەبەخشین. کە باوکتە بە خاک سپارد، لە بیرتە چەندجار، لە ئامیزی
یەکتەیدا، تەواو وەک ئیستا، لەسەر گۆرەکە ی گریان؟ لەبەر ئەوە ی
ماوەیەک دەگریم، بۆیە دلی دایکایەتیم هەستی بە مەترسییەک
کردوووە. هەست بە ڕوودانی کارەساتێک دەکەم، من هەر ئەو کاتە ی
بۆ یەکەمجار تۆم بینییەووە، لەو شەویدا، لە بیرتە، ئەو کاتە ی تازە
گەشتبووینە ئێرە، تەنیا لە نیگاتەووە هەستم بە هەموو شتێک کرد،
هەر ئەوسا دلم داچلەکی، ئەمڕۆیش کە دەرگاکی لیکردیتەووە و
بینیمیت، بە خۆمم وت ئەمە ساتە شوومەکەیه. ڕودیا، ڕودیا، خۆ تۆ
ئیستا نارۆیت؟

- نا.

- دیتتەووە؟

- بەلی... دیمەووە.

- ڕودیا، نارەحەت مەبە، من تەنانت ناوێرم پرسیارت لێبکەم، دەزانم
کە ناتوانم، بەلام هەر تەنیا دوو وشەم پێبلی: بۆ کۆی دەچیت،
شوینەکە زۆر دوورە؟

- زۆر دووره.

- باشه لهوئ چى ههيه، ئهركيک، کاريکی تايبهتی؟

- ههρχيهک که خوا بيدات.. ته نيا دوام بۆ بکه...

راسکولنيکوڤ به رهو لای دهرگا که چوو، به لام دايکی گرتی، به نيگايه کی نائوميڊانه وه چاوی له ناوچاوی بری، له ترسا دهم وچاوی گۆرا بوو.

راسکولنيکوڤ به دهم په شيمانیهی کی قوله وه له هاتنه که ی وتی:

- به سه، دايکه گيان به سه.

- بۆ هه تاهه تايه، باشه. خو تۆ سه فه ری هه تاهه تايی ناکه يت؟ ئاخ، تۆ

دييته وه، به يانی دييته وه؟

- ديتمه وه، ديتمه وه، مالتاوا.

هه رچۆنيک بوو خو ی له ده ست دهر باز کرد.

سه ره له ئيواره یه کی ئاو وه ه وَا خوشی پاکوبيگه رد بوو، هه ر له به يانییه وه دنيا که ی خوش ده ينواند. راسکولنيکوڤ ده گه رایه وه بۆ ماله که ی، په له ی بوو. ده یويست هه موو کاره کانی تا خۆرئاوا بوون ته وَاو بکات و چه زی به بينینی که س نه بوو، که به ره و ژووره که ی خو ی به نه رده وانه که دا سه رده که وت، سه رنجی دا ناستاسیا سه ماوه ره که ی واز ليه ئینا، به وردی که وته ته ماشای و چاوی لينه ده تروکاند. پرسياری له خو ی کرد: "نه کا که سيک هاتبيت بۆ لام؟" به بيزاريه وه بیرى له پۆرفیری کرده وه. وه لی که گه يشته ژووری و کردیه وه، دونیای بينی. به تاقی ته نيا دانیشتبوو و له بیر کردنه وه یه کی قولدا بوو، دیار بوو ماوه یه کی زۆر بوو چاوه پئی ده کرد. راسکولنيکوڤ له بهر دهرگا که دا وه ستا، دونیا له سه ر قه نه فه که به ترسه وه هه ستا و به رانبه ر به کاکی راوه ستا، به و نيگا بيچووله یه وه،

که له کاکي پاما بوو، مانای ترس و ئازاريکي بيکوټايي دهگه ياند. هر له و نيگايه وه راسکولنيکوټ تيگه يشت که دونيا ئاگاداري هه موو شتيکه.

به دوودلييه وه له دونياي پرسي:

- چا که بيم بو لات يان بروم؟

- نه مرو هه مووي لاي سونيا سيمونوټنا بوم، هه ردوو کمان چاوه پريت بووين، و امان ده زاني هر سه ريک ده دهيت.

راسکولنيکوټ چووه ژووري و خوي به سهر کورسييه که دا کيتشا.

- دونيا، هه ست به بيهيزي ده که م، زور شه که تم، به لام پيم خوش بوو له ئيستادا به چا کي خوم بگرم.

به دوودلييه وه له دونياي رواني.

- باشه، تو هه موو دوينيشه و له کوي بوويت؟

- باش له بيرم نيه، بروانه خوشکي، ده مويست دوا برياري خوم بدهم، چه ند جاريک به که نار پروباري "نيقا" دا تپه ريم، نه مه م له بيره، ده مويست هر له وي دا کاره که کوټايي پييت.. به لام...

نه متواني برياره که م نه نجام بدهم.

راسکولنيکوټ وشه کاني کوټايي له ژير ليوه وه و ديسانه وه به دوودلييه وه له دونياي رواني.

- سوپاس بو خودا، به راستي ئيمه يش له و نيازه ده ترسايين، من و سونيا سيمونوټنا. وا دياره هيشتا تو باوه رت به ژيان ماوه. سوپاس بو خودا، سوپاس بو خودا.

راسکولنيکوټ به ته وسه وه زه رده يه ک گرتي.

- بروام پتي نه بوو، به لام تو زيک له مه و بهر من و دايکم باوه شمان به يه کتريدا کرد و گريايين. من بي پروام، که چي داوام له دايکم کرد بوم

بپارېته وه و نزام بۆ بکات. خوا خوی دهزانیت چی دهییت، دنیا، من
له م باره یه وه هیچ نازانم.

دنیا به سهرسامییه وه هاواری کرد:

- تو لای دایه بوویت؟ پیت وت؟ چون ویرات پیی بلیت؟

- نه خیر، پیم نه وت... هر نه چووم به لای نه و شته دا، به لام نه و زور
شت دهزانیت. شه و گوئی له ورینه ی تو بووه. بویه بروای ته واوم
هه یه که نیوه ی به سهرهاته که دهزانیت. سهردانه که م کاریکی باش
نه بوو، نه سلنه نازانم بۆ چووم، دنیا، من پیاوئیکی به دم.

- پیاوئیکی به دیت و ئامادهیت برؤیت ئازار بچیژیت؟ چونکه دهتوانیت
بیچیژیت، دهته ویت برؤیت؟

- به لی، دهروم، هر ئیستا دهروم، ته نیا بۆ رزگار بوون له م
خه جاله تییه ویستم خوم بدهم به دهم ئاوه که وه تا بخنکیم، دنیا، نه و
کاته ی له سهر ئاوه که وهستا بووم، بیرم کرده وه نه گهر تا نه م
دهقیقه یه خوم به پیاوئیکی به هیز زانیییت، که واته نابیت له و
خه جاله تییه ش بترسم، نه مه شانازی به خووه کردنه، دنیا، وانییه؟

- به لی، شانازی به خووه کردنه، رودیا.

وهک نه وه وا بوو بلیسه یهک له چاوه خاموشهکانی راسکولنیکوڤه وه
که وتیته درهوشانه وه. پیی خوش بوو که هیشتا نه و شانازییه ی تیا
ماوه. پاشان به زهرده خه نه یه کی سهیره وه چاوی له ناوچاوی
خوشکی بری و پرسى:

- خوشکی، تو وا دهزانیت من له بینینی ئاوه که ترسابم؟

دنیا به بیزاریه وه هاواری کرد:

- ئاخ، به سیه تی، رودیا.

دونیا مه لول دانیشتبوو له براکهی دهروانی، له پریکدا راسکولنیکوډ ههستا.

- درهنگه، ئیستا دهرپوم و خوم به دهسته وه ددهم، به لام نایشزانم بو دهمه ویت وا بچم خوم به دهسته وه بدهم!

بیدهنگیه کی دوو دهقیقه یی ئه و ناوهی داگرت، راسکولنیکوډ دانیشتبوو، سه ری دانه واندبوو و له زهویه کهی دهروانی. دونیا له و به ری میزه که وه فرمیسکی دهرشت و به گونایدا دهاته خواری.

- خوشکی، دهگرت، دهتوانیت دهستم بو دریژ بکهیت؟

- بو گومان له مه ههیه؟

به دهم قسه کردنه وه دونیا توند له ئامیزی گرت و به خویه وه قرساند، ماچی کرد و وتی:

- دهته ویت به ئازارچه شتن نیوهی تاوانه کهت بسرپته وه؟

له پریکدا راسکولنیکوډ به توورپه ییه کی بیوینه وه قیژاندی:

- تاوان؟ کامه تاوان؟ ئه وه تاوانه که ئه سپییه کی پیس و زیان به خشم کوشتوو؟ پیریژنیکی سووخور که که لکی بو کهس نییه! ههر کوشتنی چل گوناخت له کول دهکاته وه. که سیک خوینی هه ژاران بمژیت. ئایا ئه مه تاوانه؟ من بیر له وه ناکه مه وه و نایشمه ویت لئی پاک ببه وه. چییه له هه موو لایه که وه باس له "تاوان، تاوان" ده کهن؟ ئیستا که وجی و ترستوکی خوم ده بینم، ئیستا که بریارم داوه بهرگه ی ئه م سه رشوړپیه بیهودیه بگرم! ته نیا سووکی و بیتواناییه که ئه م بریارم پیده دات، یان رهنگه له بهر بهر ژه وه ندییه ک بیت... وهک پورفیری پیشنیازی بو ده کردم.

دونیا ناو میدانه هاواری لیته ستا:

- کاکه، کاکه، چون وا ده لیت! ناخر، تو خوینت رشتوو!

پاسکولنیکوڤ له وهدا بوو له پیستی خوی بیته دهرهوه، وتی:

- ههموو کهسیک نهو خوینه دهریژیت، خوینیکه بهردهوام وهک
رووبار دهروات، خوینیکه کهسانی دی وهک شامپانیا دهریژن و له
پاداشیدا له "کاپیتولا"^۱ تاجی مهزنیان لهسهر دهنن، خوینرژهکان به
فریادرسى مروځایه تی ناو دهرین. باشه، تو قولتر بیر بکه رهوه و
چاکتر بروانه، من خودی خوم چاکه ی خه لکیم مه بهست بووه،
ویستوومه سهدان و ههزاران کاری چاکه بکه، له باتی نهو
که وجایه تییه که له راستیدا که وجایه تیش نییه، به لکو ته نیا لینه زانینه.
چونکه ههموو بیروکه که ههرگیز هینده که مژانه نه بووه وهک نیستا
دوای شکستخواردن دهرده که ویت، ههموو شتیک که سهرنه کهوت و
تیک شکا، نیت دهریته کاری که وجانه. من ویستم بهو که وجایه تییه -
نه گهر وایت - نازاد بم و پیویستم به کهس نه بیت، یه کهم ههنگاو بنیم،
که رهسه به دهست بنیم، پاشان، ههموو شتیک به قازانجیکی زوره وه
فهرههم دیت و بهرژه وهندی گشتی تیا ره چاو دهریت، به لام من.. له
یه کهم ههنگاودا تیکه وتم، چونکه من... ترستوکم! نه مه کروکی
مه سه له که یه! له گهل نه مانه یشدا من له گهل بوچوونی تودا نیم له باره ی
خومه وه. نه گهر سهر بکه و تمایه، تاجتان له سهرده نام، به لام نیستا له
داوم دهنن.

- نه مه راست نییه، مه سه له که شتیک تره، کاکه، تو دهلی چی؟

^۱ کاپیتولا (capitole) به ناوی به ناوبانگترین بهرزیای رومایه، له سهردهمی دیریندا
له سهر لووتکه که یه په رستگای ژوپیتهری خوی خواکان هه بووه. ههموو نهو
سهردارانه ی له شهردا سهرده که وتن و ده که پانه وه، له ویدا ناههنگیان بو دهگیران
(و. ن.).

نابم به هۆی سهرشۆرپیتان، دهیبینیت بۆت دهسهلمینم.. وهلی ئیستا مالئاوا.

پاسکۆلنیکۆف پهلهی تهواوکردنی قسهکانی بوو، بهلام له دواقسه و بهلینهکانیدا، دیسانهوه له چاوانی دونیادا حالهتیکى تایبهتی دی.

- باشه، بۆ ئهوهنده فرمیسک دهپژیت؟ مهگری، مهگری، ئاخى خۆ ئیمه بۆ ههمیشه لهیهکدی جیا نابینهوه... ئاخ، بهراست، راپوهسته، له بیرم چوو...

پاسکۆلنیکۆف له میزهکه نزیک کهوتهوه، کتیبیکى گهرهه تۆزوخۆل لینیشتووی ههلگرت. کردیهوه، له نیوان لاپه رهکانیدا وینهیهکی بچووک که لهسهر پارچه عاجیک به رهنگی ئاوی نیگار کرابوو. دهرهینا، ئهمه وینهی کچی خاوهن مالهکه، دهزگیرانه کۆنهکهی خۆی بوو، که بهدهم تاوه مرد. وینهی ئهو کچهی دهیویست بروات بۆ دێر. بۆ چرکهساتیک له دهموچاوه خهمبارهکهی راما، پاشان ماچی کرد و دایه دهستی دونیاوه، بهدهم بیرکردنهوهوه وتی:

- لهگهڵ ئهودا زۆر لهسهر ئهم مهسهلهیه دواوم، تهنیا لهگهڵ ئهودا، گهلیک لهو شتانهی له دوایدا به باریکی خراپ شکانهوه، له منی بیستبوو.

پاشان رووی له دنیا کرد و وتی:

- دلنیا به، ئهویش وهک تۆ، هاو پای من نهبوو، خوشحالم که ئیدی ئهو نهماوه. گرنگ ئهوهیه که ههموو شتیک دهگۆریت، ئیستا له راپوردوو.

لێرهدا دیسانهوه دهنگی بهرز کردهوه و گهراپهوه سهر خهمه کۆنهکهی:

- هه موو شتيك، هه موو شتيك ده گوړيت، به لام ئايا من ئاماده گيم
 تيدايه؟ دمه ويت؟ ده لين ئه زموون بو من پيوسته، باشه ئه م هه موو
 ئه زموونه بو چي باشه؟ سوودی چيه؟ ئايا ئه و کاته باشتري تیده گم
 که هيز و توانام ناميني و پير ده بم، دواي بيست سال زينداني و
 کاري قورس که ئه وسا خه م و ئازار دامده پزينيت و ته واو بيته قل
 ده بم؟ باشه ئيتري ئه و کاته ژيان به که لکي چي من ديت؟ ئيستا بو به م
 ژيانه قايل بووم؟ ئاخ، سه ره به ياني ئه مرؤ که له سه ر رووباري "نيقا"
 راوه ستا بووم، زانيم چهنده چروک و ترسنوکم!

سه ر ئه نجام هه ردوو کيان هاتنه دهره وه، دونيا ئازاري ده چه شت، به لام
 کاکي خو ش ده ويست، لي ئي جيا بووه وه، هيشتا په نجا هه نگاو يک دوور
 که وتبووه وه، ئاوړي دايه وه تا جاري کي دي برا که ي ببيني ته وه. هيشتا
 راسکولنيکو ف نه که وتبووه نه ديوي. به لام که گه يشته سه ر پي چي
 ري گه که، ئه ويش ئاوړي دايه وه. بو دوا جار ني گاي هه ردوو کيان يه کي
 گرت. وه لي که راسکولنيکو ف دونيا ي بيني ته ماشاي ده کات، به ده ست
 ئاماژه يه کي توورهي ي بو کرد، بو ئه وه ي ري گه که ي له به ر بگري ت و
 ئه ميش خيرا به پي چه که دا تي کيشا.

دواي چرکه ساتيک له و ده ستجولاندنه رکنه ي به رانه ر به دونيا
 شه رمي هات. به خو ي وت: "من به دخووم، خو م ده زانم، به لام ئه گه ر
 شايان نيم، بو ئه وه نده خو شيان ده وي م! خو زگا ته نيا خو م بووما يه،
 ئه وسا نه که س خو شي ده ويستم و نه منيش هه رگيز که سم خو ش
 ده ويست، ئه وسا ئه م به سه ره اته رووي نه ده دا. به راست دواي پانزه
 يان بيست سالي ئايينده، روحي من ئه وه نده پاکيزه يي تيا ده بيت که به
 خوشحالي يه وه رووبه رووي خه لکي بوهستم، بلاليمه وه و بگريم و له
 هه موو بونه يه کدا خو م به رسوا دابنيم؟ به لي، بيگومان، بيگومان، هه ر

له بهر ئهم هۆکارهيه که ئهوان دهمنیږنه تاراوگه، ئهوان داواکاری
 ئهمه... ئیستا ئهوان له شهقامهکاندا پیاسه دهکهن. بهلام ههریهکهیان
 له راستیدا بهدرهوشتن، له وهیش خراپتر، گیلن. وهلی ئهگهر رهوانه ی
 تاراوگه نهکهن، ههموو ئهوانه رقی داوینپاکی شیتیان دهکات. ئاخ،
 چه ند قیزه ونن!"

راسکولنیکوڤ کهوته بیرکردنه وه و رامانه وه که: "به چ ریگهیهک
 دهتوانیت له دوایدا بهرانبهر به ههموو ئهوانه بی سیودووکردن خو
 به دهسته وه بدات؟ واتا ویژدانی بدوړینیت؟ ئه ی بو نا؟ ههرده بیته وا
 بکات، بو بیست سال کویلایه تییه کی بهردهوام به تهواوی مروڤ
 وردوخاش ناکات؟ ئاو بهرد کون دهکات. کهواته ئه ی بو، بو ده بیته
 بهم ههموو ئازار و رهنجه وه بژیم، بو بروم بو ئه وی، له کاتیکدا
 خویشم بزاتم که به سه رهاته که به و جوړه یه، وهک له کتیبیکدا
 نووسرابیته وا ئه نجام دهدریته، نهک به هیچ جوړیکی تر".
 رهنکه له دوینیش هه وه ئه مه سه دهمین جاری بیته که ئهم پرسیاره له
 خوی بکات. بهلام له گه له وهیشدا ههر به ره و پیشه وه دهرویشته.

۸

که راسکولنیکوڤ چوه ژووره که ی سونیا وه، دنیا دابوویه تاریکی،
 تهواوی ئه و پوژه سونیا به نیگه رانییه کی ترسناکه وه چاوه پری
 کردبوو، دونیا یشی له گه لدا بوو، دنیا بو ئه وه هاتبووه لای، چونکه
 قسه کانی دوینیش هه وی سفیدریگیلوفی له یاد مابوو که وتبووی "سونیا
 به پرووداوه که دهزانیته". ئیمه لیږه دا له ورده کاری قسه کان،
 فرمیسه کانی ئه و دوو ئافره ته، راده ی نزیکبوونه وه ی ههر دووکیان له
 یه کتری، نادوین. دنیا له و دیداره دا لایه نی که م به وه دلخوش بوو که

براکه‌ی به تهنیا نابیت: سۆنیا یه‌که‌م که‌س بوو که راسکۆلنیکۆف هاته لای و دانی به تاوانه‌که‌دا نا، بئ ئه‌وه‌ی پیش ئه‌و لای هیچ که‌سیکی دی درکاندبیتی. سۆنیای به‌و مرۆقه دانابوو که ده‌توانیت په‌نای بۆ به‌ریت، بۆیه سۆنیایش بریاری دابوو دواي بکه‌ویت، چاره‌نووس بۆ ههر شوینیکی به‌ریت ئه‌و له‌گه‌لیدا بیت. دنیا چ پرسیاریکی نه‌کردبوو، چونکه ده‌یزانی مه‌سه‌له‌که ههر وا ده‌که‌ویتته‌وه، ته‌نانه‌ت دنیا به ریز و پیزانیکی تایبه‌تییه‌وه ته‌ماشای سۆنیای ده‌کرد. به جۆریک که سه‌ره‌تا سۆنیا شه‌رمی پیهات و بیتاقه‌ت بوو، له‌وه‌دا بوو بگری. چونکه خۆی به شیاوی ئه‌وه نه‌ده‌زانی ته‌ماشای دنیا بکات، هه‌لۆسته جوانه‌که‌ی دنیا، له‌و کاته‌دا که بۆ یه‌که‌مین جار لای راسکۆلنیکۆف یه‌کتریان بینی و دنیا زۆر به ریزه‌وه سلاوی لیکرد، ئیتر له‌وساوه، بۆ هه‌میشه، له ناو دلی سۆنیادا وینه‌یه‌کی هه‌ره‌جوان و پیروزی دنیا نه‌خشی به‌ستبوو.

دنیا له‌وه زیاتر خۆی پینه‌گیرا و سۆنیای به‌جی هیشت، بۆ ئه‌وه‌ی سه‌ر له مالی راسکۆلنیکۆفی برای بدات و چاوه‌پیی هاتنه‌وه‌ی بیت. چونکه ئه‌و لای خۆیه‌وه وای دانابوو که یه‌که‌مجار ههر ده‌که‌ریتته‌وه بۆ ماله‌که‌ی خۆی. سۆنیا که به تهنیا مایه‌وه، بیرى کرده‌وه که له‌وانه‌یه راسکۆلنیکۆف خۆی بکوژیت، بۆیه ترسا و خه‌می لینیشت، دونیایش ههر له‌وه ده‌ترسا، وه‌لئ هه‌ردووکیان، به دریزایی ئه‌و پۆژه، به‌رده‌وام به‌لگه و پاساوی زۆریان بۆ یه‌کتر ده‌هینایه‌وه، که مه‌حاله ئه‌و کاره بکات. بۆیه له‌و لایه‌نه‌وه، ئه‌و ماوه‌یه‌ی له‌گه‌ل یه‌کدا بوون، زۆرتر هه‌ستیان به ئارامی و دلناییی ده‌کرد. به‌لام که له یه‌کتر دوور که‌وته‌وه، هه‌ردووکیان ته‌نیا بیریان له‌وه ده‌کرده‌وه. سۆنیا بیرى کرده‌وه که سفیدریگایلۆف دوینی پیی وتبوو راسکۆلنیکۆف

دوو ریځگه‌ی له‌به‌رده‌ستایه "سیبریا یان..." سۆنیا ئه‌وه‌یشی ده‌زانی که
راسکۆلنیکۆف چه‌نده شکۆمه‌نده و شانازی به‌ خۆیه‌وه ده‌کات و
بروای به‌ ئایینیش نییه، پاشان نائومیدانه بیرى کرده‌وه: "تۆ بلیى ترس
له‌ مردن ژيانى لا خۆشه‌ويست بکات؟"

خۆر له‌ ئاوابووندا بوو. سۆنیا به‌ خه‌مباریه‌وه له‌ پال په‌نجه‌ره‌که‌دا
وه‌ستابوو و ته‌ماشای ده‌ره‌وه‌ی ده‌کرد، به‌لام بیجگه‌ له‌ دیوارىکى
گه‌وره و ره‌شى دراوسیکه‌یان هیچی ترى نه‌ده‌بینی. سه‌ره‌نجام که
سۆنیا به‌ ته‌واوى بروای به‌ مردنى ئه‌و کلۆله‌ هینا، راسکۆلنیکۆف
خۆی به‌ ژووریدا کرد..

له‌ ناخى دلّیه‌وه هاوارىکى شادمانی لی‌هه‌ستا، به‌لام که ته‌ماشای
راسکۆلنیکۆفی کرد، ره‌نگ له‌ رووى په‌رى. راسکۆلنیکۆف
زه‌رده‌خه‌نه‌ی کرد و وتی:

- باشه، هاتووم بۆ خاچه‌کانت، سۆنیا، تۆ خۆت منت به‌ره‌و ریځگه‌ی
هاتونه‌هات ناردووه، که‌چى که ئیستا کاتى ئه‌نجامدانى کاره‌که
هاتووه، تۆ ده‌ترسیت؟

سۆنیا به‌ سه‌رسامیه‌وه لیى راما، وته‌که‌ی راسکۆلنیکۆفی سه‌یر هاته
پیشچاو و ته‌زوویه‌ک به‌ له‌شیدا گه‌را. وه‌لى دواى چرکه‌ساتیک
تیگه‌یشت که وته‌کانى، تۆنى ده‌نگى، هه‌موو ده‌ستکرد بوون. له‌ کاتى
قسه‌کردندا ته‌نانه‌ت راسکۆلنیکۆف رووى له‌ لایه‌کى تر بوو، ده‌توت
ده‌ترسیت ته‌ماشای ناوچاوى بکات.

- برّوانه سۆنیا، بیرم کرده‌وه که ره‌نگه‌ ئه‌م کاره‌یان بۆ من باشت‌ر
بیت. له‌م مه‌سه‌له‌یه‌دا هه‌لومه‌رجیکى تاییه‌تى هه‌یه که.. باسکردنى
دریژه‌ ده‌کیشیت و پێویست ناکات.. به‌لام ده‌زانیت ئه‌و ته‌نیا شته‌ چیه
که رقم هه‌لده‌ستینیت؟ من له‌وه توورپه‌ و جارزم که ئه‌م هه‌موو

کەرۆگایه له دهوورم خړ دهبنهوه، چاوم تیدهبړن و پرسیارگهلیکی
 گهژانهه لیدهکهن و دهبیته وهلامیشیان بدهمهوه، ههموو به پهنجه
 ئاماژهه بۆ دهکهن... ئاه... دهزانیت ناچم بۆ لای پۆرفیری، زۆر ئازاری
 داوم، چاکتره بچم بۆ لای پورخی هاوړیم. چهند سهیری پیدیت! چ
 کاریگهرییهکم لهسهری دهبیته! بهلام دهبیته زۆر هیور بم، بهم دواویه
 زوو ههلهدهچم، باوهر دهکهنیت، من ئیستا دهستم ههلهینایهوه و
 هههرهشهه له خوشکم کرد، تهنیا لهبهه ئهوهی راوهستا تا بۆ دواچار
 بمبینیت؟ ئههه ههلویتستیک کئویانهیه! ئاخ... چ زههلاوئیکه! باشه،
 خاچهکان له کویدان؟

راسکۆلنیکۆف له حالهتیک ئاساییدا نهبوو، تهنانهت نهیدهتوانی بۆ
 چرکهساتیک له شوینیکدا بههویتتهوه، یان ههستی له نوختهیهکدا کۆ
 بکاتهوه، بیرهکانی پیکدا دههاتن و تیک دهچرژان، قسهی
 بیسهرهوبههه دهکرد و کهمیک دهستی دهلهرزی.

سۆنیا بیدهنگ دوو خاچی له چهکمهجهیهک دههینا، یهکیکیان له دار
 و ئهوی تریان له مس دروست کرابوون، له پیشدا بۆ خۆی و پاشان
 بۆ راسکۆلنیکۆف وینهی خاچی کیشا، خاچه دارینهکهیشی کرده ملی
 ئهوه.

- ئههه ئهه مانایه دهگهیهنیت که من ئامادهه تهواوی سزا و خاچی
 خۆم له ئهستۆ بگرم، هه، هه، هه! وهک ئهوهی تا ئیستا ئازارم کهم
 کیشا بیت! خاچه دارینهکه واتا خاچی خهلاکانی ئاسایی، بهلام خاچه
 مسینهکه که خاچی لیزافیتا بوو، بۆ خۆت هههگرت. پیشانم بده، دیاره
 لهو ساتهه له ملی ئهودا بووه... من به دوو خاچی تری وهک ئهمانه
 دهزانم، یهکیکیان له زیو دروست کراوه و ئهوی تریان له شیوهی
 وینهیهکدایه. من ههه ئهه کاته فریم دایه سهه سنگی پیریژنهکهوه، بۆ

ئىستا باش بوون، خۆزگا بمکردنايه ته ملم... له وه دهچيت قسه ي
بيسه روبهر بکه م و کارى سهره کيم له بير چووبيت، ههستم پهرت
بووه!... بروانه سونيا، راستى بۆ ئه وه هاتووم که پيت بليم و
بزانيت... باشه دهى... من ته نيا بۆ ئه مه هاتووم - هوم، وام ده زانى
دهتوانم له مه زياتر شت بليم - ئاخر، تۆ خۆت هانت دام که برۆم،
باشه، وا ئىستا له زيندانم ده نين و ئاواته که ت ديتە دى. که واته ئه ي
بۆ ده گريت؟ تۆيش؟ ليگه پرى، به سه، ئاخ، چۆن به رگه ي ئه م هه مووه
بگرم!

له گه ل ئه وه دا هه ستىكى تازه له هه ناوى راسکولنيكوڤدا چه که ره ي
کرد، له بينينى سونيا دلى گيرا، به خوى وت: "ئه ي ئه مه يان چى؟ من
بۆ ئه و چيم؟ بۆ ده گرى، بۆ وه ک دايکم يان دونيا ره فتارم له گه لدا
ده کات؟ يان وه ک ئه وه ي دايه نم بيت!"

سونيا به دهنگىكى لهرزۆک و شه رمنه وه لى پاپايه وه:

- هيج نه بيت جارىک له خودا بپايريه وه.

- چه ندت پيخوشه ئه وه نده ده پاريمه وه، له ناخى دلمه وه سونيا، ته واو
له ناخى دلمه وه...

له راستيدا ده يويست شتىكى دى بليت، راسکولنيكوڤ چه ند جارىک
نيشانه ي خاچى بۆ خوى کيشا، سونيا سه رپوشه که ي خوى هه لگرت
و داي به سه ر راسکولنيكوڤدا، قوماشىكى گه وره و سه وز بوو،
بيگومان، هه مان ئه و قوماشه بوو، که مارمىلادوڤ باسى ده کرد
"قوماشى خيزان". ئه مه به خه يالى راسکولنيكوڤدا هات، به لام
نه پيرسى، هه ستى کرد گه ليک په ست و بيتاقه ته و زوريش نيگه رانه،
له م حاله ته ترسا، له پرىکدا سه رى له وه سوپما که سونيا ده يه ويت

لەگەلیدا بێت. بە تورپەییەو، لە کاتیگدا کە بەرەو لای دەرگا کە دەچوو،
هاواری کرد:

- چی دەکەیت؟ تۆ بۆ کۆی دەچیت؟ بمینەرەو، بمینەرەو، من بە
تەنیا دەپۆم.

لە چوونەدەرەویشدا لەسەر خۆ وتی:

- خۆ پێویستم بە سوپایە ک نییه!

سۆنیا لە ناوەرپاستی ژوورە کەدا وەستا، تەنانەت راسکۆلنیکۆف
خواحافیزی لێنەکرد، ئیدی لە بیرى کردبوو، بیرۆکە یەکی ئاگرین
هێنابوو یە جۆشوخروۆش، لەو کاتەدا کە لە پلێکانەکانەو دەهاتە
خواری، لە خۆی پرسى: "لە راستیدا وایە، دەبوو وا بێت؟ ئیتر نابێت
بوەستم و خەریکی رێکخستنی هەموو شتێک بم و.. بۆ ئەوئ نەچم؟"
لەگەل ئەویشدا هەر رێگەى دەبرى، لە ناکاویگدا تەواو هەستی کرد
کە پرسیار لەخۆکردن بپهوهیه، کە گەیشته سەر شەقامەکە، بیرى
کەوتەو کە خواحافیزی لەگەل سۆنیادا نەکردوو، ئەو لە ناوەرپاستی
ژوورە کەدا، لە تاو هاواری ئەم نەویژاوه بجوولیت، بە سەرپۆشه
سەوزە کەیهو هەر لەوئ ماوہتەو، راسکۆلنیکۆف بۆ چرکەساتیک
وەستا، لەو ساتەدا بیرى کى کتوپر بەسەریدا هات، وەک ئەوہى
بیرۆکە کە تا ئەو چرکەساتە چاوەروانى کردبیت تا بە تەواوی لە
پەلوپۆی بخت. "باشە، من ئیستا بۆ چووم بۆ لای سۆنیا؟ پێم وت بۆ
کاریک هاتووم، کامە کار؟ ئەسلەن چ کاریکم نەبوو! بۆ ئەوہى
رۆیشتنەکەمى پێبێم، باشە، ئینجا چی؟ چ پێویستی دەکرد! ئایا خۆشم
دەوێت؟ نا. نا. ئاخر من وەک سەگ راوم نا، ئەى پێویستم بە
خاچەکانى بوو؟ ئاھ... من بە تەواوی کەوتوومەتە زەلکاوہکەو، نا،
من خوازیاری فرمێسکەکانى بووم، دەمویست ترسولەرزەکەى ببینم،

تەماشای دلی بکەم چۆن بە ئازار دیت و دەرەکییت! دەبوو خۆم بە
شتیکەوێ خەریک بکەم، شتیک کە دوام بخات، تەماشای دەموچاوی
مرۆفیک بکەم، تا ئەوەندەم بویری تیگەرپیت کە پشت بە خۆم
بەستم، ئەوەی دەبینم بیری لیبکەمەوێ. من مرۆفیکی بچووکم،
سووک و چروکم!"

بە کەناری رووبارەکەدا رویشت، ئیتر رینگە کە کوتایی هاتبوو، کە
گەیشتە پردەکە، وەستا، لە ناکاویکدا لەسەر پردەکەوێ بەرەو لایەکی
دی سووری خوارد و رووی لە "سەنایا" کرد.

بە پەرۆشەوێ لە راست و چەپی خۆی دەروانی، بە وردی لە شتەکان
پادەما، وەلی توانای ئەوەی نەبوو هەستی خۆی لەسەر شتیک
پاگریت. هەموو شتەکان بە بەردەمیدا تێدەپەڕین و ون دەبوون.
بیری کردەوێ:

"هەفتەیهک، یان مانگیکی تر، من لە گالیسکەیهکی تایبەتیدا، لە گەل
چەند گیراویکی تردا، لەسەر ئەم پردەوێ بەرەو جیگایەکی نادیار
دەبەن، دەبیت لەو کاتەدا من چۆن لەم رووبارە پروانم؟ ئایا ئەوێم لە
بیر دەمینیت کە چۆنم بینووێ؟ ئەوێش ئاگادارییەکە، ئاخۆ لەو کاتەدا
چۆن پیتەکانی دەخوینمەوێ؟ لێ نووسراوێ "کۆمپانیا" ئایا ئەم پیتی
"ک"م لە بیر دەمینیت بۆ ئەوەی دواي مانگیکی دی دیسان لێ
پروانمەوێ، ئەم پیتی "ک" وەک ئیستا دەبینمەوێ؟ ئەی لەو کاتەدا چ
هەست و بیریکم دەبیت؟... خودایا، چ شتگەلێکی سووک و بێمانان،
ئەم هەموو دەرەسەرییانە ئیستای من! بێگومان هەموو ئەمانە
سەرنجراکێشن... هەلبەتە وەک خۆیان، هە، هە، هە! ئەمانە چێن بە
بیرمدا دین! دەلێ گەراومەتەوێ بۆ منداڵی، لە خۆمەوێ شت دروست
دەکەم، باشە، بۆ شەرم لە خۆ دەکەم؟ ئا، چ پالەپەستۆیهکە! دیارە

ئەو زەلامە قەلەوۋە ئەلمانىيە، ئەمەي كە خۆي بە مندا دەكىشىت، ئەي دەزانىت خۆي بە مندا كىشاوۋە؟ ئەم پىرىژنەي مندالى لە باوۋەشدايە و داواي يارمەتى دەكات. سەيرە! لەوانەيە من لە خۆي بە بەختەوەرتر بزانىت! ھەرچەندە گالتەجارىيە، بەلام چۆنە شتىكى بدەمى، سەيرە، پىنج كوپىكم لە گىرفاندایە، لە كۆيۋە ھاتوۋە؟.

- وەرە، وەرە، بگرە، دايكە گيان.

پىرىژنە سۆالكەرەكە بەدەم گریانەوۋە دەنگى ھەلبرى:

- خوا دەست بە بالتەوۋە بگرىت.

راسكۆلنىكوۋ چوۋە ناو مەيدانى "سەننايا"و، گەلىكى بە لاوۋە ناخۆش و نارەھەت بوو كە پوۋبەپوۋى خەلكەكە دەرۋىشت، بەلام ھەر دەبوو بەرەو ئەولايە بروت، كە خەلكەكە تايىدا ئاپۋرەيان دابوو. بۆ ئەوۋەي بە تەنيا بىت، ئامادە بوو ھەموو قوربانىيەك بدات، وەلى دەيزانى بۆ تاقە دەقىقەيەكىش تەنيايى بە خۆۋە نابىنىت. لە نىۋ ئاپرەي خەلكەكەدا كابرايەكى سەرخۆش كىردبوۋىە ھەراوزەنا، دەيوست سەما بكات، بەلام بەردەوام خۆي پىنەدەگىرا و دەكەوتە سەر زەوييەكە. راسكۆلنىكوۋ بە ناوياندا رىگەي بۆ خۆي دەكردەوۋە. بۆ چەند چركەساتىك لە سەرخۆشەكەي پوانى، پاشان لەناكاويىكا پىنكەنىنىكى كەم و خىراي ھاتى و بە تەواۋى لە يادى كرد. تەنانت نەيدەبىنى، ھەرچەندە ھىشتا ھەر لىي دەپوانى. لە دوايىدا بى ئەوۋەي بزانىت لە كۆيدايە، خۆي لە خەلكەكە دوور خستەوۋە. كە گەيشتە ناو مەيدانەكە، لەپرىكدا بىرۆكەيەكى بۆ ھات، ھەموو ھەست و بىرى داگىر كرد. لەناكاويىكا وتەكانى سۆنيى بىر كەوتەوۋە: بۆرە سەر يەكىك لە چوار رىگەكان. سلاو بۆ خەلكەكە بكة، زەوييەكە ماچ بكة، چونكە گوناھت بەرانبەر بە زەوى كىردوۋە، بە دەنگى بەرز كە خەلكى

هه مووی گوئی لیبیت بلی: "من پیاوکوژم" که ئەو رێستانە ی بیر
هاتەو، هه موو لەشی کهوتە لەرزین، ئەو خەم و ئازارە زۆرانە ی بە
دریژایی ئەم ماوەیە، بەتایبەتی که لەم ساتانە ی دوایدا تووشی هات،
ئەمەندە شەکه تیان کردبوو، که بێ سیودوولیکردن خۆی دایە. دەست
ئەو بیر و هه سته تازانە. ئەم هه سته لە پەلاماریک دەچوو، لە ناو
دایدا وەک پزیسکیک هه لگیرسا و لەپرا بوو بە بلیسه و هه موو گیانی
گرته وە، دوا یی هه سته ی بە سۆز و خۆشه و یستیه ک کرد و فرمی سک
لە هه ردوو چاوییه وە دارژایه خواری. هه ر لەو شوینەدا که لێی
وەستا بوو، کهوتە سەر زهوییه که.

لە ناوەرستی مهیدانه کهدا کهوتە سەر ئەژنۆ، بۆ خه لکه که چه مایه وە،
زهوییه پیسه که ی بە تاسه و شادمانیه وە ماچ کرد، ئینجا هه ستایه وە
و جاریکی دی سلاو و ریزی بۆ خه لکه که کرده وە.

لاویک که لە پالیدا وەستا بوو، وتی:

– ئای که سەر خۆشه!

دەنگی پیکه نین لە دەورو بهرییه وە بهرز بوو وە.

یه کیک له وانه ی نیوه سه رخۆش بوو وتی:

– هه قالان، دهیه ویت بجیت بۆ قودس، بۆیه مائاوا یی لە مندا ل و

نیشتمانه که ی دهکات. سلاو لە هه موو کهس دهکات. پتروزبورگی

پایتهخت و زهوییه که ی ماچ دهکات.

سییه م کهس وتی:

– هیشتا که نه

یه کیکی دی به خورته ی وتی:

– لە خانه دانه کانیشه.

– ئەمڕۆ سەر له وە دەرنا کهیت کامه خانه دانه و کامه نا.

گشت ئەم قسە و سەرنجانە وایان لە راسکۆلنیکۆف کرد کە هەردوو وشەى "من پیاوکۆژم" کە لەوەدا بوو لەسەر زمانییەوه بێتە دەرەوه، لە جینگای خۆیاندا مەڵاس بخۆن. وەلى بە هیۆرى، بەرگەى هەموو ئەو هەراوزەنایەى گرت، بى ئەوەى ئاور بۆ دواوە بداتەوه، راست لە پشت شەقامەکەوه بەرەو لای پۆلیس بەرپى کەوت. هەر بە دەم رینگەوه تاپۆیەک بەرانبەرى دەرکەوت. وەلى بە لایەوه سەیر نەبوو، هەستى کرد کە دەبێت هەروا بێت، ئەو کاتەى لە "سەننایا" دووجار تا زەوییهکە چەمایەوه، لە لای چەپیەوه، لە دوورى پەنجا هەنگاویکەوه، سۆنیای بینی، ئەو خۆى لە پشت یەکیک لە کوختە دارینەکانى مەیدانەکەوه شارەدبوو، دیار بوو بە درێژایی هەموو ئەو رینگە ناخۆشە ئەو بە دواوە بوو. لەو چرکەساتەدا راسکۆلنیکۆف هەستى کرد و تیگەیشت کە سۆنیا لە ئیستاو بۆ هەمیشە لەگەڵیدا دەبێت و دواى دەکەوێت، تەنانت ئەگەر بۆ ئەوپەرى دنیاى بێت و بۆ هەر جینگایەک کە چارەنووس بۆى بنیڕیت، بەمە دلى هەژا... بەلام تازە گەیشتبوو دووریانەکە و کار لە کار ترازای بوو.

زۆر بێباکانە چوو ناو ساختمانەکەوه، دەبوایە برۆتە نۆمى سییه مەوه، بە خۆى وت: "دەبێت بچمە سەرەوه". تیکرا وای بە بیردا هات کە تا ئەو ساتە هیشتا دەرڤەتى لەبەردەستایە، هیشتا زۆرى ماوه و دەتوانیت لەبارەى گەلیک شتەوه بیروباوەرى بگۆریت. دیسانەوه هەمان پیسی، هەمان توێکل و پاشماوەى خواردن لەسەر پلیکانەکان فری درابوون، دەرگای مالهکان تەواو لەسەر پشت و دیسانەوه هەمان ئەو مۆبەقانەى کە بۆگەنیان لێهەلەدەستا. راسکۆلنیکۆف لەو جارەوه ئیتر نەهاتبوووه بە ئێرەدا. پێى سەر ببوو،

بەلام بە لارەلارە دەپۆشت، تۆزىك وەستا تا ھەناسەيەكى تازە بدات
و بىتەو سەر خۆى، بۇ ئەوھى "پياوانە" بېرواتە ژوورى.

لەپرىكدا كەوتە ھەلسەنگاندنى بزاوتەكانى و بەخۆى وت: "ئاخر، ئەمە
بۇ؟ لەپاي چى؟ كە من بمەوئ پىكەكە تا دواڭلۆپ ھەلەم، ئىتر
ھەرچۆنىك بىت چ جياوازييەكى ھەيە؟ چەند بەدتر، چاكتر."

لەو ساتەدا تاپۆى ئىليا پتروفيچ پورخى ھاتە بەرچا، بەراست من
ئىستا بۇ لاي ئەو دەچم؟ ئايا ناكريت برۆم بۇ لاي يەككى دى؟
ناكريت بچم بۇ لاي نىكۆدىم فومىچ، ئەى چۆنە بگەرېمەو بۇ لاي
لىكۆلەرەوھەكى خۆم و برۆمە مالەكەى، بۇ ئەوھى ھىچ نەبىت خۆمانە
كارەكە ئەنجام بدريت؟... نا، نا، پىويستە بچمە لاي پورخ، لاي پورخ،
كە من بمەوئ پىكەكە ھەلەم، دەبىت تا دواڭلۆپ بە سەرييەو
بنىم.."

راسكۆلنىكۆف بە جەستەى سارد و خۆلەدەستدانەو، دەرگاي
دەفتەرخانەكەى كردهو، ئەم جارەيان خەلكى كەم لىبوو، تەنيا
دەرگاوانىك و پياويكى رەمەكى لەوئدا وەستابوون. پاسەوانەكەيش لە
جىگاي خۆى نەجوولا.

راسكۆلنىكۆف چووە ژوورىكى تر و بە خۆى وت: "ھىشتا دەرەفەتى
ئەوھم ماوہ كە ھىچ نەلیم" لە ژوورەكەدا پۆلىسىك كە كارى نووسىنى
دەكرد، بە بەرگى نافەرمىيەو، كارەكانى رېك دەخست، تا لە پشت
مىزى نووسىنەو خەرىكى كارى خۆى بىت، لە سووچىكى ترى
ژوورەكەدا نووسەرىكى دى دانىشتبوو. زامىوتوف لەوئ بوو،
نىكۆدىم فومىچ لەوئ نەبوو.

راسكۆلنىكۆف پرسىارى لە يەككى پال مىزى نووسىن كرد، وتى:
- كەسى لىنيە؟

- کیت دهویت؟

له ناکاوینکا دهنگینکی ئاشنا بهرز بووهوه:

- بهه، بهه، دهمنکه نه دهتیینم و نه ههوالت دهزانم... بۆن بۆنی دۆسته... نازانم چیرۆکه رووسییه که چۆنه! ریز و سلاوم.

راسکولنیکوف مووچرکی پیتا هات، پورخ بهرانبهری وهستا بوو، ئه و له پریکا له سینه م ژووره وه هاته دهری، راسکولنیکوف به خوی وت: 'ئه مه چاره نووسه که یه، ئه گینا بۆ لیره یه؟'

ئیلیا پتروفيچ که وته وه قسه:

- هاتوویت بۆ لای ئیمه؟ بۆ؟

دیار بوو زۆر رووی خوش بوو، پهنگه توزیکیش هه لچووبیت:

- ئه گهر بۆ کاریک هاتوویت، هینشتا کات زووه، خۆیشم ههر به ریکه وت ئیستا هاتووم... وهلی باشه، ده توانم چیت بۆ بکه م، من دانی پیتا ده نیم... که... بمبووره... ناوه که ت...

- راسکولنیکوف.

- ته واوه، بینگومان راسکولنیکوف، به راست ده توانیت وینای بکه ییت که من له بیرم نه مابوویت! تکایه زۆر به که مته رخه میشم مه زانه... رادیون را... را... دیفونیچ، ناوه که ت راسته؟

- رادیون رومانوفیچ.

- بهلی، بهلی، رادیون رومانوفیچ، رادیون رومانوفیچ، منیش ده مویست وای بلیم، ته نانه ت چه ند جاریکیش هه والم پرسیت، دانی پیتا ده نیم، زۆر داخم پیخوارد که به و جۆره له که لتا جولاینه وه... دواپی بۆیان باس کردم، تیگه یشتیم که تو لاوینکی ئه دیب و ته نانه ت زانایت، به لام وهک ده لین ئه مه یه که م هه نگاوتانه... ئای خودایا... ئاخه، کامه ئه دیب و زانا له سه ره تادا، کاری سه یروسه مه ره ناکات!

من و ژنه کهم ههردوو کمان ریز له ئە دەبیات دەگرین، ژنه کهم ههردوو شەیدای ئە دەبه... ئە دەب و هونه... دەشییت مرووف له خۆیدا نه جیب بیت، به لام گرنگ ئەوهیه که به ئەقل و زانست و بلیمهتی به دهستی بهییت. ئەم کلاوه، باشه، مانای کلاو سه ریۆشه، دهتوانم له پیشانگای "تسیمرمان" بیکرم، به لام ئەی ژیرکلاوه که چیه و ئەوه چیه که کلاوه که دایپۆشیوو، من ناتوانم ئەمهیان بکرم... له راستیدا من ده مویست بيم بۆ لات و شته کانت بۆ پروون بکه مه وه، به لام بیرم کرده وه: رهنکه، رهنکه... وهلی بۆ لیت ناپرسم که به راست کاریکت ههیه؟ ده لێن که سوکارت هاتوو، وایه؟

- به لێ، دایکم و خوشکم.

- من به خوشی و شانازییه وه خوشکتم بینی، کچیکی پروناکبیره و گه لیک قه شه نگه، دانی پێدا ده نیم که من په شیمانم له وهی ئەوسا به یه کدا هه لشاخاین، ئیدی ریکه وتیک بوو، به لام ئەوسا، له کاتی بوورانه وهی تۆدا، به چاوی گومانه وه ته ماشام کردییتی، ئەوه له دوا پیدا زۆر به ئاشکرا هۆکاری بوورانه وه که ده رکه وت. ده مارگیری و تینه گه یشتنی من بوو، من له توور په ییت تیده گم، رهنکه به هوی هاتنی خیزانه که ته وه ماله که تان بگۆریت وایه؟

- نا، منیش... هاتووم بپرسم... وامده زانی لێره زامیوتوفم ده ست ده که ویت.

- ئا، به لێ، ئاخر، ئیستا ئیوه بوونه ته هاوپی، بیستوومه، باشه، زامیوتوف لێره نییه، نایشیدۆزیته وه، به لێ، ئیمه ئەلکساندهر گریگوری فیچمان له کیس چوو. له دوینی ئیوه ئیدی له م به شه دا کار ناکات، وازی هیناوه... له کاتی وازی هینانیشدا، قسه ی زبری کرد و جوینی پێداین، به جۆریک که... بیحورمه تی کرد... کوپیکی سه رچله، ته نانه ت

جی ئومیدمان بوو، پروانه، ئەمەیش لاوه رەندەکانی ئیمە! لەو دەچوو بیهویتی تاقیکردنەو بەکات، وەلی ئیمە دەزانین، ئەو دەندە بەسە خۆی بگریت و قسە ی زل زل بەکات. تاقیکردنەو بەکە بەم ئەنجامە دەگات. ئاخر، ئەو نە وەک تۆ وایە نە وەک رازومێخینی هاوڕیتی، کار و پیشە ی ئیو زانستە، شکستخواردن لە رینگەتان لانادات، دەتوانین بلیین، بۆ ئیو هەموو خوشییە فریوودەرەکانی ژیان، هیچە، تۆ پیاویکی خەلوەتیت، دەستت لە دنیا شتوو و حەزت بە تەریکییە... تۆ سەر و کارت لە گەل کتیب و قەلەم و لیکۆلینەو ی زانستیدایە... رۆحی تۆ ئەمانە ی گەرەکە، خویشم تا رادەیهک... تۆ سەفەرنامە ی "لیفینگستون"^۱ ت خۆیندۆتەو؟

- نەخێر.

- من خۆیندومەتەو، لەم رۆژانەدا نەهلیستییهکان لە زیادبووندان. باشە، دیارە لەبەرچییه، ئاخر، ئەمە چ دەوروزەمانیکە، لە تۆ دەپرسم؟ وەلی من لە گەل تۆدا... ئاخر، بیگومان تۆ نەهلیستی نیت! حەز دەکەم وەلامیکی روون و بی پیچوپەنام بەدیتەو.

- ن... نا.

- نا؟ دەتوانیت لە گەلما زۆر بە راشکاوی رای خۆت دەربیریت، شەرمی پیناوت، لە تەنیایدا چۆنیت هەر وابە، کارمەندی شتیکی و... شتیکی ترە... ها، تۆ واتدەزانی دەلیم "هاوڕییه تی" نا، بۆچوونەکەت وا

^۱ لیفینگستون (livingstone): داوید لیفینگستون گەشتیارێکی ئینگلیزییە، گەشتی بە ناوهراس و باشووری ئەفریقا دا کردووە. بە ناوی "دۆزینەوکانی ناو ئەفریقای ناوهند" سالی ۱۸۶۵ لە لەندن بلاو کراوەتەو. سالی ۱۸۶۷ نیکولاستراخوفی هاوڕی دوستویفسکی کردوویەتی بە رووسی -

دەرنەچوو. ھاورپىيەتى نالېم، ۋەلى ھەست بە ئەركى مرقۇقايەتى، ھەست بە مرقۇدۆستى و عەشقى خوداى مەزن. دەشتىت من كارمەندى دەولەت بىم و كارى رەسمى بىكەم، بەلام پىويستە لەسەرم ھەمىشە مرقۇف بىم و ھەست بە مرقۇقايەتى بىكەم و ئاگادارىشى بىم، بۇ نموونە، تۆ ئىستا باسى زامىوتوقت كىرد، رەنگە زامىوتوف لە شوپىنىكى بەدناودا، لەسەر شىۋازى فەرەنسىيەكان بىكات بە ھەراۋھورىا، تەنيا لەبەر ئەۋەى پىكىك شامپانيا، يان ئارەقى خواردۆتەۋە... بەلى، ئەمە زامىوتوفەكەى تۆيە، بەلام من، رەنگە بتوانم بلىم بە دلسۆزىيەۋە كار دەكەم و سۆزە مەزن و بالاكان دامدەگىرسىنن. پاشان من خاۋەنى پلەۋپايەى خۆم و كارىكم بەدەستە. ژنم ھىناۋە و مندالم ھەيە، ئەۋ ئەرکە بەجى دەھىنم، كە دەكەۋىتە ئەستۆى ھاۋنىشتىمانىيەك و مرقۇقىك. بەلام مۆلەتم بەدەرى بىرسىم ئەۋ كىيە؟ ھەلسوكەۋتى من لەگەل تۆدا رەفتارى كەسىكە لەگەل مرقۇقىكى روناكبىردا، بەراست لەم دوايىدە ژمارەى مامان زۆرى زياد كىردوۋە!

راسكۆلنىكۆف بە سەرسامىيەۋە لىي رۋانى، قسەكانى ئىليا پىروقىچ، كە دەتوت تازە لەسەر سىفرەى خويندەنەۋەۋە ھىتابوۋنى، لە گوئىدا ۋەك كۆمەلىك ۋشەى بىمانا زىرنگانەۋە. لەگەل ئەۋەشىدا ھەرچۆنىك بوو لە ھەندىكىان تىگەيشت. لە حالەتىكى پىرسىارئامىزدا ۋەستابوو و نەيدەزانى ئەم بەزىمە كەى كۆتايى دىت.

ئىليا پىروقىچ لەسەر قسەكانى بەردەۋام بوو:

- مەبەستم لەۋ ژنانەيە كە قزىان دەبىن، ناوم ناۋن مامان و بىروايشم ۋايە كە ناۋەكە پىر بە پىستىانە، ھە، ھە، ھە! لە زانكۆ دەخوينن. تويكارى دەكەن. باشە، توۋخوا پىم بلى، ئەگەر نەخۆش بىكەوم، يەكىك لەۋ ژنانە دەھىنم بۇ چارەسەر كىردىم؟ ھە، ھە، ھە!

ئىليا پتروفيچ پىدەكەنى و بە قسە خۇشەكانى خۇى زۆر قايل بوو.

- با بلىين ئەوانە زۆر تىنووى فىربوون و پوناكبيرين، باشە، كە بوونە پوناكبير و فىر بوون، ئىتر بەسە، وەلى زامىوتوف زىادەپۇيى دەكات. ئاخر بۇ دەبىت سووكايەتى بە مروقى شەرىف بكرىت؟ وەك ئەوہى زامىوتوفى بىچاوپوو دەيكات؟ من لە تۆ دەپرسم بۇ دەبىت سووكايەتى بە من بكات؟ خۇكوژى چەندە زىادى كردوو، ناتوانىت وىناى بكەيت، ئەمانە دواپولىان خەرج دەكەن و خۇيان دەكوژن، كچ، كوپ، پىر... ھەر ئەمرو بەيانى لەبارەى پياويكى تازەھاتووہو ئاگادار كراين.. جەنابى نىل پاقلېچ، ئەو بەپىزەى ئاگادار كراين لە شەقامىكى پتروزبورگدا خۇى كوشتوو، ناوى چىيە؟

لە ژوورىكى تەنىشتىدا، بە دەنگىكى گىراو و كەمتەرخەمانە يەكك وەلامى دايەوہ:

- سقىدريگايوف.

پاسكولنىكوڤ لەرزى و ھاوارى كرد:

- سقىدريگايوف! سقىدريگايوف خۇى كوشتوو!

- چۆن؟ تۆ سقىدريگايوف دەناسىت؟

- بەلى... دەيناسم... تازە ھاتۆتە ئىرە.

- واىە، تازە ھاتوو، ژنەكەى مردوو، كەسىكى ھەلەشە و سەرەپۇيە. لە ناكاويىكا خۇى كوشتوو، لە بارىكى زۆر ناھەمواردا، چەند وشەيەكى لە دەفتەرىكا نووسىوو كە بە بىرو ھۆشىكى تەواو تەندروستەو دەمرىت، داوايش دەكات كەس لە مردنىدا تاوانبار نىيە. دەلېن دەولەمەندە، تۆ لە كويۇ دەيناسىت؟

- من... دەيناسم، خوشكم لە مالىاندا پەرستار بوو.

- سهیره، سهیره! کهواته دهتوانیت له باره یه وه زانیاریمان بدهیتی، تو ههستت پینه ده کرد.

- دوینیشهو بینیم... شهرابی دهخواردوه... ئاگام له هیچ نه بوو.
پاسکولنیکوڤ ههستی کرد باریکی گرانی له سهره و خهریکه له ژیریدا دهپلیشیته وه.

- له وه دهچیت دیسان رهنگت ههلبزپکابیت، ههواي ئیره گهلیک خهفه خانه.

پاسکولنیکوڤ کهوته ورته ورت:

- به لئ، ده بیټ برۆم، ببووره بیزارم کردیت...

- نا، ههرگیز، له خزمهتتام، خوشحالت کردم، زور شادمانم که پیټ بلیم...

ئیلیا پتروفيچ ته نانهت دهستیشتی بۆ خواحافیزی دريژ کرد.

- من ده مویست... ته نیا... هاتبووم بۆ لای زامیوتوف...

- ده زانم، ده زانم، شادمانت کردم.

پاسکولنیکوڤ زهرده خه نه یه کی کرد و وتی:

- من... گهلیک شادمانم... خوات له گهل.

چوه دهره وه، لاره لاره ی بوو، سهری به جوړیک گیژی دهخوارد

نه یده زانی به سهه پيوه وه ستاوه یان نا، له کاتیڤدا دهستی راستی به

دیواره که وه گرتبوو، له نه رده وانه که دابهزی، وای هاته بهرچاو که

دهرگاوانیک، دهفته ریکی به دهسته وه، به ره و ژووریکی پولیس دهچوو،

به رانبهر بهم هات و خوی پيدا کیشا، سهگیک له قاتی خواره وه

ده وه پری، ژنیک به ردیکی گرته سه گه که و هاواریکی لیکرد، که گه یشته

خواره وه، چوه ناو سالونه که، له وئ، نزیک به دهرگای دهره وه

سۆنیاى بىنى، رەنگى پەريو وەك مردوو وەستا بوو، بە ترس و سەرسامىيەو تەماشاي ئەمى دەکرد.

راسكولنيكوڤ بەرانبەرى وەستا، دەموچاوى كچەكە ئازار و ئائومىدىي لىدەبارى. سۆنيا دەستى راوەشانى، زەردەخەنەيەكى ناھەموارى كەوتە سەر لىو، راسكولنيكوڤ وەستا، زەردەخەنەيەكى ھاتى و سەرلەنوي بەرەو سەرەو، بۆ دەفتەرخانەكەى پۆليس كە تۆزى لەو پىش لەوي بوو، گەرايەو.

ئىليا پتروفيچ دانىشتبوو، پەرە كاغەزەكانى بەردەمى سەروخوار دەکرد. ھەمان ئەو پياوھى كە تۆزىك لەمەوبەر، لەكاتى سەرکەوتنى پليكانەكاندا خۆى پىداكىشا بوو، لەوي بوو.

ئىليا پتروفيچ كە بىنى، ھاواری لىکرد:

- ھا؟ خۆتيت؟ ھىچت لە بىر چووہ؟ باشە ئەو چیتە؟

راسكولنيكوڤ بە لىوى سېى داگەراو و پروانىنىكى وشكەوہ لەسەرخۆ لىى نزيك كەوتەوہ، چووہ پال كورسييەكەى، دەستى نايە سەر، ويستى شتيك بلت، وەلى نەيتوانى، تەنيا دەنگىكى بىماناي لىوہ ھات. ئىليا پتروفيچ وتى:

- نەخۆشيت، فەرموو، دابنىشە، لەسەر كورسييەكە دابنىشە، ئاوى بۆ بەينن.

راسكولنيكوڤ بەسەر كورسييەكەدا كەوت، بەلام چاوى لە پرووى ئىليا پتروفيچ ھەلنەبرى كە سەرسامى داگرتبوو، ھەردووکیان، بۆ چركەساتىك لە يەكتريان پروانى و چاوہرى بوون، ئاوەكەيان بۆ ھىنا. راسكولنيكوڤ بە ھيورى ئاوەكەى دايە دواوہ، لەسەرخۆ بەلام زۆر بە پروونى وتى:

- ئەو ە من بووم كە ژنە سووخورەكە و ليزاڧىتاي خوشكىم بە تەور
كوشت و شتەكانيانم دزى.
ئىليا پتروفيچ دەمى داچەقاندبوو، لە ەموو لايەكەو ە خەلكەكە ەاتن و
دەوريان گرتن.
پاسكولنيكوڤ دانپيدانانەكەى دووبارە كردهو.

كۆتايى

دادگاییکردنه‌که‌ی به‌بی کیشه و ده‌رده‌سهری به‌پویه چوو، چونکه تاوانباره‌که جه‌ختی له‌سهر دانپیدانانه‌که‌ی خوی کرد و به پوونی و وردییه‌وه دووباره‌ی کرده‌وه، بی ئه‌وه‌ی پیچوپه‌نا بخاته کاره‌که‌وه، بی ئه‌وه‌ی سوودی خوی له‌به‌رچاو بگریت، بی ئه‌وه‌ی به‌لگه‌یه‌کی درۆ بخاته پوو، بی ئه‌وه‌ی بچوو‌کترین پووداوی فه‌رامۆش کردییت، تا دوانوخته، ته‌واوی به‌سه‌ره‌اتی کوشتنه‌که‌ی گیرایه‌وه. نه‌ینی بارمه‌کانی خوی پوون کرده‌وه -ئو قوتووه‌ی به‌کانزایه‌ک چوارده‌وری گیرابوو و به‌ده‌ست پیریژنه‌ کوژراوه‌که‌وه بوو- به

دريژى باسى ئەوھى کرد که چۆن کليلهکانى له گيرفانى کوژراوهکه
 دەرھيئاوھ. له کليلهکان دوا و چۆنيھتیی سندوقھکھى پيریژن و ئەو
 شتانەى له ناويدا بوون، تەنانەت بە جياجيا ناوى ھەندیک لەو
 شتانەى ھيئا، کوشتنە نابەجیکھى ليزاڤيتايشى ڤوون کردەوھ. باسى
 ئەوھى که چۆن کوخ لە دەرگای داوھ، دواى ئەویش چۆن قوتابيهک
 ھاتووھ و لە دەرگاھى داوھ. ھەموو ئەو گفتوگۆيانەى له نيوان ئەو
 دووانەدا کرابوون، گيرانيیەوھ. پاشان ھاتە سەر ئەوھى چۆن دواى
 ئەنجامدانى تاوانەکە بە ڤاکردن لە پليکانەکان ھاتۆتە خواری و گوێی
 لە ھەراوژەناى نیکولاو ديميتري بووھ. چۆن لە مالە چۆلەکەدا خۆى
 شارڤۆتەوھ و پاشان گەڤاوەتەوھ ژوورەکھى خۆى. لە کوتاييدا
 ناونيشانى ئەو بەردە گەورەيەى ھەلدا، که لە شەقامى "ڤازنسکى"
 لەژیر دەروازەيەکدايە و پارە و کیفە ڤەشەکەيان لەژیریدا دۆزيبەوھ.
 بە کورتى، بە ڤاککراوى ھەموو شتەکان خزانە ڤوو. ليکۆلەر و
 دادوھرەکان گەليک لەوھ سەرسام بوون که کیفى پارە و شتەکانى
 لەژیر بەردیکدا شارڤۆتەوھ بى ئەوھى سووديان ليبيينيت، وەلى زياتر
 لەوھ سەريان سوورما که نەک تەنيا شتە دزراوھکانى بە دريژى لە
 بير نەبوو بەلکو لە ژمارەيشياندا ھەلەى دەکرد. بە تايبەتى که تاقە
 جاريک کیفى پارەکھى نەکردۆتەوھ و نەيدەزانى چەندى تيا بووھ، -
 پيدەچوو کیفەکە سيسەدوھەفتا ڤۆبل و سى پارچەى بيست کوپيکى
 تيا بووبيت، لەبەر زۆرمانەوھيان لەژیر بەردەکەدا، ھەندیک لە دراوھ
 کاغەزيیەکان که لەسەرەوھ دانرابوون زيانيان پیکەوتبوو-
 دادوھرەکان ماوھيەکى زۆر ھەولياندا لەوھ تى بگەن که بۆچى
 تاوانبارەکە تەنيا لەم نوختەيەدا درۆ دەکات، لە کاتيکدا لە ھەموو
 مەسەلەکانى تردا خۆبەخۆ و بە ڤاستودروستى دانيان پيدا دەنيت؟

سەرئەنجام ھەندىكىيان سەتايىبەتى سايكۆلۆژىيەكان - ئەو ھەيان سەلماندا
 كە رەنگە تەماشاي ناو كىفەكەى نەكردىت، ئەو ھەيشيان رۈون كردهو
 كە ئەو نەيزانىووە ناو كىفەكە چى تىايە، بەلكو ھەروا بردويەتى و
 خستوويەتە ژىر بەردەكەو. بۆيە گەيشتنە ئەو ئەنجامەى كە خودى
 تاوانەكە لە ئەنجامى نۆرەشيتىيەكى كاتىيەو بوو كە چركەساتىكە لە
 "مونومانىا"، واتا كوشتن و دزىن بى ئەو ھى ئامانجى دوورى لە دواو
 بىت و حساب بۆ سوود و قازانج كرايىت.

لەو بارەيەو پەنايان بردهبەر تىزىكى تازە دەربارەى تىكچوونى
 كاتىي ئەقل، كە لەو رۆژانەدا دەيانويست ئەو تىزە بەسەر ھەندىك
 تاوانباردا ئەنجام بدەن، بىجگە لەمەيش، ئەو بىرپەرتى و ئائۆمىدييەى
 بۆ ماوہيەكى زۆر راسكۆلنىكوڤى داگرتبوو، چەند كەسىك شاىەتبيان
 لەسەر دا، وەك دكتور زوسىموف، كۆنە ھاوپىكانى، خاوەن
 خانووەكە و كارەكەرەكە، ھەموو ئەمانە يارمەتيدەرى ئەو پايە بوون
 كە راسكۆلنىكوڤ نە لە بكور دەچىت و نە لە دز و رىگر، بەلكو ئەم
 شتىكى ترە، كە جياوازە لە تاوانبارى ئاسايى. لەبەر ئەو ھى خودى
 تاوانبارەكە تا رادەيەك بە ھىچ جوړىك بەرگرىي لەخوى نەكرد،
 ئەمەيش بوو بە ھوى ئەو ھى كە لايەنگرانى ئەو تىزە زۆر توورە بن.
 تەنانت كاتىك پرسىياري ئەو ھى لىكرا كە ھوى خەلككوشتن و
 دزىكردى چى بوو، راسكۆلنىكوڤ تا رادەيەك بە رۈونى و
 وردەكارىيەو وەلامى دايەو، كە ئەنگىزەى كارەكەى بارى ژيان،
 ھەژارى، بىتوانايى، ئارەزوومەندييەتى بۆ ھەنگاونان و جىپى
 خوشكردن بۆ ژيانى ئايىندە بوو، كە دەيتوانى بە ھوى سى ھەزار
 رۆبلەو كە بەھىوا بوو لاي ژنە كوژراوہكە دەستى بكەويت، دەھاتە
 دى. برىياري كوشتنەكەى لە ئەنجامى مېشكپووچى و بىغىرەتى و

رقیکه وه بووه، که هاوسهنگ بووه له گهل ههزاری و شکستخواردنه کانیدا. له وهلامی ئه و پرسیارهیشدا که چی وای لیکردوو و دان به تاوانه که دا بنیت، بی سینودوو وهلامی دایه وه: په شیمانییه کی راستگویانه، هه موو قسه کانیشی تا رادهیه ک به زمانی زیر دهوت...

له گهل ئه وهیشدا دوافه زمانی دادگا له سهر تاوانه که زور له وه سوکتر بوو که چاوه پری دهکرا، رهنگه له بهر ئه وه بووبیت که خودی تاوانبار نه ک نهیده ویست تاوانه که له سهر خوی نه هیلیت و پرزگاری بیت. به لکو ئاره زووی لیوو چهند بتوانیت زیاتر خوی تاوانبار بکات. سه روبه ندی مه سه له که به هه موو تایبه تمه ندی و نا ئاساییه کانیه وه له بهر چاو گیرا. حاله تی نه خوشی و نه بوونی تاوانبار پیش ئه نجامدانی تاوانه که بچوو کترین گومانی بو نه هیشتنه وه. ئه و خاله یش که راسکولنیکوف له شته دزراوه کان هیچ سوودینکی نه دیوو، تا رادهیه ک درایه پال ئه وهی که ههستی به په شیمانی کردوو و له لایه کی تریشه وه په یوه ندیی به حاله تی ناسروشتیی ئه قلیه وه هه بووه که له کاتی ئه نجامدانی تاوانه که دا تووشی هاتوو. به ریکه وت کوشتنه که ی لیزا قیتایش تا رادهیه ک ئه م به لگه یه ی دوایی ده سه لماند: که سینک دوان ده کوژیت، که چی له بیر ده چیت ده رگا که کراوه ته وه! بینج که له وهی که ئه م خۆبه دهسته وه دان و دانپیانانه له کاتیکدایه که به هوی دانپیانانیکي دروی نا ئومیدیکی تری وه ک نیکولا وه، لیکولینه وه که که لیک ئالۆزی تیکه وتبوو، که له م حاله ته دا تاوانباری راسته قینه نه ک هیچ به لگه یه کی له سهر نییه، به لکو ته نانه ت به دگومانیشیی لیناکریت - پورفیری پتروفیچ به لینه که ی خوی به چاکی برده سهر - هه موو

ئەمانە بوون بە ھۆی ئەوھى كە دادگا فەرمانى سزادانەكەى سووك بكات.

بىجگە لەمانە، ھەندىك پىنشەتەى چاوەرواننەكراو پروويان دا كە زۆر لە قازانجى تاوانباردا بوون، رازومىخىنى خویندكارى پېشوو، كەس نەيدەزانى لە كوێو چەند بەلگەيەكى ھىناوو ئەوھيان دەسەلمانە كە تاوانبار، كاتىك قوتابىي زانكو بوە، بەو دەرامەتە كەمەى لەبەر دەستىدا بوو، بۆ ماوھى شەش مانگ يارمەتى ھاوړىيەكى خۆى داو، كە ھەژار بوو و تووشى نەخۆشى سىل ھاتوو، كە ھاوړى جوامىرەكەى مردوو، ئىنجا راسكۆلنىكوڤ كەوتۆتە ھارىكارىكردى باوكە نەخۆش و پىرەكەى ئەو قوتابىيە (ھەر لە تەمەنى سىانزە سالىيەو ئەو قوتابىيە ھەژارە تاقەكەسىك بوو يارمەتى باوكى داو و ژياندووەتى). پاشانىش راسكۆلنىكوڤ ئەو پىرەمىردەى بردۆتە خەستەخانە، كە دواى ماوھىەك مردوو، راسكۆلنىكوڤ بە پارەى خۆى كفنودفنى كردوو. ھەموو ئەم ھەوالانە كاريگەرييەكى باشى لەسەر چارەنووسى راسكۆلنىكوڤدا ھەبوو. خاوەن مالا كۆنەكەى راسكۆلنىكوڤ كە داىكى دەزگىرانە كوچكردووھەكەى بوو، واتا خاتوو زارنىتسىناى بىوھژن، ئەویش لای خۆيەو شايەتتى دا كە كاتىك ئەوان لە خانوويەكى تردا بوون لە دەوروبەرى شەقامى پېچى پىنجەم، راسكۆلنىكوڤ لە شەوينكى ئاگرەربوونەوھەدا دوو مندالى لە مالىكدا رزگار كردبوو، كە كەمىك سووتابوون، خۆيشى لەو كارەدا ئازارى پىگەيشتبوو، زۆر بە وردى و لە رىگەى چەند شايەتيكەو بە چاكى لەم مەسەلەيە كۆلرايەو، بە كورتى، بەسەرھاتەكە بەو شىوھىە كوتايى پىنھات كە تاوانبار، بە ھۆى رېزلىگرتن و خۆبەدەستەوھەدان و دانپىدانانى بە تاوانەكەيدا و ھەندىك خالى دى كە سزاكەى سووك

دهکرد، دادگا فهرماني تهنيا ههشت سال گرتني بهسهردا دا لهگهل
کاري گران پيکردني پلهدودا.

هيشتا سهرهتاي دادگاييکردنهکه بوو که دايکي راسکولنيکوډ نهخوش
کهوت. دونيا و رازوميخين توانيان به دريژايي دادگاييکردنهکه بيبه
دهرهوهي پتروزبورگ. رازوميخين شاريکي ههلبژارد که لهسهر
ريگهي ئاسن و نزیک به پتروزبورگ بوو، بو ئهوهي بتوانيت
بهردهوام ئاگاداري بهسهرهاتهکاني نيو دادگا بيت و له ههمان
کاتيشدا بتوانيت ههنديکجار ئاډوتيا رومانوډنا ببينيت.

نهخوشييهکهي پولخيزيا ئهليکساندروډنا کهمیک سهير و هاوزهمان
بوو لهگهل حالهتي توورهي و تيکچووني ميشکيدا، دونيا، پاش
گهراڼهوهي له دوايداري کاکي، دايکي لهوپهري نهخوشي و تا و
ورينهکردندا بيني، هر لهو شهوهدا دونيا لهگهل رازوميخيندا
ريکهوت، له وهلامی پرسياياري دايکيدا لهبارهي راسکولنيکوډهوه، چي
بليت. تهنانهت چيروکيکيان دروست کرد گوايا راسکولنيکوډ بو
نهجامداني کاريکي تايبهتي، که پاره و ناوبانگي لي دهست دهکهويت،
ناچار بووه بهرهو شوينيکي ههره دووري سنووري رووسيا سهفه
بکات. بهلام ههردووکيان سهريان لهوه سوورما که پولخيزيا
ئهليکساندروډنا، دهربارهي ئهم مهسهلهيه نه ئهوسا و نه دوايي
پرسياياري نهکرد. به پينچهوانهوه خوي چيروکيکي بهداروباري
لهبارهي سهفهره کتوپرهکهي کورهکهيهوه رازاندبووهوه. بهدهم
فرميسکرشتهوه باسي ئهوهي دهکرد چون روديا بو خوداحافيزي
ليکردني هاتوته لاي، ئاماژهي بهوه دهدا که تهنيا نهو له گهليک
کاروبار و نهيني کورهکهي ئاگاداره و دهزانيت روديا دوژمني زور
سهرسهختي هه. بويه ناچاره خوي بشاريتتهوه، وهلي دهربارهي

کاری ئاییندهی کورەکهی، کهمترین گومانی نه‌بوو که دواي
 سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر هه‌ندیک له‌و کاره‌ دژوارانه‌دا، ئایینده‌یه‌کی
 پرووناکی له‌ به‌رده‌مدایه. ته‌نانه‌ت رازوم‌یخینی له‌وه د‌ل‌نیا ده‌کرد که
 کورەکه‌ی له‌ ئایینده‌دا ده‌بیته‌ یه‌کیک له‌ پیاوانی گه‌وره‌ی ده‌وله‌ت.
 به‌لگه‌یشی وتاره‌که‌ی و به‌هره‌ ئه‌ده‌بیه‌ دره‌وشاوه‌که‌یه‌تی، به‌رده‌وام
 ئه‌و وتاره‌ی ده‌خوینده‌وه، ته‌نانه‌ت هه‌ندیک‌جار به‌ ده‌نگی به‌رز
 ده‌خوینده‌وه و تا راده‌یه‌ک به‌ده‌میشیه‌وه خه‌وی لیده‌که‌وت. له‌گه‌ل
 ئه‌مانه‌یشدا هه‌رگیز له‌ شوینی راسکولنیکوڤی نه‌ده‌پرسی، هه‌رچه‌نده
 ده‌یزانی ئه‌وانه‌ی ده‌ورو به‌ری خۆیان له‌و باسه‌ گیل ده‌که‌ن، ئه‌مه‌یش
 له‌ خۆیدا ده‌شیا به‌دگومانیی تیدا دروست بکات. ورده‌ورده‌ بیده‌نگیه
 سه‌رسوڕه‌ینه‌ره‌که‌ی پولخیریا ئه‌لیکساندروڤنا له‌باره‌ی هه‌ندیک
 کاروباره‌وه ترس و نیگه‌رانی لای دنیا و رازوم‌یخین دروست کرد.
 بۆ نمونه‌ ته‌نانه‌ت سکالای ئه‌وه‌ی نه‌ده‌کرد که بۆ کورەکه‌ی نامه‌ی
 بۆ نانیریت. له‌ حالیکدا ئه‌و کاته‌ی له‌ شاره‌ بچووکه‌که‌ی خۆیدا ده‌ژیا،
 ته‌نیا به‌هیوای گه‌یشتنی نامه‌ی رودیای ئازیزه‌وه‌ ژیا‌نی به‌سه‌ر ده‌برد.
 حاله‌ته‌که‌ نه‌ده‌زانرا چیه‌ و دونیایشی نیگه‌ران کردبوو. له‌وه ترسا
 نه‌کا دایکی له‌باره‌ی چاره‌نووسی سامناکی کورەکه‌یه‌وه هه‌ستیکی
 کردبیت، له‌به‌ر ئه‌وه‌ نا‌پرسیت نه‌ک هه‌والیکی ترسناکتر بیستیت. تیکرا
 دنیا چاک ئه‌وه‌ی ده‌زانی که پولخیریا ئه‌لیکساندروڤنا توانای ئه‌وه‌ی
 نییه‌ داوه‌رییه‌کی راستو دروست له‌سه‌ر مه‌سه‌له‌کان بکات.
 له‌گه‌ل ئه‌مانه‌یشدا دوو‌جار وا رێک که‌وت که خودی پولخیریا
 ئه‌لیکساندروڤنا قسه‌کانی به‌ جوړیک هیناوبرد که مه‌حال بوو له
 وه‌لامدانه‌وه‌یدا ئاماژه‌ی به‌ شوینی ئیستای رودیا نه‌کریت. چونکه
 وه‌لامه‌کان ته‌موم‌ژاوی بوون و گومانیان تیا دروست ده‌کرد، بۆیه

له پرىكدا خه مىكى زور دايدىدگرت، گرژ و بىدەنگ و تا ماودىەك هەروا دەمايەو. پاشان دونيا زانى درۆكردن و پاساوى جۆربەجۆر هينانهو. كارىكى نادروسته، تەواو گەيشته ئەو ئەنجامەى كەوا چاكترە لەبارەى هەندىك شتى تايبەتەو بىدەنگ بىت. وەلى وردەورده زياد لە جاران رۆون بوو. وە كە دايكە بىچارەكە چاودەرى پىشەياتى گەلىك ترسناك دەكات. دونيا قسەى كاكي بير كەوتەو. كە: دايكى لە شەوى پىش رۆژە شوومەكەدا و لەو ديمەنەدا كە لەگەل سقىدريگايوفدا بۆى پىش هات، گووى لە ورينه كردنى دونيا بوو. ئاخۆ بە راستى دەشيت لەو كاتەدا گووى لە شتىك نەبوويت؟ زۆرجار رىك كەوتوو، دواى چەندىن رۆژ يان هەفتەى بىدەنگىەكى ترسناك و فرمىسكى هيو، نەخۆشەكە بە جۆرىكى نائاسايى تووشى هەلچوون و هىستىريا دەهات و لەناكاويكدا بە دەنگى بەرز و بىيرانەو، لەبارەى كۆپەكەى و ئومىد و ئارەزووكانىيەو دەدوا... هەندىكجار خەيالەكانى زور سەير بوون، ئەوان دليان دەدايەو، قسەكانيان دەسەلماندا - رەنگە خويشى هەستى بەو كردىت كە لەبەر ئەو وا دەكەن - بەلام لەگەل ئەو هيشدا هەر قسەى دەكرد...

دواى پىنج مانگ لە دانپيدانانى تاوانبار بە كارەكەيدا، برىارى دادگاي بەسەردا درا. رازومىخين چەندە دەرفەتى هەبووايە، بۆ سەرلىدانى دەچوو بۆ زىندان، سۆنيايش هەروا، كە كاتى لىكدابرانىش گەيشت، دونيا سويندى بۆ كاكي خوارد كە ئەمە دابراى يەكجارى نىيە. هەروەها رازومىخينىش سويندى بۆ خوارد. لە بىرى لاويەتى و پر لە جۆشوخروشى رازومىخيندا، پرۆژەيەك تا دەهات زياتر گەلالە دەبوو، كە لە سى چوار سالى داهاوو، ئەو هەندەى بكرىت، زەمىنەى دەرامەتىك بۆ خوى فەراهم بهيتىت، هەندىك پارە پاشەكەوت بكات و

بروات بۆ سىبىريا، چونكى زەوى ئەوئ زۆر بەپىتە و دەستى كار و سەرمايە كەمە. ھەر لەو شارەدا كە روديا دەژى، ئەوانىش لەوئ نىشتەجى بن.. ھەمووئش پىكەو ژیانىكى نوئ بۆ خۆيان دەست پىكەن.

پاسكولنىكوڤ لە دواپۆژەكاندا گەلىك خەمبار بوو، بەردەوام ھەوالى دايكى دەپرسى و زۆر لىئ دەترسا، دونيا گەلىك بەمە نىگەران بوو، كاتىك زانى دايكى نەخۆشە، تەواو تىك چوو، لەو ماوەيەدا زۆر كەم قسەى لەگەل سۆنيادا دەکرد. سۆنيا بە ھۆى ئەو پارەيەو ھە سقىدريگايوڤ بۆى دانابوو، دەمىك بوو خۆى ئامادە كردبوو دواى ئەو كاروانە زىندانىيە بكەوئت كە پاسكولنىكوڤيان لەگەلدايە. لەو لايەنەو ھىچ قسەيەك لە نئوان ئەو و پاسكولنىكوڤدا نەكرابوو. وەلى ھەردووكان دەيانزانى مەسەلەكە ھەروا دەشكىتەو، لە دوامالئاواييدا پاسكولنىكوڤ زەردەخەنەيەكى سەيرى كەوتە سەرلىو، كاتىك لە دەمى خوشكى و رازومىخىنەو ئەو جەخت و دلنئايىكردنەو ھى بيست كە دەربارەى بەختەو ھەريى ھەموويان دووبارەيان دەكردەو دواى ئەو ھى لە تاراوگە دەگەرئتەو، ئەو پىشبينى دەکرد لە ئەنجامى ئەو نەخۆشەيەو دايكى بەم زووانە دەمرئت. سەرئەنجام لەگەل سۆنيادا رىگەى تاراوگەيان لەبەر گرت.

دواى دوو مانگ دونيا و رازومىخىن زەماوەنديان كرد، زەماوەنديكى بئەنگورەنگ. لە نئوان ئەوانەدا كە بانگەئشت كرابوون، پۆرفىرى پتروڤىچ و زوسىموڤيان تياوو. لە ھەموو پۆژانى دواييدا رازومىخىن سىماى پياوئىكى بەبروا و خاوەن برپارى ھەبوو، دونيا برپارى كۆيرانەى پى ھەبوو، كە رازومىخىن گشت برپارەكانى بەجى دئنىت و نەيدەتوانى برپا نەكات كە پياوئىكە خاوەن ئىرادەيەكى ئاسنىنە، لە

لایه کی تره وه رازومیخین سهرله نوی دهستی کرده وه به خویندنی زانکو، بو ئه وهی رشته کهی تهواو بکات. ههردووکیان نه خشه ی ئایینده ی خویمان دهکیشا، ههردووکیان ئه وهیان خستبووه بهرچاو که دوا ی پینج سال هه ر دهیت بگه نه سیبیریا، تا ئه و کاته یش هه موو ئومیدیکیان به سونیا بوو...

پولخیریا ئه لیکساندر و فئا به زهماوهندی دنیا و رازومیخین خوشحال بوو، دروودی بو خویندن، به لام دوا یی خه م دایگرت و ئاومیدتر بوو، بو ئه وهی دلخوش بیت، رازومیخین چیرۆکی قوتابییه نه خوشه که و باوکه پیره کهی، چیرۆکی سووتان و له ناوجیکه وتنی پاری رودیا، واتا ئه و کاته ی که دوو منداله کهی له دهست مردن رزگار کرد، بو گیرایه وه. ههردوو گوزارشته که له راده به ده ر پولخیریا ئه لیکساندر و فئایان گه شانده وه، هه رچهنده ئه قلی که میک تیک چووبوو، به لام بهردهوام له و باسانه ی ده کرد، ته نانه ت له سهر شه قامه کانیشدا خه لکی دهگرت و باسه کهی بو دهگیرانه وه (هه رچهنده دنیا هه میشه له گه لیدا بوو) له ناو گالیسکه و پیشانگا و هه ر جیگایه کی تر دا ده رباره ی کوره کهی و وتاره کهی و یارمه تی قوتابییه که و سووتانی له کاتی ئاگرکه وتنه وه دا، باسه کهی بو خه لکی ده کرد، دنیا نه یده زانی چون دایم رکینیت و هیوری بکاته وه. چونکه بیجگه له وهی ئه و هه لچوونه رۆحیه ی کاری ده کرده سهر ته ندروستی دایکی و مه ترسی هه بوو، له وه یش ده ترسا که له وانه یه یه کیک به هوی تازه یی دادگایی کردنه که وه ناوی راسکولنیکوف بهینیت و قسه ی له سهر بکات. پولخیریا ئه لیکساندر و فئا ته نانه ت ناو نیشانی دایکی ئه و دوو منداله ی دوزیه وه، که له سووتان رزگاریان بووبوو، ده یویست هه رچونیک بووه، بروات و بیبینیت. سهر ئه نجام په شیوی و تیکچوونه کهی دایه

مەترسى، لەپرىڭدا دەگريا، زورجار تا دەيگرت و دەكەوتە وريڭە، سەرلەبەيانىيەك كىتوپر دەنگوى ئەوھى كرد كە بەم زوانە روديا دەگەرپتەوھ، دەيگوت لە بىريەتى چۆن لە كاتى مالتاواييدا روديا پىي وتووھ دواى نۆ مانگ دەيىت ئەم چاوەرپى گەرانهوھى بيت. بۆيە كەوتبووھ رىكوپىنكخستنى مال و ئامادەي پيشوازيكردى بوو. ژوورىكى بۆ كۆرەكەي رازاندبووھوھ -ژوورەكەي خۆي- مۆيىل و پەردە و شتەكانى ترى پاك كردهوھ. دونيا نىگەران بوو، بەلام دەنگى نەكرد، تەنانەت يارمەتیی دايكى دا لە رىكخستن و رازاندنەوھى ژوورى كاكيذا، دواى رۆژىك لە خەيالى بەردەوام و ئارەزووى خوش و فرمىسكى نەبراوھ، پولىخريا ئەلىكساندروڤنا شەو نەخوش كەوت، لە بەرەبەياندا تاي لىھات و كەوتە وريڭەكردن. نەخوشىي پەركەم لىي ديارى دا و دواى دوو ھەفتە مرد.

لە كاتى وريڭەكردنەكانيدا وتەي واى بە دەمدا دەھات، نيشانەي ئەوھ بوون كە زياد لەوھى كچەكەي و زاواكەي دەيزانن، ئەو لە چارەنووسى شوومى كۆرەكەي زۆرتەر ئاگادارە.

راسكۆلنىكوڤ تا ماوھىەكى زۆرىش نەيزانى دايكى مردووھ، ھەرچەندە لە سەرەتاي نىشتەجىبوونيانەوھ لە سىبىريا نامەيان لەگەل پتروزبورگدا دەگۆرپىيەوھ. ئەم كارە ھەموو مانگىك سۆنيا بە رىكوپىنكى ئەنجامى دەدا، نامەي بۆ رازومىخىن دەنارد و وەلامى دەدرايەوھ، لە سەرەتادا نامەكانى سۆنيا بە لاي دونيا و رازومىخىنەوھ سارد و وشك دەھاتنە بەرچاو و بە ھىچ جۆرىك قايلى نەدەكردن، وەلى لە دواييدا ھەردووکیان دلىابوون كە ھەرگىز لەوھ چاكتر نانوسرپت، چونكە لە نامەكاندا بە وردى و تىروتەسەلى ئاگادارى بارى ژيان و چارەنووسى برا بەدبەختەكەيان دەبوون.

نامه‌کانی سۆنیا پر بوون له گوزارشتی ژيانی رۆژانه، باسی زۆر ساده و وردی ژيانی تاراوگه و ئه‌و کاره گرانانه‌ی به‌سه‌ر راسکولنیکوڤدا سه‌پینرابوون، له نامه‌کاندا نه باس له ئاواتی راسکولنیکوڤ ده‌کرا نه له خه‌ونه‌کانی ئایینده‌ی و هه‌ست و سۆزه تایبه‌تییه‌کانی. له‌باتیی ده‌رخستنی باری رۆحی و ده‌روونی ئه‌و، ته‌نیا گوزارشت له به‌سه‌رهاته‌کانی ده‌کرا، واته‌: ئه‌و قسانه‌ی راسکولنیکوڤ ده‌یکردن، زانیاری ورد ده‌رباره‌ی ته‌ندروستی، ئه‌و شتانه‌ی له کاتی بینیندا ده‌یویستن یان داوای له سۆنیا ده‌کرد که پێیان بگه‌یه‌نیت و شتی تریش. هه‌موو ئه‌م هه‌والانه به دوورودریژی گوزارشتیان لێده‌کرا. له ئه‌نجامدا دنیا وینه‌یه‌کی بوون و ئاشکرای برا نه‌گه‌یه‌ته‌که‌ی خۆی به وردی ده‌بینی، که هیچ جینگای گومانی بو نه‌ده‌مایه‌وه، چونکه ئه‌وه‌ی هه‌بوو، بریتی بوو له راستیه‌کی حاشاهه‌له‌نگر.

دنیا و می‌رده‌که‌ی له نامه‌کاندا، به‌تایبه‌تی له‌به‌راییدا، دلنیا نه‌بوون. سۆنیا به‌رده‌وام هه‌والی ئه‌وه‌ی ده‌دانی که راسکولنیکوڤ هه‌میشه م‌روم‌و‌چ و که‌مدووه، ته‌نانه‌ت هه‌موو‌جاریک له بیستنی هه‌والی ناو نامه‌کانی ئه‌وان بیده‌ربه‌سته و گوئی پێنادات. ده‌ینووسی که هه‌ندیک‌جار راسکولنیکوڤ هه‌والی دایکی ده‌پرسی، که سۆنیا هه‌ستی کرد ئه‌و راستیه‌که‌ی پێشبینی کردووه، ئه‌میش هه‌والی مه‌رگی دایکی پێتووه، به‌لام زۆری به لاوه سه‌یر بووه که هه‌واله‌که هیچ کاریگه‌رییه‌کی وای له‌سه‌ر داته‌ناوه، به‌هه‌رحال، وا هات‌بووه به‌رچاوی سۆنیا. هه‌ر له‌و نیوه‌نده‌دا، سۆنیا وای راگه‌یان‌د‌بوو، که هه‌رچه‌نده به‌روو‌که‌ش راسکولنیکوڤ خۆی ده‌خواته‌وه‌و گوشه‌گیره، وه‌لی له‌گه‌ل ئه‌وه‌یشدا راست‌دروست له ژيانی تازه‌ی خۆی ده‌پوانیت. به‌چاکی له

حالوبارى خۆى تىدەگات. چاوه رى ئوھىش نىيە بەم زووانە
 چارەنوو سى باش بىت و چ ئاواتىكى نابەجىي نىيە ئاسايى وەك ھەر
 زىندانىيەك- ھىچ سەرىشى لەو سۈر نەماو كە ئىستاي ھىچ لە
 رابوردووى ناكات. ھەرۈھە سۈنيا دەينوو سى تەندروستىي
 راسكۈلنىكۈف زۆر باشە، راست دەرواتە سەر كار، نە راپايە و نە
 بىزار، نە جەختى درۆزنەنىشى لەسەر دەكات. لەبارەى خواردنەو تە
 رادەيەك بىدەر بەست و ساردە، وەلى خۇراكيان بىجگە لە پۇژانى
 يەكشەممە و پشووھەكان، ئەمەندە خراب و بىكەلكە، كە راسكۈلنىكۈف
 خۆى داواى ھەندىك پارە لە سۈنيا دەكات تە ھەموو پۇژىك چاى بۇ
 خۆى پىيكرىت. بىجگە لەو، داواى لە سۈنيا كىردوۋە خەمى نەخوات و
 نىگەرانى نەبىت، چونكە بە دىنبايىيەوۋە بايەخپىدانى زۆرى بىتاقەت و
 توورەى دەكات.

سۈنيا بۇى نووسىبوون كە راسكۈلنىكۈف و زىندانىيەكانى تر
 ھەموويان لە يەك جىگادا پىكەوۋەن. ئەو خۆى ناو زىندانەكەى
 نەديوۋە، بەلام وەك بىستووۋىەتى، گەشتتە ئەو راستىيەى كە
 شوينەكە تەنگە، پىسە و ھىچ مەرجىكى تەندروستىي تيا نىيە،
 راسكۈلنىكۈف لەسەر سەكۈيەك دەخەوۋىت و لىبادىك لەژىرىدا
 رادەخات، نايەوۋىت جىگايەكى تر بۇ خۆى پەيدا بكات. ئەم دژوارى و
 ژيانە ھەزارانەيە ھەرگىز زادەى بىرىكى دىارىكراو و بىريارىكى
 تاييەتى نىيە. بەلكو تەنيا لە بىدەر بەستى و لە پىشتگوۋىخستى
 چارەنوو سى خۇيدايە.

سۈنيا بە راشكاوى دەينوو سى كە راسكۈلنىكۈف لە سەرەتادا نەك
 تەنيا خۇشىي لە دىدارەكانى نەھاتوۋە، بەلكو تە رادەيەكىش زۆر پىنى
 ناخۇش بوۋە. لەگەلدا كەم دواوۋە و بە زىرى مامەلەى كىردوۋە، وەلى

له دواييدا خووی بهو ديدەنيانەوه گرتووه و تەنانەت وەك پيويستیی
 ليها تووه. به جۆريک له کاتي نهخۆشکەوتنی سونیا دا که بۆ چەند
 رۆژيک نهيتوانيبوو سەری لبيدات، راسکولنيکوڤ خەم داگر تبوو.
 ديدارەکانيان له رۆژانی پشوو دا، له پشت شيشە ئاسنینهکانی زيندان،
 يان بۆ چەند دەقیقە يەك له ژووری پاسەوانەکاندا ئەنجام دەدریت. له
 رۆژانی ئاساييدا سونیا له کاتي کارکردندا، له کارگه، يان له
 کارخانەي خشتدروستکردندا، يان له ئەمبارەکانی پال رووباری
 ئيرتیش دا دەچوو بۆ لای.

سونیا له باره‌ی خۆيهوه دەینووسی: توانیويه‌تی له شارەکه‌دا هەندیک
 دۆست و ئاشنا پەيدا بکات، سەرگه‌رمی به‌رگدروونه، له‌به‌ر ئەوه‌يش
 که تا راده‌يه‌ک له شارەکه‌دا به‌رگدروو نییه، بۆيه گه‌لیک مال
 پيويستيان پنی هه‌يه. به‌لام سونیا ئەوه‌ی نه‌نووسي‌بوو که به‌ هۆی
 ئەوه‌وه راسکولنيکوڤ له لایه‌ن به‌ريوه‌به‌ری به‌نديخانه‌وه پشتیواني
 ليکراوه و ئەرکی که‌متر کراوه‌ته‌وه و خواردنی باشت‌ر بووه.

سەرئەنجام هه‌واليک گه‌يشت که راسکولنيکوڤ له هه‌موو
 زيندانیه‌کان ته‌ريک و دوورده‌په‌ريزه. تەنانەت له نامەکانی دوايی
 سونیا دا دونه‌ی هه‌ستی به‌ نيگه‌رانی و شپه‌زه‌یی کرد، زانیی
 زيندانیه‌کان راسکولنيکوڤيان خوش ناویت، هه‌ميشه به‌ دريژايی رۆژ
 بيده‌نگ و ره‌نگ به‌ روويه‌وه نه‌ماوه. له‌پرينکدا سونیا له دوانامه‌يدا
 نووسی که راسکولنيکوڤ زور نه‌خۆشه و له نه‌خۆشخانه‌ی
 زيندانه‌که‌دا تيمار ده‌کريت...

ماوهیهکی زۆر بوو راسکولنیکوڤ نهخوش بوو، بهلام نه سهختی
ژیانی ناو بهندیخانه، نه کاری بهزۆر، نه بهدخوراکی، نه سهرتاشین و
نه کۆنهپۆشی، هیچ کام لهوانه نهبوونه هۆی پهنج و ئازاردانی. به
پنچهوانهوه تهنانهت خوشیی له کارکردن دههات:

که له ئهنجامی کاری سهختهوه لهشی شهکته دهبوو، دهیتوانی هیچ
نهیت چهند سهعاتیک خهویکی خوش بکات، خواردنیش، ئهو شۆربا
کهلهرمهی پر بوو له سیسرک، چ گرنگیهکی بۆی ههبوو؟ له
سهردهمی خویندکاریدا ههندیكجار ئهوهیش دهست نهدهکهوت. بهرگی
گهرم و لهگهڵ ئهو جۆره ژيانهدا به تهواوی دهگونجا، ههستی به
زنجیری پی نهدهکرد، دهییت شهرمی بهوه بیت که سهری تاشراوه،
یان چاکهتهکهی دوو پهنگه؟ ئهی له کێ شهرم بکات؟ له سۆنیا؟
سۆنیا لێی دهترسا، کهواته چۆن دهییت شهرمی لیبکات؟ ئهی کهواته
نهینییهکه له چیدایه، ئهو تهنانهت شهرمی له سۆنیایهک دهکرد، که له
دهست پهفتاری ناقولا و بیزاراوی ئازاری دهچهشت، ئهو که ههستی
به شهرم دهکرد، لهبهر ئهوهنا که سهری تاشرابوو یان زنجیری له
پیدا بوو. نا، بهلکو لهبهر ئهوهی که کهرامهتی به سهختی بریندار
کرابوو، ئهمهیش بوو به هۆی نهخۆشکهوتنی، له راستیدا ئهو زۆر
بهوه بهختهوهر دهبوو ئهگهر بیتوانیا به خوی به تاوانبار بزانیته.
ئهگهر وابووايه، دهیتوانی بهرگی ههموو شتیک، تهنانهت خهجالهتی
و پرسوایی بگریته. بهلام چهند لهبارهی خویهوه داوهرییهکهی سهخت
و دلرهقانه بیت، هیشتا ویژدانی خوگر و چ تاوانیکی گهرهی له
رابووردووی گومان نهدهبرد، تاقهتاوانی پهنگه ئهوه بیت که

(نیشانەكەى نەپىكاوہ) ئەمەيش ئاسايىيە و لە ھەموو كەسك ڤوو دەدات. ڤاسكولنىكوڤ شەرمى بەو دەھات كە كویرانە تىكەوتبوو، گەوجانە دەستی دابوویە، ئائومیدانە، بە ھۆى قەدەرئىكى كویرەوہ خۆى لەدەست دابوو. بۆیە دەبیت بە ناچارى خۆى بە دەست "گەوجایەتییەوہ" بدات و سەرى بۆ دابنەوینیت، بۆ ئەوہى ھیۆر بیت و ئاسوودەى بۆ بگەریتەوہ.

ئەوہى لە دنیا دا بۆى مابووہوہ، نىگەرانییەكى بىپاساو و بىئامانجى ئیستا بوو، قوربانیدانىكى بەردەوامیشە لە ئاییندەدا، ئەمانە بەچى دەچن! چ كەلكىكى ھەيە ئەگەر بە خۆى بلت دوای ھەشت سال تەمەنى دەگاتە سیودوو سال و دەتوانیت ژيانىكى نوئ دەست پىبكات! ئەى بۆ بڑى؟ چ ئامانجىكى لە پيشە؟ چ مەبەستىك ھەيە بۆى تىبكوشیت؟ ژيان تەنیا بۆ مانەوہ؟ بەلام ئەو لە ڤابووردووى تەمەنیدا ھەزاران جار ئامادە بووہ خۆى بكاتە قوربانى لەپىناوى بیروباوہڤىكدا، لە پىناوى ئامانجىك و تەنانەت لە ڤىگەى ئارەزوویەكدا. بوونى ڤووت ھەرگیز بە لای ئەوہوہ بەس نەبووہ، ئەو ھەمیشە خولیاى زیاترى ھەبووہ، ڤەنگە توانای ئەو خولیايە تەنیا لەوہوہ ھاتبیت، كە لەو سەردەمەدا ئەو خۆى بە مرقتر دانابیت و ئەوہى بە خۆى ڤەوا دیووہ بۆ كەسانى تری بە ڤەوا نەزانىبیت. ئەگەر چارەنووس ڤەشىمانى بكردایەتەوہ، ڤەشىمانییەكى سوتینەر كە دلى تىك بشكىنیت و خەوى لىبتۆرىنیت، ڤەشىمانییەك كە لە ئەنجامى ئازارەكانیدا سیدارە و خنكانى نىو ئاوى بەینیتە بەرچاو. بىگومان ئەو ڤەشىمانییە بەختەوہرى دەکرد، ئازار و فرمىسك جۆرىكن لە ژيان، بەلام ڤاسكولنىكوڤ لەو تاوانە ڤەشىمان نەبوو، كە كردبووى.

ئەگەر پەشیمان بووایە، لایەنى كەم دەیتوانى لە گەوجایەتییهكەى خۆى توپەبیت، ھەروەك چۆن پێشتر لە كردهوه نادرۆست و گەلۆرانەكەى كە دواجار كێشایانە نیو بەندیخانە، توورە بوو. وەلى ئیستا، لە زینداندا، دواى ئەوەى دەتوانیت "زۆر بە ئازادى" بیر لەو كردهوانە بكاتەو و لێیان بكۆلیتەو، بە هیچ شیوەیەك ئەو كارانە نە بە گەمژەى دادەنیت و نە بە ناشیرین، وەك پێشتر لە پۆژە شوومەكاندا واى دەبینین.

بە خۆى دەوت: "بۆ دەبیت بیروپرای من لەو بیر و تیزانە گەمژانەتر بن، كە لە سەرەتای ئافەریدەبوونەو لەم گەردوونەدا ھەبوون و بەر یەكتر كەوتوون؟ پێویستە بە چاویكى كراو و ئازاد و سەربەخۆ لە بیروپرا كۆنەكانى دى بپروانین، بۆ ئەوەى تێگەین بە هیچ جۆرىك بیروپراكانى من ئەوەندە سەیرۆسەمەرە نین... ئەى گومپراكان! ئەى بیرمەندان! بۆ لە ناوەرەستى ڕیگەدا دەووستن!"

دیسان دەیوت: "باشە ئاخىر بۆ كارەكەى من لە پوانگەى ئەوانەو ھێند نەگرسە؟ لەبەر ئەوەى زۆلمە؟ زۆلم یانى چى؟ من وێژدانم ئاسوودەى، ھەلبەتە لە دیدگای مافەو تەوانىك كراو... ھەلبەتە بە ڕووكەش یاسا بەزینراو و خوین پژاو، باشە، ئەگەر مەسەلەكە ڕووكەشیى یاسایە، فەرموو سەرم بپرن... با ببڕیتەو.

بەم پێودانگە بێت، گەلىك لە فریادپرسە مەرقایەتییهكان كە دەسەلاتیان بە میراتى بۆ نەماوئەو، بەلكو خۆیان بەدەستیان ھێناو، دەبوو ھەر لە یەكەم ھەنگاویاندا سەریان بپەڕین. وەلى ئەوان ھەنگاوى خۆیان ناو گەیشتنە ھەوار، بۆیە ئیستا لەسەر "ھەقن"، بەلام من بە ئامانج نەگەیشتم، كەواتە ھەقى ئەو ھەم نییە ئەو ڕیگەى بەخۆم بەدەم.

تاقەتاوانىك كە راسكولنىكوڭ بە خۇي رەوا دەيىنى، ئەوۋە بوۋ كە باش بىرى لە كارەكە نەكردۋتەوۋە، سەرى خۇبەدەستەوۋەدانى نەوى كرددوۋە و دانى بە تاوانەكەيدا ناوۋە.

ھەرۋەھا خەيالى ئەوۋەش ئازارى دەدا كە بۇ لەو كاتەدا خۇي نەكوشت؟ بۇ كە لەسەر پووبارەكە وەستابوو، خۇبەدەستەوۋەدان و دانپىدانانى بە باشتر زانى؟ بەراست خۇشەويستىي ژيان ئەمەندە بەھىزە و وەپزبون لىي ئەمەندە گران و دژوار؟ ئاخىر، سقىدريگايۇف كە زۇر پقى لە مەرگ بوۋ، توانى بەسەر پقەكەيدا زال بىت.

راسكولنىكوڭ بە خەم و پەژارەيەكى زۆرەوۋە بەردەوام ئەم پرسىارەي لە خۇي دەكرد، لەوۋە نەدەگەيشت ئەو كاتەي بەسەر پووبارەكەوۋە بوۋ، رەنگە دەربارەي خۇي و بىروبوۋچوونەكانى ھەستىكى ناراستى بووبىت. دەركى نەدەكرد كە لەوانەيە ئەو ھەست و پىشبينىيە لە ئايىندەدا وەرچەرخاننىك لە ژيانىدا دروست بكات و ھۆكارىك بىت بۇ رابوون و گەشەسەندى بىرى تازە تيايدا.

لەم مەسەلەيەدا گومانى لەوۋە دەكرد كە تەنيا ھۆكار غەريزە بوۋە و ئەم نەيتوانىوۋە بەسەريدا زال بىت، بىتوانايىيەكەيشى تەنيا لە لاوازي و ترستوكىيەوۋە سەرى ھەلداوۋە. لە زىندانىيەكانى ھاورپى دەروانى، سەرى لەوۋە سوور دەما كە ھەموويان چەندە ژيانىان خۇش دەويت و بەھاي بۇ دادەنن. بە تايبەتى واي دەھاتە بەرچاو كە لە زىنداندا ژيانىان لا خۇشەويست و بەھادارتەرە وەك لە كاتى ئازادىدا. ھەندىك لەوانە بەرگەي چ ئازار و ئەشكەنجەيەكى ترسناكيان گرتوۋە. بەتايبەتى رىگرەكانىان! ئاخۇ بە راستى پووناكىي خۇر، دارستانى چىر، كانىيەكى ساردى لاپى كە لە سى سال لەمەوبەرەوۋە لە بىرياندا

مابوو، ئەمەندەیان لا گرنگ بێت كە وەك ژوانی دلدار خەونی پێوه
 ببینن؟ گزۆگیای سەوزی دەوروبەری كانییەكە، ئاوازی بالەندەى ناو
 بېشەكان، ئەمەندە شوینی حەزو ئارەزوویان بێت؟ پاسكۆلنیکۆف
 چەند قوولتر لەمە پادەما، تیگەیشتنی لا سەختتر دەبوو.
 لە زینداندا، لەو ژینگەیدا، گەلیك شت هەبوون سەرنجی نەدەدان،
 هەرگیز نەیشیدەویست سەرنجیان بداتن، دەتوت بە چاوبەستراوی
 دەژی، ببینی دەوروبەری دەرد و ئازاری زیاد دەکرد. وەلى زۆر
 شتیش هەبوو كە سەری بەسوور دەهینا، بى ویستی خۆی شتگەلیكى
 دەبینی كە پیشتر بە خەیاڵیدا نەدەهاتن: بەهەر حال، ئەوەى زیاد لە
 هەر شتیكى دى سەرسامى دەکرد، ئەو هەلدێرە ترسناكە بوو، كە
 كەوتبوو نێوان ئەو و خەلكەكەى ترەوه و برینی مەحال بوو. وای
 دەهاتە بەرچاو كە ئەو لەگەڵ ئەوانى تردا لە دوو نەتەوهى جیاوازن.
 بە گومان و دوژمنایەتییهوه لە یەکیان دەپوانى. پاسكۆلنیکۆف هۆی
 ناتەباییەكەى دەزانى و تێى گەیشتبوو، وەلى پیشتر هەرگیز ئەوەى بە
 بیردا نەهاتبوو، كە هۆكارەكان تا ئەو پادەیه قوول و گرنگ بن. لە
 بەندیخانەكەدا پۆلۆنى تیاوو كە بە هۆى كارى سیاسییەوه پەرت
 كرابوونە ئەویندەرى. ئەوانە رېكۆراست وەك شوان و بەندە لەوانى
 تریان دەپوانى و سووك تەماشایان دەکردن. وەلى پاسكۆلنیکۆف
 نەیدەتوانى ئەوه بكات. بە چاكى دەیبینی كە ئەو شوانانە لە زۆر
 لایەنەوه لە پۆلۆنییهكان ئاقلترن. هەر لە ناو زیندانییه پوسەكانیشدا
 كەسانێك هەبوون ئەوانیش سووكایەتیان بە هاوڕێ پوسەكانى تر
 دەکرد، لەوانە كۆنە ئەفسەریك و دوو قوتابى، پاسكۆلنیکۆف دەیزانى
 ئەوانیش هەلەن.

به لام خودی راسکولنيكوڦ كهس خوشی نه ده ويست و ته واو ليی
ته ريک بوون. له و دواييه دا ته نانه ت هه ستي ده کرد که رقيان لييه تي،
ئه مه بو؟ خویشی نه يده زانی. هه نديکيان، که زور له راسکولنيكوڦ
تاوانبارتر بوون، گالته و سووکايه تيان پيده کرد، تاوانه که يان به
تيزوپيکه نينه وه باس ده کرد، پييان ده وت:

- تو گه وره يت! کهی کاری تو بوو ته ور هه لبريت، هه رگيز، ئه وه
کاری پياوی گه وره نييه!

هه فتهی دووهمی رۆژی "رۆژووی گه وره" ئه ويش له گه ل هه موو
ئه وانی تر دا ناچار بوو رپوره سمه که به جي به نييت. له گه ل ئه وانی ديدا
چوو بو کليسه و نويزی کرد. خویشی نه يزانی چۆن شه ره که
هه لگيرسا. هه موويان پيکه وه و دلره قانه په لاماريان دايه و هاواريان
کرد:

- تو کافريت، تو بروات به خودا نييه، هه قه بتکوژن.

ئه و هه رگيز له گه لياندا باسی خودا و ئايني نه کردبوو، به لام ئه وان
ده يانويست وه ک کافريک بيکوژن. ئه و هيجی نه کرد و بيدهنگ بوو.
يه کيک له به ندييه کان زور به رق و تووره ييه وه ويستی په لاماری
بدات، راسکولنيكوڦ هيور و بيدهنگ وه ستا، نه بروی هيتانه يه ک و
نه گرييه ک که وته نيوچاوی. پاسه وانیک زوو که وته نيوانيان، ئه گينا
خوينی تيا ده رزا.

مه سه له يه کی تریش لای راسکولنيكوڦ هه بوو، که چاره سه ر نه ده کرا:
ئه ويش ئه وه بوو بو هه موويان ئه وه نده سونيایان خوش ده ويست،
سونيا به ده سته نيانی دلی ئه وانی مه به ست نه بوو، ئه وان به ده گمه ن
ده يانيني، ته نيا هه نديکجار له کاتی کارکردندا، يان بو ده قيقه يه ک که
بو بينيني راسکولنيكوڦ ده هات، که چی هه موويان سونيایان ده ناسی،

دهیانزانی که وتوته دواى راسکولنيکوڤ، دهیانزانی له کوی و چون
 دهژی، سونیا پاره‌ی پینه‌ده‌دان و خزمه‌تی تایبه‌تی نه‌ده‌کردن، ته‌نیا
 جاريک نه‌بیټ له جه‌ژنی له‌دایکبوونی مه‌سیحدا نان و شیرینی بۆ
 هه‌موو به‌ندییه‌کان هینابوو، له‌گه‌ل ئه‌وه‌یشدا ورده‌ورده په‌یوه‌ندییه‌کی
 زیاتر له نیوان ئه‌وان و سونیا‌دا دروست بوو، نامه‌ی ئه‌وانی بۆ
 که‌سوکاریان ده‌نارد و نامه‌کانی له پۆست ده‌نا، خزم و که‌سوکاریان
 که ده‌هاتنه شاره‌که‌وه، له‌سه‌ر پاسپارده‌ی زیندانییه‌کان شتومه‌ک و
 ته‌نانه‌ت ئه‌و پاره‌یه‌ی بۆیان ده‌هیتان، ده‌یاندايه ده‌ستی سونیا، ژن و
 دلداره‌کانیان سونیا‌یان ده‌ناسی و ده‌چوونه لای، که له‌سه‌ر کار
 ده‌چوو بۆ لای راسکولنيکوڤ، یان گرویه‌کی زیندانییه‌کانی ده‌بینی که
 ده‌رۆیشتن بۆ سه‌ر کار، هه‌موویان له به‌رانبه‌ریدا کلاوی ریزیان بۆ
 داده‌گرت و سللویان لیده‌کرد. ئه‌و به‌ندییه‌ دل‌ره‌ق و داخله‌دلانه به‌و
 بوونه‌وه‌ره گچکه و لاوازه‌یان ده‌گوت: "دایکه گیان، سونیا سمیونوڤنا،
 خه‌مخوره‌که‌مان" سونیا زه‌رده‌خه‌نه‌ی بۆ ده‌کردن و سللوی
 ده‌سه‌ندنه‌وه. هه‌موویان ته‌نانه‌ت چه‌زیان له رپرۆیشتنه‌که‌ی بوو،
 ئاو‌ریان ده‌دایه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی له دواوه ته‌ماشای بکه‌ن که چون
 ده‌روات. تاریفیان لیده‌کرد، ته‌نانه‌ت به چکۆله‌یه‌که‌یشیدا هه‌لیانده‌دا. به
 کورتی، نه‌یانده‌زانی چی بدۆزنه‌وه تا پیایدا هه‌لبه‌دن، ته‌نانه‌ت
 هه‌ندیکیان داواى چاره‌سه‌رکردنی نه‌خۆشییان له‌و ده‌کرد.

راسکولنيکوڤ هه‌موو پۆژه‌کانی پۆژوو و جه‌ژنی له خه‌سته‌خانه
 به‌سه‌ر برد. له کاتی چاکبوونه‌وه‌یدا خه‌ونه‌کانی خوی ده‌هینایه‌وه یاد،
 ئه‌و خه‌وانه‌ی له کاتی تالیهاتن و ورپینه‌دا دیبوونی. له کاتی
 نه‌خۆشییه‌که‌یدا خه‌ونی ده‌بینی، که هه‌موو دنیا ده‌بیته قوربانیی
 نه‌خۆشییه‌کی شووم و ترسناک، که له‌وه‌وپیش نه‌بینراوه.

نهخوشييه كه له قوولايي ئاسياوه بهرهو ئه وروپا هاتوو. دهبيت
 ههموو خهلك بمرن، تهنيا ههنديكي زور كه مي ههلبژارده نهبيت،
 نهخوشييه كه جوړيكي تازهي مشهخوريي ميكروسكروبيه، كه وهك
 خوړه له جهستهي مروقهكان ديدات. بهلام ئه و بوونه وهره
 ميكروسكروبييانه خاوهن ئه قل و ئيراده بوون، ئه و مروقانهي تووشي
 دههاتن، زور زوو شيتوهار دهبوون. وهلي ئه وهندهي ئه و تووشبووانه
 خويان به ئاقل و خاوهني ههقيقهت دهزاني، ههرگيز كهسي تر خوي
 به وه نه زانيوو. ههرگيز گومانيان له وه نه بووه كه را و تيوري
 زانستي و ئايدايي ئاكار و ئاينييان راست نهبيت. گوند و شار و
 گهليك نه ته وه دوو چاري ئه م نهخوشييه دههاتن و شيت دهبوون،
 ههموو له نيو ترس و دوودليدا دهزيان و له يه كتر تينه دهگهيشتن.
 ههر يه كه برواي به وه بوو كه راستي تهنيا لاي ئه وه و بينيني خهلكي
 دي كيشه ي بو دروست دهكات. له سنگي خوي ددا، دهگريا و
 دهستي هه لده گلوفت. نه يانده زاني چون داوه ربي خهلكي بكه و بريار
 له سهر ئه وه بدن كه كامه چاكيه و كامه خراپه يه. نه يانده زاني كي
 تاوانبار و كي بيتاوانه، له نيو رقيكي بي مانادا يه كتر يان دهكوشت، بو
 له ناو بردن له شكريان ريك دهخست، بهلام كه سوپاكان به ري
 دهكه وتن، له پرا دهكه وتنه گياني يه كتر، ريزيان ده ترازا و په لاماري
 يه كديان ددا، يه كتر يان سه رده بري و پارچه پارچه يان ده كرد و
 ده يانخوارد، له شاره كاندا به دريژايي رور زهنگي مه ترسي ليده درا،
 خهلكه كه بانگه يشت دهكران. وهلي كي و بوچي كو ده بوونه وه؟ كهس
 نه يده زاني و ههموو نيگه ران بوون، خهلكه كه دهستبه رداري پيشه
 ئاساييه كانيان بوو بوون. چونكه ههر كه سه و باري سه رنج و زاراوه ي
 خوي پيشنيان ده كرد و نه يانده تواني ريك بكه و. كاري كشتوكال

ته‌واو وه‌ستابوو، لی‌ره‌وله‌وی هه‌ندی‌ک کۆمه‌له‌یه‌کیان دروست ده‌کرد، پی‌که‌وه له‌سه‌ر شتی‌ک هاوده‌نگ ده‌بوون و سویندیان ده‌خوارد جیا نه‌بنه‌وه، به‌لام زۆر زوو ده‌ستیان به‌کاری‌ک ده‌کرد، که جیاواز بوو له‌وه‌ی له‌سه‌ری ریک که‌وتبوون، یه‌کت‌ریشیان تاوانبار ده‌کرد و ده‌که‌وتنه‌ کوشتن و برینی یه‌کدی. ئاگر به‌رده‌بووه‌وه و قاتوق‌ری ده‌ستی پی‌ده‌کرد، هه‌موو شتی‌ک له‌ناو ده‌چوو، که‌س نه‌ده‌ما، له‌سه‌رانسه‌ری دنیا‌دا ته‌نیا چه‌ند که‌سی‌ک ده‌رباز ده‌بوون، ئه‌و هه‌لب‌ژاردانه‌ی ده‌بوو بنیاتی خه‌لکی تازه و ژیا‌نی تازه بنین، سه‌ر زه‌وی پاک و نوی بکه‌نه‌وه، به‌لام که‌س ئه‌وانه‌ی له‌هیچ شوینیک‌دا نه‌دی‌بوو، نه‌قسه‌ی بی‌ستبوون و نه‌گوینی له‌ده‌نگیان بووبوو.

ئه‌وه‌ی ئازاری راسکۆلنیکۆفی ده‌دا، ئه‌وه‌ بوو که‌ ئه‌م ورینه‌ بێمانایانه، ده‌رد و خه‌فه‌تیکی وایان له‌هه‌ناویدا دروست ده‌کرد، که‌ شوینه‌واریان تا ماوه‌یه‌کی که‌لی‌ک زۆر نه‌ده‌برایه‌وه.

هه‌فته‌ی دووه‌می دوا‌ی جه‌ژن، پۆژانیکی فیتی‌کی به‌هار بوو، په‌نجه‌ره‌ی خه‌سته‌خانه‌که‌ کرایه‌وه —په‌نجه‌ره‌کان شیشی ئاسنیان پی‌وه‌ بوو، پاسه‌وانه‌کان له‌ژیریدا هاتوچۆیان ده‌کرد— له‌هه‌موو ئه‌و ماوه‌یه‌دا که‌ راسکۆلنیکۆف نه‌خۆش بوو. سۆنیا توانی ته‌نیا دووجار سه‌ردانی بکات. ده‌بوو هه‌موو جاریکیش مۆله‌تی تایبه‌تی وه‌ربگریت و ئه‌مه‌یش ناخۆش و دژوار بوو. وه‌لی زۆرجار ده‌هاته‌هه‌وشه‌ی خه‌سته‌خانه‌که‌ و ژیر په‌نجه‌ره‌که‌. به‌تایبه‌تی دوا‌ی خۆرئاوا‌بوون. ته‌نیا بۆ ئه‌وه‌ی چه‌ند ده‌قیقه‌یه‌ک له‌هه‌وشه‌که‌دا بوه‌ستیت و له‌دووره‌وه‌ ته‌ماشای په‌نجه‌ره‌که‌ بکات. ئی‌واره‌یه‌کیان، که‌ راسکۆلنیکۆف تا راده‌یه‌ک چاک‌تر بووبوو، خه‌وی لیکه‌وت، که‌ له‌خه‌و هه‌ستا، به‌ری‌که‌وت پۆیشه‌ی لای په‌نجه‌ره‌که‌وه، له‌پری‌ک‌دا له‌دووره‌وه‌ له‌به‌رده‌م ده‌رگای

خهسته خانه که دا سۆنیاى بىنى وه ستابوو، له وه دهچوو چاوه پىنى شتىک بىت، راسکۆلنىکوڤ وهک تىرىک بهر دلى که وتىت، ته زوويه کى پىدا هات و له په نجه ره که دوور که وته وه. بۆ به يانى سۆنیا نه هات و بۆ دوو به يانىش ههر نه هات. راسکۆلنىکوڤ ههستى کرد به پهروشه وه چاوه پروانىه تى.

پاشان له خهسته خانه ده رچوو، که گه پايه وه زىندان له بهنديه کانى بىست که سۆنیا سىمونوڤنا نه خوشه، له ماله وه که وتوو و له ژووره کهى ناروا ته ده ره وه.

راسکۆلنىکوڤ گه لىک نىگه ران بوو، چه ند جارىک خه لکى نارد بۆ هه والپرسىنى، زانى نه خوشىيه کهى مه ترسىى نىيه، سۆنیايش که لای خۆيه وه زانى راسکۆلنىکوڤ بۆى پهروشه و نىگه رانىه تى، چه ند دىرىکى به قه لهم بۆ نووسى و ئاگادارى کرد که ته ندروستىى زۆر باشه، ته نیا سه رمای بووه و به م زووانه، زۆر زوو بۆ بىنىنى دىته سه ر کار بۆ لای.

راسکۆلنىکوڤ له کاتى نامه خویندنه وه که دا دله کو تىنى پىکه وتبوو. ئهم به يانىيه يش دنیا پاکوبىگه رد بوو، به ره به يان، سه عات شه ش راسکۆلنىکوڤ به ره و شوینى کاره کهى، که له که نارى پروباردا بوو، به پى که وت، له يه کىک له ئه نباره کانى ئه وىدا کووره ی پوختکردنى گه چ و خشتدروستکردن هه بوو، ته نیا سى کریکارىان له بهنديه کان بۆ ئه وى ناردبوو، يه کىکيان له گه ل پاسه وانىکدا بۆ هىنانى هه ندىک که لوپه ل گه پايه وه قه لاکه. دووه ميان سه رقالى کوکردنه وه ی ته خته ودار بوو بۆ به گه رخستنى کووره که، راسکۆلنىکوڤيش له ئه نباره که هاته ده رى و به ره و که ناره که چوو. له سه ر يه کىک له و نىرگانه دانىشت، که له پال ئه نباره که دا دانرابوون، که وته

تەماشاکردنى رووبارە چۆل و پانوبەرینەكە، مەرۆف دەيتوانى لەو
 كەنارە بەرزەووە دەشتىكى زۆر فراوان بىيىت، لەوبەریشەووە
 گۆرانىيەك بە ئاستەم دەهاتە بەرگوئى، لەوئى، لەو دەشتە بىكۆتايىيەدا،
 لەبەر رووناكىيى خۆردا خەيوەتى رەشى كۆچەرييەكان بە حال
 دەبينران، ئەوئى پر بوو لە ئازادى، خەلكانىك لەویدا دەژين كە هىچ لە
 دانىشتوانى ئىرە ناكەن. دەتوت لەوئى زەمان وەستاووە و هىشتا
 سەردەمى برايمى پىغەمبەر و شوانىيەكەيەتى.

راسكۆلنىكوڤ بىدەنگوسەنگ، بى ئەوئى لە هىچى تر بروانىت،
 دانىشتبوو تەماشاي ئەو دىمەنەئى دەكرد، بىرى تىكەل بە خەيال و
 خەون دەبوو، بىرى لە هىچ نەدەكردەووە، وەلى خەمىك ئازارى دەدا و
 نىگەرانى دەكرد. لەناكاوئىكدا سۆنيا لە بەردەمىدا قوت بوووەو، بە
 ئەسپايى هاتە نزىكەيەووە و لە پالیدا دانىشت، هىشتا زۆر زوو بوو،
 بەيانىيەكى سارد، سۆنيا پالتاويكى كۆن و پزىووى لەبەردا و شالىكى
 سەوزى لە خۆيەووە پىچابوو، هىشتا ئاسەوارى نەخۆشەيەكە بە
 روويەووە ديار بوو: لاواز و رەنگەلەبزپكاو. زەردەخەنەيەكى ناسك و
 شادمانانەئى بۆ راسكۆلنىكوڤ كرد، بەلام هەروەك جارەن بە
 دوودلييەووە دەستى بۆ دريژ كرد. ئەو هەميشە بە دوودلييەووە دەستى
 بۆ دريژ دەكرد و جارى وايش هەبوو هەر دەستى نەدەدايە. وەك
 لەووە بترسىت كە راسكۆلنىكوڤ دەستى بداتە دواووە. هەميشە وا
 دەردەكەوت كە راسكۆلنىكوڤ بە ناچارى و بىزارىيەووە دەستى بداتى
 و بەردەوام بە رق و توورەيەووە پيشوازيى بكات، هەندىكجارىش لە
 تەواوى ئەو ماوئەدا كە دەچوو بۆ بىيىنى راسكۆلنىكوڤ بىدەنگىيەكى
 ناشىرىنى لە خۆ دەگرت. هەندىكجار سۆنيا لە بەردەمىدا دەلەرزى،
 پاشان بە خەمىكى زۆرەووە لى جيا دەبوووەو، بەلام ئەمجارەيان

دهستان له يه کتر نه ده بووه وه، راسکولنيکوډف ته ماشايه کي خيراى
سونياى کرد، هيچي نه وت، به لام چاوى له زهوى برى، ههر دوو کيان
ته نيا بوون. کهس نه يده بينين، پاسه وانه کيش له و کاته دا دوور
که وتبووه وه.

چي رووى دا، خودى راسکولنيکوډف نه يزاني! وهلى له ناکاو يکدا
دهوت شتيک نه وي له جيگا کهي بهر ز کرده وه و خستى به سهر پي
سونيادا. ده گريا و نه ژنوى سونياى له باوهش گرتبوو، له سهره تادا
سونيا توقى و رهنگ به روويه وه نه ما، له شوينه کهي هه ستا و به دهم
له رزينه وه له راسکولنيکوډف روانى. وهلى زور زوو، له
چاو تروکان يکدا، له هه موو شتيک تيگه يشت، به خته وه رييه کي بيسنوور
له چاويدا دره وشايه وه، نيتر له وه گه يشت و گوماني نه ما که
راسکولنيکوډف خوښى دهويت، زور خوښى دهويت. نه مه نه و
چرکه ساته يه دلخوازه يه که ده بوو بگات.

دهيانويست له گهل يه کدا قسه بکهن و نه يانده توانى، فرميسک له
چاوياندا قه تيس مابوو، ههر دوو کيان رهنگيان زهر د و لاواز بوون.
به لام له و رووه بيرهنگ و نه خوشانه دا. پرسنگيک ده دره وشايه وه
ليوانليو له ئايينده يه کي تازه و ژيان يکي نو، نه و دووانه خوشه ويستی
زيندووى کردبوونه وه، دلى هه رييه کيان سهرچاوه ي ژيان يکي
بيکوتايي له دلى نه وي تر دا ته قانده بووه وه.

برياريان دا چاوه پي بن و نارام بگرن، ده بوو تا حهوت سالى تر له
سيبريادا بمينه وه، بهرگه ي رهنج و نازاريک بگرن که له کيشدا نييه،
به لام کوتاييه کهي به خته وه رييه کي بيسنووره. راسکولنيکوډف
سهرله نو ژيابووه وه، خو به مهي ده زاني و به هه موو بووني

تازەى خۆيەو ھەستى پىدەکرد. ۋەلى سۆنيا، ئەى سۆنيا لەپىناۋى
راسكۆلنىكوۋدا نەدەژيا؟

ئەو شەو، كە دەرگاي زىندانىان داخست، راسكۆلنىكوۋ لەسەر
جىگاگەى راکشابوو و بىرى لە سۆنيا دەكردەو. بۆى دەرگەوت
تەنات ئەو بەندىيانەى پىشتەر دوژمنايەتيان دەكر، ئىستا بە چاۋىكى
ترەو لىى دەرۋانن. تەنات خۆيشى كەوتە قسەكرن لەگەلياندا و
ئەوانىش بە مېھرەبانىيەو ۋەلاميان دايەو. ئەو ئىستا ئەمەى بە بىردا
ھات. بەلام ئاخر، ھەر نەدەبوو وايىت، نەدەبوو ئىستا ھەموو شتىك
بگۆرپىت؟

راسكۆلنىكوۋ بىرى لە سۆنيا دەكردەو، بىرى كەوتەو كە چۆن
ھەمىشە ئازارى داو ۋ دلى رەنجاندوو، دەموچاو رەنگپەريوو و
لاوازەكەى ھاتەو بىر، بەلام ئىدى ئەو يادەو ەرييانە بىتاقەتيان
نەدەكر. دەيزانى بە خۆشەويستىيە ھەرە قوولەكەى قەرەبووى
ھەموو ئەو ئىش و ژانانە دەكاتەو.

پاشان ئىش و ژانى رابردوو چىيە! ھەموو شتىك، تەنات
تاوانكارىيەكەى، فەرمانى زىندانىكرن و تاراۋگەكەى، لە ئىستادا كە
ھەستى جۆشاۋ، سەير دەھاتنە بەرچاۋى و دەتوت ھەموو ئەوانە
تەنات پەيوەندىيان بەو ۋە نىيە. بەگشتى، لەو شەو ەدا
راسكۆلنىكوۋ نەيدەتوانى بە دوورودريژى و بەردەوام بىر بكاتەو و
ھەموو ھەست و ھۆشى لە نوختەيەكدا كۆ بكاتەو. لەو كاتەدا
ھەرگىز ئەو توانايەى نەبوو، كە چارەى گرفتىكىش بكات. ئەو تەنيا
ھەستى دەكر و ھىچى دى. لەباتىي فەلسەفاندن، ژيان ھاتبوو ەگۆرى
و دەبوو لە وىژدانىدا شتىكى تەواو تازە ئافەرىدە بىت.

ئىنجىلىك لەژىر سەرىنەكەيدا بوو، لە خۆو ھەلى گرت، كىتەبەكە ھى سۆنيا بوو، ھەمان ئەو كىتەبەى سۆنيا لەبارەى زىندووبوونەو ھى ئىليازرەو ھەویدا بۆى خويندبوو ھەو. لە سەرەتاي دوورخستەو ھەو زىندانىيەكەدا، راسكولنيكوڤ وا بىرى دەكرەو ھەو كە سۆنيا بە باسوخواسى ئاينەكەى سەرى گىژ دەكات. باسى ئىنجىلى بۆ دەكات و دنەى خويندەو ھى ئەو جۆرە كىتەبەى دەدات. كەچى سەىر ئەو ھەو سۆنيا بۆ تاقەجاريكىش لەو بارەى ھەو قسەى نەكر، تەنانەت بۆ جاريكىش پيشنەى ئەو ھى بۆ نەكر كە ئىنجىل بخوينتەو ھەو. خودى راسكولنيكوڤ، كەمىك پيش نەخۆشكەوتنەكەى، داواى ئەو كىتەبەى لە سۆنيا كەردبوو، ئەویش بىدەنگ بۆى ھىنابوو، وەلى تا ئىستا راسكولنيكوڤ كىتەبەكەى نەكرەبوو ھەو، ھەنووكەيش ھەو نەىكرەو ھەو، بەلام وەك بروسكە بىرىكى بەسەردا ھات:

"تو بلىى بىروباو ھى ئىستاي ئەو وەك بىروباو ھى من نەبىت؟ ھەو ھىچ نەبىت ھەست و ئارەزوو ھەكانى..."

سۆنيايش بە درىژايى ئەو رۆژە ئەو ھەندە شپرزە و نىگەران بوو، كە شەو نەخۆش كەوت. وەلى ئەمەندە بەختيار بوو تەنانەت ترسى لە بەختەو ھەرىيەكەى ھەبوو. ھەوت سال، تەنەى ھەوت سال! لەو سەرەتاي ھەست بە بەختەو ھەرىكرەدا، ھەردووكيان وایان ھەست دەكر كە ئەو ھەوت سالە تەنەى ھەوت رۆژە. راسكولنيكوڤ نەىدەزانى كە ژيانى نوئ بەخشىشيك نىيە ھەو ئاوا بىدرىتى، بەلكو دەبىت بە نرخىكى گران بەدەستى بەئىت، دەبىت ھەول و تىكوشانى كەورەى بۆ بكات...

ئىتر لەم قۇناغەدا چىرۆكىكى تازە دەست پىدەكات. چىرۆكى بەرەبەرە
گۇرانى مۇڧىك، چىرۆكى زىندووبوونەوہى لەسەرخۆى، چىرۆكى
تىپەرىنى لە دنيايەكەوہ بۇ دنيايەكى تر، چىرۆكى ئاشنابوونى بە
هەقىقەتىكى نوئ، كە تا ئىستا تەواو لىي بىئاگا بووہ. دەشىت ئەمانە
بىن بە كەرەسەى چىرۆكىكى تازە. بەلام ئەم چىرۆكەى ئىستامان
لىرەدا كۆتايى پىدەت.

Fyodor Dostoyevsky

Crime and Punishment

Translated by: Reouf Bêgerd

پۆمانی "تاوان و سزا" به رهه می ته زموون و بیروباوه پری
دۆستویفسکییه، که دوا ی ده سال ژیان له سیبیریا، زیندان و
کاری قورس و پاشان ده سته سه ربوون و مانه وهی له ویدا،
له سالی 1866 دا نووسیویه تی. زۆربه ی بیروپا فه لسه فی و
کۆمه لایه تی و سیاسی و ئایینییه کانی ته و سه رده مه ی
پرووسیا، که چینه جیاوازه کان و لاوانی ته وسای سه رقال
کردبوو، له پری که سایه تی و به سه رهاته کانه وه
ده رخراون. به تاییه تی له کاراکته ری سه ره کی پۆمانه که دا،
که راسکۆلنیکۆفه و ته وه ری کیشه و په هه نده فره لایه ن و
بۆچوونه جیاوازه کانه.

مالپه پی پی دی ئیف
PDF 4 Kurd

